ອງ຺ຄຸຕ຺ຕຣນິກາຍສ຺ສ

ອຏ຺ຐກນິປາຕປາຬິ

ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ.

໑. ປຐມປຓ຺ຓາສກໍ

໑. ເມຕ຺ຕາວຄ຺ໂຄ

໑. ເມຕ຺ຕາສຸຕ຺ຕໍ

໑. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ; ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ຠິກ຺ຂໂວຕິ. “ຠທນ຺ເຕຕິ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

* “ເມຕ຺ຕາຍ ຠິກ຺ຂເວ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິຍາ ອາເສວິຕາຍ ຠາວິຕາຍ ພຫຸລີກຕາຍ ຍານີກຕາຍ ວຕ຺ຖຸກຕາຍ ອນຸຏ຺ຐິຕາຍ ປຣິຈິຕາຍ ສຸສມາຣທ຺ຘາຍ ອຏ຺ຐານິສໍສາ ປາຏິກງ຺ຂາ. ກຕເມ ອຏ຺ຐ? ສຸຂໍ ສຸປຕິ, ສຸຂໍ ປຏິພຸຊ຺ຊຕິ, ນ ປາປກໍ ສຸປິນໍ ປສ຺ສຕິ, ມນຸສ຺ສານໍ ປິໂຍ ໂຫຕິ, ອມນຸສ຺ສານໍ ປິໂຍ ໂຫຕິ, ເທວຕາ ຣກ຺ຂນ຺ຕິ, ນາສ຺ສ ອຄ຺ຄິ ວາ ວິສໍ ວາ ສຕ຺ຖໍ ວາ ກມຕິ, ອຸຕ຺ຕຣິໍ ອປ຺ປຏິວິຊ຺ຌນ຺ໂຕ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກູປໂຄ ໂຫຕິ. ເມຕ຺ຕາຍ ຠິກ຺ຂເວ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິຍາ ອາເສວິຕາຍ ຠາວິຕາຍ ພຫຸລີກຕາຍ ຍານີກຕາຍ ວຕ຺ຖຸກຕາຍ ອນຸຏ຺ຐິຕາຍ ປຣິຈິຕາຍ ສຸສມາຣທ຺ຘາຍ ອິເມ ອຏ຺ຐານິສໍສາ ປາຏິກງ຺ຂາຕິ.

---

* ອໍ ຜ-໔໗ຜ ປິຏ຺ເກປິ.

ໂຍ ຈ ເມຕ຺ຕໍ ຠາວຍຕິ ອປ຺ປມາຓໍ ປຏິສ຺ສໂຕ.[1]
ຕນູ ສໍໂຍຊນາ ໂຫນ຺ຕິ ປສ຺ສໂຕ ອຸປຘິກ຺ຂຍໍ.

ເອກມ຺ປິ ເຈ ປາຓມທຸຏ຺ຐຈິຕ຺ໂຕ
ເມຕ຺ຕາຍຕິ ກຸສລີ ເຕນ ໂຫຕິ
ສພ຺ເພ ຈ ປາເຓ ມນສານຸກມ຺ປີ
ປຫູຕມຣິໂຍ ປກໂຣຕິ ປຸຎ຺ຎໍ.

ເຍ ສຕ຺ຕສຓ຺ຑໍ ປຖວິໍ ວິເຊຕ຺ວາ
ຣາຊີສໂຍ ຍຊມານາ ອນຸປຣິຍຄາ
ອສ຺ສເມຘໍ ປຸຣິສເມຘໍ
ສມ຺ມາປາສໍ ວາຊເປຍ຺ຍໍ ນິຣຄ຺ຄຬໍ.

ເມຕ຺ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສຸຠາວິຕສ຺ສ
ກລມ຺ປິ ເຕ ນານຸຠວນ຺ຕິ ໂສຬສິໍ
ຈນ຺ທປ຺ປຠາ ຕາຣຄຓາວ ສພ຺ເພ
ຍຖາ ນ ອຄ຺ຆນ຺ຕິ ກລມ຺ປິ ໂສຬສິໍ.[4]

ໂຍ ນ ຫນ຺ຕິ ນ ຆາເຕຕິ ນ ຊິນາຕິ ນ ຊາປເຍ
ເມຕ຺ຕໍ ໂສ ສພ຺ພຠູຕານໍ ເວຣໍ ຕສ຺ສ ນ ເກນຈີຕິ. ປຐມໍ;

໔. ປຎ຺ຎາສຸຕ຺ຕໍ

໔. "ອຏ຺ຐິເມ ຠິກ຺ຂເວ ເຫຕູ ອຏ຺ຐ ປຈ຺ຈຍາ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍິກາຍ ປຎ຺ຎາຍ ອປ຺ປຏິລທ຺ຘາຍ ປຏິລາຠາຍ, ປຏິລທ຺ຘາຍ ຠິຍ຺ໂຍຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ຠາວນາຍ ປາຣິປູຣິຍາ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ. ກຕເມ ອຏ຺ຐ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ສຕ຺ຖາຣໍ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣຕິ ອຎ຺ຎຕຣໍ ວາ ຄຣຸຏ຺ຐານິຍໍ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິໍ, ຍຕ຺ຖສ຺ສ ຕິພ຺ພໍ ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕໍ ໂຫຕິ ເປມຎ຺ຈ ຄາຣໂວ ຈ. ອຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ປຐໂມ ເຫຕຸ ປຐໂມ ປຈ຺ຈໂຍ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍິກາຍ ປຎ຺ຎາຍ ອປ຺ປຏິລທ຺ຘາຍ ປຏິລາຠາຍ, ປຏິລທ຺ຘາຍ ຠິຍ຺ໂຍຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ຠາວນາຍ ປາຣິປູຣິຍາ ສໍວຕ຺ຕຕິ.

"ໂສ ຕໍ ສຕ຺ຖາຣໍ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ໂຕ ອຎ຺ຎຕຣໍ ວາ ຄຣຸຏ຺ຐານິຍໍ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິໍ, ຍຕ຺ຖສ຺ສ ຕິພ຺ພໍ ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕໍ ໂຫຕິ ເປມໍ ຈ ຄາຣໂວ

---

໑. ປຕິສ຺ສໂຕ (ສີ) ໔. ອຍໍ ປາໂຫ ພຫູສຸ ນ ທິສ຺ສຕິ.

ຈ, ເຕ ກາເລນ ກາລໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຣິປຸຈ຺ຉຕິ ປຣິປຎ຺ຫຕິ 'ອິທໍ ຠນ຺ເຕ ກຖໍ; ອິມສ຺ສ ໂກ ອຕ຺ໂຖຕິ? ຕສ຺ສ ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອວິວຏຎ຺ເຈວ ວິວຣນ຺ຕິ, ອນຸຕ຺ຕານີກຕຎ຺ຈ ອຸຕ຺ຕານີ ກໂຣນ຺ຕິ, ອເນກວິຫິເຕສຸ ຈ ກງ຺ຂາຐານິເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ ກງ຺ຂໍ ປຏິວິໂນເທນ຺ຕິ. ອຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ທຸຕິໂຍ ເຫຕຸ ທຸຕິໂຍ ປຈ຺ຈໂຍ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມ-ຈຣິຍິກາຍ ປຎ຺ຎາຍ ອປ຺ປຏິລທ຺ຘາຍ ປຏິລາຠາຍ, ປຏິລທ຺ຘາຍ ຠິຍ຺ໂຍຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ຠາວນາຍ ປາຣິປູຣິຍາ ສໍວຕ຺ຕຕິ.

"ໂສ ຕໍ ຘມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ທ຺ວເຍນ ວູປກາເສນ ສມ຺ປາເທຕິ ກາຍວູປກາເສນ ຈ ຈິຕ຺ຕວູປກາເສນ ຈ. ອຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ຕຕິໂຍ ເຫຕຸ ຕຕິໂຍ ປຈ຺ຈໂຍ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍິກາຍ ປຎ຺ຎາຍ ອປ຺ປຏິລທ຺ຘາຍ ປຏິລາຠາຍ, ປຏິລທ຺ຘາຍ ຠິຍ຺ໂຍຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ຠາວນາຍ ປາຣິປູຣິຍາ ສໍວຕ຺ຕຕິ.

"ສີລວາ ໂຫຕິ, ປາຏິໂມກ຺ຂສໍວຣສໍວຸໂຕ ວິຫຣຕິ ອາຈາຣໂຄຈຣສມ຺ປນ຺ໂນ ອຓຸມຕ຺ເຕສຸ ວຊ຺ເຊສຸ ຠຍທສ຺ສາວີ, ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ. ອຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ເຫຕຸ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ປຈ຺ຈໂຍ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍິກາຍ ປຎ຺ຎາຍ ອປ຺ປຏິລທ຺ຘາຍ ປຏິລາຠາຍ, ປຏິລທ຺ຘາຍ ຠິຍ຺ໂຍຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ຠາວນາຍ ປາຣິປູຣິຍາ ສໍວຕ຺ຕຕິ

"ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ໂຫຕິ ສຸຕຘໂຣ ສຸຕສນ຺ນິຈໂຍ. ເຍ ເຕ ຘມ຺ມາ ອາທິກລ຺ຍາຓາ ມຊ຺ເຌກລ຺ຍາຓາ ປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓາ ສາຕ຺ຖໍ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍ[1] ເກວລປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອຠິວທນ຺ຕິ, ຕຖາຣູປາສ຺ສ ຘມ຺ມາ ພຫຸສ຺ສຸຕາ ໂຫນ຺ຕິ ຘາຕາ[4] ວຈສາ ປຣິຈິຕາ ມນສານຸເປກ຺ຂິຕາ ທິຏ຺ຐິຍາ ສຸປ຺ປຏິວິທ຺ຘາ. ອຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ປຎ຺ຈໂມ ເຫຕຸ ປຎ຺ຈໂມ ປຈ຺ຈໂຍ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍິກາຍ ປຎ຺ຎາຍ ອປ຺ປຏິລທ຺ຘາຍ ປຏິລາຠາຍ, ປຏິລທ຺ຘາຍ ຠິຍ຺ໂຍຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ຠາວນາຍ ປາຣິປູຣິຍາ ສໍວຕ຺ຕຕິ.

"ອາຣທ຺ຘວີຣິໂຍ ວິຫຣຕິ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານາຍ, ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປສມ຺ປທາຍ, ຖາມວາ ທຬ຺ຫປຣກ຺ກໂມ ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸໂຣ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ. ອຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ຉຏ຺ໂຐ ເຫຕຸ ຉຏ຺ໂຐ ປຈ຺ຈໂຍ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍິກາຍ ປຎ຺ຎາຍ ອປ຺ປຏິລທ຺ຘາຍ ປຏິລາຠາຍ, ປຏິລທ຺ຘາຍ ຠິຍ຺ໂຍຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ຠາວນາຍ ປາຣິປູຣິຍາ ສໍວຕ຺ຕຕິ.

---

໑. ສຕ຺ຖາ ສພ຺ຍຎ຺ຊນາ (ກ-ສີ)	໔. ຘຕາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

“ສງ຺ຆຄໂຕ ໂຂ ປນ ອນານາກຖິໂກ ໂຫຕິ ອຕິຣຈ຺ຉານກຖິໂກ. ສາມໍ ວາ ຘມ຺ມໍ ຠາສຕິ ປຣໍ ວາ ອຌ຺ເຌສຕິ ອຣິຍໍ ວາ ຕຸຓ຺ຫີຠາວໍ ນາຕິມຎ຺ຎຕິ. ອຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ສຕ຺ຕໂມ ເຫຕຸ ສຕ຺ຕໂມ ປຈ຺ຈໂຍ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍິກາຍ ປຎ຺ຎາຍ ອປ຺ປຏິລທ຺ຘາຍ ປຏິລາຠາຍ, ປຏິລທ຺ຘາຍ ຠິຍ຺ໂຍຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ຠາວນາຍ ປາຣິປູຣິຍາ ສໍວຕ຺ຕຕິ

“ປຎ຺ຈສຸ ໂຂ ປນ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຘສຸ ອຸທຍພ຺ພຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ‘ອິຕິ ຣູປໍ, ອິຕິ ຣູປສ຺ສ ສມຸທໂຍ, ອິຕິ ຣູປສ຺ສ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂມ; ອິຕິ ເວທນາ, ອິຕິ ເວທນາຍ ສມຸທໂຍ, ອິຕິ ເວທນາຍ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂມ; ອິຕິ ສຎ຺ຎາ ຯເປຯ ອິຕິ ສງ຺ຂາຣາ ຯເປຯ ອິຕິ ວິຎ຺ຎາຓໍ, ອິຕິ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ສມຸທໂຍ, ອິຕິ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂມຕິ. ອຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐໂມ ເຫຕຸ ອຏ຺ຐໂມ ປຈ຺ຈໂຍ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍິກາຍ ປຎ຺ຎາຍ ອປ຺ປຏິລທ຺ຘາຍ ປຏິລາຠາຍ, ປຏິລທ຺ຘາຍ ຠິຍ຺ໂຍຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ຠາວນາຍ ປາຣິປູຣິຍາ ສໍວຕ຺ຕຕິ.

“ຕເມນໍ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ເອວໍ ສມ຺ຠາເວນ຺ຕິ ‘ອຍໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສຕ຺ຖາຣໍ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣຕິ ອຎ຺ຎຕຣໍ ວາ ຄຣຸຏ຺ຐານິຍໍ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິໍ, ຍຕ຺ຖສ຺ສ ຕິພ຺ພໍ ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕໍ ໂຫຕິ ເປມຎ຺ຈ ຄາຣໂວ ຈ. ອທ຺ຘາ ອຍມາຍສ຺ມາ ຊານໍ ຊານາຕິ ປສ຺ສໍ ປສ຺ສຕີຕິ! ອຍມ຺ປິ ຘມ຺ໂມ ປິຍຕ຺ຕາຍ ຄຣຸຕ຺ຕາຍ[1] ຠາວນາຍ ສາມຎ຺ຎາຍ ເອກີຠາວາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. (໑)

“‘ຕໍ ໂຂ ປນາຍມາຍສ຺ມາ ສຕ຺ຖາຣໍ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ໂຕ ອຎ຺ຎຕຣໍ ວາ ຄຣຸຏ຺ຐານິຍໍ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິໍ, ຍຕ຺ຖສ຺ສ ຕິພ຺ພໍ ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕໍ ໂຫຕິ ເປມຎ຺ຈ ຄາຣໂວ ຈ, ເຕ ກາເລນ ກາລໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຣິປຸຈ຺ຉຕິ ປຣິປຎ຺ຫຕິ “ອິທໍ ຠນ຺ເຕ ກຖໍ; ອິມສ຺ສ ໂກ ອຕ຺ໂຖຕິ? ຕສ຺ສ ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອວິວຏຎ຺ເຈວ ວິວຣນ຺ຕິ, ອນຸຕ຺ຕານີກຕຎ຺ຈ ອຸຕ຺ຕານີ ກໂຣນ຺ຕິ, ອເນກວິຫິເຕສຸ ຈ ກງ຺ຂາຐານິເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ ກງ຺ຂໍ ປຏິວິໂນເທນ຺ຕິ. ອທ຺ຘາ ອຍມາຍສ຺ມາ ຊານໍ ຊານາຕິ ປສ຺ສໍ ປສ຺ສຕີຕິ! ອຍມ຺ປິ ຘມ຺ໂມ ປິຍຕ຺ຕາຍ ຄຣຸຕ຺ຕາຍ ຠາວນາຍ ສາມຎ຺ຎາຍ ເອກີຠາວາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. (໒)

“‘ຕໍ ໂຂ ປນາຍມາຍສ຺ມາ ຘມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ທ຺ວເຍນ ວູປກາເສນ ສມ຺ປາເທຕິ ກາຍວູປກາເສນ ຈ ຈິຕ຺ຕວູປກາເສນ ຈ. ອທ຺ຘາ ອຍມາຍສ຺ມາ ຊານໍ ຊານາຕິ ປສ຺ສໍ ປສ຺ສຕີຕິ! ອຍມ຺ປິ ຘມ຺ໂມ ປິຍຕ຺ຕາຍ ຄຣຸຕ຺ຕາຍ ຠາວນາຍ ສາມຎ຺ຎາຍ ເອກີຠາວາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. (໓)

---

໑. ປິຍຕາຍ ຄຣຸຕາຍ (ສ຺ຍາ)

"'ສີລວາ ໂຂ ປນາຍມາຍສຸມາ ປາຕິໂມກຸຂສໍວຣສໍວຸໂຕ ວິຫຣຕິ ອາຈາຣໂຄຈຣສມຸປນຸໂນ ອຕຸມຕຸເຕສຸ ວຊຸເຊສຸ ກຍທສຸສາວີ, ສມາທາຍ ສິກຸຂຕິ ສິກຸຂາປເທສຸ. ອຍຸຜາ ອຍມາຍສຸມາ ຊານໍ ຊານາຕິ ປສຸສໍ ປສຸສຕີຕິ! ອຍມຸປິ ຜມຸໂມ ປິຍຕຸຕາຍ ຄຣຸຕຸຕາຍ ກາວນາຍ ສາມຝຸຝາຍ ເອກີກາວາຍ ສໍວຕຸຕຕິ. (໔)

"'ພຫຸສຸສຸໂຕ ໂຂ ປນາຍມາຍສຸມາ ສຸຕຜໂຣ ສຸຕສນຸນິຈໂຍ. ເຍ ເຕ ຜມຸມາ ອາທິກລຸຍາຕາ ມຊຸເຊກລຸຍາຕາ ປຣິໂຍສານກລຸຍາຕາ ສາຕຸຖໍ ສພຸຍຝຸຊນໍ ເກວລປຣິປຸຕຸຕໍ ປຣິສຸທຸຜໍ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ອກິວທນຸຕິ, ຕຖາຣູປາສຸສ ຜມຸມາ ພຫຸສຸສຸຕາ ໂຫນຸຕິ ຜາຕາ ວຈສາ ປຣິຈິຕາ ມນສານຸເປກຸຂິຕາ ທິຝຸກິຍາ ສຸປຸປຝິວິທຸຜາ. ອຍຸຜາ ອຍມາຍສຸມາ ຊານໍ ຊານາຕິ ປສຸສໍ ປສຸສຕີຕິ! ອຍມຸປິ ຜມຸໂມ ປິຍຕຸຕາຍ ຄຣຸຕຸຕາຍ ກາວນາຍ ສາມຝຸຝາຍ ເອກີກາວາຍ ສໍວຕຸຕຕິ. (໕)

"'ອາຣທຸຜວີຣິໂຍ ໂຂ ປນາຍມາຍສຸມາ ວິຫຣຕິ ອກຸສລານໍ ຜມຸມານໍ ປຫານາຍ, ກຸສລານໍ ຜມຸມານໍ ອຸປສມຸປທາຍ, ຖາມວາ ທຊຸຫປຣກຸກໂມ ອນິກຸຂິຕຸຕຜຸໂຣ ກຸສເລສຸ ຜມຸເມສຸ. ອຍຸຜາ ອຍມາຍສຸມາ ຊານໍ ຊານາຕິ ປສຸສໍ ປສຸສຕີຕິ! ອຍມຸປິ ຜມຸໂມ ປິຍຕຸຕາຍ ຄຣຸຕຸຕາຍ ກາວນາຍ ສາມຝຸຝາຍ ເອກີກາວາຍ ສໍວຕຸຕຕິ. (໖)

"'ສງຸພຄໂຕ ໂຂ ປນາຍມາຍສຸມາ ອນານາກຖິໂກ ໂຫຕິ ອຕິຣຈຸຉານກຖິໂກ. ສາມໍ ວາ ຜມຸມໍ ກາສຕິ ປຣໍ ວາ ອຊຸເຊສຕິ ອຣິຍໍ ວາ ຕຸຕຸຫີກາວໍ ນາຕິມຝຸຝຕິ. ອຍຸຜາ ອຍມາຍສຸມາ ຊານໍ ຊານາຕິ ປສຸສໍ ປສຸສຕີຕິ! ອຍມຸປິ ຜມຸໂມ ປິຍຕຸຕາຍ ຄຣຸຕຸຕາຍ ກາວນາຍ ສາມຝຸຝາຍ ເອກີກາວາຍ ສໍວຕຸຕຕິ. (໗)

"'ປຝຸຈສຸ ໂຂ ປນາຍມາຍສຸມາ ອຸປາທານກຸຂນຸເຜສຸ ອຸທຍພຸພຍານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ "ອິຕິ ຣູປໍ, ອິຕິ ຣູປສຸສ ສມຸທໂຍ, ອິຕິ ຣູປສຸສ ອຕຸຖງຸຄໂມ; ອິຕິ ເວທນາ ฯເປฯ ອິຕິ ສຝຸຝາ ฯເປฯ ອິຕິ ສງຸຂາຣາ ฯເປฯ ອິຕິ ວິຝຸຝາຕໍ, ອິຕິ ວິຝຸຝາຕສຸສ ສມຸທໂຍ, ອິຕິ ວິຝຸຝາຕສຸສ ອຕຸຖງຸຄໂມຕິ. ອຍຸຜາ ອຍມາຍສຸມາ ຊານໍ ຊານາຕິ ປສຸສໍ ປສຸສຕີຕິ! ອຍມຸປິ ຜມຸໂມ ປິຍຕຸຕາຍ ຄຣຸຕຸຕາຍ ກາວນາຍ ສາມຝຸຝາຍ ເອກີກາວາຍ ສໍວຕຸຕຕິ. (໘)

"ອິເມ ໂຂ ກິກຸຂເວ ອຝຸຖ ເຫຕູ ອຝຸຖ ປຈຸຈຍາ ອາທິພຸຣຫຸມຈຣິຍິກາຍ ປຝຸຝາຍ ອປຸປຝິລຸຜາຍ ປຝິລາກາຍ, ປຝິລຸຜາຍ ກິຍຸໂຍກາວາຍ ເວປຸລຸລາຍ ກາວນາຍ ປາຣິປູຣິຍາ ສໍວຕຸຕນຸຕີຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໓. ປຖມອປ຺ປິຍສຸຕ຺ຕໍ

໓. "ອຎ຺ຖຫິ ກິກ຺ຂເວ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ກິກ຺ຂຸ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ອປ຺ປິໂຍ ຈ ໂຫຕິ ອມນາໂປ ຈ ອຄຣຸ ຈ ອກາວນີໂຍ ຈ. ກຕເມຫິ ອຎ຺ຖຫິ? ອິຘ ກິກ຺ຂເວ ກິກ຺ຂຸ ອປ຺ປິຍປສໍສີ ຈ ໂຫຕິ, ປິຍຄຣຫີ ຈ, ລາກກາໂມ ຈ, ສກ຺ກາຣກາໂມ ຈ, ອຫິຣິໂກ ຈ, ອໂນຕ຺ຕປ຺ປີ ຈ, ປາປິຈ຺ໂຌ ຈ, ມິຈ຺ຌາທິຎ຺ຖີ ຈ. ອິເມຫິ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ອຎ຺ຖຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ກິກ຺ຂຸ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ອປ຺ປິໂຍ ຈ ໂຫຕິ ອມນາໂປ ຈ ອຄຣຸ ຈ ອກາວນີໂຍ ຈ.

"ອຎ຺ຖຫິ ກິກ຺ຂເວ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ກິກ຺ຂຸ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ປິໂຍ ຈ ໂຫຕິ ມນາໂປ ຈ ຄຣຸ ຈ ກາວນີໂຍ ຈ. ກຕເມຫິ ອຎ຺ຖຫິ? ອິຘ ກິກ຺ຂເວ ກິກ຺ຂຸ ນ ອປ຺ປິຍປສໍສີ ຈ ໂຫຕິ, ນ ປິຍຄຣຫີ ຈ, ນ ລາກກາໂມ ຈ, ນ ສກ຺ກາຣກາໂມ ຈ, ຫິຣິມາ ຈ ໂຫຕິ, ໂອຕ຺ຕປ຺ປີ ຈ, ອປ຺ປິຈ຺ໂຌ ຈ, ສມ຺ມາທິຎ຺ຖີ ຈ. ອິເມຫິ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ອຎ຺ຖຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ກິກ຺ຂຸ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ປິໂຍ ຈ ໂຫຕິ ມນາໂປ ຈ ຄຣຸ ຈ ກາວນີໂຍ ຈາຕິ. ຕຕິຍໍ.

໔. ທຸຕິຍອປ຺ປິຍສຸຕ຺ຕໍ

໔. "ອຎ຺ຖຫິ ກິກ຺ຂເວ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ກິກ຺ຂຸ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ອປ຺ປິໂຍ ຈ ໂຫຕິ ອມນາໂປ ຈ ອຄຣຸ ຈ ອກາວນີໂຍ ຈ. ກຕເມຫິ ອຎ຺ຖຫິ? ອິຘ ກິກ຺ຂເວ ກິກ຺ຂຸ ລາກກາໂມ ຈ ໂຫຕິ, ສກ຺ກາຣກາໂມ ຈ, ອນວລ຺ລຕ຺ຕິກາໂມ ຈ, ອກາລລ຺ລູ ຈ, ອມຕ຺ຕລ຺ລູ ຈ, ອສຸຈິ ຈ, ພຫຸກາຕີ ຈ, ອກ຺ໂກສກປຣິກາສໂກ ຈ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ. ອິເມຫິ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ອຎ຺ຖຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ກິກ຺ຂຸ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ອປ຺ປິໂຍ ຈ ໂຫຕິ ອມນາໂປ ຈ ອຄຣຸ ຈ ອກາວນີໂຍ ຈ.

"ອຎ຺ຖຫິ ກິກ຺ຂເວ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ກິກ຺ຂຸ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ປິໂຍ ຈ ໂຫຕິ ມນາໂປ ຈ ຄຣຸ ຈ ກາວນີໂຍ ຈ. ກຕເມຫິ ອຎ຺ຖຫິ? ອິຘ ກິກ຺ຂເວ ກິກ຺ຂຸ ນ ລາກກາໂມ ຈ ໂຫຕິ, ນ ສກ຺ກາຣກາໂມ ຈ, ນ ອນວລ຺ລຕ຺ຕິກາໂມ ຈ, ກາລລ຺ລູ ຈ, ມຕ຺ຕລ຺ລູ ຈ, ສຸຈິ ຈ, ນ ພຫຸກາຕີ ຈ, ອນກ຺ໂກສກປຣິກາສໂກ ຈ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ. ອິເມຫິ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ອຎ຺ຖຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ກິກ຺ຂຸ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ປິໂຍ ຈ ໂຫຕິ ມນາໂປ ຈ ຄຣຸ ຈ ກາວນີໂຍ ຈາຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ປຐມໂລກຘມ຺ມສຸຕ຺ຕໍ

໕. “ອຏ຺ຐິເມ ຠິກ຺ຂເວ ໂລກຘມ຺ມາ ໂລກໍ ອນຸປຣິວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ໂລໂກ ຈ ອຏ຺ຐ ໂລກຘມ຺ເມ ອນຸປຣິວຕ຺ຕຕິ. ກຕເມ ອຏ຺ຐ? ລາໂຠ ຈ, ອລາໂຠ ຈ, ຍໂສ ຈ, ອຍໂສ ຈ, ນິນ຺ທາ ຈ, ປສໍສາ ຈ, ສຸຂຎ຺ຈ, ທຸກ຺ຂຎ຺ຈ. ອິເມ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐ ໂລກຘມ຺ມາ ໂລກໍ ອນຸປຣິວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ໂລໂກ ຈ ອິເມ ອຏ຺ຐ ໂລກຘມ຺ເມ ອນຸປຣິວຕ຺ຕຕີຕິ.

ລາໂຠ ອລາໂຠ ຈ ຍສາຍໂສ ຈ
ນິນ຺ທາ ປສໍສາ ຈ ສຸຂໍ ທຸຂຎ຺ຈ
ເອເຕ ອນິຈ຺ຈາ ມນຸເຊສຸ ຘມ຺ມາ
ອສສ຺ສຕາ ວິປຣິຓາມຘມ຺ມາ

ເອເຕ ຈ ຎຕ຺ວາ ສຕິມາ ສຸເມໂຘ
ອເວກ຺ຂຕິ ວິປຣິຓາມຘມ຺ເມ
ອິຏ຺ຐສ຺ສ ຘມ຺ມາ ນ ມເຖນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕໍ
ອນິຏ຺ຐໂຕ ໂນ ປຏິຆາຕເມຕິ.

ຕສ຺ສານຸໂຣຘາ ອຖ ວາ ວິໂຣຘາ
ວິຘູປິຕາ ອຕ຺ຖງ຺ຄຕາ ນ ສນ຺ຕິ
ປທຎ຺ຈ ຎຕ຺ວາ ວິຣຊໍ ອໂສກໍ
ສມ຺ມປ຺ປຊານາຕິ ຠວສ຺ສ ປາຣຄູຕິ. ປຐມໍ;

໖. ທຸຕິຍໂລກຘມ຺ມສຸຕ຺ຕໍ

໖. “ອຏ຺ຐິເມ ຠິກ຺ຂເວ ໂລກຘມ຺ມາ ໂລກໍ ອນຸປຣິວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ໂລໂກ ຈ ອຏ຺ຐ ໂລກຘມ຺ເມ ອນຸປຣິວຕ຺ຕຕິ. ກຕເມ ອຏ຺ຐ? ລາໂຠ ຈ, ອລາໂຠ ຈ, ຍໂສ ຈ, ອຍໂສ ຈ, ນິນ຺ທາ ຈ, ປສໍສາ ຈ, ສຸຂຎ຺ຈ, ທຸກ຺ຂຎ຺ຈ. ອິເມ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐ ໂລກຘມ຺ມາ ໂລກໍ ອນຸປຣິວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ໂລໂກ ຈ ອິເມ ອຏ຺ຐ ໂລກຘມ຺ເມ ອນຸປຣິວຕ຺ຕຕິ.

“ອສ຺ສຸຕວໂຕ ຠິກ຺ຂເວ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ລາໂຠປິ ອລາໂຠປິ ຍໂສປິ ອຍໂສປິ ນິນ຺ທາປິ ປສໍສາປິ ສຸຂມ຺ປິ ທຸກ຺ຂມ຺ປິ. ສຸຕວໂຕປິ ຠິກ຺ຂເວ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ລາໂຠປິ ອລາໂຠປິ ຍໂສປິ ອຍໂສປິ ນິນ຺ທາປິ ປສໍສາປິ ສຸຂມ຺ປິ ທຸກ຺ຂມ຺ປິ. ຕຕ຺ຣ ຠິກ຺ຂເວ ໂກ ວິເສໂສ ໂກ ອຘິປ຺ປຍາໂສ[1] ກິໍ ນານາກຣຓໍ ສຸຕວໂຕ

໑. ອຘິປ຺ປາໂຍ (ສີ), ອຘິປ຺ປາຍໂສ (ສ຺ຍາ, ກໍ) ອຘິ + ປ + ຍສ຺ + ຓ = ອຘິປ຺ປຍາໂສ.

ອຣິຍສາວກສ຺ສ ອສ຺ສຸຕວຕາ ປຸຖຸຊ຺ຊເນນາຕິ? “ກຄວໍມູລກາ ໂນ ການ຺ເຕ ຝມ຺ມາ ກຄວໍເນຕ຺ຕິກາ ກຄວໍປຝິສຣຕາ. ສາຝຸ ວຕ ການ຺ເຕ ກຄວນ຺ຕໍເຍວ ປຝິກາຕຸ ເອຕສ຺ສ ກາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ. ກຄວໂຕ ສຸຕ຺ວາ ກິກ຺ຂູ ຝາເຣສ຺ສນ຺ຕີຕິ.

“ເຕນ ຫິ ກິກ຺ຂເວ ສຸຕາຖ, ສາຝຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖ; ກາສິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວໍ ການ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ກິກ຺ຂູ ກຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ກຄວາ ເອຕທໂວຈ “ອສ຺ສຸຕວໂຕ ກິກ຺ຂເວ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ລາໂກ. ໂສ ນ ອິຕິ ປຝິສລ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ໂຂ ເມ ອຍໍ ລາໂກ; ໂສ ຈ ໂຂ ອນິຈ຺ໂຈ ທຸກ຺ໂຂ ວິປຣິຕາມຝມ຺ໂມຕິ ຍຖາກູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ. ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອລາໂກ ฯເປฯ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຍໂສ... ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຍໂສ... ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ນິນ຺ທາ... ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ປສໍສາ... ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສຸຂໍ... ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ທຸກ຺ຂໍ. ໂສ ນ ອິຕິ ປຝິສລ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂຂ ເມ ອິທໍ ທຸກ຺ຂໍ; ຕລ຺ຈ ໂຂ ອນິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຕາມຝມ຺ມນ຺ຕິ ຍຖາກູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ.

“ຕສ຺ສ ລາໂກປິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຝ຺ກຕິ, ອລາໂກປິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຝ຺ກຕິ, ຍໂສປິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຝ຺ກຕິ, ອຍໂສປິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຝ຺ກຕິ, ນິນ຺ທາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຝ຺ກຕິ, ປສໍສາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຝ຺ກຕິ, ສຸຂມ຺ປິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຝ຺ກຕິ, ທຸກ຺ຂມ຺ປິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຝ຺ກຕິ. ໂສ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ລາກໍ ອນຸຣຸຊ຺ຊຕິ, ອລາເກ ປຝິວິຣຸຊ຺ຊຕິ; ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຍສໍ ອນຸຣຸຊ຺ຊຕິ, ອຍເສ ປຝິວິຣຸຊ຺ຊຕິ; ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປສໍສໍ ອນຸຣຸຊ຺ຊຕິ, ນິນ຺ທາຍ ປຝິວິຣຸຊ຺ຊຕິ; ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ສຸຂໍ ອນຸຣຸຊ຺ຊຕິ, ທຸກ຺ເຂ ປຝິວິຣຸຊ຺ຊຕິ. ໂສ ເອວໍ ອນຸໂຣຝວິໂຣຝສມາປນ຺ໂນ ນ ປຣິມຸຈ຺ຈຕິ ຊາຕິຍາ ຊຣາຍ ມຣເຕນ ໂສເກຫິ ປຣິເທເວຫິ ທຸກ຺ເຂຫິ ໂທມນສ຺ເສຫິ ອຸປາຍາເສຫິ. ‘ນ ປຣິມຸຈ຺ຈຕິ ທຸກ຺ຂສ຺ມາຕິ ວທາມິ.

“ສຸຕວໂຕ ຈ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ລາໂກ. ໂສ ອິຕິ ປຝິສລ຺ຈິກ຺ຂຕິ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ໂຂ ເມ ອຍໍ ລາໂກ; ໂສ ຈ ໂຂ ອນິຈ຺ໂຈ ທຸກ຺ໂຂ ວິປຣິຕາມຝມ຺ໂມຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ. ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອລາໂກ ฯເປฯ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຍໂສ... ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຍໂສ... ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ນິນ຺ທາ... ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ປສໍສາ... ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສຸຂໍ... ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ທຸກ຺ຂໍ. ໂສ ອິຕິ ປຝິສລ຺ຈິກ຺ຂຕິ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂຂ ເມ ອິທໍ ທຸກ຺ຂໍ; ຕລ຺ຈ ໂຂ ອນິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຕາມຝມ຺ມນ຺ຕິ ຍຖາກູຕໍ ປຊານາຕິ.

“ຕສ຺ສ ລາໂກປິ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ປຣິຍາທາຍ ຕິຝ຺ກຕິ, ອລາໂກປິ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ປຣິຍາທາຍ ຕິຝ຺ກຕິ, ຍໂສປິ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ປຣິຍາທາຍ ຕິຝ຺ກຕິ, ອຍໂສປິ ຈິຕ຺ຕໍ ນ

ປຣິຍາທາຍ ຕິຝຸກຕິ, ນິນຸທາປິ ຈິຕຸຕໍ ນ ປຣິຍາທາຍ ຕິຝຸກຕິ, ປສໍສາປິ ຈິຕຸຕໍ ນ ປຣິຍາທາຍ ຕິຝຸກຕິ, ສຸຂມຸປິ ຈິຕຸຕໍ ນ ປຣິຍາທາຍ ຕິຝຸກຕິ, ທຸກຸຂມຸປິ ຈິຕຸຕໍ ນ ປຣິຍາທາຍ ຕິຝຸກຕິ. ໂສ ອຸປຸປນຸນໍ ລາກໍ ນານຸຣຸຊຸຊຕິ, ອລາເກ ນປຸປຜິວິຣຸຊຸຊຕິ; ອຸປຸປນຸນໍ ຍສໍ ນານຸຣຸຊຸຊຕິ, ອຍເສ ນປຸປຜິວິຣຸຊຸຊຕິ; ອຸປຸປນຸນໍ ປສໍສໍ ນານຸຣຸຊຸຊຕິ, ນິນຸທາຍ ນປຸປຜິວິຣຸຊຸຊຕິ; ອຸປຸປນຸນໍ ສຸຂໍ ນານຸຣຸຊຸຊຕິ, ທຸກຸເຂ ນປຸປຜິວິຣຸຊຸຊຕິ. ໂສ ເອວໍ ອນຸໂຣຄວິໂຣຄວິປຸປຫີໂນ ປຣິມຸຈຸຈຕິ ຊາຕິຍາ ຊຣາຍ ມຣເຓນ ໂສເກຫິ ປຣິເທເວຫິ ທຸກຸເຂຫິ ໂທມນສຸເສຫິ ອຸປາຍາເສຫິ. 'ປຣິມຸຈຸຈຕິ ທຸກຸຂສຸມາຕິ ວທາມິ. ອຍໍ ໂຂ ກິກຸຂເວ ວິເສໂສ ອຍໍ ອຘິປຸປຍາໂສ ອິທໍ ນານາກຣຓໍ ສຸຕວໂຕ ອຣິຍສາວກສຸສ ອສຸສຸຕວຕາ ປຸຖຸຊຸຊເນນາຕິ.

ລາໂກ ອລາໂກ ຈ ຍສາຍໂສ ຈ
ນິນຸທາ ປສໍສາ ຈ ສຸຂໍ ທຸຂຍຸຈ
ເອເຕ ອນິຈຸຈາ ມນຸເຊສຸ ຘມຸມາ
ອສສຸສຕາ ວິປຣິຓາມຘມຸມາ

ເອເຕ ຈ ລຕຸວາ ສຕິມາ ສຸເມໂຘ
ອເວກຸຂຕິ ວິປຣິຓາມຘມຸເມ
ອິຝຸກສຸສ ຘມຸມາ ນ ມເຖນຸຕິ ຈິຕຸຕໍ
ອນິຝຸກໂຕ ໂນ ປຜິຓາຕເມຕິ.

ຕສຸສານຸໂຣຘາ ອຖ ວາ ວິໂຣຘາ
ວິຘູປິຕາ ອຕຸຖງຄຕາ ນ ສນຸຕິ
ປທຍຸຈ ລຕຸວາ ວິຣຊໍ ອໂສກໍ
ສມຸມປຸປຊານາຕິ ກວສຸສ ປາຣຄູຕິ. ຉຝຸກໍ;

ໆ. ເທວທຕຸຕວິປຕຸຕິສຸຕຸຕໍ

ໆ. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ຄິຊຸຊກູເຜ ປພຸພເຕ ອຈິຣປກຸກນຸເຕ ເທວທຕຸເຕ. ຕຕຸຣ ກຄວາ ເທວທຕຸຕໍ ອາຣພຸກ ກິກຸຂູ ອາມນຸເຕສິ "ສາຘຸ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ກາເລນ ກາລໍ ອຕຸຕວິປຕຸຕິໍ ປຈຸຈເວກຸຂິຕາ ໂຫຕິ. ສາຘຸ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ກາເລນ ກາລໍ ປຣວິປຕຸຕິໍ ປຈຸຈເວກຸຂິຕາ ໂຫຕິ. ສາຘຸ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ກາເລນ ກາລໍ ອຕຸຕສມຸປຕຸຕິໍ ປຈຸຈເວກຸຂິຕາ ໂຫຕິ. ສາຘຸ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ກາເລນ ກາລໍ ປຣສມຸປຕຸຕິໍ

ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕາ ໂຫຕິ. ອຏ຺ຐຫິ ຠິກ຺ຂເວ ອສທ຺ຘມ຺ເມຫິ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ເທວທຕ຺ໂຕ ອາປາຍິໂກ ເນຣຍິໂກ ກປ຺ປຏ຺ໂຐ ອເຕກິຈ຺ໂຉ.

* “ກຕເມຫິ ອຏ຺ຐຫິ? ລາເຠນ ຫິ ຠິກ຺ຂເວ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ເທວທຕ຺ໂຕ ອາປາຍິໂກ ເນຣຍິໂກ ກປ຺ປຏ຺ໂຐ ອເຕກິຈ຺ໂຉ ອລາເຠນ ຠິກ຺ຂເວ ໆເປໆ ຍເສນ ຠິກ຺ຂເວ... ອຍເສນ ຠິກ຺ຂເວ... ສກ຺ກາເຣນ ຠິກ຺ຂເວ... ອສກ຺ກາເຣນ ຠິກ຺ຂເວ... ປາປິຈ຺ຉຕາຍ ຠິກ຺ຂເວ... ປາປມິຕ຺ຕຕາຍ ຠິກ຺ຂເວ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ເທວທຕ຺ໂຕ ອາປາຍິໂກ ເນຣຍິໂກ ກປ຺ປຏ຺ໂຐ ອເຕກິຈ຺ໂຉ ອິເມຫິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐຫິ ອສທ຺ຘມ຺ເມຫິ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ເທວທຕ຺ໂຕ ອາປາຍິໂກ ເນຣຍິໂກ ກປ຺ປຏ຺ໂຐ ອເຕກິຈ຺ໂຉ.

“ສາຘຸ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ລາຠໍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ວິຫເຣຍ຺ຍ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອລາຠໍ ໆເປໆ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຍສໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຍສໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ສກ຺ກາຣໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອສກ຺ກາຣໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປາປິຈ຺ຉຕໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປາປມິຕ຺ຕຕໍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ວິຫເຣຍ຺ຍ.

“ກິຎ຺ຈ[໑] ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ອຕ຺ຖວສໍ ປຏິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ລາຠໍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ວິຫເຣຍ຺ຍ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອລາຠໍ ໆເປໆ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຍສໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຍສໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ສກ຺ກາຣໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອສກ຺ກາຣໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປາປິຈ຺ຉຕໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປາປມິຕ຺ຕຕໍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ວິຫເຣຍ຺ຍ?

“ຍໍ ຫິສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ລາຠໍ ອນຠິຠຸຍ຺ຍ[໔] ວິຫຣໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ອາສວາ ວິຆາຕປຣິຬາຫາ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ລາຠໍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ[໕] ວິຫຣໂຕ ເອວໍສ ເຕ ອາສວາ ວິຆາຕປຣິຬາຫາ ນ ໂຫນ຺ຕິ. ຍໍ ຫິສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອລາຠໍ ໆເປໆ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຍສໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຍສໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ສກ຺ກາຣໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອສກ຺ກາຣໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປາປິຈ຺ຉຕໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປາປມິຕ຺ຕຕໍ ອນຠິຠຸຍ຺ຍ ວິຫຣໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ອາສວາ ວິຆາຕປຣິຬາຫາ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປາປມິຕ຺ຕຕໍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ວິຫຣໂຕ ເອວໍສ ເຕ ອາສວາ ວິຆາຕປຣິຬາຫາ ນ ໂຫນ຺ຕິ. ອິທໍ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ອຕ຺ຖວສໍ ປຏິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ລາຠໍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ວິຫເຣຍ຺ຍ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອລາຠໍ ໆເປໆ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຍສໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຍສໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ສກ຺ກາຣໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອສກ຺ກາຣໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປາປິຈ຺ຉຕໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປາປມິຕ຺ຕຕໍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ວິຫເຣຍ຺ຍ.

---

໑. ກຖຎ຺ຈ (ກ) ໔. ອນຠິຠຸຍ຺ຍ ອນຠິຠຸຍ຺ຍ (ກ) ໕. ອຠິຠຸຍ຺ຍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ (ກ) * ວິ ໔-໓໖໕ ປິຏ຺ເຐປິ.

"ຕສ຺ມາຕິຫ ກິກ຺ຂເວ ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ 'ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ລາກໍ ອກິກຸຍ຺ຍ ອກິກຸຍ຺ຍ ວິຫຣິສ຺ສາມ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອລາກໍ ຯເປຯ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຍສໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຍສໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ສກ຺ການໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອສກ຺ການໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປາປິຈ຺ຉຕໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປາປມິຕ຺ຕຕໍ ອກິກຸຍ຺ຍ ອກິກຸຍ຺ຍ ວິຫຣິສ຺ສາມາຕິ. ເອວຫ຺ຫິ ໂວ ກິກ຺ຂເວ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພນ຺ຕິ. ສຕ຺ຕມໍ.

໙. ອຸຕ຺ຕຣວິປຕ຺ຕິສຸຕ຺ຕໍ

໙. ເອກໍ ສມຍໍ ອາຍສ຺ມາ ອຸຕ຺ຕໂຣ ມຫິສວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ວິຫຣຕິ ສງ຺ເຂຍ຺ຍເກ ປພ຺ພເຕ ວຏຊາລິກາຍໍ.[1] ຕຕ຺ຣ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອຸຕ຺ຕໂຣ ກິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ "ສາຘາວຸໂສ ກິກ຺ຂຸ ກາເລນ ກາລໍ ອຕ຺ຕວິປຕ຺ຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕາ ໂຫຕິ. ສາຘາວຸໂສ ກິກ຺ຂຸ ກາເລນ ກາລໍ ປຣວິປຕ຺ຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕາ ໂຫຕິ ສາຘາວຸໂສ ກິກ຺ຂຸ ກາເລນ ກາລໍ ອຕ຺ຕສມ຺ປຕ຺ຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕາ ໂຫຕິ. ສາຘາວຸໂສ ກິກ຺ຂຸ ກາເລນ ກາລໍ ປຣສມ຺ປຕ຺ຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕາ ໂຫຕີຕິ.

ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ເວສ຺ສວໂຓ ມຫາຣາຊາ ອຸຕ຺ຕຣາຍ ທິສາຍ ທກ຺ຂິຓໍ ທິສໍ ຄຈ຺ຉຕິ ເກນຈິເທວ ກຣຓີເຍນ. ອສ຺ໂສສິ ໂຂ ເວສ຺ສວໂຓ ມຫາຣາຊາ ອາຍສ຺ມໂຕ ອຸຕ຺ຕຣສ຺ສ ມຫິສວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ສງ຺ເຂຍ຺ຍເກ ປພ຺ພເຕ ວຏຊາລິກາຍໍ ກິກ຺ຂູນໍ ເອວໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕສ຺ສ "ສາຘາວຸໂສ ກິກ຺ຂຸ ກາເລນ ກາລໍ ອຕ຺ຕວິປຕ຺ຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕາ ໂຫຕິ. ສາຘາວຸໂສ ກິກ຺ຂຸ ກາເລນ ກາລໍ ປຣວິປຕ຺ຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕາ ໂຫຕິ. ສາຘາວຸໂສ ກິກ຺ຂຸ ກາເລນ ກາລໍ ອຕ຺ຕສມ຺ປຕ຺ຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕາ ໂຫຕິ. ສາຘາວຸໂສ ກິກ຺ຂຸ ກາເລນ ກາລໍ ປຣສມ຺ປຕ຺ຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕາ ໂຫຕີຕິ.

ອຖ ໂຂ ເວສ຺ສວໂຓ ມຫາຣາຊາ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ພລວາ ປຸຣິໂສ ສມິຫ຺ຊິຕໍ[4] ວາ ພາຫໍ ປສາເຣຍ຺ຍ, ປສາຣິຕໍ ວາ ພາຫໍ ສມິຫ຺ເຊຍ຺ຍ,[5] ເອວເມວໍ ມຫິສວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ສງ຺ເຂຍ຺ຍເກ ປພ຺ພເຕ ວຏຊາລິກາຍໍ ອນ຺ຕຣຫິໂຕ ເທເວສຸ ຕາວຕິເສສຸ ປາຕຸຣໂຫສິ. ອຖ ໂຂ ເວສ຺ສວໂຓ ມຫາຣາຊາ ເຍນ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ສກ຺ກໍ ເທວານມິນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ "ຍຄ຺ເຆ ມາຣິສ ຊາເນຍ຺ຍາສິ! ເອໂສ ອາຍສ຺ມາ ອຸຕ຺ຕໂຣ ມຫິສວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ສງ຺ເຂຍ຺ຍເກ ປພ຺ພເຕ ວຏຊາລິກາຍໍ ກິກ຺ຂູນໍ ເອວໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ 'ສາຘາວຸໂສ ກິກ຺ຂຸ ກາເລນ ກາລໍ ອຕ຺ຕວິປຕ຺ຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕາ ໂຫຕິ. ສາຘາວຸໂສ ກິກ຺ຂຸ ກາເລນ ກາລໍ ປຣວິປຕ຺ຕິ ຯເປຯ ອຕ຺ຕສມ຺ປຕ຺ຕິ... ປຣສມ຺ປຕ຺ຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕາ ໂຫຕີຕິ.

---

໑. ຘວຊາລິກາຍໍ (ສີ), ວຒຊາລິກາຍໍ (ສ຺ຍາ)	໔. ສມ຺ມິຫ຺ຊິຕໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

໕. ສມ຺ມິຫ຺ເຊຍ຺ຍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ອຖ ໂຂ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ພລວາ ປຸຣິໂສ ສມິຎ຺ຊິຕໍ ວາ ພາຫໍ ປສາເຣຍ຺ຍ, ປສາຣິຕໍ ວາ ພາຫໍ ສມິຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ເອວເມວໍ ເທເວສຸ ຕາວຕິໍເສສຸ ອນ຺ຕຣຫິໂຕ ມຫິສວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ສງ຺ເຂຍ຺ຍເກ ປພ຺ພເຕ ວຏຊາລິກາຍໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ອຸຕ຺ຕຣສ຺ສ ສມ຺ມຸເຂ ປາຕຸຣໂຫສິ. ອຖ ໂຂ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ເຍນາຍສ຺ມາ ອຸຕ຺ຕໂຣ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອຸຕ຺ຕຣໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິໂຕ ໂຂ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອຸຕ຺ຕຣໍ ເອຕທໂວຈ

“ສຈ຺ຈໍ ກິຣ ຠນ຺ເຕ ອາຍສ຺ມາ ອຸຕ຺ຕໂຣ ຠິກ຺ຂູນໍ ເອວໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສສິ ‘ສາຘາວຸໂສ ຠິກ຺ຂຸ ກາເລນ ກາລໍ ອຕ຺ຕວິປຕ຺ຕິໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕາ ໂຫຕິ ສາຘາວຸໂສ ຠິກ຺ຂຸ ກາເລນ ກາລໍ ປຣວິປຕ຺ຕິໍ ໆເປໆ ອຕ຺ຕສມ຺ປຕ຺ຕິໍ... ປຣສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕາ ໂຫຕີຕິ? “ເອວໍ ເທວານມິນ຺ທາຕິ. “ກິໍ ປນິທໍ[໑] ຠນ຺ເຕ ອາຍສ຺ມໂຕ ອຸຕ຺ຕຣສ຺ສ ສກໍ ປຏິຠານໍ,[໔] ອຸທາຫຸ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ວຈນໍ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສາຕິ? “ເຕນ ຫິ ເທວານມິນ຺ທ ອຸປມໍ ເຕ ກຣິສ຺ສາມິ. ອຸປມາຍ ມິເທກຈ຺ເຈ ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິສາ ຠາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານນ຺ຕິ.

“ເສຍ຺ຍຖາປິ ເທວານມິນ຺ທ, ຄາມສ຺ສ ວາ ນິຄມສ຺ສ ວາ ອວິທູເຣ ມຫາຘຎ຺ຎຣາສິ. ຕໂຕ ມຫາຊນກາໂຍ ຘຎ຺ຎໍ ອາຫເຣຍ຺ຍ ກາເຊຫິປິ ປິຏເກຫິປິ ອຸຈ຺ຉງ຺ເຄຫິປິ ອຎ຺ຊລີຫິປິ. ໂຍ ນຸ ໂຂ ເທວານມິນ຺ທ ຕໍ ມຫາຊນກາຍໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍ ‘ກຸໂຕ ອິມໍ ຘຎ຺ຎໍ ອາຫຣຖາຕິ, ກຖໍ ພ຺ຍາກຣມາໂນ ນຸ ໂຂ ເທວານມິນ຺ທ ໂສ ມຫາຊນກາໂຍ ສມ຺ມາ ພ຺ຍາກຣມາໂນ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາຕິ? “ອມຸມ຺ຫາ ມຫາຘຎ຺ຎຣາສິມ຺ຫາ ອາຫຣາມາຕິ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ໂສ ມຫາຊນກາໂຍ ສມ຺ມາ ພ຺ຍາກຣມາໂນ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາຕິ. “ເອວເມວໍ ໂຂ ເທວານມິນ຺ທ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ສຸຠາສິຕໍ ສພ຺ພໍ ຕໍ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ວຈນໍ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ. ຕໂຕ ອຸປາທາຍຸປາທາຍ ມຍໍ ຈຎ຺ເຎ ຈ ຠຓາມາຕິ.

“ອຈ຺ຉຣິຍໍ ຠນ຺ເຕ ອພ຺ຠຸຕໍ ຠນ຺ເຕ! ຍາວ ສຸຠາສິຕຎ຺ຈິທໍ ອາຍສ຺ມຕາ ອຸຕ຺ຕເຣນ ‘ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ສຸຠາສິຕໍ ສພ຺ພໍ ຕໍ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ວຈນໍ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ. ຕໂຕ ອຸປາທາຍຸປາທາຍ ມຍຎ຺ຈຎ຺ເຎ ຈ ຠຓາມາຕິ. ເອກມິທໍ

໑. ກິໍ ປນ (ສ຺ຍາ)   ໔. ສກປຏິຠານໍ ອຸປາທາຍ (ກ)

ຠນ຺ເຕ ອຸຕ຺ຕຣ ສມຍໍ ຠຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ຄິຊ຺ຌກູເຏ ປພ຺ພເຕ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ເຕ ເທວທຕ຺ເຕ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ເທວທຕ຺ຕໍ ອາຣພ຺ຠ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ

"ສາຘຸ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ກາເລນ ກາລໍ ອຕ຺ຕວິປຕ຺ຕິໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕາ ໂຫຕິ. ສາຘຸ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ກາເລນ ກາລໍ ປຣວິປຕ຺ຕິໍ ຯເປຯ ອຕ຺ຕສມ຺ປຕ຺ຕິໍ... ປຣສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕາ ໂຫຕິ. ອຏ຺ຐຫິ ຠິກ຺ຂເວ ອສທ຺ຘມ຺ເມຫິ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ເທວທຕ຺ໂຕ ອາປາຍິໂກ ເນຣຍິໂກ ກປ຺ປຏ຺ໂຐ ອເຕກິຈ຺ໂຉ. ກຕເມຫິ ອຏ຺ຐຫິ? ລາເຠນ ຫິ ຠິກ຺ຂເວ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ເທວທຕ຺ໂຕ ອາປາຍິໂກ ເນຣຍິໂກ ກປ຺ປຏ຺ໂຐ ອເຕກິຈ຺ໂຉ; ອລາເຠນ ຠິກ຺ຂເວ ຯເປຯ ຍເສນ ຠິກ຺ຂເວ ...ອຍເສນ ຠິກ຺ຂເວ... ສກ຺ກາເຣນ ຠິກ຺ຂເວ... ອສກ຺ກາເຣນ ຠິກ຺ຂເວ... ປາປິຈ຺ຉຕາຍ ຠິກ຺ຂເວ... ປາປມິຕ຺ຕຕາຍ ຠິກ຺ຂເວ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ເທວທຕ຺ໂຕ ອາປາຍິໂກ ເນຣຍິໂກ ກປ຺ປຏ຺ໂຐ ອເຕກິຈ຺ໂຉ. ອິເມຫິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐຫິ ອສທ຺ຘມ຺ເມຫິ ອຠິຠູໂຕ ປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ເທວທຕ຺ໂຕ ອາປາຍິໂກ ເນຣຍິໂກ ກປ຺ປຏ຺ໂຐ ອເຕກິຈ຺ໂຉ.

"ສາຘຸ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ລາຠໍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ວິຫເຣຍ຺ຍ; ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອລາຠໍ ຯເປຯ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຍສໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຍສໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ສກ຺ກາຣໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອສກ຺ກາຣໍ...ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປາປິຈ຺ຉຕໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປາປມິຕ຺ຕຕໍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ວິຫເຣຍ຺ຍ.

"ກິຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ອຕ຺ຖວສໍ ປຏິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ລາຠໍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ວິຫເຣຍ຺ຍ; ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອລາຠໍ ຯເປຯ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຍສໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຍສໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ສກ຺ກາຣໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອສກ຺ກາຣໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປາປິຈ຺ຉຕໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປາປມິຕ຺ຕຕໍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ວິຫເຣຍ຺ຍ?

"ຍໍ ຫິສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ລາຠໍ ອນຠິຠຸຍ຺ຍ ວິຫຣໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ອາສວາ ວິຆາຕປຣິຬາຫາ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ລາຠໍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ວິຫຣໂຕ ເອວໍສ ເຕ ອາສວາ ວິຆາຕປຣິຬາຫາ ນ ໂຫນ຺ຕິ. ຍໍ ຫິສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອລາຠໍ ຯເປຯ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຍສໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຍສໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ສກ຺ກາຣໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອສກ຺ກາຣໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປາປິຈ຺ຉຕໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປາປມິຕ຺ຕຕໍ ອນຠິຠຸຍ຺ຍ ວິຫຣໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ອາສວາ ວິຆາຕປຣິຬາຫາ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປາປມິຕ຺ຕຕໍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ວິຫຣໂຕ ເອວໍສ ເຕ

ອາສວາ ວິຆາຕປຣິຬາຫາ ນ ໂຫນ຺ຕິ. ອິທໍ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ອຕ຺ຖວສໍ ປຏິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ລາຠໍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ວິຫເຣຍ຺ຍ; ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອລາຠໍ ຯເປຯ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຍສໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຍສໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ສກ຺ກາຣໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອສກ຺ກາຣໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປາປິຈ຺ຉຕໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປາປມິຕ຺ຕຕໍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ວິຫເຣຍ຺ຍ.

“ຕສ຺ມາຕິຫ ຠິກ຺ຂເວ ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ “ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ລາຠໍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ວິຫຣິສ຺ສາມ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອລາຠໍ ຯເປຯ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຍສໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຍສໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ສກ຺ກາຣໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອສກ຺ກາຣໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປາປິຈ຺ຉຕໍ... ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປາປມິຕ຺ຕຕໍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ວິຫຣິສ຺ສາມາຕິ. ເອວຎ຺ຫິ ໂວ ຠິກ຺ຂເວ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພນ຺ຕິ.

“ເອຕ຺ຕາວຕາ ຠນ຺ເຕ ອຸຕ຺ຕຣ, ມນຸສ຺ເສສຸ ຈຕສ຺ໂສ ປຣິສາ ຠິກ຺ຂູ, ຠິກ຺ຂຸນິໂຍ, ອຸປາສກາ, ອຸປາສິກາໂຍ. ນາຍໍ ຘມ຺ມປຣິຍາໂຍ ກິສ຺ມິຎ຺ຈິ ອຸປຏ຺ຐິໂຕ.[1] ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫາຕຸ ຠນ຺ເຕ ອາຍສ຺ມາ ອຸຕ຺ຕໂຣ ອິມໍ ຘມ຺ມປຣິຍາຍໍ. ປຣິຍາປຸຓາຕຸ ຠນ຺ເຕ ອາຍສ຺ມາ ອຸຕ຺ຕໂຣ ອິມໍ ຘມ຺ມປຣິຍາຍໍ. ຘາເຣຕຸ ຠນ຺ເຕ ອາຍສ຺ມາ ອຸຕ຺ຕໂຣ ອິມໍ ຘມ຺ມປຣິຍາຍໍ. ອຕ຺ຖສໍຫິໂຕ ອຍໍ ຠນ຺ເຕ ຘມ຺ມປຣິຍາໂຍ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໂກຕິ.[4] ອຏ຺ຐມໍ.

໙. ນນ຺ທສຸຕ຺ຕໍ

໙. “‘ກຸລປຸຕ຺ໂຕຕິ ຠິກ຺ຂເວ ນນ຺ທໍ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ. ‘ພລວາຕິ ຠິກ຺ຂເວ ນນ຺ທໍ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ. ‘ປາສາທິໂກຕິ ຠິກ຺ຂເວ ນນ຺ທໍ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ. ‘ຕິພ຺ພຣາໂຄຕິ ຠິກ຺ຂເວ ນນ຺ທໍ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ. ກິມຎ຺ຎຕ຺ຣ ຠິກ຺ຂເວ ນນ຺ໂທ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣ ໂຠຊເນ ມຕ຺ຕຎ຺ຎູ ຊາຄຣິຍໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ສຕິສມ຺ປຊຎ຺ເຎນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ເຍຫິ[5] ນນ຺ໂທ ສກ຺ໂກຕິ ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິຕຸໍ ຕຕ຺ຣິທໍ ຠິກ຺ຂເວ ນນ຺ທສ຺ສ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາຣຕາຍ ໂຫຕິ. ສເຈ ຠິກ຺ຂເວ ນນ຺ທສ຺ສ ປຸຣຕ຺ຖິມາ ທິສາ ອາໂລເກຕພ຺ພາ ໂຫຕິ, ສພ຺ພໍ ເຈຕສາ ສມນ຺ນາຫຣິຕ຺ວາ ນນ຺ໂທ ປຸຣຕ຺ຖິມໍ ທິສໍ ອາໂລເກຕິ ‘ເອວໍ ເມ ປຸຣຕ຺ຖິມໍ ທິສໍ ອາໂລກຍໂຕ ນາຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອນ຺ວາສ຺ສວິສ຺ສນ຺ຕີຕິ. ອິຕິຫ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຊາໂນ ໂຫຕິ.

---

໑. ປຕິຏ຺ຐິໂຕ (ສີ, ສ຺ຍາ) ໔. ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍິໂກ (ສີ, ກ) ໕. ເຍນ (ກ)

“ສເຈ ກິກຸຂເວ ນນຸທສຸສ ປຈຸຉິມາ ທິສາ ອາໂລເກຕພຸພາ ໂຫຕິ ໆເປໆ ອຸຕຸຕຣາ ທິສາ ອາໂລເກຕພຸພາ ໂຫຕິ... ທກຸຂິຕາ ທິສາ ອາໂລເກຕພຸພາ ໂຫຕິ... ອຸທຸຄໍ ອຸລຸໂລເກຕພຸພາ ໂຫຕິ... ອໂຣ ໂອໂລເກຕພຸພາ ໂຫຕິ... ອນຸທິສາ ອນຸວິໂລເກຕພຸພາ ໂຫຕິ, ສພຸພໍ ເຈຕສາ ສມນຸນາຫຣິຕຸວາ ນນຸໂທ ອນຸທິສໍ ອນຸວິໂລເກຕິ ‘ເອວໍ ເມ ອນຸທິສໍ ອນຸວິໂລກຍໂຕ ນາກິຊຸຊາໂທມນສຸສາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຄມຸມາ ອນຸວາສຸສວິສຸສນຸຕີຕິ. ອິຕິຫ ຕຕຸຖ ສມຸປຊາໂນ ໂຫຕິ. ອິທໍ ໂຂ ກິກຸຂເວ ນນຸທສຸສ ອິນຸທຸຣິເຍສຸ ຄຸຕຸຕທຸວາຣຕາຍ ໂຫຕິ.

“ຕຕຸຣິທໍ ກິກຸຂເວ ນນຸທສຸສ ໂກຊເນ ມຕຸຕລຸລຸຕາຍ ໂຫຕິ. ອິຄ ກິກຸຂເວ ນນຸໂທ ປຜິສງຸຂາ ໂຍນິໂສ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຕິ ເນວ ທວາຍ ນ ມທາຍ ນ ມຕຸທນາຍ ນ ວິກູສນາຍ, ຍາວເທວ ອິມສຸສ ກາຍສຸສ ກິຕິຍາ ຍາປນາຍ ວິຫິສູປຣຕິຍາ ພຸຣຫຸມຈຣິຍານຸຄຸຄຫາຍ ອິຕິ ປຸຣາຕລຸຈ ເວທນໍ ປຜິຫງຸຂາມິ, ນວລຸຈ ເວທນໍ ນ ອຸປຸປາເທສຸສາມິ, ຍາຕຸຣາ ຈ ເມ ກວິສຸສຕິ ອນວຊຸຊຕາ ຈ ຜາສຸວິຫາໂຣ ຈາຕິ. ອິທໍ ໂຂ ກິກຸຂເວ ນນຸທສຸສ ໂກຊເນ ມຕຸຕລຸລຸຕາຍ ໂຫຕິ.

“ຕຕຸຣິທໍ ກິກຸຂເວ ນນຸທສຸສ ຊາຄຣິຍານຸໂຍຄສຸມິ ໂຫຕິ. ອິຄ ກິກຸຂເວ ນນຸໂທ ທິວສໍ ຈງຸກເມນ ນິສຊຸຊາຍ ອາວຣຕີເຍຫິ ຄມຸເມຫິ ຈິຕຸຕໍ ປຣິໂສເຄຕິ; ຣຕຸຕິຍາ ປກມໍ ຍາມໍ ຈງຸກເມນ ນິສຊຸຊາຍ ອາວຣຕີເຍຫິ ຄມຸເມຫິ ຈິຕຸຕໍ ປຣິໂສເຄຕິ; ຣຕຸຕິຍາ ມຊຸຊິມໍ ຍາມໍ ທກຸຂິເຕນ ປສຸເສນ ສີຫເສຍຸຍໍ ກປຸເປຕິ ປາເທ ປາທໍ ອຈຸຈາຄາຍ ສໂຕ ສມຸປຊາໂນ ອຸຜຸຖານສລຸລໍ ມນສິ ກຣິຕຸວາ; ຣຕຸຕິຍາ ປຈຸຉິມໍ ຍາມໍ ປຈຸຈຸຜຸກາຍ ຈງຸກເມນ ນິສຊຸຊາຍ ອາວຣຕີເຍຫິ ຄມຸເມຫິ ຈິຕຸຕໍ ປຣິໂສເຄຕິ. ອິທໍ ໂຂ ກິກຸຂເວ ນນຸທສຸສ ຊາຄຣິຍານຸໂຍຄສຸມິ ໂຫຕິ.

“ຕຕຸຣິທໍ ກິກຸຂເວ ນນຸທສຸສ ສຕິສມຸປຊລຸລສຸມິ ໂຫຕິ. ອິຄ ກິກຸຂເວ ນນຸທສຸສ ວິທິຕາ ເວທນາ ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ, ວິທິຕາ ອຸປຜຸຖຫນຸຕິ, ວິທິຕາ ອພຸກຕຸຖໍ ຄຈຸຉນຸຕິ; ວິທິຕາ ສລຸລາ ໆເປໆ ວິທິຕາ ວິຕກຸກາ ໆເປໆ ອພຸກຕຸຖໍ ຄຈຸຉນຸຕິ. ອິທໍ ໂຂ ກິກຸຂເວ ນນຸທສຸສ ສຕິສມຸປຊລຸລສຸມິ ໂຫຕິ.

“ກິມລຸລຕຸຣ ກິກຸຂເວ ນນຸໂທ ອິນຸທຸຣິເຍສຸ ຄຸຕຸຕທຸວາໂຣ ໂກຊເນ ມຕຸຕລຸລູ ຊາຄຣິຍໍ ອນຸຍຸຕຸໂຕ, ສຕິສມຸປຊລຸເລນ ສມນຸນາຄໂຕ, ເຍຫິ ນນຸໂທ ສກຸໂກຕິ ປຣິປຸຕຸຕໍ ປຣິສຸທຸຄໍ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ຈຣິຕຸນຸຕິ. ນວມໍ.

໑໐. ກາຣຓ຺ຑວສຸຕ຺ຕໍ

໑໐. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ຈມ຺ປາຍໍ ວິຫຣຕິ ຄຄ຺ຄຣາຍ ໂປກ຺ຂຣຓິຍາ ຕີເຣ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຠິກ຺ຂູ ຠິກ຺ຂຸໍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ໂຈເທນ຺ຕິ. ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ຠິກ຺ຂູຫິ ອາປຕ຺ຕິຍາ ໂຈທິຍມາໂນ ອຎ຺ເຎນາຎ຺ຎໍ ປຏິຈຣຕິ, ພຫິທ຺ຘາ ກຖໍ ອປນາເມຕິ, ໂກປຎ຺ຈ ໂທສຎ຺ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຎ຺ຈ ປາຕຸກໂຣຕິ

ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ "ນິທ຺ຘມເຖຕໍ ຠິກ຺ຂເວ ປຸຄ຺ຄລໍ, ນິທ຺ຘມເຖຕໍ ຠິກ຺ຂເວ ປຸຄ຺ຄລໍ. ອປເນຍ຺ເຍໂສ[1] ຠິກ຺ຂເວ ປຸຄ຺ຄໂລ. ກິໍ ໂວ ເຕນ ປຣປຸຕ຺ເຕນ ວິໂສຘິເຕນ[2] ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຕາທິສໍເຍວ ໂຫຕິ ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ ປຏິກ຺ກນ຺ຕໍ ອາໂລກິຕໍ ວິໂລກິຕໍ ສມິຎ຺ຊິຕໍ ປສາຣິຕໍ ສງ຺ຆາຏິປຕ຺ຕຈີວຣຘາຣຓໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ອຎ຺ເຎສໍ ຠທ຺ທການໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຍາວສ຺ສ ຠິກ຺ຂູ ອາປຕ຺ຕິໍ ນ ປສ຺ສນ຺ຕິ. ຍໂຕ ຈ ຂ຺ວສ຺ສ ຠິກ຺ຂູ ອາປຕ຺ຕິໍ ປສ຺ສນ຺ຕິ, ຕເມນໍ ເອວໍ ຊານນ຺ຕິ 'ສມຓທູສີວາຍ[3] ສມຓປລາໂປ ສມຓກາຣຓ຺ຑໂວຕິ.[4] ຕເມນໍ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ພຫິທ຺ຘາ ນາເສນ຺ຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ມາ ອຎ຺ເຎ ຠທ຺ທເກ ຠິກ຺ຂູ ທູເສສີຕິ.

"ເສຍ຺ຍຖາປິ ຠິກ຺ຂເວ ສມ຺ປນ຺ເນ ຍວກຣເຓ ຍວທູສີ[5] ຊາເຍຖ ຍວປລາໂປ ຍວກາຣຓ຺ຑໂວ. ຕສ຺ສ ຕາທິສໍເຍວ ມູລໍ ໂຫຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ອຎ຺ເຎສໍ ຠທ຺ທການໍ ຍວານໍ; ຕາທິສໍເຍວ ນາຬໍ ໂຫຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ອຎ຺ເຎສໍ ຠທ຺ທການໍ ຍວານໍ; ຕາທິສໍເຍວ ປຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ອຎ຺ເຎສໍ ຠທ຺ທການໍ ຍວານໍ ຍາວສ຺ສ ສີສໍ ນ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ. ຍໂຕ ຈ ຂ຺ວສ຺ສ ສີສໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ, ຕເມນໍ ເອວໍ ຊານນ຺ຕິ 'ຍວທູສີວາຍໍ ຍວປລາໂປ ຍວກາຣຓ຺ຑໂວຕິ. ຕເມນໍ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ສມູລໍ ອຸປ຺ປາເຏຕ຺ວາ ພຫິທ຺ຘາ ຍວກຣຓສ຺ສ ຉຑ຺ເຑນ຺ຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ມາ ອຎ຺ເຎ ຠທ຺ທເກ ຍເວ ທູເສສີຕິ

"ເອວເມວ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອິເຘກຈ຺ຈສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຕາທິສໍເຍວ ໂຫຕິ ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ ປຏິກ຺ກນ຺ຕໍ ອາໂລກິຕໍ ວິໂລກິຕໍ ສມິຎ຺ຊິຕໍ ປສາຣິຕໍ ສງ຺ຆາຏິປຕ຺ຕຈີວຣຘາຣຓໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ອຎ຺ເຎສໍ ຠທ຺ທການໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຍາວສ຺ສ ຠິກ຺ຂູ ອາປຕ຺ຕິໍ ນ ປສ຺ສນ຺ຕິ. ຍໂຕ ຈ ຂ຺ວສ຺ສ ຠິກ຺ຂູ ອາປຕ຺ຕິໍ ປສ຺ສນ຺ຕິ, ຕເມນໍ ເອວໍ ຊານນ຺ຕິ 'ສມຓທູສີວາຍໍ

---

໑. ອປເນຍ຺ໂຍ ໂສ (ສີ), ອປເນຍ຺ໂຍ (ສ຺ຍາ)

໒. ກິໍ ໂວ ປຣປຸຕ຺ໂຕ ວິເຫຐິຍຕິ (ສີ), ກິໍ ປຣປຸຕ຺ໂຕ ວິເຫເຐຕິ (ສ຺ຍາ), ກິໍ ໂວ ປຣປຸຕ຺ຕາ ວິເຫເຐຕິ (ອິ), ກິໍ ໂສ ປຣປຸຕ຺ໂຕ ວິໂສເຘຕິ (ກ)

໓. ສມຓຣູປີ ຈາຍໍ (ກ)   ໔. ສມຓກາຣຓ຺ຑໂວຕິ (ກ)   ໕. ຍວຣູປີ (ກ)

ສມຓປລາໂປ ສມຓກາຣຓ຺ຑໂວຕິ. ຕເມນໍ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ພຫິທ຺ຘາ ນາເສນ຺ຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ມາ ອຎ຺ເຎ ຠທ຺ທເກ ຠິກ຺ຂູ ທູເສສີຕິ.

"ເສຍ຺ຍຖາປິ ຠິກ຺ຂເວ ມຫໂຕ ຘຎ຺ຎຣາສິສ຺ສ ຜຸຓມານສ຺ສ[໑] ຕຕ຺ຖ ຍານິ ຕານິ ຘຎ຺ຎານິ ທຬ຺ຫານິ ສາຣວນ຺ຕານິ ຕານິ ເອກມນ຺ຕໍ ປຸຎ຺ຊໍ ໂຫຕິ, ຍານິ ປນ ຕານິ ຘຎ຺ຎານິ ທຸພ຺ພລານິ ປລາປານ ຕານິ ວາໂຕ ເອກມນ຺ຕໍ ອປວຫຕິ.[໔] ຕເມນໍ ສາມິກາ ສມ຺ມຊ຺ຊນິໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຠິຍ຺ໂຍໂສມຕ຺ຕາຍ ອປສມ຺ມຊ຺ຊນ຺ຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ມາ ອຎ຺ເຎ ຠທ຺ທເກ ຘຎ຺ເຎ ທູເສສີຕິ, ເອວເມວໍ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອິເຘກ຺ຈສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຕາທິສໍເຍວ ໂຫຕິ ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ ປຏິກ຺ກນ຺ຕໍ ອາໂລກິຕໍ ວິໂລກິຕໍ ສມິຎ຺ຊິຕໍ ປສາຣິຕໍ ສງ຺ຆາຏິປຕ຺ຕຈີວຣຘາຣຓໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ອຎ຺ເຎສໍ ຠທ຺ທການໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຍາວສ຺ສ ຠິກ຺ຂູ ອາປຕ຺ຕິໍ ນ ປສ຺ສນ຺ຕິ. ຍໂຕ ຈ ຂ຺ວສ຺ສ ຠິກ຺ຂູ ອາປຕ຺ຕິໍ ປສ຺ສນ຺ຕິ, ຕເມນໍ ເອວໍ ຊານນ຺ຕິ 'ສມຓທູສີວາຍໍ ສມຓປລາໂປ ສມຓກາຣຓ຺ຑໂວຕິ. ຕເມນໍ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ພຫິທ຺ຘາ ນາເສນ຺ຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ມາ ອຎ຺ເຎ ຠທ຺ທເກ ຠິກ຺ຂູ ທູເສສີຕິ.

"ເສຍ຺ຍຖາປິ ຠິກ຺ຂເວ ປຸຣິໂສ ອຸທປານປນາຬິຍຕ຺ຖິໂກ ຕິຓ຺ຫໍ ກຸຐາຣີ[໕] ອາທາຍ ວນໍ ປວິເສຍ຺ຍ. ໂສ ຍໍ ຍເທວ ຣຸກ຺ຂໍ ກຸຐາຣິປາເສນ ອາໂກເຏຍ຺ຍ ຕຕ຺ຖ ຍານິ ຕານິ ຣຸກ຺ຂານິ ທຬ຺ຫານິ ສາຣວນ຺ຕານິ ຕານິ ກຸຐາຣິປາເສນ ອາໂກຏິຕານິ ກກ຺ຂຬໍ ປຏິນທນ຺ຕິ; ຍານິ ປນ ຕານິ ຣຸກ຺ຂານິ ອນ຺ໂຕປູຕີນິ ອວສ຺ສຸຕານິ ກສມ຺ພຸຊາຕານິ ຕານິ ກຸຐາຣິປາເສນ ອາໂກຏິຕານິ ທທ຺ທຣໍ ປຏິນທນ຺ຕິ. ຕເມນໍ ມູເລ ຉິນ຺ທຕິ, ມູເລ ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ອຄ຺ເຄ ຉິນ຺ທຕິ, ອຄ຺ເຄ ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕ ສຸວິໂສຘິຕໍ ວິໂສເຘຕິ, ອນ຺ໂຕ ສຸວິໂສຘິຕໍ ວິໂສເຘຕ຺ວາ ອຸທປານປນາຬິໍ ໂຍເຊຕິ. ເອວເມວໍ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອິເຘກ຺ຈສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຕາທິສໍເຍວ ໂຫຕິ ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ ປຏິກ຺ກນ຺ຕໍ ອາໂລກິຕໍ ວິໂລກິຕໍ ສມິຎ຺ຊິຕໍ ປສາຣິຕໍ ສງ຺ຆາຏິປຕ຺ຕຈີວຣຘາຣຓໍ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ອຎ຺ເຎສໍ ຠທ຺ທການໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ຍາວສ຺ສ ຠິກ຺ຂູ ອາປຕ຺ຕິໍ ນ ປສ຺ສນ຺ຕິ. ຍໂຕ ຈ ຂ຺ວສ຺ສ ຠິກ຺ຂູ ອາປຕ຺ຕິໍ ປສ຺ສນ຺ຕິ, ຕເມນໍ ເອວໍ ຊານນ຺ຕິ 'ສມຓທູສີວາຍໍ ສມຓປລາໂປ ສມຓກາຣຓ຺ຑໂວຕິ. ຕເມນໍ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ພຫິທ຺ຘາ ນາເສນ຺ຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ມາ ອຎ຺ເຎ ຠທ຺ທເກ ຠິກ຺ຂູ ທູເສສີຕິ.

---

໑. ວຸຍ຺ຫມານສ຺ສ (ສີ, ອິ) ຜຸສຍມານສ຺ສ (ສ຺ຍາ), ປຸນມານສ຺ສ (?)

໔. ອປກສ຺ສຕິ (ສີ)   ໕. ກຸຘາຣີ (ສ຺ຍາ, ກໍ, ກ)

ສໍວາສາຍໍ ວິຊານາຖ ປາປິຈ຺ໂຉ ໂກຘໂນ ອິຕິ
ມກ຺ຂີ ຖມ຺ຠີ ປລາສີ ຈ ອິສ຺ສຸກີ ມຈ຺ຉຣີ ສໂຐ.
ສນ຺ຕວາໂຈ ຊນວຕິ ສມໂຓ ວິຍ ຠາສຕິ
ຣໂຫ ກໂຣຕິ ກຣຓໍ ປາປທິຏ຺ຐິ ອນາທໂຣ.

ສໍສປ຺ປີ ຈ ມຸສາວາທີ ຕໍ ວິທິຕ຺ວາ ຍຖາຕຖໍ
ສພ຺ເພ ສມຄ຺ຄາ ຫຸຕ຺ວານ ອຠິນິພ຺ພຊ຺ຊຍາຖ[1] ນໍ.
ກາຣຓ຺ຑວໍ[2] ນິທ຺ຘມຖ ກສມ຺ພຸໍ ອປກສ຺ສຖ[3]
ຕໂຕ ປລາເປ ວາເຫຖ ອສ຺ສມເຓ ສມຓມານິເນ.
ນິທ຺ຘມິຕ຺ວານ ປາປິຈ຺ເຉ ປາປອາຈາຣໂຄຈເຣ
ສຸທ຺ຘາສຸທ຺ເຘຫິ ສໍວາສໍ ກປ຺ປຍວ຺ໂຫ ປຕິສ຺ສຕາ
ຕໂຕ ສມຄ຺ຄາ ນິປກາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສຖາຕິ. ທສມໍ;

ເມຕ຺ຕາວຄ຺ໂຄ ປຐໂມ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ເມຕ຺ຕໍ ປຎ຺ຎາ ຈ ເທ຺ວ ປິຍາ ເທ຺ວ ໂລກາ ເທ຺ວ ວິປຕ຺ຕິໂຍ
ເທວທຕ຺ໂຕ ຈ ອຸຕ຺ຕໂຣ ນນ຺ໂທ ກາຣຓ຺ຑເວນ ຈາຕິ.

໔. ມຫາວຄ຺ໂຄ

໑. ເວຣຎ຺ຊສຸຕ຺ຕໍ

໑໑. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ; *ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ເວຣຎ຺ຊາຍໍ ວິຫຣຕິ ນເຬຣຸປຸຈິມນ຺ທມູເລ. ອຖ ໂຂ ເວຣຎ຺ໂຊ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ[4] ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ເວຣຎ຺ໂຊ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ

---

໑. ອຠິນິພ຺ພິຊ຺ຊເຍຖ (ກ)
໒. ກຣຓ຺ຑວໍ (ກ) ຂຸ ໔-໑໔໘ ປິຏ຺ເຐປິ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ.
໓. ອວກສ຺ສຖ (ກ)
໔. ສາຣາຓີຍໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
* ວິ ໑-໑ ປິຏ຺ຐາທີສຸປິ.

“ສຸຕໍ ເມຕໍ ໂຠ ໂຄຕມ ‘ນ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ຊິຓ຺ເຓ ວຸຑ຺ເຒ ມຫລ຺ລເກ ອທ຺ຘຄເຕ ວໂຍອນຸປ຺ປຕ຺ເຕ ອຠິວາເທຕິ ວາ ປຈ຺ຈຸຏ຺ເຐຕິ ວາ ອາສເນນ ວາ ນິມນ຺ເຕຕີຕິ. ຕຍິທໍ ໂຠ ໂຄຕມ ຕເຖວ. ນ ຫິ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ຊິຓ຺ເຓ ວຸຑ຺ເຒ ມຫລ຺ລເກ ອທ຺ຘຄເຕ ວໂຍອນຸປ຺ປຕ຺ເຕ ອຠິວາເທຕິ ວາ ປຈ຺ຈຸຏ຺ເຐຕິ ວາ ອາສເນນ ວາ ນິມນ຺ເຕຕິ. ຕຍິທໍ ໂຠ ໂຄຕມ ນ ສມ຺ປນ຺ນເມວາຕິ. “ນາຫໍ ຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ປສ຺ສາມິ ສເທວເກ ໂລເກ ສມາຣເກ ສພ຺ຣຫ຺ມເກ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓິຍາ ປຊາຍ ສເທວມນຸສ຺ສາຍ ຍມຫໍ ອຠິວາເທຍ຺ຍໍ ວາ ປຈ຺ຈຸຏ຺ເຐຍ຺ຍໍ ວາ ອາສເນນ ວາ ນິມນ຺ເຕຍ຺ຍໍ ຍຎ຺ຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ຕຖາຄໂຕ ອຠິວາເທຍ຺ຍ ວາ ປຈ຺ຈຸຏ຺ເຐຍ຺ຍ ວາ ອາສເນນ ວາ ນິມນ຺ເຕຍ຺ຍ, ມຸທ຺ຘາປິ ຕສ຺ສ ວິປເຕຍ຺ຍາຕິ

“ອຣສຣູໂປ ຠວໍ ໂຄຕໂມຕິ. “ອຕ຺ຖິ ຂ຺ເວສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ອຣສຣູໂປ ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ. ເຍ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ຣູປຣສາ ສທ຺ທຣສາ ຄນ຺ຘຣສາ ຣສຣສາ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພຣສາ, ເຕ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປຫີນາ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລາ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຠາວໍກຕາ[1] ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມາ ອຍໍ ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ອຣສຣູໂປ ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ, ໂນ ຈ ໂຂ ຍໍ ຕ຺ວໍ ສນ຺ຘາຍ ວເທສີຕິ.[2] **(໑)**

“ນິພ຺ໂຠໂຄ ຠວໍ ໂຄຕໂມຕິ. “ອຕ຺ຖິ ຂ຺ເວສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ນິພ຺ໂຠໂຄ ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ. ເຍ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ຣູປໂຠຄາ ສທ຺ທໂຠຄາ ຄນ຺ຘໂຠຄາ ຣສໂຠຄາ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພໂຠຄາ, ເຕ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປຫີນາ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລາ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຠາວໍກຕາ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມາ ອຍໍ ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ນິພ຺ໂຠໂຄ ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ, ໂນ ຈ ໂຂ ຍໍ ຕ຺ວໍ ສນ຺ຘາຍ ວເທສີຕິ. **(໒)**

“ອກິຣິຍວາໂທ ຠວໍ ໂຄຕໂມຕິ. “ອຕ຺ຖິ ຂ຺ເວສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ອກິຣິຍວາໂທ ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ.

---

໑. ອນຠາວກຕາ (ສີ, ອີ)　　໒. ວເທສິ (ສີ, ກ)

ອຫຎ຺ຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ອກິຣິຍໍ ວທາມິ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ມໂນ-ທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ; ອເນກວິຫິຕານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອກິຣິຍໍ ວທາມິ. ອຍໍ ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ 'ອກິຣິຍວາໂທ ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ, ໂນ ຈ ໂຂ ຍໍ ຕ຺ວໍ ສນ຺ຘາຍ ວເທສີຕິ. (໓)

"ອຸຈ຺ເຉທວາໂທ ຠວໍ ໂຄຕໂມຕິ. "ອຕ຺ຖິ ຂ຺ເວສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ 'ອຸຈ຺ເຉທວາໂທ ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ. ອຫຎ຺ຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ອຸຈ຺ເຉທໍ ວທາມິ ຣາຄສ຺ສ ໂທສສ຺ສ ໂມຫສ຺ສ; ອເນກວິຫິຕານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸຈ຺ເຉທໍ ວທາມິ. ອຍໍ ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ 'ອຸຈ຺ເຉທວາໂທ ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ, ໂນ ຈ ໂຂ ຍໍ ຕ຺ວໍ ສນ຺ຘາຍ ວເທສີຕິ. (໔)

"ເຊຄຸຈ຺ຉີ ຠວໍ ໂຄຕໂມຕິ. "ອຕ຺ຖິ ຂ຺ເວສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ 'ເຊຄຸຈ຺ຉີ ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ. ອຫຎ຺ຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ຊິຄຸຈ຺ຉາມິ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິເຕນ; ຊິຄຸຈ຺ຉາມິ ອເນກວິຫິຕານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ສມາປຕ຺ຕິຍາ. ອຍໍ ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ 'ເຊຄຸຈ຺ຉີ ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ, ໂນ ຈ ໂຂ ຍໍ ຕ຺ວໍ ສນ຺ຘາຍ ວເທສີຕິ. (໕)

"ເວນຍິໂກ ຠວໍ ໂຄຕໂມຕິ. "ອຕ຺ຖິ ຂ຺ເວສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ 'ເວນຍິໂກ ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ. ອຫຎ຺ຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ວິນຍາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສມິ ຣາຄສ຺ສ ໂທສສ຺ສ ໂມຫສ຺ສ; ອເນກວິຫິຕານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ວິນຍາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສມິ. ອຍໍ ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ 'ເວນຍິໂກ ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ, ໂນ ຈ ໂຂ ຍໍ ຕ຺ວໍ ສນ຺ຘາຍ ວເທສີຕິ. (໖)

"ຕປສ຺ສີ ຠວໍ ໂຄຕໂມຕິ. "ອຕ຺ຖິ ຂ຺ເວສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ 'ຕປສ຺ສີ ສມໂຓ ໂຄຕໂມຕິ. ຕປນີຍາຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ປາປເກ ອກຸສເລ ຘມ຺ເມ ວທາມິ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຍສ຺ສ ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ຕປນີຍາ ປາປກາ ອກຸສລາຘມ຺ມາ ປຫີນາ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລາ

ຕາລາວຕຸຖຸກຕາ ອນກາວໍກຕາ ອາຍຕິ ອນຸປຸປາທຄມຸມາ, ຕມຫໍ 'ຕປສຸສີຕີ ວທາມິ. ຕຖາຄຕສຸສ ໂຂ ພຸຣາຫຸມຕ ຕປນີຍາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຄມຸມາ ປຫີນາ ອຸຈຸຊິນຸນມູລາ ຕາລາວຕຸຖຸກຕາ ອນກາວໍກຕາ ອາຍຕິ ອນຸປຸປາທຄມຸມາ ອຍໍ ໂຂ ພຸຣາຫຸມຕ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມຸມາ ວທມາໂນ ວເທຍຸຍ 'ຕປສຸສີ ສມໂຕ ໂຄຕໂມຕິ, ໂນ ຈ ໂຂ ຍໍ ຕຸວໍ ສນຸຄາຍ ວເທສີຕີ. (໗)

"ອປຄພຸໂພ ກວໍ ໂຄຕໂມຕີ. "ອຕຸຖິ ຂຸເວສ ພຸຣາຫຸມຕ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມຸມາ ວທມາໂນ ວເທຍຸຍ 'ອປຄພຸໂພ ສມໂຕ ໂຄຕໂມຕີ. ຍສຸສ ໂຂ ພຸຣາຫຸມຕ ອາຍຕິ ຄພຸກເສຍຸຍາ ປຸນພຸກວາກິນິພຸພຕຸຕິ ປຫີນາ ອຸຈຸຊິນຸນມູລາ ຕາລາວຕຸຖຸກຕາ ອນກາວໍກຕາ ອາຍຕິ ອນຸປຸປາທຄມຸມາ, ຕມຫໍ 'ອປຄພຸໂພຕິ ວທາມິ. ຕຖາຄຕສຸສ ໂຂ ພຸຣາຫຸມຕ ອາຍຕິ ຄພຸກເສຍຸຍາ ປຸນພຸກວາກິນິພຸພຕຸຕິ ປຫີນາ ອຸຈຸຊິນຸນມູລາ ຕາລາວຕຸຖຸກຕາ ອນກາວໍກຕາ ອາຍຕິ ອນຸປຸປາທຄມຸມາ ອຍໍ ໂຂ ພຸຣາຫຸມຕ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມຸມາ ວທມາໂນ ວເທຍຸຍ 'ອປຄພຸໂພ ສມໂຕ ໂຄຕໂມຕິ, ໂນ ຈ ໂຂ ຍໍ ຕຸວໍ ສນຸຄາຍ ວເທສິ. (໘)

"ເສຍຸຍຖາປິ ພຸຣາຫຸມຕ ກຸກຸກຸຜິຍາ ອຕຸທານິ ອຜຸກ ວາ ທສ ວາ ທຸວາທສ ວາ. ຕານາສຸສຸ ກຸກຸກຸຜິຍາ ສມຸມາ ອຜິສຍິຕານິ ສມຸມາ ປຣິເສທິຕານິ ສມຸມາ ປຣິກາວິຕານິ. ໂຍ ນຸ ໂຂ ເຕສໍ ກຸກຸກຸຜຈຸຉາປການໍ ປຖມຕຣໍ ປາທນຂສິຂາຍ ວາ ມຸຂຕຸຕຸທເກນ ວາ ອຕຸທໂກສໍ ປທາເລຕຸວາ ໂສຕຸຖິນາ ອກິນິພຸກິຊເຊຍຸຍ, ກິນຸຕິ ສຸວາສຸສ ວຈນີໂຍ 'ເຊຜຸໂຖ ວາ ກນິຜຸໂຖ ວາຕິ? "ເຊຜຸໂຖ ຕິສຸສ ໂກ ໂຄຕມ ວຈນີໂຍ. ໂສ ຫິ ເນສໍ ໂກ ໂຄຕມ ເຊຜຸໂຖ ໂຫຕີຕີ.

"ເອວເມວ ໂຂ ອຫໍ ພຸຣາຫຸມຕ ອວິຊຸຊາຄຕາຍ ປຊາຍ ອຕຸທກູຕາຍ ປຣິໂຍນທຸຄາຍ ອວິຊຸຊຕຸທໂກສໍ ປທາເລຕຸວາ ເອໂກວ ໂລເກ ອນຸຕຸຕຣໍ ສມຸມາສມຸໂພຄຶ ອກິສມຸພຸທຸໂຄ. ອຫຍຸຫິ ພຸຣາຫຸມຕ ເຊຜຸໂຖ ເສຜຸໂຖ ໂລກສຸສ. ອາຣທຸຄໍ ໂຂ ປນ ເມ ພຸຣາຫຸມຕ ວິຣິຍໍ ອໂຫສິ ອສລຸລີນໍ, ອຸປຜຸກິຕາ ສຕິ ອສມຸມຸຜຸກາ, ປສຸສທຸໂຄ ກາໂຍ ອສາຣທຸໂຄ, ສມາຫິຕໍ ຈິຕຸຕໍ ເອກຄຸຄໍ.

"ໂສ ໂຂ ອຫໍ ພຸຣາຫຸມຕ ວິວິຈຸເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈຸຈ ອກຸສເລຫິ ຄມຸເມຫິ ສວິຕກຸກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຖມໍ ຊານໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣາມິ;

ວິຕກກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ອຊຊຕຕໍ ສມຸປສາທນໍ ເຈຕໂສ ເອໂກທິການໍ ອວິຕກກໍ ອວິຈາຣໍ ສມາຘິຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ທຸຕິຍໍ ຊານໍ ອຸປສມຸປຊຊ ວິຫຣາມິ; ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ ອຸເປກຂໂກ ຈ ວິຫຣາມິ ສໂຕ ຈ ສມຸປຊາໂນ ສຸຂຍຸຈ ກາເຍນ ປຝິສໍເວເທມິ ຍໍ ຕໍ ອຣິຍາ ອາຈິກຂນຸຕິ 'ອຸເປກຂໂກ ສຕິມາ ສຸຂວິຫາຣີຕິ ຕຕິຍໍ ຊານໍ ອຸປສມຸປຊຊ ວິຫຣາມິ; ສຸຂສຸສ ຈ ປຫານາ ທຸກຂສຸສ ຈ ປຫານາ ປຸພຸເພວ ໂສມນສຸສໂທມນສຸສານໍ ອຕຸຖງຄມາ ອທຸກຂມສຸຂໍ ອຸເປກຂາສຕິປາຣິສຸທຸຘີ ຈຕຸຕຖໍ ຊານໍ ອຸປສມຸປຊຊ ວິຫຣາມິ ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕຸເຕ ປຣິສຸທຸເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງຄເຕ ວິຄຕູປກຸກິເລເສ ມຸທຸກູເຕ ກມຸມນິເຍ ກິເຕ ອາເນຍຸຊປຸປຕຸເຕ ປຸພຸເພນິວາສານຸສຸສຕິຍາຕາຍ ຈິຕຸຕໍ ອກິນິນຸນາເມສິ. ໂສ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພຸເພນິວາສໍ ອນຸສຸສຣາມິ, ເສຍຸຍຖິທໍ ເອກມຸປິ ຊາຕິ ເທຸວປິ ຊາຕິໂຍ ຕິສຸໂສປິ ຊາຕິໂຍ ຈຕສຸໂສປິ ຊາຕິໂຍ ປຍຸຈປິ ຊາຕິໂຍ ທສປິ ຊາຕິໂຍ ວີສມຸປິ ຊາຕິໂຍ ຕິສມຸປິ ຊາຕິໂຍ ຈຕຸຕາລີສມຸປິ ຊາຕິໂຍ ປຍຸຍາສມຸປິ ຊາຕິໂຍ ຊາຕິສຕມຸປິ ຊາຕິສຫສຸສມຸປິ ຊາຕິສຕສຫສຸສມຸປິ ອເນເກປິ ສໍວຝຸຝກປຸເປ ອເນເກປິ ວິວຝຸຝກປຸເປ ອເນເກປິ ສໍວຝຸຝວິວຝຸຝກປຸເປ 'ອມຸຕຸຣາສິ ເອວໍນາໂມ ເອວໍໂຄຕຸໂຕ ເອວໍວຕຸໂຕ ເອວມາຫາໂຣ ເອວໍສຸຂທຸກຂປຸປຝິສໍເວທີ ເອວມາຍຸປຣິຍນຸໂຕ. ໂສ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ອມຸຕຸຣ ອຸທປາທິ; ຕຕຸຣາປາສິ ເອວໍນາໂມ ເອວໍໂຄຕຸໂຕ ເອວໍວຕຸໂຕ ເອວມາຫາໂຣ ເອວໍສຸຂທຸກຂປຸປຝິສໍເວທີ ເອວມາຍຸປຣິຍນຸໂຕ. ໂສ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ອິຘູປປນຸໂນຕິ. ອິຕິ ສາກາຣໍ ສອຸທຸເທສໍ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພຸເພນິວາສໍ ອນຸສຸສຣາມິ.

"ອຍໍ ໂຂ ເມ ພຸຣາຫຸມຕ ຣຕຸຕິຍາ ປກເມ ຍາເມ ປກມາ ວິຊຊາ ອຘິຄຕາ; ອວິຊຊາ ວິຫຕາ ວິຊຊາ ອຸປຸປນຸນາ; ຕໂມ ວິຫໂຕ ອາໂລໂກ ອຸປຸປນຸໂນ, ຍຖາ ຕໍ ອປຸປມຕຸຕສຸສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕຸຕສຸສ ວິຫຣໂຕ. ອຍໍ ໂຂ ເມ ພຸຣາຫຸມຕ ປກມາ ອກິນິພຸກິທາ ອໂຫສິ ກຸກຸກຸຝຈຸຉາປກສຸເສວ ອຕຸຫໂກສມຸທາ. (໑)

"ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕຸເຕ ປຣິສຸທຸເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງຄເຕ ວິຄຕູປກຸກິເລເສ ມຸທຸກູເຕ ກມຸມນິເຍ ກິເຕ ອາເນຍຸຊປຸປຕຸເຕ ສຕຸຕານໍ ຈຸຕູປປາຕຍາຕາຍ ຈິຕຸຕໍ ອກິນິນຸນາເມສິ. ໂສ ທິພຸເພນ ຈກຸຂຸນາ ວິສຸທຸເຘນ ອຕິກຸກນຸຕມານຸສເກນ ສຕຸເຕ ປສຸສາມິ ຈວມາເນ ອຸປປຊຊມາເນ ຫີເນ ປຕີເຕ ສຸວຕຸເຕ ທຸພຸພຕຸເຕ, ສຸຄເຕ ທຸຄຸຄເຕ ຍຖາກມຸມູປເຄ ສຕຸເຕ ປຊານາມິ 'ອິເມ ວຕ ໂກນຸໂຕ ສຕຸຕາ ກາຍທຸຈຸຈຣິເຕນ ສມນຸນາຄຕາ, ວຈີທຸຈຸຈຣິເຕນ ສມນຸນາຄຕາ, ມໂນທຸຈຸຈຣິເຕນ

ສມນຸນາຄຕາ, ອຣິຍານໍ ອຸປວາທກາ, ມິຈຸຉາທິຎຸຄິກາ, ມິຈຸຉາທິຎຸຄິກມຸມສມາທານາ. ເຕ ກາຍສຸສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຕາ ອປາຍໍ ທຸຄຸຄຕິ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປນຸນາຕີ. ອິເມ ວາ ປນ ໂພນຸໂຕ ສຕຸຕາ ກາຍສຸຈຣິເຕນ ສມນຸນາຄຕາ, ວຈີສຸຈຣິເຕນ ສມນຸນາຄຕາ, ມໂນສຸຈຣິເຕນ ສມນຸນາຄຕາ, ອຣິຍານໍ ອນຸປວາທກາ, ສມຸມາທິຎຸຄິກາ, ສມຸມາທິຎຸຄິກມຸມສມາທານາ. ເຕ ກາຍສຸສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຕາ ສຸຄຕິ ສຄຸຄໍ ໂລກໍ ອຸປປນຸນາຕີ. ອິຕິ ທິພຸເພນ ຈກຸຂຸນາ ວິສຸທຸເຣນ ອຕິກຸກນຸຕມານຸສເກນ ສຕຸເຕ ປສຸສາມິ ຈວມາເນ ອຸປປຊຸຊມາເນ ຫີເນ ປຓີເຕ ສຸວຓຸເຓ ທຸພຸພຓຸເຓ, ສຸຄເຕ ທຸຄຸຄເຕ ຍຖາກມຸມູປເຄ ສຕຸເຕ ປຊານາມິ.

“ອຍໍ ໂຂ ເມ ພຸຣາຫຸມຓ ຣຕຸຕິຍາ ມຊຸຊິເມ ຍາເມ ທຸຕິຍາ ວິຊຸຊາ ອຘິຄຕາ; ອວິຊຸຊາ ວິຫຕາ ວິຊຸຊາ ອຸປຸປນຸນາ; ຕໂມ ວິຫໂຕ ອາໂລໂກ ອຸປຸປນຸໂນ, ຍຖາ ຕໍ ອປຸປມຕຸຕສຸສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕຸຕສຸສ ວິຫຣໂຕ. ອຍໍ ໂຂ ເມ ພຸຣາຫຸມຓ ທຸຕິຍາ ອພິນິພຸພິທາ ອໂຫສິ ກຸກຸກຸຜຈຸຉາປກສຸເສວ ອຓຸຫໂກສມຸຫາ.

“ໂສ ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕຸເຕ ປຣິສຸທຸເຣ ປຣິໂຍທາເຕ ອນງຄເຓ ວິຄຕູປກຸກິເລເສ ມຸທຸພູເຕ ກມຸມນິເຍ ຖິເຕ ອາເນຌຸຊປຸປຕຸເຕ ອາສວານໍ ຂຍຌາຓາຍ ຈິຕຸຕໍ ອພິນິນຸນາເມສິໍ. ໂສ ‘ອິທໍ ທຸກຸຂນຸຕິ ຍຖາພູຕໍ ອພຸພຌຸຌາສິໍ, ‘ອຍໍ ທຸກຸຂສມຸທໂຍຕິ ຍຖາພູຕໍ ອພຸພຌຸຌາສິໍ, ‘ອຍໍ ທຸກຸຂນິໂຣໂຘຕິ ຍຖາພູຕໍ ອພຸພຌຸຌາສິໍ, ‘ອຍໍ ທຸກຸຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຎິປທາຕິ ຍຖາພູຕໍ ອພຸພຌຸຌາສິໍ; ‘ອິເມ ອາສວາຕິ ຍຖາພູຕໍ ອພຸພຌຸຌາສິໍ, ‘ອຍໍ ອາສວສມຸທໂຍຕິ ຍຖາພູຕໍ ອພຸພຌຸຌາສິໍ, ‘ອຍໍ ອາສວນິໂຣໂຘຕິ ຍຖາພູຕໍ ອພຸພຌຸຌາສິໍ, ‘ອຍໍ ອາສວນິໂຣຘຄາມິນີ ປຎິປທາຕິ ຍຖາພູຕໍ ອພຸພຌຸຌາສິໍ ຕສຸສ ເມ ເອວໍ ຊານໂຕ ເອວໍ ປສຸສໂຕ ກາມາສວາປິ ຈິຕຸຕໍ ວິມຸຈຸຈິຕຸຖ, ພວາສວາປິ ຈິຕຸຕໍ ວິມຸຈຸຈິຕຸຖ, ອວິຊຸຊາສວາປິ ຈິຕຸຕໍ ວິມຸຈຸຈິຕຸຖ. ວິມຸຕຸຕສຸມິໍ ວິມຸຕຸຕມິຕິ ຌາຓໍ ອໂຫສິ. ‘ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕຸຖຕຸຕາຍາຕິ ອພຸພຌຸຌາສິໍ.

“ອຍໍ ໂຂ ເມ ພຸຣາຫຸມຓ ຣຕຸຕິຍາ ປຈຸຉິເມ ຍາເມ ຕຕິຍາ ວິຊຸຊາ ອຘິຄຕາ; ອວິຊຸຊາ ວິຫຕາ ວິຊຸຊາ ອຸປຸປນຸນາ; ຕໂມ ວິຫໂຕ ອາໂລໂກ ອຸປຸປນຸໂນ, ຍຖາ ຕໍ ອປຸປມຕຸຕສຸສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕຸຕສຸສ ວິຫຣໂຕ. ອຍໍ ໂຂ ເມ ພຸຣາຫຸມຓ ຕຕິຍາ ອພິນິພຸພິທາ ອໂຫສິ ກຸກຸກຸຜຈຸຉາປກສຸເສວ ອຓຸຫໂກສມຸຫາຕິ. (໖)

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ເວຣຍ຺ໂຊ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ເຊຍ຺ໂຖ ກວໍ ໂຄຕໂມ ເສຍ຺ໂຖ ກວໍ ໂຄຕໂມ. ອກິກ຺ກນ຺ຕໍ ໂກ ໂຄຕມ ອກິກ຺ກນ຺ຕໍ ໂກ ໂຄຕມ! ເສຍ຺ຍຖາປິ ໂກ ໂຄຕມ ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ[໑] ວາ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ປຜິຈ຺ຉນ຺ນໍ ວາ ວິວເຣຍ຺ຍ, ມູຬ຺ຫສ຺ສ ວາ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍ, ອນ຺ຝກາເຣ ວາ ເຕລປ຺ຊ຺ໂຊຕໍ ຘາເຣຍ຺ຍ ຈກ຺ຂຸມນ຺ໂຕ ຣູປານິ ທກ຺ຂນ຺ຕີຕິ; ເອວເມວ ໂກຕາ ໂຄຕເມນ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຘມ຺ໂມ ປກາສິໂຕ. ເອສາຫໍ ກວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມິ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆຎ຺ຈ. ອຸປາສກໍ ມໍ ກວໍ ໂຄຕໂມ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕ຺ຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ. ປກມໍ.

໔. ສີຫສຸຕ຺ຕໍ

໑໔. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣຕິ ມຫາວເນ ກູຜາຄາຣສາລາຍໍ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສມ຺ພຫຸລາ ອກິຍ຺ຍາຕາ ອກິຍ຺ຍາຕາ ລິຈ຺ຉວີ ສນ຺ຖາຄາເຣ[໔] ສນ຺ນິສິນ຺ນາ ສນ຺ນິປຕິຕາ ອເນກປຣິຍາເຍນ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ກາສນ຺ຕິ, ຘມ຺ມສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ກາສນ຺ຕິ, ສງ຺ຆສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ກາສນ຺ຕິ.

ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສີໂຫ ເສນາປຕິ ນິຄຕ຺ກສາວໂກ ຕສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ອຖ ໂຂ ສີຫສ຺ສ ເສນາປຕິສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ “ນິສ຺ສໍສຍໍ ໂຂ ໂສ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ກວິສ຺ສຕິ, ຕຖາ ຫິເມ ສມ຺ພຫຸລາ ອກິຍ຺ຍາຕາ ອກິຍ຺ຍາຕາ ລິຈ຺ຉວີ ສນ຺ຖາຄາເຣ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ ສນ຺ນິປຕິຕາ ອເນກປຣິຍາເຍນ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ກາສນ຺ຕິ, ຘມ຺ມສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ກາສນ຺ຕິ, ສງ຺ຆສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ກາສນ຺ຕິ. ຍໍນູນາຫໍ ຕໍ ກຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ສີໂຫ ເສນາປຕິ ເຍນ ນິຄຕ຺ໂຖ ນາຜປຸຕ຺ໂຕ[໒] ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ນິຄຕ຺ກໍ ນາຜປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອິຈ຺ຉາມຫໍ ກນ຺ເຕ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິຕຸນ຺ຕິ.

“ກິໍ ປນ ຕ຺ວໍ ສີຫ ກິຣິຍວາໂທ ສມາໂນ ອກິຣິຍວາທໍ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິສ຺ສສິ? ສມໂຓ ຫິ ສີຫ ໂຄຕໂມ ອກິຣິຍວາໂທ, ອກິຣິຍາຍ

---

໑. ນິກ຺ຸຊ຺ຊິຕໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)
໒. ນາຖປຸຕ຺ໂຕ (ສີ), ນາຕປຸຕ຺ໂຕ (ກ-ສີ)
໔. ສນ຺ຘາຄາເຣ (ກ)

ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ. ອຖ ໂຂ ສີຫສ຺ສ ເສນາປຕິສ຺ສ ໂຍ ອໂຫສິ ຄມິຍາຠິສງ຺ຂາໂຣ[1] ຠຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ, ໂສ ປຏິປ຺ປສ຺ສມ຺ຠິ.

ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ສມ຺ພຫຸລາ ອຠິຎ຺ຎາຕາ ອຠິຎ຺ຎາຕາ ລິຈ຺ຉວີ ສນ຺ຖາຄາເຣ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ ສນ຺ນິປຕິຕາ ອເນກປຣິຍາເຍນ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ໆເປໆ ຘມ຺ມສ຺ສ ໆເປໆ ສງ຺ຆສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ຠາສນ຺ຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ສີຫສ຺ສ ເສນາປຕິສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ “ນິສ຺ສໍສຍໍ ໂຂ ໂສ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຠວິສ຺ສຕິ, ຕຖາ ຫິເມ ສມ຺ພຫຸລາ ອຠິຎ຺ຎາຕາ ອຠິຎ຺ຎາຕາ ລິຈ຺ຉວີ ສນ຺ຖາຄາເຣ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ ສນ຺ນິປຕິຕາ ອເນກປຣິຍາເຍນ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ຠາສນ຺ຕິ, ຘມ຺ມສ຺ສ ໆເປໆ ສງ຺ຆສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ຠາສນ຺ຕິ. ຍໍນູນາຫໍ ຕໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ສີໂຫ ເສນາປຕິ ເຍນ ນິຄຓ຺ໂຐ ນາຏປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ນິຄຓ຺ຐໍ ນາຏປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອິຈ຺ຉາມຫໍ ຠນ຺ເຕ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິຕຸນ຺ຕິ.

“ກິໍ ປນ ຕ຺ວໍ ສີຫ ກິຣິຍວາໂທ ສມາໂນ ອກິຣິຍວາທໍ ສມຓໍ ໂຄຕມໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມິສ຺ສສິ? ສມໂຓ ຫິ ສີຫ ໂຄຕໂມ ອກິຣິຍວາໂທ ອກິຣິຍາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ສີຫສ຺ສ ເສນາປຕິສ຺ສ ໂຍ ອໂຫສິ ຄມິຍາຠິສງ຺ຂາໂຣ ຠຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ, ໂສ ປຏິປ຺ປສ຺ສມ຺ຠິ.

ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ສມ຺ພຫຸລາ ອຠິຎ຺ຎາຕາ ອຠິຎ຺ຎາຕາ ລິຈ຺ຉວີ ສນ຺ຖາຄາເຣ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ ສນ຺ນິປຕິຕາ ອເນກປຣິຍາເຍນ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ໆເປໆ ຘມ຺ມສ຺ສ ໆເປໆ ສງ຺ຆສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ຠາສນ຺ຕິ. ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ສີຫສ຺ສ ເສນາປຕິສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ “ນິສ຺ສໍສຍໍ ໂຂ ໂສ ຠຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຠວິສ຺ສຕິ, ຕຖາ ຫິເມ ສມ຺ພຫຸລາ ອຠິຎ຺ຎາຕາ ອຠິຎ຺ຎາຕາ ລິຈ຺ຉວີ ສນ຺ຖາຄາເຣ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ ສນ຺ນິປຕິຕາ ອເນກປຣິຍາເຍນ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ຠາສນ຺ຕິ, ຘມ຺ມສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ຠາສນ຺ຕິ, ສງ຺ຆສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ຠາສນ຺ຕິ. ກິໍ ຫິ ເມ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ ນິຄຓ຺ຐາ ອປໂລກິຕາ ວາ ອນປໂລກິຕາ ວາ? ຍໍນູນາຫໍ ອນປໂລເກຕ຺ວາວ ນິຄຓ຺ເຐ[2] ຕໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍໍ ອຣຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘນ຺ຕິ.

---

໑. ຄມິກາຠິສງ຺ຂາໂຣ (ກ-ສີ) ວິ ໝ -ໝ໒໗-ລ ປິຏ຺ເຐປິ.

໒. ນິຄຓ຺ຐໍ (ສ຺ຍາ, ກ) ວິ ໝ-ໝ໒ລ ປິຏ຺ເຐ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ.

ອຖ ໂຂ ສີໂຫ ເສນາປຕິ ປຎ຺ຈມຕ຺ເຕຫິ ຣຖສເຕຫິ ທິວາທິວສ຺ສ ເວສາລິຍາ ນິຍ຺ຍາສິ ຠຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ. ຍາວຕິກາ ຍານສ຺ສ ຠູມິ, ຍາເນນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຍານາ ປຈ຺ໂຈໂຣຫິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕິໂກວ ອຄມາສິ. ອຖ ໂຂ ສີໂຫ ເສນາປຕິ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ສີໂຫ ເສນາປຕິ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ

“ສຸຕໍ ເມຕໍ ຠນ຺ເຕ ‘ອກິຣິຍວາໂທ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ອກິຣິຍາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ. ເຍ ເຕ ຠນ຺ເຕ ເອວມາຫໍສຸ ‘ອກິຣິຍວາໂທ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ອກິຣິຍາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ, ກຈ຺ຈິ ເຕ ຠນ຺ເຕ ຠຄວໂຕ ວຸຕ຺ຕວາທິໂນ ນ ຈ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠູເຕນ ອພ຺ຠາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ ຘມ຺ມສ຺ສ ຈານຸຘມ຺ມໍ ພ຺ຍາກໂຣນ຺ຕິ ນ ຈ ໂກຈິ ສຫຘມ຺ມິໂກ ວາທານຸວາໂທ[1] ຄາຣຍ຺ຫໍ ຐານໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ? ອນພ຺ຠກ຺ຂາຕຸກາມາ ຫິ ມຍໍ ຠນ຺ເຕ ຠຄວນ຺ຕນ຺ຕິ.

“ອຕ຺ຖິ ສີຫ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ອກິຣິຍວາໂທ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ອກິຣິຍາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ. (໑)

“ອຕ຺ຖິ ສີຫ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ກິຣິຍວາໂທ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ກິຣິຍາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ. (໒)

“ອຕ຺ຖິ ສີຫ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ອຸຈ຺ເຉທວາໂທ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ອຸຈ຺ເຉທາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ. (໓)

“ອຕ຺ຖິ ສີຫ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ເຊຄຸຈ຺ຉີ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ເຊຄຸຈ຺ຉິຕາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ. (໔)

“ອຕ຺ຖິ ສີຫ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ເວນຍິໂກ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ວິນຍາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ. (໕)

---

໑. ວາທານຸປາໂຕ (ກ-ສີ, ສ຺ຍາ) ອໍ ໑-໑໗໑, ອໍ ໓-໓ ປິຏ຺ເກສຸປິ.

"ອຕ຺ຖິ ສີຫ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ 'ຕປສ຺ສີ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ຕປສ຺ສິຕາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ. (໖)

"ອຕ຺ຖິ ສີຫ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ 'ອປຄພ຺ໂຠ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ອປຄພ຺ຠຕາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ. (໗)

"ອຕ຺ຖິ ສີຫ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ 'ອສ຺ສາສໂກ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ອສ຺ສາສາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ. (໘)

"ກຕໂມ ຈ ສີຫ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ 'ອກິຣິຍວາໂທ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ອກິຣິຍາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ? ອຫຎ຺ຫິ ສີຫ ອກິຣິຍໍ ວທາມິ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕສ຺ສ; ອເນກວິຫິຕານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອກິຣິຍໍ ວທາມິ. ອຍໍ ໂຂ ສີຫ, ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ 'ອກິຣິຍວາໂທ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ອກິຣິຍາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ. (໑)

"ກຕໂມ ຈ ສີຫ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ 'ກິຣິຍວາໂທ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ກິຣິຍາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ? ອຫຎ຺ຫິ ສີຫ ກິຣິຍໍ ວທາມິ ກາຍສຸຈຣິຕສ຺ສ ວຈີສຸຈຣິຕສ຺ສ ມໂນສຸຈຣິຕສ຺ສ; ອເນກວິຫິຕານໍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ກິຣິຍໍ ວທາມິ. ອຍໍ ໂຂ ສີຫ, ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ 'ກິຣິຍວາໂທ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ກິຣິຍາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ. (໒)

"ກຕໂມ ຈ ສີຫ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ 'ອຸຈ຺ເຉທວາໂທ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ອຸຈ຺ເຉທາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ? ອຫຎ຺ຫິ ສີຫ ອຸຈ຺ເຉທໍ ວທາມິ ຣາຄສ຺ສ ໂທສສ຺ສ ໂມຫສ຺ສ; ອເນກວິຫິຕານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸຈ຺ເຉທໍ ວທາມິ. ອຍໍ ໂຂ ສີຫ

ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ອຸຈ຺ເຉທວາໂທ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ອຸຈ຺ເຉທາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ. (໓)

“ກຕໂມ ຈ ສີຫ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ເຊຄຸຈ຺ຉີ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ເຊຄຸຈ຺ຉິຕາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ? ອຫຎ຺ຫິ, ສີຫ, ຊິຄຸຈ຺ຉາມິ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິເຕນ ຊິຄຸຈ຺ຉາມິ ອເນກວິຫິຕານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ສມາປຕ຺ຕິຍາ. ອຍໍ ໂຂ ສີຫ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ເຊຄຸຈ຺ຉີ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ເຊຄຸຈ຺ຉິຕາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ. (໔)

“ກຕໂມ ຈ ສີຫ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ເວນຍິໂກ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ວິນຍາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ? ອຫຎ຺ຫິ, ສີຫ, ວິນຍາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສມິ ຣາຄສ຺ສ ໂທສສ຺ສ ໂມຫສ຺ສ; ອເນກວິຫິຕານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ວິນຍາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສມິ. ອຍໍ ໂຂ ສີຫ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ເວນຍິໂກ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ວິນຍາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ. (໕)

“ກຕໂມ ຈ ສີຫ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ຕປສ຺ສີ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ຕປສ຺ສິຕາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ? ຕປນີຍາຫໍ, ສີຫ, ປາປເກ ອກຸສເລ ຘມ຺ເມ ວທາມິ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕໍ. ຍສ຺ສ ໂຂ ສີຫ, ຕປນີຍາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຫີນາ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລາ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຠາວໍກຕາ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມາ, ຕມຫໍ ‘ຕປສ຺ສີຕິ ວທາມິ. ຕຖາຄຕສ຺ສ ໂຂ ສີຫ ຕປນີຍາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ປຫີນາ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລາ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຠາວໍກຕາ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມາ ອຍໍ ໂຂ ສີຫ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ຕປສ຺ສີ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ຕປສ຺ສິຕາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ. (໖)

“ກຕໂມ ຈ ສີຫ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ອປຄພ຺ໂພ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ອປຄພ຺ພຕາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ? ຍສ຺ສ ໂຂ ສີຫ ອາຍຕິໍ ຄພ຺ພເສຍ຺ຍາ ປຸນພ຺ພວາພິນິພ຺ພຕ຺ຕິ ປຫີນາ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລາ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕາ ອນພາວໍກຕາ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມາ, ຕມຫໍ ‘ອປຄພ຺ໂພຕິ ວທາມິ. ຕຖາຄຕສ຺ສ ໂຂ ສີຫ ອາຍຕິໍ ຄພ຺ພເສຍ຺ຍາ ປຸນພ຺ພວາພິນິພ຺ພຕ຺ຕິ ປຫີນາ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນມູລາ ຕາລາວຕ຺ຖຸກຕາ ອນພາວໍກຕາ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມາ ອຍໍ ໂຂ ສີຫ, ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ອປຄພ຺ໂພ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ອປຄພ຺ພຕາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ. (໗)

“ກຕໂມ ຈ ສີຫ ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ອສ຺ສາສໂກ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ອສ຺ສາສາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ? ອຫຜ຺ຫິ ສີຫ ອສ຺ສາສໂກ ປຣເມນ ອສ຺ສາເສນ, ອສ຺ສາສາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສມິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນມິ. ອຍໍ ໂຂ ສີຫ, ປຣິຍາໂຍ, ເຍນ ມໍ ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ ‘ອສ຺ສາສໂກ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ, ອສ຺ສາສາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ເຕນ ຈ ສາວເກ ວິເນຕີຕິ. (໘)

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ສີໂຫ ເສນາປຕິ ພຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ອພິກ຺ກນ຺ຕໍ ພນ຺ເຕ ອພິກ຺ກນ຺ຕໍ ພນ຺ເຕ ຯເປຯ ອຸປາສກໍ ມໍ ພນ຺ເຕ ພຄວາ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຕ຺ເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ.

“ອນຸວິຈ຺ຈກາຣໍ ໂຂ ສີຫ ກໂຣຫິ. ອນຸວິຈ຺ຈກາໂຣ ຕຸມ຺ຫາທິສານໍ ຌາຕມນຸສ຺ສານໍ ສາຘຸ ໂຫຕີຕິ. “ອິມິນາປາຫໍ ພນ຺ເຕ ພຄວໂຕ ພິຍ຺ໂຍໂສມຕ຺ຕາຍ ອຕ຺ຕມໂນ ອພິຣທ຺໌ໂຘ, ຍໍ ມໍ ພຄວາ ເອວມາຫ ‘ອນຸວິຈ຺ຈກາຣໍ ໂຂ ສີຫ ກໂຣຫິ. ອນຸວິຈ຺ຈກາໂຣ ຕຸມ຺ຫາທິສານໍ ຌາຕມນຸສ຺ສານໍ ສາຘຸ ໂຫຕີຕິ. ມຜ຺ຫິ ພນ຺ເຕ ອຜ຺ຜຕິຕ຺ຖິຍາ ສາວກໍ ລພິຕ຺ວາ ເກວລກປ຺ປໍ ເວສາລິໍ ປຎາກໍ ປຣິຫເຣຍ຺ຍຸໍ ‘ສີໂຫ ອມ຺ຫາກໍ ເສນາປຕິ ສາວກຕ຺ຕໍ ອຸປຄໂຕຕິ. ອຖ ຈ ປນ ພຄວາ ເອວມາຫ ‘ອນຸວິຈ຺ຈກາຣໍ ສີຫ ກໂຣຫິ. ອນຸວິຈ຺ຈກາໂຣ ຕຸມ຺ຫາທິສານໍ ຌາຕມນຸສ຺ສານໍ ສາຘຸ ໂຫຕີຕິ. ເອສາຫໍ ພນ຺ເຕ ທຸຕິຍມ຺ປິ ພຄວນ຺ຕໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມິ ຘມ຺ມຜ຺ຈ ພິກ຺ຂຸສງ຺ຄຜ຺ຈ. ອຸປາສກໍ ມໍ ພຄວາ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຕ຺ເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ.

"ທີຆຣຕ຺ຕໍ ໂຂ ເຕ ສີຫ ນິຄຓ຺ຐານໍ ໂອປານຠູຕໍ ກຸລໍ, ເຍນ ເນສໍ ອຸປຄຕານໍ ປິຓ຺ຑກໍ ທາຕພ຺ພໍ ມຎ຺ເຎຍ຺ຍາສີຕິ. "ອິມິນາປາຫໍ ຠນ຺ເຕ ຠຄວໂຕ ຠິຍ຺ໂຍໂສມຕ຺ຕາຍ ອຕ຺ຕມໂນ ອຠິຣທ຺ໂທ, ຍໍ ມໍ ຠຄວາ ເອວມາຫ 'ທີຆຣຕ຺ຕໍ ໂຂ ເຕ ສີຫ ນິຄຓ຺ຐານໍ ໂອປານຠູຕໍ ກຸລໍ, ເຍນ ເນສໍ ອຸປຄຕານໍ ປິຓ຺ຑກໍ ທາຕພ຺ພໍ ມຎ຺ເຎຍ຺ຍາສີຕິ. ສຸຕໍ ເມຕໍ ຠນ຺ເຕ 'ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ເອວມາຫ ມຍ຺ຫເມວ ທານໍ ທາຕພ຺ພໍ, ມຍ຺ຫເມວ ສາວການໍ ທາຕພ຺ພໍ; ມຍ຺ຫເມວ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລໍ, ນ ອຎ຺ເຎສໍ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລໍ; ມຍ຺ຫເມວ ສາວການໍ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລໍ, ນ ອຎ຺ເຎສໍ ສາວການໍ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລນ຺ຕິ, ອຖ ຈ ປນ ມໍ ຠຄວາ ນິຄຓ຺ເຐສຸປິ ທາເນ ສມາທເປຕິ.[໑] ອປິ ຈ ຠນ຺ເຕ ມຍເມຕ຺ຖ ກາລໍ ຊານິສ຺ສາມ. ເອສາຫໍ ຠນ຺ເຕ ຕຕິຍມ຺ປິ ຠຄວນ຺ຕໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມິ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆຎ຺ຈ. ອຸປາສກໍ ມໍ ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕນ຺ຕິ.

ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ສີຫສ຺ສ ເສນາປຕິສ຺ສ ອນຸປຸພ຺ພີ ກຖໍ[໔] ກເຖສິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ທານກຖໍ ສີລກຖໍ ສຄ຺ຄກຖໍ, ກາມານໍ ອາທີນວໍ ໂອກາຣໍ ສໍກິເລສໍ ເນກ຺ຂມ຺ເມ ອານິສໍສໍ ປກາເສສິ. ຍທາ ຠຄວາ ອຎ຺ຎາສິ ສີຫໍ ເສນາປຕິໍ ກລ຺ລຈິຕ຺ຕໍ ມຸທຸຈິຕ຺ຕໍ ວິນີວຣຓຈິຕ຺ຕໍ ອຸທຄ຺ຄຈິຕ຺ຕໍ ປສນ຺ນຈິຕ຺ຕໍ, ອຖ ຍາ ພຸທ຺ຘານໍ ສາມຸກ຺ກໍສິກາ ຘມ຺ມເທສນາ ຕໍ ປກາເສສິ ທຸກ຺ຂໍ ສມຸທຍໍ ນິໂຣຘໍ ມຄ຺ຄໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ສຸທ຺ຘໍ ວຕ຺ຖໍ ອປຄຕກາຬກໍ ສມ຺ມເທວ ຣຊນໍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍ, ເອວເມວ ສີຫສ຺ສ ເສນາປຕິສ຺ສ ຕສ຺ມິໍເຍວ ອາສເນ ວິຣຊໍ ວີຕມລໍ ຘມ຺ມຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ "ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ສມຸທຍຘມ຺ມໍ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ນິໂຣຘຘມ຺ມນ຺ຕິ.

ອຖ ໂຂ ສີໂຫ ເສນາປຕິ ທິຏ຺ຐຘມ຺ໂມ ປຕ຺ຕຘມ຺ໂມ ວິທິຕຘມ຺ໂມ ປຣິໂຍຄາຬ຺ຫຘມ຺ໂມ ຕິຓ຺ຓວິຈິກິຈ຺ໂຉ ວິຄຕກຖໍກໂຖ ເວສາຣຊ຺ຊປ຺ປຕ຺ໂຕ ອປຣປ຺ປຈ຺ຈໂຍ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອຘິວາເສຕຸ ເມ ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ ສ຺ວາຕນາຍ ຠຕ຺ຕໍ ສທ຺ຘິໍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນາຕິ. ອຘິວາເສສິ ຠຄວາ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວນ.

ອຖ ໂຂ ສີໂຫ ເສນາປຕິ ຠຄວໂຕ ອຘິວາສນໍ ວິທິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ. ອຖ ໂຂ ສີໂຫ ເສນາປຕິ ອຎ຺ຎຕຣໍ ປຸຣິສໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ຄຈ຺ຉ ຕ຺ວໍ ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ ປວຕ຺ຕມໍສໍ ຊານາຫີຕິ.

---

໑. ສມາທາເປຕິ (?) ໔. ອນຸປຸພ຺ພິກຖໍ (ສພ຺ພຕ຺ຖ)

ອຖ ໂຂ ສີໂຫ ເສນາປຕິ ຕສຸສາ ຣຕຸຕິຍາ ອຈຸຈເຍນ ສເກ ນິເວສເນ ປຓີຕໍ ຂາທນີຍໍ ໂກຊນີຍໍ ປຜິຍາທາເປຕຸວາ ກຄວໂຕ ກາລໍ ອາໂຣຈາເປສິ "ກາໂລ ກນຸເຕ! ນິຜຸກິຕໍ ກຕຸຕນຸຕິ.

ອຖ ໂຂ ກຄວາ ປຸພຸພຕຸຫສມຍໍ ນິວາເສຕຸວາ ປຕຸຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ສີຫສຸສ ເສນາປຕິສຸສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ປຓຸຓຕຸເຕ ອາສເນ ນິສີທິ ສທຸທີ ກິກຸຂຸສງເຜນ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສມຸພຫຸລາ ນິຄຕຸກາ ເວສາລິຍໍ ຣຖິກາຍ ຣຖິກໍ[໑] ສິງຜາຜເກນ ສິງຜາຜກໍ ພາຫາ ປຄຸຄຍຸຫ ກນຸທນຸຕິ "ອຊຸຊ ສີເຫນ ເສນາປຕິນາ ຖູລໍ ປສຸໍ ວຮິຕຸວາ ສມຕສຸສ ໂຄຕມສຸສ ກຕຸຕໍ ກຕໍ. ຕໍ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຊານໍ ອຸທຸທິສຸສກຕໍ ມໍສໍ ປຣິກຸຓຸຊຕິ ປຜິຈຸຈກມຸມນຸຕີ.

ອຖ ໂຂ ອຓຸຓຕໂຣ ປຸຣິໂສ ເຍນ ສີໂຫ ເສນາປຕິ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ສີຫສຸສ ເສນາປຕິສຸສ ອຸປກຕຸຕເກ ອາໂຣເຈສິ "ຍຄຸເຜ ກນຸເຕ ຊາເນຍຸຍາສິ! ເອເຕ ສມຸພຫຸລາ ນິຄຕຸກາ ເວສາລິຍໍ ຣຖິກາຍ ຣຖິກໍ ສິງຜາຜເກນ ສິງຜາຜກໍ ພາຫາ ປຄຸຄຍຸຫ ກນຸທນຸຕິ 'ອຊຸຊ ສີເຫນ ເສນາປຕິນາ ຖູລໍ ປສຸໍ ວຮິຕຸວາ ສມຕສຸສ ໂຄຕມສຸສ ກຕຸຕໍ ກຕໍ. ຕໍ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ຊານໍ ອຸທຸທິສຸສກຕໍ ມໍສໍ ປຣິກຸຓຸຊຕິ ປຜິຈຸຈກມຸມນຸຕີ. ອລໍ ອຍຸໂຍ ທີຜຣຕຸຕຓຸທິ ເຕ ອາຍສຸມນຸໂຕ ອວຕຸຕກາມາ ພຸທຸຮສຸສ ອວຕຸຕກາມາ ຮມຸມສຸສ ອວຕຸຕກາມາ ສງຜສຸສ. ນ ຈ ປເນເຕ ອາຍສຸມນຸໂຕ ຊິຣິຫນຸຕິ ຕໍ ກຄວນຸຕໍ ອສຕາ ຕຸຈຸຊາ ມຸສາ ອກູເຕນ ອພຸກາຈິກຸຂິຕຸໍ; ນ ຈ ມຍໍ ຊີວິຕເຫຕຸປິ ສຓຸຈິຈຸຈ ປາຓໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຍຸຍາມາຕີ.

ອຖ ໂຂ ສີໂຫ ເສນາປຕິ ພຸທຸຮປຸປມຸຂໍ ກິກຸຂຸສງຜໍ ປຓີເຕນ ຂາທນີເຍນ ໂກຊນີເຍນ ສຫຕຸຖາ ສນຸຕປຸເປສິ ສມຸປວາເຣສິ. ອຖ ໂຂ ສີໂຫ ເສນາປຕິ ກຄວນຸຕໍ ກຸຕຸຕາວີ ໂອນີຕປຕຸຕປາຓີ ເອກມນຸຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນຸຕໍ ນິສິນຸນໍ ໂຂ ສີຫໍ ເສນາປຕີ ກຄວາ ຮມຸມິຍາ ກຖາຍ ສນຸທສຸເສຕຸວາ ສມາທເປຕຸວາ ສມຸຕຸເຕເຊຕຸວາ ສມຸປທໍເສຕຸວາ ອຸຜຸກາຍາສນາ ປກຸກາມີຕິ. ທຸຕິຍໍ.

---

໑. ຣຖິຍາຍ ຣຖິຍໍ (ພທູສຸ)

໓. ອສຸສາຊານີຍສຸຕຸຕໍ

໑໓. "ອພຸກຫິ ກິກຸຂເວ ອງເຄຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ຣຸລໂຍ ກທໂທ ອສຸສາ-ຊານີໂຍ ຣາຊາຣໂທ ໂຫຕິ ຣາຊໂກຄຸໂຄ, ຣຸລໂຍ ອງຄນຸເຕວ ສງຂໍ ຄຈຸຉຕິ. ກຕເມຫິ ອພຸກຫິ? ອິຘ ກິກຸຂເວ ຣຸລໂຍ ກທໂທ ອສຸສາຊານີໂຍ ອຸກໂຕ ສຸຊາໂຕ ໂຫຕິ ມາຕິໂຕ ຈ ປິຕິໂຕ ຈ. ຍສຸສໍ ທິສາຍໍ ອຸລເລປິ ກທຫາ ອສຸສາຊານີຍາ ຊາຍນຸຕິ, ຕສຸສໍ ທິສາຍໍ ຊາໂຕ ໂຫຕິ. ຍໍ ໂຂ ປນສຸສ ໂກຊນໍ ເທນຸຕິ ອລຸລໍ ວາ ສຸກຸຂໍ ວາ ຕໍ ສກຸກຈຸຈໍເຍວ ປຣິກຸລຸຊຕິ ອວິກິຣນຸໂຕ. ເຊຄຸຈຸຉີ ໂຫຕິ ອຸຈຸຈາຣໍ ວາ ປສຸສາວໍ ວາ ອກິນິສີທິຕຸໍ ວາ ອກິນິປຊຸຊິຕຸໍ ວາ. ໂສຣໂຕ ໂຫຕິ ສຸຂສໍວາໂສ, ນ ຈ ອຸລເລ ອສຸເສ ອຸພຸເພເຊຕາ. ຍານິ ໂຂ ປນສຸສ ໂຫນຸຕິ[1] ສາເກຍຸຍານິ ກູເຍຍຸຍານິ ຊິມຸເຫຍຸຍານິ ວງເກຍຸຍານິ, ຕານິ ຍຖາກູຕໍ ສາຣຖິສຸສ ອາວິກຕຸຕາ ໂຫຕິ. ເຕສມສຸສ ສາຣຖິ ອກິນິມຸມທນາຍ ວາຍມຕິ. ວາຫີ ໂຂ ປນ ໂຫຕິ. 'ກາມຸລເລ ອສຸສາ ວຫນຸຕຸ ວາ ມາ ວາ, ອຫເມຕຸຖ ວຫິສຸສາມີຕິ ຈິຕຸຕໍ ອຸປຸປາເທຕິ ຄຈຸຉນຸໂຕ ໂຂ ປນ ອຸຊຸມຄຸເຄເນວ ຄຈຸຉຕິ. ຖາມວາ ໂຫຕິ ຍາວ ຊີວິຕມຣຓປຣິຍາທານາ ຖາມໍ ອຸປທໍເສຕາ. ອິເມຫິ ໂຂ ກິກຸຂເວ ອພຸກຫິ ອງເຄຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ຣຸລໂຍ ກທໂທ ອສຸສາຊານີໂຍ ຣາຊາຣໂຫ ໂຫຕິ ຣາຊໂກຄຸໂຄ, ຣຸລໂຍ ອງຄນຸເຕວ ສງຂໍ ຄຈຸຉຕິ.

"ເອວເມວ ໂຂ ກິກຸຂເວ ອພຸກຫິ ຘມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ກິກຸຂຸ ອາຫຸເນຍຸໂຍ ໂຫຕິ ฯເປฯ ອນຸຕຸຕຣໍ ປຸລຸລກຸເຂຕຸຕໍ ໂລກສຸສ. ກຕເມຫິ ອພຸກຫິ? ອິຘ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ສີລວາ ໂຫຕິ, ປາຕິໂມກຸຂສໍວຣສໍວຸໂຕ ວິຫຣຕິ ອາຈາຣໂຄຈຣສມຸປນຸໂນ ອຓຸມຕຸເຕສຸ ວຊຸເຊສຸ ກຍທສຸສາວີ, ສມາທາຍ ສິກຸຂຕິ ສິກຸຂາປເທສຸ. ຍໍ ໂຂ ປນສຸສ ໂກຊນໍ ເທນຸຕິ ລູຂໍ ວາ ປຓີຕໍ ວາ ຕໍ ສກຸກຈຸຈໍເຍວ ປຣິກຸລຸຊຕິ ອວິຫລຸລມາໂນ ເຊຄຸຈຸຉີ ໂຫຕິ ກາຍທຸຈຸຈຣິເຕນ ວຈີທຸຈຸຈຣິເຕນ ມໂນທຸຈຸຈຣິເຕນ; ເຊຄຸຈຸຉີ ໂຫຕິ ອເນກວິທິຕານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມຸມານໍ ສມາປຕຸຕິຍາ. ໂສຣໂຕ ໂຫຕິ ສຸຂສໍວາໂສ, ນ ອຸລເລ ກິກຸຂູ ອຸພຸເພເຊຕາ. ຍານິ ໂຂ ປນສຸສ ໂຫນຸຕິ ສາເກຍຸຍານິ ກູເຍຍຸຍານິ ຊິມຸເຫຍຸຍານິ ວງເກຍຸຍານິ, ຕານິ ຍຖາກູຕໍ ອາ-ວິກຕຸຕາ ໂຫຕິ ສຕຸຖຣີ ວາ ວິລຸລູສຸ ວາ ສພຸຣຫຸມຈາຣີສຸ. ເຕສມສຸສ ສຕຸຖາ ວາ ວິລຸລູ ວາ ສພຸຣຫຸມຈາຣີ ອກິນິມຸມທນາຍ ວາຍມຕິ. ສິກຸຂິຕາ ໂຂ ປນ ໂຫຕິ.

---

[1] ຍານິ ໂຂ ປນສຸສ ຕານິ (ສຸຍາ)

'ກາມລ຺ເລ ภิก຺ຂູ ສິກ຺ຂນ຺ຕຸ ວາ ມາ ວາ, ອຫເມຕ຺ຖ ສິກ຺ຂິສ຺ສາມີຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປາເທຕິ. ຄຈ຺ฉน຺ໂຕ ໄຂ ປນ ອຸຊຸມຄ຺ເຄເນວ ຄຈ຺ฉຕິ; ຕຕ຺ຣາຍໍ ອຸຊຸມຄ຺ໂຄ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ສມ຺ມາທິຝ຺ຖິ ฯເປฯ ສມ຺ມາສມາธิ. ອາຣທ຺ຣວິຣິໂຍ ວິຫຣຕິ 'ກາມໍ ຕໂຈ ຈ ນ຺ຫາຣຸ[๑] ຈ ອຝ຺ຖິ ຈ ອວສິສ຺ສຕຸ, ສຣີເຣ ອຸປສຸສ຺ສຕຸ ມໍສໂລຫິຕໍ; ຍໍ ຕໍ ປຸຣິສຖາເມນ ປຸຣິສວິຣິເຍນ ປຸຣິສປຣກ຺ກເມນ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ, ນ ຕໍ ອປາປຸຕິຕ຺ວາ ວິຣິຍສ຺ສ ສຕ຺ຖານໍ ກວິສ຺ສຕີຕິ. ອິເມຫິ ໄຂ ภิก຺ຂເວ ອຝ຺ຖຫິ ຮມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ภิก຺ຂຸ ອາຫຸເນຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ ฯເປฯ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສາຕິ. ຕຕິຍໍ.

໘. ອສ຺ສຂຣຸງກສຸຕ຺ຕໍ

໑໔. "ອຝ຺ຖ ຈ[๒] ภิก຺ຂເວ ອສ຺ສຂຣຸງເກ[๓] ເທເສສ຺ສາມິ ອຝ຺ຖ ຈ ອສ຺ສໂທເສ, ອຝ຺ຖ ຈ ປຸຣິສຂຣຸງເກ ອຝ຺ຖ ຈ ປຸຣິສໂທເສ. ຕໍ ສຸຕາຖ, ສາຣຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖ; ກາສິສ຺ສາມີຕິ. "ເອວໍ ກນ຺ເຕຕິ ໄຂ ເຕ ภิก຺ຂູ ກຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ກຄວາ ເອຕທໂວຈ

"ກຕເມ ຈ ภิก຺ຂເວ ອຝ຺ຖ ອສ຺ສຂຣຸງກາ ອຝ຺ຖ ຈ ອສ຺ສໂທສາ? ອິຮ ภิก຺ຂເວ ເອກຈ຺ໂຈ ອສ຺ສຂຣຸງ຺ໂກ 'ເປຫີຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ວິທ຺ໂຮ ສມາໂນ ໂຈທິໂຕ ສາຣຖິນາ ປຈ຺ฉໂຕ ປຝິກ຺ກມຕິ, ປິຝ຺ຖິໂຕ ຣຖໍ ປວຕ຺ເຕຕິ. ເອວຣູໂປປິ ภิก຺ຂເວ ອິເຮກຈ຺ໂຈ ອສ຺ສຂຣຸງ຺ໂກ ໂຫຕິ. ອຍໍ ภิก຺ຂເວ ປຖໂມ ອສ຺ສໂທໂສ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ภิก຺ຂເວ ອິເຮກຈ຺ໂຈ ອສ຺ສຂຣຸງ຺ໂກ 'ເປຫີຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ວິທ຺ໂຮ ສມາໂນ ໂຈທິໂຕ ສາຣຖິນາ ປຈ຺ฉາ ລງ຺ພຕິ, ກຸພ຺ພຣໍ ຫນຕິ, ຕິທຕ຺ຫໍ ກລ຺ຊຕິ. ເອວຣູໂປປິ ภิก຺ຂເວ ອິເຮກຈ຺ໂຈ ອສ຺ສຂຣຸງ຺ໂກ ໂຫຕິ ອຍໍ ภิก຺ຂເວ ທຸຕິໂຍ ອສ຺ສໂທໂສ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ภิก຺ຂເວ ອິເຮກຈ຺ໂຈ ອສ຺ສຂຣຸງ຺ໂກ 'ເປຫີຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ວິທ຺ໂຮ ສມາໂນ ໂຈທິໂຕ ສາຣຖິນາ ຣຖີສາຍ ສຕ຺ຖິ ອຸສ຺ສຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຣຖີສໍເຍວ ອຊ຺ໂຊມທ຺ທຕິ. ເອວຣູໂປປິ ภิก຺ຂເວ ອິເຮກຈ຺ໂຈ ອສ຺ສຂຣຸງ຺ໂກ ໂຫຕິ. ອຍໍ ภิก຺ຂເວ ຕຕິໂຍ ອສ຺ສໂທໂສ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ภิก຺ຂເວ ອິເຮກຈ຺ໂຈ ອສ຺ສຂຣຸງ຺ໂກ 'ເປຫີຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ວິທ຺ໂຮ ສມາໂນ ໂຈທິໂຕ ສາຣຖິນາ ອຸມ຺ມຄ຺ຄໍ ຄຕ຺ຫຕິ, ອຸພ຺ພຝຸມໍ ຣຖໍ ກໂຣຕິ.

---

໑. ນຫາຣຸ (ສີ, ສຸຍາ, ກໍ, ອິ) ໒. ອຝ຺ຖ (ສຸຍາ) ໓. ອສ຺ສຂລຸງ຺ເກ (ສີ)

ເອວຣູໂປປິ ຠິກ຺ຂເວ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ອສ຺ສຂຬຸງ຺ໂກ ໂຫຕິ. ອຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ອສ຺ສໂທໂສ.

“ປຸນ ຈປຣໍ ຠິກ຺ຂເວ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ອສ຺ສຂຬຸງ຺ໂກ ‘ເປຫີຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ວິທ຺ໂຘ ສມາໂນ ໂຈທິໂຕ ສາຣຖິນາ ລງ຺ຆຕິ ປຸຣິມກາຍໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫຕິ ປຸຣິເມ ປາເທ. ເອວຣູໂປປິ ຠິກ຺ຂເວ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ອສ຺ສຂຬຸງ຺ໂກ ໂຫຕິ. ອຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ປຎ຺ຈໂມ ອສ຺ສໂທໂສ.

“ປຸນ ຈປຣໍ ຠິກ຺ຂເວ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ອສ຺ສຂຬຸງ຺ໂກ ‘ເປຫີຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ວິທ຺ໂຘ ສມາໂນ ໂຈທິໂຕ ສາຣຖິນາ ອນາທິຍິຕ຺ວາ ສາຣຖິໍ ອນາທິຍິຕ຺ວາ ປໂຕທລຏ຺ຐິໍ[1] ທນ຺ເຕຫິ ມຸຂາຘານໍ[4] ວິຘໍສິຕ຺ວາ ເຍນ ກາມໍ ປກ຺ກມຕິ. ເອວຣູໂປປິ ຠິກ຺ຂເວ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ອສ຺ສຂຬຸງ຺ໂກ ໂຫຕິ. ອຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ຉຏ຺ໂຐ ອສ຺ສໂທໂສ.

“ປຸນ ຈປຣໍ ຠິກ຺ຂເວ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ອສ຺ສຂຬຸງ຺ໂກ ‘ເປຫີຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ວິທ຺ໂຘ ສມາໂນ ໂຈທິໂຕ ສາຣຖິນາ ເນວ ອຠິກ຺ກມຕິ ໂນ ປຏິກ຺ກມຕິ ຕຕ຺ເຖວ ຂີລຏ຺ຐາຍີ ຐິໂຕ ໂຫຕິ. ເອວຣູໂປປິ ຠິກ຺ຂເວ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ອສ຺ສຂຬຸງ຺ໂກ ໂຫຕິ. ອຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ສຕ຺ຕໂມ ອສ຺ສໂທໂສ.

“ປຸນ ຈປຣໍ ຠິກ຺ຂເວ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ອສ຺ສຂຬຸງ຺ໂກ ‘ເປຫີຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ວິທ຺ໂຘ ສມາໂນ ໂຈທິໂຕ ສາຣຖິນາ ປຸຣິເມ ຈ ປາເທ ສໍຫຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉິເມ ຈ ປາເທ ສໍຫຣິຕ຺ວາ[5] ຕຕ຺ເຖວ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປາເທ ອຠິນິສີທຕິ. ເອວຣູໂປປິ ຠິກ຺ຂເວ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ອສ຺ສຂຬຸງ຺ໂກ ໂຫຕິ. ອຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ໂຐ ອສ຺ສໂທໂສ. ອິເມ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐ ອສ຺ສຂຬຸງ຺ກາ ອຏ຺ຐ ຈ ອສ຺ສໂທສາ.

“ກຕເມ ຈ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐ ປຸຣິສຂຬຸງ຺ກາ ອຏ຺ຐ ຈ ປຸຣິສໂທສາ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂູ ຠິກ຺ຂຸໍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ໂຈເທນ຺ຕິ. ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ຠິກ຺ຂູຫິ ອາປຕ຺ຕິຍາ ໂຈທິຍມາໂນ ‘ນ ສຣາມີຕິ ອສຕິຍາ ນິພ຺ເພເຐຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ໂສ ຠິກ຺ຂເວ ອສ຺ສຂຬຸງ຺ໂກ ‘ເປຫີຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ວິທ຺ໂຘ ສມາໂນ ໂຈທິໂຕ ສາຣຖິນາ ປຈ຺ຉໂຕ ປຏິກ຺ກມຕິ, ປິຏ຺ຐິໂຕ ຣຖໍ ວຕ຺ເຕຕິ; ຕຖູປມາຫໍ ຠິກ຺ຂເວ ອິມໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ວທາມິ. ເອວຣູໂປປິ ຠິກ຺ຂເວ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຣິສຂຬຸງ຺ໂກ ໂຫຕິ. ອຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ປຐໂມ ປຸຣິສໂທໂສ.

---

໑. ປໂຕທໍ (ສີ, ອີ), ປໂຕທຍຏ຺ຐິໍ (ສ຺ຍາ, ກໍ) ໔. ມຸຂາຐານໍ (ກ) ໕. ສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ (ກ)

"ປຸນ ຈປຣໍ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂູ ຠິກ຺ຂຸໍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ໂຈເທນ຺ຕິ. ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ຠິກ຺ຂູຫິ ອາປຕ຺ຕິຍາ ໂຈທິຍມາໂນ ໂຈທກໍເຍວ ປຏິປ຺ຜຣຕິ 'ກິໍ ນຸ ໂຂ ຕຸຍ຺ຫໍ ພາລສ຺ສ ອພ຺ຍຕ຺ຕສ຺ສ ຠຓິເຕນ! ຕ຺ວມ຺ປິ ນາມ ຠຓິຕພ຺ພໍ ມຎ຺ຎສີຕິ! ເສຍ຺ຍຖາປິ ໂສ ຠິກ຺ຂເວ ອສ຺ສຂຬຸງ຺ໂກ 'ເປຫີຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ວິທ຺ໂຘ ສມາໂນ ໂຈທິໂຕ ສາຣຖິນາ ປຈ຺ຉາ ລງ຺ຆຕິ, ກຸພ຺ພຣໍ ຫນຕິ, ຕິທຓ຺ຑໍ ຠຎ຺ຊຕິ; ຕຖູປມາຫໍ ຠິກ຺ຂເວ ອິມໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ວທາມິ. ເອວຣູໂປປິ ຠິກ຺ຂເວ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຣິສຂຬຸງ຺ໂກ ໂຫຕິ. ອຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ທຸຕິໂຍ ປຸຣິສໂທໂສ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂູ ຠິກ຺ຂຸໍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ໂຈເທນ຺ຕິ. ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ຠິກ຺ຂູຫິ ອາປຕ຺ຕິຍາ ໂຈທິຍມາໂນ ໂຈທກສ຺ເສວ ປຈ຺ຈາໂຣເປຕິ 'ຕ຺ວໍ ໂຂສິ ອິຕ຺ຖນ຺ນາມໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປນ຺ໂນ, ຕ຺ວໍ ຕາວ ປຐມໍ ປຏິກໂຣຫີຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ໂສ ຠິກ຺ຂເວ ອສ຺ສຂຬຸງ຺ໂກ 'ເປຫີຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ວິທ຺ໂຘ ສມາໂນ ໂຈທິໂຕ ສາຣຖິນາ ຣຖີສາຍ ສຕ຺ຖິໍ ອຸສ຺ສຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຣຖີສໍເຍວ ອຊ຺ໂຌມທ຺ທຕິ; ຕຖູປມາຫໍ ຠິກ຺ຂເວ ອິມໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ວທາມິ. ເອວຣູໂປປິ ຠິກ຺ຂເວ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຣິສຂຬຸງ຺ໂກ ໂຫຕິ. ອຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ຕຕິໂຍ ປຸຣິສໂທໂສ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂູ ຠິກ຺ຂຸໍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ໂຈເທນ຺ຕິ. ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ຠິກ຺ຂູຫິ ອາປຕ຺ຕິຍາ ໂຈທິຍມາໂນ ອຎ຺ເຎນາຎ຺ຎໍ ປຏິຈຣຕິ, ພຫິທ຺ຘາ ກຖໍ ອປນາເມຕິ, ໂກປຎ຺ຈ ໂທສຎ຺ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຎ຺ຈ ປາຕຸກໂຣຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ໂສ ຠິກ຺ຂເວ ອສ຺ສຂຬຸງ຺ໂກ 'ເປຫີຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ວິທ຺ໂຘ ສມາໂນ ໂຈທິໂຕ ສາຣຖິນາ ອຸມ຺ມຄ຺ຄໍ ຄຓ຺ຫາຕິ, ອຸພ຺ພຏຸມໍ ຣຖໍ ກໂຣຕິ; ຕຖູປມາຫໍ ຠິກ຺ຂເວ ອິມໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ວທາມິ. ເອວຣູໂປປິ ຠິກ຺ຂເວ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຣິສຂຬຸງ຺ໂກ ໂຫຕິ. ອຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ປຸຣິສໂທໂສ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂູ ຠິກ຺ຂຸໍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ໂຈເທນ຺ຕິ. ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ຠິກ຺ຂູຫິ ອາປຕ຺ຕິຍາ ໂຈທິຍມາໂນ ສງ຺ຆມຊ຺ເຌ ພາຫຸວິກ຺ເຂປໍ ກໂຣຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ໂສ ຠິກ຺ຂເວ ອສ຺ສຂຬຸງ຺ໂກ 'ເປຫີຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ວິທ຺ໂຘ ສມາໂນ ໂຈທິໂຕ ສາຣຖິນາ ລງ຺ຆຕິ, ປຸຣິມກາຍໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປຸຣິເມ ປາເທ; ຕຖູປມາຫໍ ຠິກ຺ຂເວ ອິມໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ວທາມິ. ເອວຣູໂປປິ ຠິກ຺ຂເວ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຣິສຂຬຸງ຺ໂກ ໂຫຕິ. ອຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ປຎ຺ຈໂມ ປຸຣິສໂທໂສ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂູ ຠິກ຺ຂຸໍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ໂຈເທນ຺ຕິ. ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ຠິກ຺ຂູຫິ ອາປຕ຺ຕິຍາ ໂຈທິຍມາໂນ ອນາທິຍິຕ຺ວາ ສງ຺ຆໍ ອນາທິຍິຕ຺ວາ ໂຈທກໍ ສາປຕ຺ຕິໂກວ ເຍນ ກາມໍ ປກ຺ກມຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ໂສ ຠິກ຺ຂເວ ອສ຺ສຂຬຸງ຺ໂກ 'ເປຫີຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ວິທ຺ໂຘ ສມາໂນ ໂຈທິໂຕ ສາຣຖິນາ ອນາທິຍິຕ຺ວາ ສາຣຖິໍ ອນາທິຍິຕ຺ວາ ປໂຕທລຏ຺ຐິໍ ທນ຺ເຕຫິ ມຸຂາຘານໍ ວິຘໍສິຕ຺ວາ ເຍນ ກາມໍ ປກ຺ກມຕິ; ຕຖູປມາຫໍ ຠິກ຺ຂເວ ອິມໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ວທາມິ. ເອວຣູໂປປິ ຠິກ຺ຂເວ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຣິສຂຬຸງ຺ໂກ ໂຫຕິ. ອຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ຉຏ຺ໂຐ ປຸຣິສໂທໂສ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂູ ຠິກ຺ຂຸໍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ໂຈເທນ຺ຕິ. ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ຠິກ຺ຂູຫິ ອາປຕ຺ຕິຍາ ໂຈທິຍມາໂນ 'ເນວາຫໍ ອາປນ຺ໂນມ຺ຫິ, ນ ປນາຫໍ ອາປນ຺ໂນມ຺ຫີຕິ ໂສ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວນ ສງ຺ຆໍ ວິເຫເຐຕິ.[໑] ເສຍ຺ຍຖາປິ ໂສ ຠິກ຺ຂເວ ອສ຺ສຂຬຸງ຺ໂກ 'ເປຫີຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ວິທ຺ໂຘ ສມາໂນ ໂຈທິໂຕ ສາຣຖິນາ ເນວ ອຠິກ຺ກມຕິ ໂນ ປຏິກ຺ກມຕິ ຕຕ຺ເຖວ ຂີລຏ຺ຐາຍີ ຐິໂຕ ໂຫຕິ; ຕຖູປມາຫໍ ຠິກ຺ຂເວ ອິມໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ວທາມິ. ເອວຣູໂປປິ ຠິກ຺ຂເວ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຣິສຂຬຸງ຺ໂກ ໂຫຕິ. ອຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ສຕ຺ຕໂມ ປຸຣິສໂທໂສ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂູ ຠິກ຺ຂຸໍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ໂຈເທນ຺ຕິ. ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ຠິກ຺ຂູຫິ ອາປຕ຺ຕິຍາ ໂຈທິຍມາໂນ ເອວມາຫ 'ກິໍ ນຸ ໂຂ ຕຸມ຺ເຫ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອຕິພາຬ຺ຫໍ ມຍິ ພ຺ຍາວຏາ ຍາວ[໔] ອິທານາຫໍ ສິກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍ ຫີນາຍາວຕ຺ຕິສ຺ສາມີຕິ. ໂສ ສິກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍ ຫີນາຍາວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ເອວມາຫ 'ອິທານິ ໂຂ ຕຸມ຺ເຫ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕມນາ ໂຫຖາຕິ? ເສຍ຺ຍຖາປິ ໂສ ຠິກ຺ຂເວ ອສ຺ສຂຬຸງ຺ໂກ 'ເປຫີຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ວິທ຺ໂຘ ສມາໂນ ໂຈທິໂຕ ສາຣຖິນາ ປຸຣິເມ ຈ ປາເທ ສໍຫຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉິເມ ຈ ປາເທ ສໍຫຣິຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປາເທ ອຠິນິສີທຕິ; ຕຖູປມາຫໍ ຠິກ຺ຂເວ ອິມໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ວທາມິ. ເອວຣູໂປປິ ຠິກ຺ຂເວ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຣິສຂຬຸງ຺ໂກ ໂຫຕິ. ອຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐໂມ ປຸຣິສໂທໂສ. ອິເມ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐ ປຸຣິສຂຬຸງ຺ກາ ອຏ຺ຐ ຈ ປຸຣິສໂທສາຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

---

໑. ວິເຫເສຕິ (ອິ, ກ)

໔. ອິທໍ ປທໍ ສີຫຬໂປຕ຺ຖເກ ນຕ຺ຖິ.

໕. ມລສຸຕ຺ຕໍ

໑໕. "ອຏ຺ຐິມານິ ຠິກ຺ຂເວ ມລານິ. ກຕມານິ ອຏ຺ຐ? ອສຊ຺ຌາຍມລາ ຠິກ຺ຂເວ ມນ຺ຕາ; ອນຸຏ຺ຐານມລາ ຠິກ຺ຂເວ ຆຣາ; ມລໍ ຠິກ຺ຂເວ ວຓ຺ຓສ຺ສ ໂກສຊ຺ຊໍ; ປມາໂທ ຠິກ຺ຂເວ ຣກ຺ຂໂຕ ມລໍ; ມລໍ ຠິກ຺ຂເວ ອິຕ຺ຖິຍາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ; ມຈ຺ເຉຣໍ ຠິກ຺ຂເວ ທທໂຕ ມລໍ; ມລາ ຠິກ຺ຂເວ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອສ຺ມິໍ ໂລເກ ປຣມ຺ຫິ ຈ; ຕໂຕ[1] ຠິກ຺ຂເວ ມລາ ມລຕຣໍ ອວິຊ຺ຊາ ປຣມໍ ມລໍ. ອິມານິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐ ມລານີຕິ.

ອສຊ຺ຌາຍມລາ ມນ຺ຕາ   ອນຸຏ຺ຐານມລາ ຆຣາ
ມລໍ ວຓ຺ຓສ຺ສ ໂກສຊ຺ຊໍ   ປມາໂທ ຣກ຺ຂໂຕ ມລໍ.
ມລິຕ຺ຖິຍາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ   ມຈ຺ເຉຣໍ ທທໂຕ ມລໍ
ມລາ ເວ ປາປກາ ຘມ຺ມາ   ອສ຺ມິໍ ໂລເກ ປຣມ຺ຫິ ຈ
ຕໂຕ ມລາ ມລຕຣໍ   ອວິຊ຺ຊາ ປຣມໍ ມລນ຺ຕິ. ປຎ຺ຈມໍ;

໖. ທູເຕຍ຺ຍສຸຕ຺ຕໍ

໑໖. * "ອຏ຺ຐຫິ ຠິກ຺ຂເວ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ທູເຕຍ຺ຍໍ ຄນ຺ຕຸມຣຫຕິ. ກຕເມຫິ ອຏ຺ຐຫິ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ໂສຕາ ຈ ໂຫຕິ, ສາເວຕາ ຈ, ອຸຄ຺ຄເຫຕາ ຈ, ຘາເຣຕາ ຈ, ວິຎ຺ຎາຕາ ຈ, ວິຎ຺ຎາເປຕາ ຈ, ກຸສໂລ ຈ ສຫິຕາສຫິຕສ຺ສ, ໂນ ຈ ກລຫກາຣໂກ ອິເມຫິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ທູເຕຍ຺ຍໍ ຄນ຺ຕຸມຣຫຕິ. ອຏ຺ຐຫິ ຠິກ຺ຂເວ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ທູເຕຍ຺ຍໍ ຄນ຺ຕຸມຣຫຕິ. ກຕເມຫິ ອຏ຺ຐຫິ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ໂສຕາ ຈ ໂຫຕິ, ສາເວຕາ ຈ, ອຸຄ຺ຄເຫຕາ ຈ, ຘາເຣຕາ ຈ, ວິຎ຺ຎາຕາ ຈ, ວິຎ຺ຎາເປຕາ ຈ, ກຸສໂລ ຈ ສຫິຕາສຫິຕສ຺ສ, ໂນ ຈ ກລຫກາຣໂກ. ອິເມຫິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ທູເຕຍ຺ຍໍ ຄນ຺ຕຸມຣຫຕີຕິ.

ໂຍ ເວ ນ ພ຺ຍຖຕິ[2] ປຕ຺ວາ   ປຣິສໍ ອຸຄ຺ຄວາທິນິໍ[3]
ນ ຈ ຫາເປຕິ ວຈນໍ   ນ ຈ ຉາເທຕິ ສາສນໍ.

---

໑. ຕໂຕ ຈ (ສ຺ຍາ, ອິ)
໒. ນ ເວຘຕິ (ສີ), ນ ພ຺ຍາຘຕິ (ສ຺ຍາ, ອິ)
໓. ອຸຄ຺ຄວາທິນໍ (ສີ), ອຸຄ຺ຄຫວາທິນໍ (ສ຺ຍາ, ອິ), ອຸຄ຺ຄຕວາທິນີ (ກ)
* ວິ ໒-໓໖໕ ປິຏ຺ເຐປິ.

ອສນ຺ທິທ຺ຘຎ຺ຈ ກຓຕິ[໑] ປຸຈ຺ຉິໂຕ ນ ຈ ກຸປ຺ປຕິ
ສ ເວ ຕາທິສໂກ ຠິກ຺ຂຸ ທູເຕຍ຺ຍໍ ຄນ຺ຕຸມຣຫຕີຕິ. ຉຏ຺ຐໍ;

໗. ປຐມພນ຺ຘນສຸຕ຺ຕໍ

໑໗. "ອຏ຺ຐຫິ ຠິກ຺ຂເວ ອາກາເຣຫິ ອິຕ຺ຖີ ປຸຣິສໍ ພນ຺ຘຕິ. ກຕເມຫິ ອຏ຺ຐຫິ? ຣຸຓ຺ເຓນ ຠິກ຺ຂເວ ອິຕ຺ຖີ ປຸຣິສໍ ພນ຺ຘຕິ; ຫສິເຕນ ຠິກ຺ຂເວ ອິຕ຺ຖີ ປຸຣິສໍ ພນ຺ຘຕິ; ຠຓິເຕນ ຠິກ຺ຂເວ ອິຕ຺ຖີ ປຸຣິສໍ ພນ຺ຘຕິ; ອາກປ຺ເປນ ຠິກ຺ຂເວ ອິຕ຺ຖີ ປຸຣິສໍ ພນ຺ຘຕິ; ວນຠງ຺ເຄນ ຠິກ຺ຂເວ ອິຕ຺ຖີ ປຸຣິສໍ ພນ຺ຘຕິ; ຄນ຺ເຘນ ຠິກ຺ຂເວ ອິຕ຺ຖີ ປຸຣິສໍ ພນ຺ຘຕິ; ຣເສນ ຠິກ຺ຂເວ ອິຕ຺ຖີ ປຸຣິສໍ ພນ຺ຘຕິ; ຜສ຺ເສນ ຠິກ຺ຂເວ ອິຕ຺ຖີ ປຸຣິສໍ ພນ຺ຘຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐຫາກາເຣຫິ ອິຕ຺ຖີ ປຸຣິສໍ ພນ຺ຘຕິ. ເຕ ຠິກ຺ຂເວ ສຕ຺ຕາ ສຸພທ຺ຘາ,[໒] ເຍ[໓] ຜສ຺ເສນ ພທ຺ຘາຕິ.[໔] ສຕ຺ຕມໍ.

໘. ທຸຕິຍພນ຺ຘນສຸຕ຺ຕໍ

໑໘. "ອຏ຺ຐຫິ ຠິກ຺ຂເວ ອາກາເຣຫິ ປຸຣິໂສ ອິຕ຺ຖິໍ ພນ຺ຘຕິ. ກຕເມຫິ ອຏ຺ຐຫິ? ຣຸຓ຺ເຓນ ຠິກ຺ຂເວ ປຸຣິໂສ ອິຕ຺ຖິໍ ພນ຺ຘຕິ; ຫສິເຕນ ຠິກ຺ຂເວ ປຸຣິໂສ ອິຕ຺ຖິໍ ພນ຺ຘຕິ; ຠຓິເຕນ ຠິກ຺ຂເວ ປຸຣິໂສ ອິຕ຺ຖິໍ ພນ຺ຘຕິ; ອາກປ຺ເປນ ຠິກ຺ຂເວ ປຸຣິໂສ ອິຕ຺ຖິໍ ພນ຺ຘຕິ; ວນຠງ຺ເຄນ ຠິກ຺ຂເວ ປຸຣິໂສ ອິຕ຺ຖິໍ ພນ຺ຘຕິ; ຄນ຺ເຘນ ຠິກ຺ຂເວ ປຸຣິໂສ ອິຕ຺ຖິໍ ພນ຺ຘຕິ; ຣເສນ ຠິກ຺ຂເວ ປຸຣິໂສ ອິຕ຺ຖິໍ ພນ຺ຘຕິ; ຜສ຺ເສນ ຠິກ຺ຂເວ ປຸຣິໂສ ອິຕ຺ຖິໍ ພນ຺ຘຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐຫາກາເຣຫິ ປຸຣິໂສ ອິຕ຺ຖິໍ ພນ຺ຘຕິ. ເຕ ຠິກ຺ຂເວ ສຕ຺ຕາ ສຸພທ຺ຘາ, ເຍ ຜສ຺ເສນ ພທ຺ຘາຕິ. ອຏ຺ຐມໍ.

໙. ປຫາຣາທສຸຕ຺ຕໍ

໑໙. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ເວຣຎ຺ຊາຍໍ ວິ ຫຣຕິ ນເຬຣຸປຸຈິມນ຺ທມູເລ. ອຖ ໂຂ ປຫາຣາໂທ ອສຸຣິນ຺ໂທ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ຐິຕໍ ໂຂ ປຫາຣາທໍ ອສຸຣິນ຺ທໍ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

---

໑. ອສນ຺ທິທ຺ໂຘ ຈ ອກ຺ຂາຕິ (ວິ ໔-໓໖໕-ປິຏເກ)
໒. ສຸພນ຺ຘາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກ)
໓. ເຍວ (ສ຺ຍາ, ອິ, ກ)
໔. ພນ຺ຘາຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກ)

“ອປິ[໑] ປນ ປຫາຣາທ ອສຸຣາ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອຠິຣມນ຺ຕີຕິ? “ອຠິຣມນ຺ຕິ ຠນ຺ເຕ ອສຸຣາ ມຫາສມຸທ຺ເທຕິ. “ກຕິ ປນ ປຫາຣາທ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອຈ຺ຉຣິຍາ ອພ຺ຠຸຕາ ຘມ຺ມາ,[໓] ເຍ ທິສ຺ວາ ທິສ຺ວາ ອສຸຣາ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອຠິຣມນ຺ຕີຕິ? “ອຎ຺ຐ ຠນ຺ເຕ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອຈ຺ຉຣິຍາ ອພ຺ຠຸຕາ ຘມ຺ມາ, ເຍ ທິສ຺ວາ ທິສ຺ວາ ອສຸຣາ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອຠິຣມນ຺ຕິ. ກຕເມ ອຎ຺ຐ? ມຫາສມຸທ຺ໂທ ຠນ຺ເຕ ອນຸປຸພ຺ພນິນ຺ໂນ ອນຸປຸພ຺ພໂປໂຓ ອນຸປຸພ຺ພປພ຺ຠາໂຣ, ນ ອາຍຕເກເນວ ປປາໂຕ. ຍມ຺ປິ ຠນ຺ເຕ ມຫາສມຸທ຺ໂທ ອນຸປຸພ຺ພນິນ຺ໂນ ອນຸປຸພ຺ພໂປໂຓ ອນຸປຸພ຺ພປພ຺ຠາໂຣ, ນ ອາຍຕເກເນວ ປປາໂຕ. ອຍໍ ຠນ຺ເຕ ມຫາສມຸທ຺ເທ ປຐໂມ ອຈ຺ຉຣິໂຍ ອພ຺ຠຸໂຕ ຘມ຺ໂມ, ຍໍ ທິສ຺ວາ ທິສ຺ວາ ອສຸຣາ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອຠິຣມນ຺ຕິ.

ປຸນ ຈປຣໍ ຠນ຺ເຕ ມຫາສມຸທ຺ໂທ ຐິຕຘມ຺ໂມ ເວລໍ ນາຕິວຕ຺ຕຕິ. ຍມ຺ປິ ຠນ຺ເຕ ມຫາສມຸທ຺ໂທ ຐິຕຘມ຺ໂມ ເວລໍ ນາຕິວຕ຺ຕຕິ; ອຍໍ[໒] ຠນ຺ເຕ ມຫາສມຸທ຺ເທ ທຸຕິໂຍ ອຈ຺ຉຣິໂຍ ອພ຺ຠຸໂຕ ຘມ຺ໂມ ຍໍ ທິສ຺ວາ ທິສ຺ວາ ອສຸຣາ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອຠິຣມນ຺ຕິ.

ປຸນ ຈປຣໍ ຠນ຺ເຕ ມຫາສມຸທ຺ໂທ ນ ມເຕນ ກຸຓເປນ ສໍວສຕິ.[໔] ຍໍ ໂຫຕິ ມຫາສມຸທ຺ເທ ມຕໍ ກຸຓປໍ, ຕໍ ຂິປ຺ປເມວ[໕] ຕີຣໍ ວາເຫຕິ, ຖລໍ ອຸສ຺ສາເຣຕິ. ຍມ຺ປິ ຠນ຺ເຕ ມຫາສມຸທ຺ໂທ ນ ມເຕນ ກຸຓເປນ ສໍວສຕິ, ຍໍ ໂຫຕິ ມຫາສມຸທ຺ເທ ມຕໍ ກຸຓປໍ, ຕໍ ຂິປ຺ປເມວ ຕີຣໍ ວາເຫຕິ, ຖລໍ ອຸສ຺ສາເຣຕິ; ອຍໍ ຠນ຺ເຕ ມຫາສມຸທ຺ເທ ຕຕິໂຍ ອຈ຺ຉຣິໂຍ ອພ຺ຠຸໂຕ ຘມ຺ໂມ, ຍໍ ທິສ຺ວາ ທິສ຺ວາ ອສຸຣາ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອຠິຣມນ຺ຕິ.

ປຸນ ຈປຣໍ ຠນ຺ເຕ ຍາ ກາຈິ ມຫານທິໂຍ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ຄງ຺ຄາ ຍມຸນາ ອຈິຣວຕີ ສຣຠູ ມຫີ, ຕາ ມຫາສມຸທ຺ທໍ ປຕ຺ວາ[໖] ຊຫນ຺ຕິ ປຸຣິມານິ ນາມໂຄຕ຺ຕານິ, ‘ມຫາສມຸທ຺ໂທ’ ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ຍມ຺ປິ ຠນ຺ເຕ ຍາ ກາຈິ ມຫານທິໂຍ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ຄງ຺ຄາ ຍມຸນາ ອຈິຣວຕີ ສຣຠູ ມຫີ, ຕາ ມຫາສມຸທ຺ທໍ ປຕ຺ວາ ຊຫນ຺ຕິ ປຸຣິມານິ ນາມໂຄຕ຺ຕານິ, ‘ມຫາສມຸທ຺ໂທ’ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ; ອຍໍ ຠນ຺ເຕ ມຫາສມຸທ຺ເທ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ອຈ຺ຉຣິໂຍ ອພ຺ຠຸໂຕ ຘມ຺ໂມ, ຍໍ ທິສ຺ວາ ທິສ຺ວາ ອສຸຣາ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອຠິຣມນ຺ຕິ.

---

໑. ຠີ (ກ)

໒. ອຍມ຺ປິ (ກ)

໓. ອພ຺ຠຸຕຘມ຺ມາ (ສ຺ຍາ, ກ) ວິ ໔-໔໑໙-ປິຎ຺ເກ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ.

໔. ສໍວຕ຺ຕຕິ (ສ຺ຍາ)

໕. ຂິປ຺ປໍເຍວ (ສີ), ຂິປ຺ປເອວ (ອິ), ຂິປ຺ປຌ຺ເຍວ (ວິ ໔-໔໔໐ ປິຎ຺ເກ)

໖. ປຕ຺ຕາ (ກ - ວິ ໔-໔໔໐ ປິຎ຺ເກ)

ປຸນ ຈປຣໍ ການ຺ເຕ ຍາ ຈ[1] ໂລເກ ສວນ຺ຕິໂຍ ມຫາສມຸທ຺ທໍ ອປ຺ເປນ຺ຕິ ຍາ ຈ ອນ຺ຕລິກ຺ຂາ ຘາຣາ ປປຕນ຺ຕິ, ນ ເຕນ ມຫາສມຸທ຺ທສ຺ສ ອູນຕ຺ຕໍ ວາ ປູຣຕ຺ຕໍ ວາ ປຌ຺ຌາຍຕິ. ຍມ຺ປິ ການ຺ເຕ ຍາ ຈ ໂລເກ ສວນ຺ຕິໂຍ ມຫາສມຸທ຺ທໍ ອປ຺ເປນ຺ຕິ ຍາ ຈ ອນ຺ຕລິກ຺ຂາ ຘາຣາ ປປຕນ຺ຕິ, ນ ເຕນ ມຫາສມຸທ຺ທສ຺ສ ອູນຕ຺ຕໍ ວາ ປູຣຕ຺ຕໍ ວາ ປຌ຺ຌາຍຕິ; ອຍໍ ການ຺ເຕ ມຫາສມຸທ຺ເທ ປຌ຺ຈໂມ ອຈ຺ຆຣິໂຍ ອພ຺ພຸໂຕ ຘມ຺ໂມ, ຍໍ ທິສ຺ວາ ທິສ຺ວາ ອສຸຣາ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອພິຣມນ຺ຕິ.

ປຸນ ຈປຣໍ ການ຺ເຕ ມຫາສມຸທ຺ໂທ ເອກຣໂສ ໂລຓຣໂສ. ຍມ຺ປິ ການ຺ເຕ ມຫາສມຸທ຺ໂທ ເອກຣໂສ ໂລຓຣໂສ; ອຍໍ ການ຺ເຕ ມຫາສມຸທ຺ເທ ຆຏ຺ໂຖ ອຈ຺ຆຣິໂຍ ອພ຺ພຸໂຕ ຘມ຺ໂມ, ຍໍ ທິສ຺ວາ ທິສ຺ວາ ອສຸຣາ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອພິຣມນ຺ຕິ.

ປຸນ ຈປຣໍ ການ຺ເຕ ມຫາສມຸທ຺ໂທ ພຫຸຣຕໂນ[4] ອເນກຣຕໂນ. ຕຕ຺ຣິມານິ ຣຕນານິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ມຸຕ຺ຕາ ມຕິ ເວລຸຣິໂຍ ສງ຺ໂຂ ສິລາ ປວາລໍ ຣຊຕໍ ຊາຕຣູປໍ ໂລຫິຕໂກ ມສາຣຄລ຺ລໍ. ຍມ຺ປິ ການ຺ເຕ ມຫາສມຸທ຺ໂທ ພຫຸຣຕໂນ ອເນກຣຕໂນ; ຕຕ຺ຣິມານິ ຣຕນານິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ມຸຕ຺ຕາ ມຕິ ເວລຸຣິໂຍ ສງ຺ໂຂ ສິລາ ປວາລໍ ຣຊຕໍ ຊາຕຣູປໍ ໂລຫິຕໂກ ມສາຣຄລ຺ລໍ. ອຍໍ ການ຺ເຕ ມຫາສມຸທ຺ເທ ສຕ຺ຕໂມ ອຈ຺ຆຣິໂຍ ອພ຺ພຸໂຕ ຘມ຺ໂມ, ຍໍ ທິສ຺ວາ ທິສ຺ວາ ອສຸຣາ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອພິຣມນ຺ຕິ.

ປຸນ ຈປຣໍ ການ຺ເຕ ມຫາສມຸທ຺ໂທ ມຫຕໍ ພູຕານໍ ອາວາໂສ. ຕຕ຺ຣິເມ ພູຕາ ຕິມິ ຕິມິງ຺ຄໂລ ຕິມິຣປິງ຺ຄໂລ[5] ອສຸຣາ ນາຄາ ຄນ຺ຘພ຺ພາ. ສນ຺ຕິ ມຫາສມຸທ຺ເທ ໂຍຊນສຕິກາປິ ອຕ຺ຕພາວາ, ທ຺ວິໂຍຊນສຕິກາປິ ອຕ຺ຕພາວາ, ຕິໂຍຊນສຕິກາປິ ອຕ຺ຕພາວາ, ຈຕຸໂຍຊນສຕິກາປິ ອຕ຺ຕພາວາ, ປຌ຺ຈໂຍຊນສຕິກາປິ ອຕ຺ຕພາວາ. ຍມ຺ປິ ການ຺ເຕ ມຫາສມຸທ຺ໂທ ມຫຕໍ ພູຕານໍ ອາວາໂສ; ຕຕ຺ຣິເມ ພູຕາ ຕິມິ ຕິມິງ຺ຄໂລ ຕິມິຣປິງ຺ຄໂລ ອສຸຣາ ນາຄາ ຄນ຺ຘພ຺ພາ; ສນ຺ຕິ ມຫາສມຸທ຺ເທ ໂຍຊນສຕິກາປິ ອຕ຺ຕພາວາ ฯເປฯ ທ຺ວິໂຍຊນ... ຕິໂຍຊນ... ຈຕຸໂຍຊນ... ປຌ຺ຈໂຍຊນສຕິກາປິ ອຕ຺ຕພາວາ; ອຍໍ ການ຺ເຕ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອຏ຺ຖໂມ ອຈ຺ຆຣິໂຍ ອພ຺ພຸໂຕ ຘມ຺ໂມ, ຍໍ ທິສ຺ວາ ທິສ຺ວາ ອສຸຣາ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອພິຣມນ຺ຕິ.

ອິເມ ໂຂ ການ຺ເຕ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອຏ຺ຖ ອຈ຺ຆຣິຍາ ອພ຺ພຸຕາ ຘມ຺ມາ, ເຍ ທິສ຺ວາ ທິສ຺ວາ ອສຸຣາ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອພິຣມນ຺ຕີຕິ.

---

໑. ຍາ ກາຈິ (ສ຺ຍາ, ອິ, ກ) ໔. ປຫູຕຣຕໂນ (ກ)

໕. ຕິມິຕິມິງ຺ຄລາ ຕິມິຣປິງ຺ຄລາ (ສີ), ຕິມິຕິມິງ຺ຄລາ ຕິມິຣມິງ຺ຄລາ (ສ຺ຍາ, ອິ)

“ອປິ ປນ ຠນ຺ເຕ ຠິກ຺ຂູ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຠິຣມນ຺ຕີຕິ? “ອຠິຣມນ຺ຕິ ປຫາຣາທ ຠິກ຺ຂູ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍຕິ. “ກຕິ ປນ ຠນ຺ເຕ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຈ຺ຉຣິຍາ ອພ຺ຠຸຕາ ຘມ຺ມາ, ເຍ ທິສ຺ວາ ທິສ຺ວາ ຠິກ຺ຂູ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຠິຣມນ຺ຕີຕິ? “ອຏ຺ຐ ປຫາຣາທ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຈ຺ຉຣິຍາ ອພ຺ຠຸຕາ ຘມ຺ມາ, ເຍ ທິສ຺ວາ ທິສ຺ວາ ຠິກ຺ຂູ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຠິຣມນ຺ຕິ. ກຕເມ ອຏ຺ຐ? ເສຍ຺ຍຖາປິ ປຫາຣາທ ມຫາສມຸທ຺ໂທ ອນຸປຸພ຺ພນິນ຺ໂນ ອນຸປຸພ຺ພໂປໂຓ ອນຸປຸພ຺ພປພ຺ຠາໂຣ, ນ ອາຍຕເກເນວ ປປາໂຕ; ເອວເມວໍ ໂຂ ປຫາຣາທ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອນຸປຸພ຺ພສິກ຺ຂາ ອນຸປຸພ຺ພກິຣິຍາ ອນຸປຸພ຺ພປຏິປທາ, ນ ອາຍຕເກເນວ ອຎ຺ຎາປຏິເວໂຘ. ຍມ຺ປິ ປຫາຣາທ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອນຸປຸພ຺ພສິກ຺ຂາ ອນຸປຸພ຺ພກິຣິຍາ ອນຸປຸພ຺ພປຏິປທາ, ນ ອາຍຕເກເນວ ອຎ຺ຎາປຏິເວໂຘ. ອຍໍ ປຫາຣາທ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ປຐໂມ ອຈ຺ຉຣິໂຍ ອພ຺ຠຸໂຕ ຘມ຺ໂມ, ຍໍ ທິສ຺ວາ ທິສ຺ວາ ຠິກ຺ຂູ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຠິຣມນ຺ຕິ.

“ເສຍ຺ຍຖາປິ ປຫາຣາທ ມຫາສມຸທ຺ໂທ ຐິຕຘມ຺ໂມ ເວລໍ ນາຕິວຕ຺ຕຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ ປຫາຣາທ ຍໍ ມຍາ ສາວການໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ ຕໍ ມມ ສາວກາ ຊີວິຕເຫຕຸປິ ນາຕິກ຺ກມນ຺ຕິ. ຍມ຺ປິ ປຫາຣາທ ມຍາ ສາວການໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ ຕໍ ມມ ສາວກາ ຊີວິຕເຫຕຸປິ ນາຕິກ຺ກມນ຺ຕິ. ອຍໍ ປຫາຣາທ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ທຸຕິໂຍ ອຈ຺ຉຣິໂຍ ອພ຺ຠຸໂຕ ຘມ຺ໂມ, ຍໍ ທິສ຺ວາ ທິສ຺ວາ ຠິກ຺ຂູ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຠິຣມນ຺ຕິ.

“ເສຍ຺ຍຖາປິ ປຫາຣາທ ມຫາສມຸທ຺ໂທ ນ ມເຕນ ກຸຓເປນ ສໍວສຕິ. ຍໍ ໂຫຕິ ມຫາສມຸທ຺ເທ ມຕໍ ກຸຓປໍ, ຕໍ ຂິປ຺ປເມວ ຕີຣໍ ວາເຫຕິ ຖລໍ ອຸສ຺ສາເຣຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ ປຫາຣາທ ໂຍ ໂສ ປຸຄ຺ຄໂລ ທຸສ຺ສີໂລ ປາປຘມ຺ໂມ ອສຸຈິສງ຺ກສ຺-ສຣສມາຈາໂຣ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນກມ຺ມນ຺ໂຕ ອສ຺ສມໂຓ ສມຓປຏິຎ຺ໂຎ ອພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິປຏິຎ຺ໂຎ ອນ຺ໂຕປູຕິ ອວສ຺ສຸໂຕ ກສມ຺ພຸຊາໂຕ, ນ ເຕນ ສງ຺ໂຄ ສໍວສຕິ; ຂິປ຺ປເມວ ນໍ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ອຸກ຺ຂິປຕິ.

“ກິຎ຺ຈາປິ ໂສ ໂຫຕິ ມຊ຺ເຌ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຄສ຺ສ ສນ຺ນິສິນ຺ໂນ, ອຖ ໂຂ ໂສ ອາຣກາວ ສງ຺ຄມ຺ຫາ ສງ຺ໂຄ ຈ ເຕນ. ຍມ຺ປິ ປຫາຣາທ ໂຍ ໂສ ປຸຄ຺ຄໂລ ທຸສ຺ສີໂລ ປາປຘມ຺ໂມ ອສຸຈິສງ຺ກສ຺ສຣສມາຈາໂຣ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນກມ຺ມນ຺ໂຕ ອສ຺ສມໂຓ

ສມຓປຏິຎ຺ໂຎ ອພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິປຏິຎ຺ໂຎ ອນ຺ໂຕປູຕິ ອວສ຺ສຸໂຕ ກສມ຺ພຸຊາໂຕ, ນ ເຕນ ສງ຺ໂຆ ສໍວສຕິ; ຂິປ຺ປເມວ ນໍ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ອຸກ຺ຂິປຕິ; ກິຎ຺ຈາປິ ໂສ ໂຫຕິ ມຊ຺ເຌ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ສນ຺ນິສິນ຺ໂນ, ອຖ ໂຂ ໂສ ອາຣກາວ ສງ຺ຆມ຺ຫາ ສງ຺ໂຆ ຈ ເຕນ. ອຍໍ ປຫາຣາທ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ຕຕິໂຍ ອຈ຺ຉຣິໂຍ ອພ຺ຠຸໂຕ ຘມ຺ໂມ, ຍໍ ທິສ຺ວາ ທິສ຺ວາ ຠິກ຺ຂູ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຠິຣມນ຺ຕິ.

ເສຍ຺ຍຖາປິ ປຫາຣາທ ຍາ ກາຈິ ມຫານທິໂຍ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ຄງ຺ຄາ ຍມຸນາ ອຈິຣວຕີ ສຣຠູ ມຫີ, ຕາ ມຫາສມຸທ຺ທໍ ປຕ຺ວາ ຊຫນ຺ຕິ ປຸຣິມານິ ນາມໂຄຕ຺ຕານິ, 'ມຫາສມຸທ຺ໂທ' ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ ປຫາຣາທ ຈຕ຺ຕາໂຣເມ ວຓ຺ຓາ ຂຕ຺ຕິຍາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ເວສ຺ສາ, ສຸທ຺ທາ, ເຕ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຊຫນ຺ຕິ ປຸຣິມານິ ນາມໂຄຕ຺ຕານິ, 'ສມຓາ ສກ຺ຍປຸຕ຺ຕິຍາ'ຕ຺ເວວ[໑] ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ຍມ຺ປິ ປຫາຣາທ ຈຕ຺ຕາໂຣເມ ວຓ຺ຓາ ຂຕ຺ຕິຍາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ເວສ຺ສາ, ສຸທ຺ທາ, ເຕ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຊຫນ຺ຕິ ປຸຣິມານິ ນາມໂຄຕ຺ຕານິ, 'ສມຓາ ສກ຺ຍປຸຕ຺ຕິຍາ' ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ອຍໍ ປຫາຣາທ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ອຈ຺ຉຣິໂຍ ອພ຺ຠຸໂຕ ຘມ຺ໂມ, ຍໍ ທິສ຺ວາ ທິສ຺ວາ ຠິກ຺ຂູ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຠິຣມນ຺ຕິ.

ເສຍ຺ຍຖາປິ ປຫາຣາທ ຍາ ຈ ໂລເກ ສວນ຺ຕິໂຍ ມຫາສມຸທ຺ທໍ ອປ຺ເປນ຺ຕິ ຍາ ຈ ອນ຺ຕລິກ຺ຂາ ຘາຣາ ປປຕນ຺ຕິ, ນ ເຕນ ມຫາສມຸທ຺ທສ຺ສ ອູນຕ຺ຕໍ ວາ ປູຣຕ຺ຕໍ ວາ ປຎ຺ຎາຍຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ ປຫາຣາທ ພຫູ ເຈປິ ຠິກ຺ຂູ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພ຺ພານຘາຕຸຍາ ປຣິນິພ຺ພາຍນ຺ຕິ, ນ ເຕນ ນິພ຺ພານຘາຕຸຍາ ອູນຕ຺ຕໍ ວາ ປູຣຕ຺ຕໍ ວາ ປຎ຺ຎາຍຕິ. ຍມ຺ປິ ປຫາຣາທ ພຫູ ເຈປິ ຠິກ຺ຂູ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພ຺ພານຘາຕຸຍາ ປຣິນິພ຺ພາຍນ຺ຕິ, ນ ເຕນ ນິພ຺ພານຘາຕຸຍາ ອູນຕ຺ຕໍ ວາ ປູຣຕ຺ຕໍ ວາ ປຎ຺ຎາຍຕິ. ອຍໍ ປຫາຣາທ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ປຎ຺ຈໂມ ອຈ຺ຉຣິໂຍ ອພ຺ຠຸໂຕ ຘມ຺ໂມ, ຍໍ ທິສ຺ວາ ທິສ຺ວາ ຠິກ຺ຂູ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຠິຣມນ຺ຕິ.

ເສຍ຺ຍຖາປິ ປຫາຣາທ ມຫາສມຸທ຺ໂທ ເອກຣໂສ ໂລຓຣໂສ; ເອວເມວໍ ໂຂ ປຫາຣາທ ອຍໍ ຘມ຺ມວິນໂຍ ເອກຣໂສ, ວິມຸຕ຺ຕິຣໂສ. ຍມ຺ປິ ປຫາຣາທ ອຍໍ

---

໑. ສມໂຓ ສກ຺ຍປຸຕ຺ຕິໂຍຕ຺ເວວ (ສ຺ຍາ, ກ)

ຜມຸມວິນໂຍ ເອກຣໂສ, ວິມຸຕຸຕິຣໂສ; ອຍໍ ປຫາຣາທ ອິມສຸມີ ຜມຸມວິນເຍ ຉຕຸໂຖ ອຈຸຉຣິໂຍ ອພຸກຸໂຕ ຜມຸໂມ, ຍໍ ທິສຸວາ ທິສຸວາ ກິກຸຂູ ອິມສຸມີ ຜມຸມວິນເຍ ອກິຣມນຸຕິ.

"ເສຍຸຍຖາປິ ປຫາຣາທ ມຫາສມຸທຸໂທ ພຫຸຣຕໂນ ອເນກຣຕໂນ; ຕຕຸຣິມານິ ຣຕນານິ, ເສຍຸຍຖີທໍ ມຸຕຸຕາ ມຕິ ເວຣຸຣິໂຍ ສງໂຂ ສິລາ ປວາລໍ ຣຊຕໍ ຊາຕຣູປໍ ໂລຫິຕໂກ ມສາຣຄລຸລໍ; ເອວເມວໍ ໂຂ ປຫາຣາທ ອຍໍ ຜມຸມວິນໂຍ ພຫຸຣຕໂນ ອເນກຣຕໂນ. ຕຕຸຣິມານິ ຣຕນານິ, ເສຍຸຍຖີທໍ ຈຕຸຕາໂຣ ສຕິປຝຸຖານາ, ຈຕຸຕາໂຣ ສມຸມປຸປຜານາ, ຈຕຸຕາໂຣ ອິທຸຜິປາທາ, ປຌຸຈິນຸທຸຣິຍານິ, ປຌຸຈ ພລານິ, ສຕຸຕ ໂພຊຸຊງຄາ, ອຣິໂຍ ອຝຸຖງຄິໂກ ມຄຸໂຄ. ຍມຸປິ ປຫາຣາທ ອຍໍ ຜມຸມວິນໂຍ ພຫຸຣຕໂນ ອເນກຣຕໂນ; ຕຕຸຣິມານິ ຣຕນານິ, ເສຍຸຍຖີທໍ ຈຕຸຕາໂຣ ສຕິປຝຸຖານາ, ຈຕຸຕາໂຣ ສມຸມປຸປຜານາ, ຈຕຸຕາໂຣ ອິທຸຜິປາທາ, ປຌຸຈິນຸທຸຣິຍານິ, ປຌຸຈ ພລານິ, ສຕຸຕ ໂພຊຸຊງຄາ, ອຣິໂຍ ອຝຸຖງຄິໂກ ມຄຸໂຄ; ອຍໍ ປຫາຣາທ ອິມສຸມີ ຜມຸມວິນເຍ ສຕຸຕໂມ ອຈຸຉຣິໂຍ ອພຸກຸໂຕ ຜມຸໂມ, ຍໍ ທິສຸວາ ທິສຸວາ ກິກຸຂູ ອິມສຸມີ ຜມຸມວິນເຍ ອກິຣມນຸຕິ.

"ເສຍຸຍຖາປິ ປຫາຣາທ ມຫາສມຸທຸໂທ ມຫຕໍ ກູຕານໍ ອາວາໂສ; ຕຕຸຣິເມ ກູຕາ ຕິມີ ຕິມິງຄໂລ ຕິມິຣປິງຄໂລ ອສຸຣາ ນາຄາ ຄນຸຜພຸພາ; ສນຸຕິ ມຫາສມຸທຸເທ ໂຍຊນສຕິກາປິ ອຕຸຕກາວາ, ທຸວິໂຍຊນສຕິກາປິ ອຕຸຕກາວາ, ຕິໂຍຊນສຕິກາປິ ອຕຸຕກາວາ, ຈຕຸໂຍຊນສຕິກາປິ ອຕຸຕກາວາ, ປຌຸຈໂຍຊນສຕິກາປິ ອຕຸຕກາວາ; ເອວເມວໍ ໂຂ ປຫາຣາທ ອຍໍ ຜມຸມວິນໂຍ ມຫຕໍ ກູຕານໍ ອາວາໂສ; ຕຕຸຣິເມ ກູຕາ ໂສຕາປນຸໂນ ໂສຕາປຕຸຕິຜລສຈຸຉິກິຣິຍາຍ ປຝິປນຸໂນ, ສກທາຄາມີ ສກທາຄາມິຜລສຈຸຉິກິຣິຍາຍ ປຝິປນຸໂນ, ອນາຄາມີ ອນາຄາມິຜລສຈຸຉິກິຣິຍາຍ ປຝິປນຸໂນ, ອຣຫາ ອຣຫຕຸຕາຍ ປຝິປນຸໂນ. ຍມຸປິ ປຫາຣາທ ອຍໍ ຜມຸມວິນໂຍ ມຫຕໍ ກູຕານໍ ອາວາໂສ; ຕຕຸຣິເມ ກູຕາ ໂສຕາປນຸໂນ ໂສຕາປຕຸຕິຜລສຈຸຉິກິຣິຍາຍ ປຝິປນຸໂນ, ສກທາຄາມີ ສກທາຄາມິຜລສຈຸຉິກິຣິຍາຍ ປຝິປນຸໂນ, ອນາຄາມີ ອນາຄາມິຜລສຈຸຉິກິຣິຍາຍ ປຝິປນຸໂນ, ອຣຫາ ອຣຫຕຸຕາຍ ປຝິປນຸໂນ; ອຍໍ ປຫາຣາທ ອິມສຸມີ ຜມຸມວິນເຍ ອຝຸກໂມ ອຈຸຉຣິໂຍ ອພຸກຸໂຕ ຜມຸໂມ, ຍໍ ທິສຸວາ ທິສຸວາ ກິກຸຂູ ອິມສຸມີ ຜມຸມວິນເຍ ອກິຣມນຸຕິ. ອິເມ ໂຂ ປຫາຣາທ ອິມສຸມີ ຜມຸມວິນເຍ ອຝຸຖ ອຈຸຉຣິຍາ ອພຸກຸຕາ ຜມຸມາ, ເຍ ທິສຸວາ ທິສຸວາ ກິກຸຂູ ອິມສຸມີ ຜມຸມວິນເຍ ອກິຣມນຸຕີຕິ. ນວມໍ.

໑໐. ອຸໂປສຖສຸຕ຺ຕໍ

໔໐. * ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ປຸພ຺ພາຣາເມ ມິຄາຣມາຕຸ-ປາສາເທ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຠຄວາ ຕທຫຸໂປສເຖ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆປຣິວຸໂຕ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ອຠິກ຺ກນ຺ຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ, ນິກ຺ຂນ຺ເຕ ປຖເມ ຍາເມ, ອຸຝ຺ຖາຍາສນາ ເອກໍສໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ກຣິຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຌຸຊລີ ປຓາເມຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອຠິກ຺ກນ຺ຕາ ຠນ຺ເຕ ຣຕ຺ຕິ, ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ ປຖໂມ ຍາໂມ, ຈິຣນິສິນ຺ໂນ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ໂຆ. ອຸທ຺ທິສຕຸ ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູນໍ ປາຕິໂມກ຺ຂນ຺ຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ຠຄວາ ຕຸຕ຺ຫີ ອໂຫສິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ອຠິກ຺ກນ຺ຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ, ນິກ຺ຂນ຺ເຕ ມຊ຺ຊິເມ ຍາເມ, ອຸຝ຺ຖາຍາສນາ ເອກໍສໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ກຣິຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຌຸຊລີ ປຓາເມຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອຠິກ຺ກນ຺ຕາ ຠນ຺ເຕ ຣຕ຺ຕິ, ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ ມຊ຺ຊິໂມ ຍາໂມ, ຈິຣນິສິນ຺ໂນ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ໂຆ. ອຸທ຺ທິສຕຸ ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູນໍ ປາຕິໂມກ຺ຂນ຺ຕິ. ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຠຄວາ ຕຸຕ຺ຫີ ອໂຫສິ. ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ອຠິກ຺ກນ຺ຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ, ນິກ຺ຂນ຺ເຕ ປຈ຺ຉິເມ ຍາເມ, ອຸທ຺ຘສ຺ເຕ ອຣຸເຓ, ນນ຺ທິມຸຂິຍາ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຸຝ຺ຖາຍາສນາ ເອກໍສໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ກຣິຕ຺ວາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຌຸຊລີ ປຓາເມຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອຠິກ຺ກນ຺ຕາ ຠນ຺ເຕ ຣຕ຺ຕິ, ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ ປຈ຺ຉິໂມ ຍາໂມ, ອຸທ຺ຘສ຺ຕໍ ອຣຸຓໍ, ນນ຺ທິມຸຂີ ຣຕ຺ຕິ; ຈິຣນິສິນ຺ໂນ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ໂຆ. ອຸທ຺ທິສຕຸ ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູນໍ ປາຕິໂມກ຺ຂນ຺ຕິ. "ອປຣິສຸທ຺ຘາ ອານນ຺ທ ປຣິສາຕິ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລານສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ "ກໍ ນຸ ໂຂ ຠຄວາ ປຸຄ຺ຄລໍ ສນ຺ຘາຍ ເອວມາຫ 'ອປຣິສຸທ຺ຘາ ອານນ຺ທ ປຣິສາຕິ? ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ ສພ຺ພາວນ຺ຕໍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆໍ ເຈຕສາ ເຈໂຕ ປຣິຈ຺ຈ ມນສາກາສິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ ຕໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ທຸສ຺ສີລໍ ປາປຘມ຺ມໍ ອສຸຈິໍ ສງ຺ກສ຺ສຣສມາຈາຣໍ ປຝິຈ຺ຉນ຺ນກມ຺ມນ຺ຕໍ ອສ຺ສມຓໍ ສມຓປຝິຍ຺ຌໍ ອພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິປຝິຍ຺ຌໍ ອນ຺ໂຕປູຕິໍ ອວສ຺ສຸຕໍ ກສມ຺ພຸຊາຕໍ ມຊ຺ເຊ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ນິສິນ຺ນໍ; ທິສ຺ວານ ອຸຝ຺ຖາຍາສນາ ເຍນ ໂສ ປຸຄ຺ຄໂລ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຕໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ເອຕທໂວຈ "ອຸຝ຺ເຖຫາວຸໂສ, ທິຝ຺ໂຖສິ ຠຄວຕາ. ນຕ຺ຖິ ເຕ ຠິກ຺ຂູຫິ ສທ຺ຘິ ສໍວາໂສຕິ.

---

* ວິ ໔-໔໑໗, ຂຸ ໑-໑໖໗, ອຠິ ໔-໑໖໗ ປິຝ຺ເຖສຸ.

ເອວໍ ວຸຕຸເຕ ໂສ ປຸຄຸຄໂລ ຕຸຕຸຫີ ອໂຫສີ. ທຸຕິຍມຸປິ ໂຂ ອາຍສຸມາ ມຫາໂມຄຸຄລຸລາໂນ ຕໍ ປຸຄຸຄລໍ ເອຕທໂວຈ "ອຸຝຸເຖຫາວຸໂສ ທິຝຸໂກສີ ກຄວຕາ. ນຕຸຖິ ເຕ ກິກຸຂູຫິ ສທຸຝີ ສໍວາໂສຕິ. ທຸຕິຍມຸປິ ໂຂ ໂສ ປຸຄຸຄໂລ ຕຸຕຸຫີ ອໂຫສີ. ຕຕິຍມຸປິ ໂຂ ອາຍສຸມາ ມຫາໂມຄຸຄລຸລາໂນ ຕໍ ປຸຄຸຄລໍ ເອຕທໂວຈ "ອຸຝຸເຖຫາວຸໂສ ທິຝຸໂກສີ ກຄວຕາ. ນຕຸຖິ ເຕ ກິກຸຂູຫິ ສທຸຝີ ສໍວາໂສຕິ. ຕຕິຍມຸປິ ໂຂ ໂສ ປຸຄຸຄໂລ ຕຸຕຸຫີ ອໂຫສີ. ອຖ ໂຂ ອາຍສຸມາ ມຫາໂມຄຸຄລຸລາໂນ ຕໍ ປຸຄຸຄລໍ ພາຫາຍໍ ຄເຫຕຸວາ ພຫິທຸວາຣໂກຝຸກກາ ນິກຸຂາເມຕຸວາ ສູຈິພຝິກໍ ທຕຸວາ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ກຄວນຸຕໍ ເອຕທໂວຈ "ນິກຸຂາມິໂຕ ໂສ ກນຸເຕ ປຸຄຸຄໂລ ມຍາ. ປຣິສຸທຸຝາ ປຣິສາ. ອຸທຸທິສຕຸ ກນຸເຕ ກຄວາ ກິກຸຂູນໍ ປາຕິໂມກຸຂນຸຕິ. "ອຈຸຝຣິຍໍ, ໂມຄຸຄລຸລານ, ອພຸກຸຕໍ, ໂມຄຸຄລຸລານ ຍາວ ພາຫາ ຄຫຕາປິ ນາມ ໂສ ໂມພປຸຣິໂສ ອາຄມິສຸສຕີຕິ!

ອຖ ໂຂ ກຄວາ ກິກຸຂູ ອາມນຸເຕສິ "ຕຸມຸເຫວ ທານີ ກິກຸຂເວ ອຸໂປສຖໍ ກເຣຍຸຍາຖ, ປາຕິໂມກຸຂໍ ອຸທຸທິເສຍຸຍາຖ. ນ ທານາຫໍ ກິກຸຂເວ ອຊຸຊຕຸເຄ ອຸໂປສຖໍ ກຣິສຸສາມິ, ປາຕິໂມກຸຂໍ ອຸທຸທິສິສຸສາມິ. ອຝຸການເມຕໍ ກິກຸຂເວ ອນວກາໂສ ຍໍ ຕຖາຄໂຕ ອປຣິສຸທຸຝາຍ ປຣິສາຍ ປາຕິໂມກຸຂໍ ອຸທຸທິເສຍຸຍ".

"ອຝຸກິເມ ກິກຸຂເວ ມຫາສມຸທຸເທ ອຈຸຝຣິຍາ ອພຸກຸຕາ ຝມຸມາ, ເຍ ທິສຸວາ ທິສຸວາ ອສຸຣາ ມຫາສມຸທຸເທ ອກິຣມນຸຕິ. ກຕເມ ອຝຸກ? ມຫາສມຸທຸໂທ ກິກຸຂເວ ອນຸປຸພຸພນິນຸໂນ ອນຸປຸພຸພໂປໂຄ ອນຸປຸພຸພປພຸກາໂຣ, ນ ອາຍຕເກເນວ ປປາໂຕ. ຍມຸປິ ກິກຸຂເວ ມຫາສມຸທຸໂທ ອນຸປຸພຸພນິນຸໂນ ອນຸປຸພຸພໂປໂຄ ອນຸປຸພຸພປພຸກາໂຣ, ນ ອາຍຕເກເນວ ປປາໂຕ; ອຍໍ ກິກຸຂເວ ມຫາສມຸທຸເທ ປຖໂມ ອຈຸຝຣິໂຍ ອພຸກຸໂຕ ຝມຸໂມ, ຍໍ ທິສຸວາ ທິສຸວາ ອສຸຣາ ມຫາສມຸທຸເທ ອກິຣມນຸຕິ ฯເປฯ (ຍຖາ ປຸຣິເມ ຕຖາ ວິຕຸຖາເຣຕພຸໂພ).

"ປຸນ ຈປຣໍ ກິກຸຂເວ ມຫາສມຸທຸໂທ ມຫຕໍ ກູຕານໍ ອາວາໂສ. ຕຕຸຣິເມ ກູຕາ ຕິມິ ຕິມິງຄໂລ ຕິມິຣປິງຄໂລ ອສຸຣາ ນາຄາ ຄນຸຝພຸພາ. ວສນຸຕິ ມຫາສມຸທຸເທ ໂຍຊນສຕິກາປິ ອຕຸຕກາວາ ฯເປฯ ປຍຸຈໂຍຊນສຕິກາປິ ອຕຸຕກາວາ. ຍມຸປິ ກິກຸຂເວ ມຫາສມຸທຸໂທ ມຫຕໍ ກູຕານໍ ອາວາໂສ; ຕຕຸຣິເມ ກູຕາ ຕິມິ ຕິມິງຄໂລ ຕິມິຣປິງຄໂລ ອສຸຣາ ນາຄາ ຄນຸຝພຸພາ; ວສນຸຕິ ມຫາສມຸທຸເທ ໂຍຊນສຕິກາປິ

ອຕ຺ຕຠາວາ ຯເປຯ ປຎ຺ຈໂຍຊນສຕິກາປິ ອຕ຺ຕຠາວາ; ອຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອຏ຺ຐໂມ ອຈ຺ຉຣິໂຍ ອພ຺ຠຸໂຕ ຘມ຺ໂມ, ຍໍ ທິສ຺ວາ ທິສ຺ວາ ອສຸຣາ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອຠິຣມນ຺ຕິ. ອິເມ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອຏ຺ຐ ອຈ຺ຉຣິຍາ ອພ຺ຠຸຕາ ຘມ຺ມາ, ຍໍ ທິສ຺ວາ ທິສ຺ວາ ອສຸຣາ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອຠິຣມນ຺ຕິ.

“ເອວເມວໍ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຈ຺ຉຣິຍາ ອພ຺ຠຸຕາ ຘມ຺ມາ, ເຍ ທິສ຺ວາ ທິສ຺ວາ ຠິກ຺ຂູ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຠິຣມນ຺ຕິ. ກຕເມ ອຏ຺ຐ? ເສຍ຺ຍຖາປິ ຠິກ຺ຂເວ ມຫາສມຸທ຺ໂທ ອນຸປຸພ຺ພນິນ຺ໂນ ອນຸປຸພ຺ພໂປໂຓ ອນຸປຸພ຺ພປພ຺ຠາໂຣ, ນ ອາຍຕເກເນວ ປປາໂຕ; ເອວເມວໍ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອນຸປຸພ຺ພສິກ຺ຂາ ອນຸປຸພ຺ພກິຣິຍາ ອນຸປຸພ຺ພປຏິປທາ, ນ ອາຍຕເກເນວ ອຎ຺ຎາປຏິເວໂຘ. ຍມ຺ປິ ຠິກ຺ຂເວ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອນຸປຸພ຺ພສິກ຺ຂາ ອນຸປຸພ຺ພກິຣິຍາ ອນຸປຸພ຺ພປຏິປທາ, ນ ອາຍຕເກເນວ ອຎ຺ຎາປຏິເວໂຘ; ອຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ປຐໂມ ອຈ຺ຉຣິໂຍ ອພ຺ຠຸໂຕ ຘມ຺ໂມ, ຍໍ ທິສ຺ວາ ທິສ຺ວາ ຠິກ຺ຂູ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຠິຣມນ຺ຕິ ຯເປຯ ເສຍ຺ຍຖາປິ ຠິກ຺ຂເວ ມຫາສມຸທ຺ໂທ ມຫຕໍ ຠູຕານໍ ອາວາໂສ; ຕຕ຺ຣິເມ ຠູຕາ ຕິມິ ຕິມິງ຺ຄໂລ ຕິມິຣປິງ຺ຄໂລ ອສຸຣາ ນາຄາ ຄນ຺ຘພ຺ພາ, ວສນ຺ຕິ ມຫາສມຸທ຺ເທ ໂຍຊນສຕິກາປິ ອຕ຺ຕຠາວາ ຯເປຯ ປຎ຺ຈໂຍຊນສຕິກາປິ ອຕ຺ຕຠາວາ; ເອວເມວໍ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຍໍ ຘມ຺ມວິນໂຍ ມຫຕໍ ຠູຕານໍ ອາວາໂສ. ຕຕ຺ຣິເມ ຠູຕາ ໂສຕາປນ຺ໂນ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ຯເປຯ ອຣຫາ ອຣຫຕ຺ຕາຍ ປຏິປນ຺ໂນ. ຍມ຺ປິ ຠິກ຺ຂເວ ອຍໍ ຘມ຺ມວິນໂຍ ມຫຕໍ ຠູຕານໍ ອາວາໂສ; ຕຕ຺ຣິເມ ຠູຕາ ໂສຕາປນ຺ໂນ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ຯເປຯ ອຣຫາ ອຣຫຕ຺ຕາຍ ປຏິປນ຺ໂນ; ອຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຏ຺ຐໂມ ອຈ຺ຉຣິໂຍ ອພ຺ຠຸໂຕ ຘມ຺ໂມ, ຍໍ ທິສ຺ວາ ທິສ຺ວາ ຠິກ຺ຂູ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຠິຣມນ຺ຕິ. ອິເມ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຏ຺ຐ ອຈ຺ຉຣິຍາ ອພ຺ຠຸຕາ ຘມ຺ມາ, ເຍ ທິສ຺ວາ ທິສ຺ວາ ຠິກ຺ຂູ ອິມສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຠິຣມນ຺ຕີຕິ. ທສມໍ.

ມຫາວຄ຺ໂຄ ທຸຕິໂຍ.

ຕສຸສຸທຸທານໍ

ເວຣຄຸໂຊ ສີໂຫ ອາຊຄຸຄໍ ຂຣຸເກນ ມລານິ ຈ
ທູເຕຍຸຍໍ ເທຸວ ຈ ພນຸຘນາ ປຫາຣາໂທ ອຸໂປສໂຖຕິ.

໓. ຄຫປຕິວຄຸໂຄ

໑. ປຖມອຸຄຸຄສຸຕຸຕໍ

໔໑. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣຕິ ມຫາວເນ ກູຜາຄາຣສາລາຍໍ. ຕຕຸຣ ໂຂ ກຄວາ ກິກຸຂູ ອາມນຸເຕສິ "ອຜຸກຫິ ກິກຸຂເວ ອຈຸຣິເຍຫິ ອພຸກຸເຕຫິ ຘມຸເມຫິ[1] ສມນຸນາຄຕໍ ອຸຄຸຄໍ ຄຫປຕິ ເວສາລິກໍ ຘາເຣຖາຕິ. ອິທມໂວຈ ກຄວາ. ອິທໍ ວຕຸວານ ສຸຄໂຕ ອຸຜຸກາຍາສນາ ວິຫາຣໍ ປາວິສິ.

ອຖ ໂຂ ອຄຸຄຕໂຣ ກິກຸຂຸ ປຸພຸພຕຸຫສມຍໍ ນິວາເສຕຸວາ ປຕຸຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ອຸຄຸຄສຸສ ຄຫປຕິໂນ ເວສາລິກສຸສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ປຄຸຄຕຸເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ອຖ ໂຂ ອຸຄຸໂຄ ຄຫປຕິ ເວສາລິໂກ ເຍນ ໂສ ກິກຸຂຸ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ຕໍ ກິກຸຂຸໍ ອກິວາເທຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນຸຕໍ ນິສິນຸນໍ ໂຂ ອຸຄຸຄໍ ຄຫປຕິ ເວສາລິກໍ ໂສ ກິກຸຂຸ ເອຕທໂວຈ

"ອຜຸກຫິ ໂຂ ຕຸວໍ ຄຫປຕິ ອຈຸຣິເຍຫິ ອພຸກຸເຕຫິ ຘມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ກຄວຕາ ພຸຍາກໂຕ. ກຕເມ ເຕ ຄຫປຕິ ອຜຸກາ ອຈຸຣິຍາ ອພຸກຸຕາ ຘມຸມາ, ເຍຫິ ຕຸວໍ ສມນຸນາຄໂຕ ກຄວຕາ ພຸຍາກໂຕຕິ? "ນ ໂຂ ອຫໍ ກນຸເຕ ຊານາມິ ກຕເມຫິ ອຜຸກຫິ ອຈຸຣິເຍຫິ ອພຸກຸເຕຫິ ຘມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ກຄວຕາ ພຸຍາກໂຕຕິ. ອປິ ຈ ກນຸເຕ ເຍ ເມ ອຜຸກ ອຈຸຣິຍາ ອພຸກຸຕາ ຘມຸມາ ສໍວິຊຸຊນຸຕິ, ຕໍ ສຸໂຕຫິ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫິ; ກາສິສຸສາມີຕິ. "ເອວໍ, ຄຫປຕີຕິ ໂຂ ໂສ ກິກຸຂຸ ອຸຄຸຄສຸສ ຄຫປຕິໂນ ເວສາລິກສຸສ ປຈຸຈສຸໂສສິ. ອຸຄຸໂຄ ຄຫປຕິ ເວສາລິໂກ ເອຕທໂວຈ "ຍທາຫໍ ກນຸເຕ ກຄວນຸຕໍ ປຖມໍ ທູຣໂຕວ ອທຸທສໍ; ສຫ ທສຸສເນເນວ ເມ ກນຸເຕ ກຄວໂຕ ຈິຕຸຕໍ ປສີທິ. ອຍໍ ໂຂ ເມ ກນຸເຕ ປຖໂມ ອຈຸຣິໂຍ ອພຸກຸໂຕ ຘມຸໂມ ສໍວິຊຸຊຕິ.

---

໑. ອພຸກຸຕຘມຸເມຫິ (ສຸຍາ, ກ)

“ໂສ ໂຂ ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ປສນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ປຍິຣຸປາສິໍ. ຕສ຺ສ ເມ ຠຄວາ ອນຸປຸພ຺ພິໍ ກຖໍ ກເຖສິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ທານກຖໍ ສີລກຖໍ ສຄ຺ຄກຖໍ; ກາມານໍ ອາທີນວໍ ໂອກາຣໍ ສໍກິເລສໍ, ເນກ຺ຂມ຺ເມ ອານິສໍສໍ ປກາເສສິ. ຍທາ ມໍ ຠຄວາ ອຎ຺ຎາສິ ກລ຺ລຈິຕ຺ຕໍ ມຸທຸຈິຕ຺ຕໍ ວິນີວຣຓຈິຕ຺ຕໍ ອຸທຄ຺ຄຈິຕ຺ຕໍ ປສນ຺ນຈິຕ຺ຕໍ, ອຖ ຍາ ພຸທ຺ຘານໍ ສາມຸກ຺ກໍສິກາ ຘມ຺ມເທສນາ ຕໍ ປກາເສສິ ທຸກ຺ຂໍ, ສມຸທຍໍ, ນິໂຣຘໍ, ມຄ຺ຄໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ສຸທ຺ຘໍ ວຕ຺ຖໍ ອປຄຕກາຬກໍ ສມ຺ມເທວ ຣຊນໍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍ; ເອວເມວໍ ໂຂ ເມ ຕສ຺ມິໍເຍວ ອາສເນ ວິຣຊໍ ວີຕມລໍ ຘມ຺ມຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ ‘ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ສມຸທຍຘມ຺ມໍ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ນິໂຣຘຘມ຺ມນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ທິຏ຺ຐຘມ຺ໂມ ປຕ຺ຕຘມ຺ໂມ ວິທິຕຘມ຺ໂມ ປຣິໂຍຄາຬ຺ຫຘມ຺ໂມ ຕິຓ຺ຓວິຈິກິຈ຺ໂຉ ວິຄຕກຖໍກໂຖ ເວສາຣຊ຺ຊປ຺ປຕ຺ໂຕ ອປຣປ຺ປຈ຺ຈໂຍ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ຕເຖວ ພຸທ຺ຘຎ຺ຈ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ສງ຺ຆຎ຺ຈ ສຣຓໍ ອຄມາສິໍ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຎ຺ຈມານິ ຈ ສິກ຺ຂາປທານິ ສມາທິຍິໍ. ອຍໍ ໂຂ ເມ ຠນ຺ເຕ ທຸຕິໂຍ ອຈ຺ຉຣິໂຍ ອພ຺ຠຸໂຕ ຘມ຺ໂມ ສໍວິຊ຺ຊຕິ.

“ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ ຠນ຺ເຕ ຈຕສ຺ໂສ ໂກມາຣິໂຍ ປຊາປຕິໂຍ ອເຫສຸໍ. ອຖ ຂ຺ວາຫໍ ຠນ຺ເຕ ເຍນ ຕາ ປຊາປຕິໂຍ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຕາ ປຊາປຕິໂຍ ເອຕທໂວຈໍ ‘ມຍາ ໂຂ ຠຄິນິໂຍ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຎ຺ຈມານິ ສິກ຺ຂາປທານິ ສມາທິນ຺ນານິ.’[1] ຍາ ອິຈ຺ຉຕິ ສາ ອິເຘວ ໂຠເຄ ຈ ຠຸຎ຺ຊຕຸ ປຸຎ຺ຎານິ ຈ ກໂຣຕຸ, ສການິ ວາ ຎາຕິກຸລານິ ຄຈ຺ຉຕຸ. ໂຫຕິ ວາ ປນ ປຸຣິສາຘິປ຺ປາໂຍ, ກສ຺ສ ໂວ ທມ຺ມີຕິ? ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ສາ ຠນ຺ເຕ ເຊຏ຺ຐາ ປຊາປຕິ ມໍ ເອຕທໂວຈ ‘ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສ ມໍ ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕ ປຸຣິສສ຺ສ ເທຫີຕິ. ອຖ ໂຂ ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ຕໍ ປຸຣິສໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ວາເມນ ຫຕ຺ເຖນ ປຊາປຕິໍ ຄເຫຕ຺ວາ ທກ຺ຂິເຓນ ຫຕ຺ເຖນ ຠິງ຺ກາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ໂອໂຓເຊສິໍ. ໂກມາຣິໍ ໂຂ ປນາຫໍ ຠນ຺ເຕ ທາຣໍ ປຣິຈ຺ຈຊນ຺ໂຕ ນາຠິຊານາມິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ. ອຍໍ ໂຂ ເມ ຠນ຺ເຕ ຕຕິໂຍ ອຈ຺ຉຣິໂຍ ອພ຺ຠຸໂຕ ຘມ຺ໂມ ສໍວິຊ຺ຊຕິ.

“ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ໂຂ ປນ ເມ ຠນ຺ເຕ ກຸເລ ໂຠຄາ. ເຕ ຈ ໂຂ ອປ຺ປຏິວິຠຕ຺ຕາ ສີລວນ຺ເຕຫິ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ເມຫິ. ອຍໍ ໂຂ ເມ ຠນ຺ເຕ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ອຈ຺ຉຣິໂຍ ອພ຺ຠຸໂຕ ຘມ຺ໂມ ສໍວິຊ຺ຊຕິ.

---

໑. ສມາທິຕ຺ຕານິ (ສີ, ກ)

“ຍໍ ໂຂ ປນາຫໍ ຠນ຺ເຕ ຠິກ຺ຂຸໍ ປຍິຣຸປາສາມິ; ສກ຺ກຈ຺ຈໍເຍວ ປຍິຣຸປາສາມິ, ໂນ ອສກ຺ກຈ຺ຈໍ. ອຍໍ ໂຂ ເມ ຠນ຺ເຕ ປຎ຺ຈໂມ ອຈ຺ຉຣິໂຍ ອພ຺ຠຸໂຕ ຘມ຺ໂມ ສໍວິຊ຺ຊຕິ.

“ໂສ ເຈ ຠນ຺ເຕ ເມ ອາຍສ຺ມາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ; ສກ຺ກຈ຺ຈໍເຍວ ສຸໂຓມິ, ໂນ ອສກ຺ກຈ຺ຈໍ. ໂນ ເຈ ເມ ໂສ ອາຍສ຺ມາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ອຫມສ຺ສ ຘມ຺ມໍ ເທເສມິ. ອຍໍ ໂຂ ເມ ຠນ຺ເຕ ຉຏ຺ໂຐ ອຈ຺ຉຣິໂຍ ອພ຺ຠຸໂຕ ຘມ຺ໂມ ສໍວິຊ຺ຊຕິ.

“ອນຈ຺ຉຣິຍໍ ໂຂ ປນ ມໍ ຠນ຺ເຕ ເທວຕາ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາໂຣເຈນ຺ຕິ ‘ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ຄຫປຕິ ຠຄວຕາ ຘມ຺ໂມຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ຕາ ເທວຕາ ເອວໍ ວທາມິ ‘ວເທຍ຺ຍາຖ ວາ ເອວໍ ໂຂ ຕຸມ຺ເຫ ເທວຕາ ໂນ ວາ ວເທຍ຺ຍາຖ, ອຖ ໂຂ ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ຠຄວຕາ ຘມ຺ໂມຕິ. ນ ໂຂ ປນາຫໍ ຠນ຺ເຕ ອຠິຊານາມິ ຕໂຕນິທານໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸນ຺ນຕີ[໑] ມໍ ວາ ເທວຕາ ອຸປສງ຺ກມນ຺ຕິ, ອຫໍ ວາ ເທວຕາຫິ ສທ຺ຘີ ສລ຺ລປາມີຕິ. ອຍໍ ໂຂ ເມ ຠນ຺ເຕ ສຕ຺ຕໂມ ອຈ຺ຉຣິໂຍ ອພ຺ຠຸໂຕ ຘມ຺ໂມ ສໍວິຊ຺ຊຕິ.

“ຍານິມານິ ຠນ຺ເຕ ຠຄວຕາ ເທສິຕານິ ປຎ຺ໂຈຣມ຺ຠາຄິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ, ນາຫໍ ເຕສໍ ກິຎ຺ຈິ ອຕ຺ຕນິ ອປ຺ປຫີນໍ ສມນຸປສ຺ສາມິ. ອຍໍ ໂຂ ເມ ຠນ຺ເຕ ອຏ຺ຐໂມ ອຈ຺ຉຣິໂຍ ອພ຺ຠຸໂຕ ຘມ຺ໂມ ສໍວິຊ຺ຊຕິ. ອິເມ ໂຂ ເມ ຠນ຺ເຕ ອຏ຺ຐ ອຈ຺ຉຣິຍາ ອພ຺ຠຸຕາ ຘມ຺ມາ ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ. ນ ຈ ໂຂ ອຫໍ ຊານາມິ ກຕເມຫິ ຈາຫໍ[໔] ອຏ຺ຐຫິ ອຈ຺ຉຣິເຍຫິ ອພ຺ຠຸເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠຄວຕາ ພ຺ຍາກໂຕຕິ.

ອຖ ໂຂ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ອຸຄ຺ຄສ຺ສ ຄຫປຕິໂນ ເວສາລິກສ຺ສ ນິເວສເນ ປິຓ຺ຑປາຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ປກ຺ກາມິ. ອຖ ໂຂ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕ-ປຏິກ຺ກນ຺ໂຕ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ຍາວຕໂກ ອໂຫສິ ອຸຄ຺ເຄນ ຄຫປຕິນາ ເວສາລິເກນ ສທ຺ຘີ ກຖາສລ຺ລາໂປ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ຠຄວໂຕ ອາໂຣເຈສິ.

“ສາຘຸ ສາຘຸ ຠິກ຺ຂຸ ຍຖາ ຕໍ ອຸຄ຺ໂຄ ຄຫປຕິ ເວສາລິໂກ ສມ຺ມາ ພ຺ຍາກຣມາໂນ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ, ອິເມຫິ ໂຂ ຠິກ຺ຂຸ ອຏ຺ຐຫິ ອຈ຺ຉຣິເຍຫິ ອພ຺ຠຸເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຸຄ຺ໂຄ ຄຫປຕິ ເວສາລິໂກ ມຍາ ພ຺ຍາກໂຕ. ອິເມຫິ ຈ ປນ ຠິກ຺ຂຸ

---

໑. ອຸນ຺ນຕີ (ອິ) ອຠິ ໑-໔໔໕, ອຠິ ໔-໓໖໓ ປິຍ຺ເຠາສຸປິ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ.

໔. ກຕເມຫິປຫໍ (ສີ), ກຕເມຫິປາຫໍ (ອິ, ກ)

ປນ ຠິກ຺ຂຸ ອຏ຺ຐຫິ ອຈ຺ຉຣິເຍຫິ ອພ຺ຠຸເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕໍ ອຸຄ຺ຄໍ ຄຫປຕິໍ ເວສາລິກໍ ຘາເຣຫີຕິ. ປຐມໍ.

໔. ທຸຕິຍອຸຄ຺ຄສຸຕ຺ຕໍ

໔໔. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ວຊ຺ຊີສຸ ວິຫຣຕິ ຫຕ຺ຖິຄາເມ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ອຏ຺ຐຫິ ຠິກ຺ຂເວ ອຈ຺ຉຣິເຍຫິ ອພ຺ຠຸເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕໍ ອຸຄ຺ຄໍ ຄຫປຕິໍ ຫຕ຺ຖິຄາມກໍ ຘາເຣຖາຕິ. ອິທມໂວຈ ຠຄວາ. ອິທໍ ວຕ຺ວານ ສຸຄໂຕ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ວິຫາຣໍ ປາວິສິ.

ອຖ ໂຂ ອຎ຺ຎຕໂຣ ຠິກ຺ຂຸ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ອຸຄ຺ຄສ຺ສ ຄຫປຕິໂນ ຫຕ຺ຖິຄາມກສ຺ສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ອຖ ໂຂ ອຸຄ຺ໂຄ ຄຫປຕິ ຫຕ຺ຖິຄາມໂກ ເຍນ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຕໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ອຸຄ຺ຄໍ ຄຫປຕິໍ ຫຕ຺ຖິຄາມກໍ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ເອຕທໂວຈ ອຏ຺ຐຫິ ໂຂ ຕ຺ວໍ ຄຫປຕິ ອຈ຺ຉຣິເຍຫິ ອພ຺ຠຸເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠຄວຕາ ພ຺ຍາກໂຕ. ກຕເມ ເຕ ຄຫປຕິ ອຏ຺ຐ ອຈ຺ຉຣິຍາ ອພ຺ຠຸຕາ ຘມ຺ມາ, ເຍຫິ ຕ຺ວໍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠຄວຕາ ພ຺ຍາກໂຕຕິ?

“ນ ໂຂ ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ຊານາມິ ກຕເມຫິ ອຏ຺ຐຫິ ອຈ຺ຉຣິເຍຫິ ອພ຺ຠຸເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠຄວຕາ ພ຺ຍາກໂຕຕິ. ອປິ ຈ ຠນ຺ເຕ ເຍ ເມ ອຏ຺ຐ ອຈ຺ຉຣິຍາ ອພ຺ຠຸຕາ ຘມ຺ມາ ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຕໍ ສຸຓາຫິ, ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫິ; ຠາສິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວໍ, ຄຫປຕີຕິ ໂຂ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ອຸຄ຺ຄສ຺ສ ຄຫປຕິໂນ ຫຕ຺ຖິຄາມກສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ. ອຸຄ຺ໂຄ ຄຫປຕິ ຫຕ຺ຖິຄາມໂກ ເອຕທໂວຈ “ຍທາຫໍ ຠນ຺ເຕ ນາຄວເນ ປຣິຈຣນ຺ໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ປຐມໍ ທູຣໂຕວ ອທ຺ທສໍ; ສຫ ທສ຺ສເນເນວ ເມ ຠນ຺ເຕ ຠຄວໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທິ, ສຸຣາມໂທ ຈ ປຫີຍິ. ອຍໍ ໂຂ ເມ ຠນ຺ເຕ ປຐໂມ ອຈ຺ຉຣິໂຍ ອພ຺ຠ຺ຸໂຕ ຘມ຺ໂມ ສໍວິຊ຺ຊຕິ.

“ໂສ ໂຂ ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ປສນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ຠຄວນ຺ຕໍ ປຍິຣຸປາສິໍ. ຕສ຺ສ ເມ ຠຄວາ ອນຸປຸພ຺ພິໍ ກຖໍ ກເຖສິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ທານກຖໍ ສີລກຖໍ ສຄ຺ຄກຖໍ; ກາມານໍ ອາທີນວໍ ໂອກາຣໍ ສໍກິເລສໍ, ເນກ຺ຂມ຺ເມ ອານິສໍສໍ ປກາເສສິ. ຍທາ ມໍ ຠຄວາ ອຎ຺ຎາສິ ກລ຺ລຈິຕ຺ຕໍ ມຸທຸຈິຕ຺ຕໍ ວິນີວຣຓຈິຕ຺ຕໍ ອຸທຄ຺ຄຈິຕ຺ຕໍ ປສນ຺ນຈິຕ຺ຕໍ, ອຖ ຍາ ພຸທ຺ຘານໍ

ສາມຸກ຺ກໍສິກາ ຘມ຺ມເທສນາ ຕໍ ປກາເສສິ ທຸກ຺ຂໍ, ສມຸທຍໍ, ນິໂຣຘໍ, ມຄ຺ຄໍ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ສຸທ຺ຘໍ ວຕ຺ຖໍ ອປຄຕກາຬກໍ ສມ຺ມເທວ ຣຊນໍ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍ; ເອວເມວໍ ໂຂ ເມ ຕສ຺ມິໍເຍວ ອາສເນ ວິຣຊໍ ວີຕມລໍ ຘມ຺ມຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ 'ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ສມຸທຍຘມ຺ມໍ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ນິໂຣຘຘມ຺ມນ຺ຕິ. ໂສ ໂຂ ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ທິຏ຺ຐຘມ຺ໂມ ປຕ຺ຕຘມ຺ໂມ ວິທິຕຘມ຺ໂມ ປຣິໂຍຄາຬ຺ຫຘມ຺ໂມ ຕິຓ຺ຓວິຈິກິຈ຺ໂຉ ວິຄຕກຖໍກໂຖ ເວສາຣຊ຺ຊປ຺ປຕ຺ໂຕ ອປຣປ຺ປຈ຺ຈໂຍ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ຕຕ຺ເຖວ ພຸທ຺ຘຎ຺ຈ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ສງ຺ຆຎ຺ຈ ສຣຓໍ ອຄມາສິໍ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຎ຺ຈມານິ ຈ ສິກ຺ຂາປທານິ ສມາທິຍິໍ. ອຍໍ ໂຂ ເມ ຠນ຺ເຕ ທຸຕິໂຍ ອຈ຺ໂຉຣິໂຍ ອພ຺ຠຸໂຕ ຘມ຺ໂມ ສໍວິຊ຺ຊຕິ.

“ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ ຠນ຺ເຕ ຈຕສ຺ໂສ ໂກມາຣິໂຍ ປຊາປຕິໂຍ ອເຫສຸໍ. ອຖ ຂ຺ວາຫໍ ຠນ຺ເຕ ເຍນ ຕາ ປຊາປຕິໂຍ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຕາ ປຊາປຕິໂຍ ເອຕທໂວຈໍ 'ມຍາ ໂຂ ຠຄິນິໂຍ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຎ຺ຈມານິ ສິກ຺ຂາປທານິ ສມາທິນ຺ນານິ. ຍາ ອິຈ຺ຉຕິ ສາ ອິເຘວ ໂຠເຄ ຈ ຠຸຎ຺ຊຕຸ ປຸຎ຺ຎານິ ຈ ກໂຣຕຸ, ສການິ ວາ ຎາຕິກຸລານິ ຄຈ຺ຉຕຸ. ໂຫຕິ ວາ ປນ ປຸຣິສາຘິປ຺ປາໂຍ, ກສ຺ສ ໂວ ທມ຺ມີຕິ? ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ສາ ຠນ຺ເຕ ເຊຏ຺ຐາ ປຊາປຕິ ມໍ ເອຕທໂວຈ 'ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສ ມໍ, ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ປຸຣິສສ຺ສ ເທຫີຕິ.

ອຖ ໂຂ ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ຕໍ ປຸຣິສໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ວາເມນ ຫຕ຺ເຖນ ປຊາປຕິໍ ຄເຫຕ຺ວາ ທກ຺ຂິເຓນ ຫຕ຺ເຖນ ຠິງ຺ກາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ໂອໂຓເຊສິໍ. ໂກມາຣິໍ ໂຂ ປນາຫໍ ຠນ຺ເຕ ທາຣໍ ປຣິຈ຺ຈຊນ຺ໂຕ ນາຠິຊານາມິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ. ອຍໍ ໂຂ ເມ ຠນ຺ເຕ ຕຕິໂຍ ອຈ຺ໂຉຣິໂຍ ອພ຺ຠຸໂຕ ຘມ຺ໂມ ສໍວິຊ຺ຊຕິ.

“ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ໂຂ ປນ ເມ ຠນ຺ເຕ ກຸເລ ໂຠຄາ. ເຕ ຈ ໂຂ ອປ຺ປຏິວິຠຕ຺ຕາ ສີລວນ຺ເຕຫິ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ເມຫິ. ອຍໍ ໂຂ ເມ ຠນ຺ເຕ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ອຈ຺ໂຉຣິໂຍ ອພ຺ຠຸໂຕ ຘມ຺ໂມ ສໍວິຊ຺ຊຕິ.

“ຍໍ ໂຂ ປນາຫໍ ຠນ຺ເຕ ຠິກ຺ຂຸໍ ປຍິຣຸປາສາມິ; ສກ຺ກຈ຺ຈໍເຍວ ປຍິຣຸປາສາມິ, ໂນ ອສກ຺ກຈ຺ຈໍ. ໂສ ເຈ ເມ ອາຍສ຺ມາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ; ສກ຺ກຈ຺ຈໍເຍວ ສຸໂຓມິ, ໂນ ອສກ຺ກຈ຺ຈໍ. ໂນ ເຈ ເມ ໂສ ອາຍສ຺ມາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ອຫມສ຺ສ ຘມ຺ມໍ ເທເສມິ. ອຍໍ ໂຂ ເມ ຠນ຺ເຕ ປຎ຺ຈໂມ ອຈ຺ໂຉຣິໂຍ ອພ຺ຠຸໂຕ ຘມ຺ໂມ ສໍວິຊ຺ຊຕິ.

“ອນຈ຺ຉຣິຍໍ ໄຂ ປນ ຠນ຺ເຕ ສງ຺ເຆ ນິມນ຺ຕິເຕ ເທວຕາ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາໂຣເຈນ຺ຕິ ‘ອສຸໂກ ຄຫປຕິ ຠິກ຺ຂຸ ອຸຠໂຕຠາຄວິມຸຕ຺ໂຕ ອສຸໂກ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ໂຕ ອສຸໂກ ກາຍສກ຺ຂີ ອສຸໂກ ທິຏ຺ຐິປ຺ປຕ຺ໂຕ[1] ອສຸໂກ ສທ຺ຘາວິມຸຕ຺ໂຕ ອສຸໂກ ຘມ຺ມານຸສາຣີ ອສຸໂກ ສທ຺ຘານຸສາຣີ ອສຸໂກ ສີລວາ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ໂມ ອສຸໂກ ທຸສ຺ສີໂລ ປາປຘມ຺ໂມຕິ. ສງ຺ຆໍ ໄຂ ປນາຫໍ ຠນ຺ເຕ ປຣິວິສນ຺ໂຕ ນາຠິຊານາມິ ເອວໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປາເທນ຺ໂຕ ‘ອິມສ຺ສ ວາ ໂຖກໍ ເທມິ ອິມສ຺ສ ວາ ພຫຸກນ຺ຕິ. ອຖ ຂ຺ວາຫໍ ຠນ຺ເຕ ສມຈິຕ຺ໂຕວ ເທມິ. ອຍໍ ໄຂ ເມ ຠນ຺ເຕ ຉຏ຺ໂຐ ອຈ຺ຉຣິໂຍ ອພ຺ຠຸໂຕ ຘມ຺ໂມ ສໍວິຊ຺ຊຕິ.

“ອນຈ຺ຉຣິຍໍ ໄຂ ປນ ມໍ ຠນ຺ເຕ ເທວຕາ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາໂຣເຈນ຺ຕິ ‘ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ຄຫປຕິ ຠຄວຕາ ຘມ຺ໂມຕິ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ຕາ ເທວຕາ ເອວໍ ວເທມິ ‘ວເທຍ຺ຍາຖ ວາ ເອວໍ ໄຂ ຕຸມ຺ເຫ ເທວຕາ ໂມ ວາ ວເທຍ຺ຍາຖ, ອຖ ໄຂ ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ຠຄວຕາ ຘມ຺ໂມຕິ. ນ ໄຂ ປນາຫໍ, ຠນ຺ເຕ ອຠິຊານາມິ ຕໂຕນິທານໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸນ຺ນຕິໍ ‘ມໍ ຕາ ເທວຕາ ອຸປສງ຺ກມນ຺ຕິ, ອຫໍ ວາ ເທວຕາຫິ ສທ຺ຘິໍ ສລ຺ລປາມີຕິ. ອຍໍ ໄຂ ເມ ຠນ຺ເຕ ສຕ຺ຕໂມ ອຈ຺ຉຣິໂຍ ອພ຺ຠຸໂຕ ຘມ຺ໂມ ສໍວິຊ຺ຊຕິ.

“ສເຈ ໄຂ ປນາຫໍ ຠນ຺ເຕ ຠຄວໂຕ ປຐມຕຣໍ ກາລໍ ກເຣຍ຺ຍໍ, ອນຈ຺ຉຣິຍໍ ໄຂ ປເນຕໍ ຍໍ ມໍ ຠຄວາ ເອວໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ ‘ນຕ຺ຖິ ຕໍ ສໍໂຍຊນໍ ເຍນ ສໍຍຸຕ຺ໂຕ ອຸຄ຺ໂຄ ຄຫປຕິ ຫຕ຺ຖິຄາມໂກ ປຸນ ອິມໍ ໂລກໍ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຕິ. ອຍໍ ໄຂ ເມ ຠນ຺ເຕ ອຏ຺ໂຐມ ອຈ຺ຉຣິໂຍ ອພ຺ຠຸໂຕ ຘມ຺ໂມ ສໍວິຊ຺ຊຕິ. ອິເມ ໄຂ ເມ ຠນ຺ເຕ ອຏ຺ຐ ອຈ຺ຉຣິຍາ ອພ຺ຠຸຕາ ຘມ຺ມາ ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ. ນ ຈ ໄຂ ອຫໍ ຊານາມິ ກຕເມຫິ ຈາຫໍ ອຏ຺ຐຫິ ອຈ຺ຉຣິເຍຫິ ອພ຺ຠຸເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠຄວຕາ ພ຺ຍາກໂຕຕິ.

“ອຖ ໄຂ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ອຸຄ຺ຄສ຺ສ ຄຫປຕິໂນ ຫຕ຺ຖິຄາມກສ຺ສ ນິເວສເນ ປິຓ຺ຑປາຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ປກ຺ກາມິ. ອຖ ໄຂ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕປຏິກ຺ກນ຺ໂຕ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໄຂ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ຍາວຕໂກ ອໂຫສິ ອຸຄ຺ເຄນ ຄຫປຕິນາ ຫຕ຺ຖິຄາມເກນ ສທ຺ຘິໍ ກຖາສລ຺ລາໂປ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ຠຄວໂຕ ອາໂຣເຈສິ.

---

໑. ທິຏ຺ຐປ຺ປຕ຺ໂຕ (ກ)

"ສາຘຸ ສາຘຸ, ກິກ຺ຂຸ! ຍຖາ ຕໍ ອຸຄ຺ໂຄ ຄຫປຕິ ຫຕ຺ຖິຄາມໂກ ສມ຺ມາ ພ຺ຍາກຣມາໂນ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ, ອິເມເຫວ ໂຂ ກິກ຺ຂຸ ອຎ຺ຖຫິ ອຈ຺ຆຣິເຍຫິ ອພ຺ກຸເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຸຄ຺ໂຄ ຄຫປຕິ ຫຕ຺ຖິຄາມໂກ ມຍາ ພ຺ຍາກໂຕ. ອິເມຫິ ຈ ປນ ກິກ຺ຂຸ ອຎ຺ຖຫິ ອຈ຺ຆຣິເຍຫິ ອພ຺ກຸເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕໍ ອຸຄ຺ຄໍ ຄຫປຕິໍ ຫຕ຺ຖິຄາມກໍ ຘາເຣຫີຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໓. ປຖມຫຕ຺ຖກສຸຕ຺ຕໍ

໔໓. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ອາຬວິຍໍ ວິຫຣຕິ ອຄ຺ຄາຬເວ ເຈຕິເຍ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ກຄວາ ກິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ "ສຕ຺ຕຫິ ກິກ຺ຂເວ ອຈ຺ຆຣິເຍຫິ ອພ຺ກຸເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕໍ ຫຕ຺ຖກໍ ອາຬວກໍ ຘາເຣຖ. ກຕເມຫິ ສຕ຺ຕຫິ? ສທ຺ໂຘ ຫິ ກິກ຺ຂເວ ຫຕ຺ຖໂກ ອາຬວໂກ; ສີລວາ ກິກ຺ຂເວ ຫຕ຺ຖໂກ ອາຬວໂກ; ຫິຣິມາ ກິກ຺ຂເວ ຫຕ຺ຖໂກ ອາຬວໂກ; ໂອຕ຺ຕປ຺ປີ ກິກ຺ຂເວ ຫຕ຺ຖໂກ ອາຬວໂກ; ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ກິກ຺ຂເວ ຫຕ຺ຖໂກ ອາຬວໂກ; ຈາຄວາ ກິກ຺ຂເວ ຫຕ຺ຖໂກ ອາຬວໂກ; ປຎ຺ຎວາ ກິກ຺ຂເວ ຫຕ຺ຖໂກ ອາຬວໂກ ອິເມຫິ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ສຕ຺ຕຫິ ອຈ຺ຆຣິເຍຫິ ອພ຺ກຸເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕໍ ຫຕ຺ຖກໍ ອາຬວກໍ ຘາເຣຖາຕິ. ອິທມໂວຈ ກຄວາ. ອິທໍ ວຕ຺ວານ ສຸຄໂຕ ອຸຎ຺ຖາຍາສນາ ວິຫາຣໍ ປາວິສິ.

ອຖ ໂຂ ອຎ຺ຎຕໂຣ ກິກ຺ຂຸ ປຸພ຺ພຕ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ຫຕ຺ຖກສ຺ສ ອາຬວກສ຺ສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ອຖ ໂຂ ຫຕ຺ຖໂກ ອາຬວໂກ ເຍນ ໂສ ກິກ຺ຂຸ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຕໍ ກິກ຺ຂຸໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ຫຕ຺ຖກໍ ອາຬວກໍ ໂສ ກິກ຺ຂຸ ເອຕທໂວຈ

"ສຕ຺ຕຫິ ໂຂ ຕ຺ວໍ ອາວຸໂສ ອຈ຺ຆຣິເຍຫິ ອພ຺ກຸເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ກຄວຕາ ພ຺ຍາກໂຕ. ກຕເມຫິ ສຕ຺ຕຫິ? 'ສທ຺ໂຘ ກິກ຺ຂເວ ຫຕ຺ຖໂກ ອາຬວໂກ; ສີລວາ ຯເປຯ ຫິຣິມາ... ໂອຕ຺ຕປ຺ປີ... ພຫຸສ຺ສຸໂຕ... ຈາຄວາ... ປຎ຺ຎວາ ກິກ຺ຂເວ ຫຕ຺ຖໂກ ອາຬວໂກຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ ຕ຺ວໍ ອາວຸໂສ ສຕ຺ຕຫິ ອຈ຺ຆຣິເຍຫິ ອພ຺ກຸເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ກຄວຕາ ພ຺ຍາກໂຕຕິ. "ກຈ຺ຈິຕ຺ຖ ກນ຺ເຕ ນ ໂກຈິ ຄິຫີ ອໂຫສິ ໂອທາຕວສໂນຕິ? "ນ ເຫຕ຺ຖ ອາວຸໂສ ໂກຈິ ຄິຫີ ອໂຫສິ ໂອທາຕວສໂນຕິ. "ສາຘຸ ກນ຺ເຕ ຍເທຕ຺ຖ ນ ໂກຈິ ຄິຫີ ອໂຫສິ ໂອທາຕວສໂນຕິ.

ອຖ ໂຂ ໂສ ກິກຸຂຸ ຫຕຸຖກສຸສ ອາຣວກສຸສ ນິເວສເນ ປິຕຸຫປາຕໍ ຄເຫຕຸວາ ອຸຝຸກາຍາສນາ ປກຸກາມິ. ອຖ ໂຂ ໂສ ກິກຸຂຸ ປຈຸລາກຕຕໍ ປິຕຸຫປາຕປຜິກຸກນຸໂຕ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ກຄວນຸຕໍ ອກິວາເທຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນຸຕໍ ນິສິນຸໂນ ໂຂ ໂສ ກິກຸຂຸ ກຄວນຸຕໍ ເອຕທໂວຈ

"ອິຮາຫໍ ກນຸເຕ ປຸພຸພຕຸຫສມຍໍ ນິວາເສຕຸວາ ປຕຸຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ຫຕຸຖກສຸສ ອາຣວກສຸສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ປຍຸລຕຸເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ອຖ ໂຂ ກນຸເຕ ຫຕຸຖໂກ ອາຣວໂກ ເຍນາຫໍ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ມໍ ອກິວາເທຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນຸຕໍ ນິສິນຸນໍ ໂຂ ອຫໍ ກນຸເຕ ຫຕຸຖກໍ ອາຣວກໍ ເອຕທວຈໍ 'ສຕຸຕຫິ ໂຂ ຕຸວໍ ອາວຸໂສ ອຈຸລຣິເຍຫິ ອພຸກຸເຕຫິ ຜມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ກຄວຕາ ພຸຍາກໂຕ. ກຕເມຫິ ສຕຸຕຫິ? ສທຸໂຜ ກິກຸຂເວ ຫຕຸຖໂກ ອາຣວໂກ; ສີລວາ ฯເປฯ ຫິຣິມາ... ໂອຕຸຕປຸປີ... ພຫຸສຸສຸໂຕ... ຈາຄວາ... ປຍຸລວາ ກິກຸຂເວ ຫຕຸຖໂກ ອາຣວໂກຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ ຕຸວໍ ອາວຸໂສ ສຕຸຕຫິ ອຈຸລຣິເຍຫິ ອພຸກຸເຕຫິ ຜມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ກຄວຕາ ພຸຍາກໂຕຕິ.

"ເອວໍ ວຸຕຸເຕ ກນຸເຕ ຫຕຸຖໂກ ມໍ ເອຕທໂວຈ 'ກຈຸຈິຕຸຖ ກນຸເຕ ນ ໂກຈິ ຄິຫີ ອໂຫສິ ໂອທາຕວສໂນຕິ? 'ນ ເຫຕຸຖ ອາວຸໂສ ໂກຈິ ຄິຫີ ອໂຫສິ ໂອທາຕວສໂນຕິ. 'ສາຜຸ ກນຸເຕ ຍເຫຕຸຖ ນ ໂກຈິ ຄິຫີ ອໂຫສິ ໂອທາຕວສໂນຕິ.

"ສາຜຸ ສາຜຸ, ກິກຸຂຸ! ອປຸປິຈຸໂລ ໂສ ກິກຸຂຸ ກຸລປຸຕຸໂຕ. ສນຸເຕເຍວ ອຕຸຕນິ ກຸສລຜມຸເມ ນ ອິຈຸລຕິ ປເຣຫິ ລາຍມາເນ.[1] ເຕນ ຫິ ຕຸວໍ ກິກຸຂຸ ອິມິນາປິ ອຝຸກເມນ ອຈຸລຣິເຍນ ອພຸກຸເຕນ ຜມຸເມນ ສມນຸນາຄຕໍ ຫຕຸຖກໍ ອາຣວກໍ ຜາເຣຫິ, ຍທິທໍ ອປຸປິຈຸລຕາຍາຕິ. ຕຕິຍໍ.

໔. ທຸຕິຍຫຕຸຖກສຸຕຸຕໍ

໔໔. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ອາຣວິຍໍ ວິຫຣຕິ ອຄຸຄາລເວ ເຈຕິເຍ. ອຖ ໂຂ ຫຕຸຖໂກ ອາຣວໂກ ປຍຸຈມຕຸເຕຫິ ອຸປາສກສເຕຫິ ປຣິວຸໂຕ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ກຄວນຸຕໍ ອກິວາເທຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນຸຕໍ ນິສິນຸນໍ ໂຂ ຫຕຸຖກໍ ອາຣວກໍ ກຄວາ ເອຕທໂວຈ ມຫຕີ ໂຂ ຕຸຍາຍໍ, ຫຕຸຖກ, ປຣິສາ. ກຖໍ ປນ ຕຸວໍ, ຫຕຸຖກ, ອິມໍ ມຫຕິໍ ປຣິສໍ ສງຄຕຸຫາສີຕິ? "ຍານິມານິ ກນຸເຕ ກຄວຕາ

---

໑. ປຍຸລາປຍມາເນ (ກ)

ເຫສິຕານິ *ຈຕ຺ຕາຣິ ສງ຺ຄຫວຕ຺ຖູນິ, ເຕຫາຫໍ[1] ອິມໍ ມຫຕິໍ ປຣິສໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫາມິ. ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ຍໍ ຊານາມິ 'ອຍໍ ທາເນນ ສງ຺ຄເຫຕພ຺ໂພຕິ, ຕໍ ທາເນນ ສງ຺ຄຓ຺ຫາມິ; ຍໍ ຊານາມິ 'ອຍໍ ເປຍ຺ຍວຊ຺ເຊນ ສງ຺ຄເຫຕພ຺ໂພຕິ, ຕໍ ເປຍ຺ຍວຊ຺ເຊນ ສງ຺ຄຓ຺ຫາມິ; ຍໍ ຊານາມິ 'ອຍໍ ອຕ຺ຖຈຣິຍາຍ ສງ຺ຄເຫຕພ຺ໂພຕິ, ຕໍ ອຕ຺ຖຈຣິຍາຍ ສງ຺ຄຓ຺ຫາມິ; ຍໍ ຊານາມິ 'ອຍໍ ສມານຕ຺ຕຕາຍ ສງ຺ຄເຫຕພ຺ໂພຕິ, ຕໍ ສມານຕ຺ຕຕາຍ ສງ຺ຄຓ຺ຫາມິ. ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ໂຂ ປນ ເມ ຠນ຺ເຕ ກຸເລ ໂຠຄາ. ທລິທ຺ທສ຺ສ ໂຂ ໂນ ຕຖາ ໂສຕພ຺ພໍ ມຎ຺ຎນ຺ຕີຕິ. "ສາຘຸ ສາຘຸ, ຫຕ຺ຖກ! ໂຍນິ ໂຂ ຕ຺ຍາຍໍ, ຫຕ຺ຖກ, ມຫຕິໍ ປຣິສໍ ສງ຺ຄເຫຕຸໍ. ເຍ ຫິ ເກຈິ, ຫຕ຺ຖກ, ອຕີຕມທ຺ຘານໍ ມຫຕິໍ ປຣິສໍ ສງ຺ຄເຫສຸໍ, ສພ຺ເພ ເຕ ອິເມເຫວ ຈຕູຫິ ສງ຺ຄຫວຕ຺ຖູຫິ ມຫຕິໍ ປຣິສໍ ສງ຺ຄເຫສຸໍ. ເຍປິ ຫິ ເກຈິ, ຫຕ຺ຖກ, ອນາຄຕມທ຺ຘານໍ ມຫຕິໍ ປຣິສໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫິສ຺ສນ຺ຕິ, ສພ຺ເພ ເຕ ອິເມເຫວ ຈຕູຫິ ສງ຺ຄຫວຕ຺ຖູຫິ ມຫຕິໍ ປຣິສໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫິສ຺ສນ຺ຕິ. ເຍປິ ຫິ ເກຈິ, ຫຕ຺ຖກ, ເອຕຣຫິ ມຫຕິໍ ປຣິສໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ, ສພ຺ເພ ເຕ ອິເມເຫວ ຈຕູຫິ ສງ຺ຄຫວຕ຺ຖູຫິ ມຫຕິໍ ປຣິສໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕີຕິ.

ອຖ ໂຂ ຫຕ຺ຖໂກ ອາຬວໂກ ຠຄວຕາ ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ສິໂຕ ສມາທປິໂຕ ສມຸຕ຺ເຕຊິໂຕ ສມ຺ປຫໍສິໂຕ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອພິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ເຕ ຫຕ຺ຖເກ ອາຬວເກ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ "ອຏ຺ຐຫິ ຠິກ຺ຂເວ ອຈ຺ຉຣິເຍຫິ ອພ຺ຠຸເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕໍ ຫຕ຺ຖກໍ ອາຬວກໍ ຘາເຣຖ. ກຕເມຫິ ອຏ຺ຐຫິ? ສທ຺ໂຘ ຠິກ຺ຂເວ ຫຕ຺ຖໂກ ອາຬວໂກ; ສີລວາ ຠິກ຺ຂເວ ໆເປໆ ຫິຣິມາ... ໂອຕ຺ຕປ຺ປີ... ພຫຸສ຺ສຸໂຕ... ຈາຄວາ... ປຎ຺ຎວາ ຠິກ຺ຂເວ ຫຕ຺ຖໂກ ອາຬວໂກ; ອປ຺ປິຈ຺ໂຉ ຠິກ຺ຂເວ ຫຕ຺ຖໂກ ອາຬວໂກ. ອິເມຫິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐຫິ ອຈ຺ຉຣິເຍຫິ ອພ຺ຠຸເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕໍ ຫຕ຺ຖກໍ ອາຬວກໍ ຘາເຣຖາຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ມຫານາມສຸຕ຺ຕໍ

໔໕. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສກ຺ເກສຸ ວິຫຣຕິ ກປິລວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ນິໂຄ຺ຣຘາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ມຫານາໂມ ສກ຺ໂກ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອພິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ມຫານາໂມ ສກ຺ໂກ

---

໑. ເຕນາຫໍ (ສີ)

* ອໍ ໔-໓໕, ທີ ໓-໑໙໓ ປິຏ຺ເກສຸປິ.

ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ກິຕ຺ຕາວຕາ ນຸ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ອຸປາສໂກ ໂຫຕີຕິ? “ຍໂຕ ໂຂ ມຫານາມ ພຸທ຺ຘໍ ສຣຓໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ, ຘມ຺ມໍ ສຣຓໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ, ສງ຺ຆໍ ສຣຓໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ; ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ ມຫານາມ ອຸປາສໂກ ໂຫຕີຕິ.

“ກິຕ຺ຕາວຕາ ປນ ຠນ຺ເຕ ອຸປາສໂກ ສີລວາ ໂຫຕີຕິ? “ຍໂຕ ໂຂ ມຫານາມ ອຸປາສໂກ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ, ສຸຣາເມຣຍ-ມຊ຺ຊປມາທຏ຺ຐານາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ; ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ ມຫານາມ ອຸປາສໂກ ສີລວາ ໂຫຕີຕິ.

“ກິຕ຺ຕາວຕາ ປນ ຠນ຺ເຕ ອຸປາສໂກ ອຕ຺ຕຫິຕາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ໂນ ປຣຫິຕາຍາຕິ? “ຍໂຕ ໂຂ ມຫານາມ ອຸປາສໂກ ອຕ຺ຕນາວ ສທ຺ຘາສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ໂນ ປຣໍ ສທ຺ຘາສມ຺ປທາຍ ສມາທເປຕິ;[1] ອຕ຺ຕນາວ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ໂນ ປຣໍ ສີລສມ຺ປທາຍ ສມາທເປຕິ; ອຕ຺ຕນາວ ຈາຄສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ໂນ ປຣໍ ຈາຄສມ຺ປທາຍ ສມາທເປຕິ; ອຕ຺ຕນາວ ຠິກ຺ຂູນໍ ທສ຺ສນກາໂມ ໂຫຕິ, ໂນ ປຣໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ທສ຺ສເນ ສມາທເປຕິ; ອຕ຺ຕນາວ ສທ຺ຘມ຺ມໍ ໂສຕຸກາໂມ ໂຫຕິ, ໂນ ປຣໍ ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສວເນ ສມາທເປຕິ; ອຕ຺ຕນາວ ສຸຕານໍ ຘມ຺ມານໍ ຘາຣຓຊາຕິໂກ ໂຫຕິ, ໂນ ປຣໍ ຘມ຺ມຘາຣຓາຍ ສມາທເປຕິ; ອຕ຺ຕນາວ ສຸຕານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຕ຺ຖູປປຣິກ຺ຂິຕາ ໂຫຕິ, ໂນ ປຣໍ ອຕ຺ຖູປປຣິກ຺ຂາຍ ສມາທເປຕິ; ອຕ຺ຕນາວ ອຕ຺ຖມຎ຺ຎາຍ ຘມ຺ມມຎ຺ຎາຍ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ໂນ ປຣໍ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຏິ-ປຕ຺ຕິຍາ ສມາທເປຕິ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ ມຫານາມ ອຸປາສໂກ ອຕ຺ຕຫິຕາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ໂນ ປຣຫິຕາຍາຕິ.

“ກິຕ຺ຕາວຕາ ປນ ຠນ຺ເຕ ອຸປາສໂກ ອຕ຺ຕຫິຕາຍ ຈ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ປຣຫິຕາຍ ຈາຕິ? “ຍໂຕ ໂຂ ມຫານາມ ອຸປາສໂກ ອຕ຺ຕນາ ຈ ສທ຺ຘາສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ປຣຎ຺ຈ ສທ຺ຘາສມ຺ປທາຍ ສມາທເປຕິ; ອຕ຺ຕນາ ຈ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ປຣຎ຺ຈ ສີລສມ຺ປທາຍ ສມາທເປຕິ; ອຕ຺ຕນາ ຈ ຈາຄສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ປຣຎ຺ຈ ຈາຄສມ຺ປທາຍ ສມາທເປຕິ; ອຕ຺ຕນາ ຈ ຠິກ຺ຂູນໍ ທສ຺ສນກາໂມ ໂຫຕິ, ປຣຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂູນໍ ທສ຺ສເນ ສມາທເປຕິ; ອຕ຺ຕນາ ຈ ສທ຺ຘມ຺ມໍ ໂສຕຸກາໂມ ໂຫຕິ, ປຣຎ຺ຈ

---

໑. ສມາທາເປຕິ (?)

ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສວເນ ສມາທເປຕິ; ອຕ຺ຕນາ ຈ ສຸຕານໍ ຘມ຺ມານໍ ຘາຣຓຊາຕິໂກ ໂຫຕິ, ປຣຎ຺ຈ ຘມ຺ມຘາຣຓາຍ ສມາທເປຕິ; ອຕ຺ຕນາ ຈ ສຸຕານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຕ຺ຖູປປຣິກ຺ຂິຕາ ໂຫຕິ, ປຣຎ຺ຈ ອຕ຺ຖູປປຣິກ຺ຂາຍ ສມາທເປຕິ, ອຕ຺ຕນາ ຈ ອຕ຺ຖມຎ຺ຎາຍ ຘມ຺ມມຎ຺ຎາຍ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ປຣຎ຺ຈ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ສມາທເປຕິ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ ມຫານາມ ອຸປາສໂກ ອຕ຺ຕຫິຕາຍ ຈ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ປຣຫິຕາຍ ຈາຕິ. ປຎ຺ຈມໍ.

໖. ຊີວກສຸຕ຺ຕໍ

໒໖. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ຊີວກມ຺ພວເນ. ອຖ ໂຂ ຊີວໂກ ໂກມາຣຠຈ຺ໂຈ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ຊີວໂກ ໂກມາຣຠຈ຺ໂຈ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ກິຕ຺ຕາວຕາ ນຸ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ອຸປາສໂກ ໂຫຕີຕິ? "ຍໂຕ ໂຂ ຊີວກ ພຸທ຺ຘໍ ສຣຓໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ, ຘມ຺ມໍ ສຣຓໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ, ສງ຺ຆໍ ສຣຓໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ; ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ ຊີວກ ອຸປາສໂກ ໂຫຕີຕິ.

"ກິຕ຺ຕາວຕາ ປນ ຠນ຺ເຕ ອຸປາສໂກ ສີລວາ ໂຫຕີຕິ? "ຍໂຕ ໂຂ ຊີວກ ອຸປາສໂກ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ຯເປຯ ສຸຣາເມຣຍມຊ຺ຊປມາທຏ຺ຐານາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ; ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ ຊີວກ ອຸປາສໂກ ສີລວາ ໂຫຕີຕິ.

"ກິຕ຺ຕາວຕາ ປນ ຠນ຺ເຕ ອຸປາສໂກ ອຕ຺ຕຫິຕາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ໂນ ປຣຫິຕາຍາຕິ? "ຍໂຕ ໂຂ ຊີວກ ອຸປາສໂກ ອຕ຺ຕນາວ ສທ຺ຘາສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ໂນ ປຣໍ ສທ຺ຘາສມ຺ປທາຍ ສມາທເປຕິ ຯເປຯ ອຕ຺ຕນາວ ອຕ຺ຖມຎ຺ຎາຍ ຘມ຺ມມຎ຺ຎາຍ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ໂນ ປຣໍ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ສມາທເປຕິ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ ຊີວກ ອຸປາສໂກ ອຕ຺ຕຫິຕາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ໂນ ປຣຫິຕາຍາຕິ.

"ກິຕ຺ຕາວຕາ ປນ ຠນ຺ເຕ ອຸປາສໂກ ອຕ຺ຕຫິຕາຍ ຈ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ປຣຫິຕາຍ ຈາຕິ? "ຍໂຕ ໂຂ ຊີວກ ອຸປາສໂກ ອຕ຺ຕນາ ຈ ສທ຺ຘາສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ປຣຎ຺ຈ ສທ຺ຘາສມ຺ປທາຍ ສມາທເປຕິ; ອຕ຺ຕນາ ຈ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ປຣຎ຺ຈ ສີລສມ຺ປທາຍ ສມາທເປຕິ; ອຕ຺ຕນາ ຈ ຈາຄສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ປຣຎ຺ຈ ຈາຄສມ຺ປທາຍ

ສມາທເປຕິ; ອຕ຺ຕນາ ຈ ຠິກ຺ຂູນໍ ທສ຺ສນກາໂມ ໂຫຕິ, ປຣຍ຺ຈ ຠິກ຺ຂູນໍ ທສ຺ສເນ ສມາທເປຕິ; ອຕ຺ຕນາ ຈ ສທ຺ຘມ຺ມໍ ໂສຕຸກາໂມ ໂຫຕິ, ປຣຍ຺ຈ ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສວເນ ສມາທເປຕິ; ອຕ຺ຕນາ ຈ ສຸຕານໍ ຘມ຺ມານໍ ຘາຣຓຊາຕິໂກ ໂຫຕິ, ປຣຍ຺ຈ ຘມ຺ມຘາຣຓາຍ ສມາທເປຕິ; ອຕ຺ຕນາ ຈ ສຸຕານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຕ຺ຖູປປຣິກ຺ຂິຕາ ໂຫຕິ, ປຣຍ຺ຈ ອຕ຺ຖູປປຣິກ຺ຂາຍ ສມາທເປຕິ; ອຕ຺ຕນາ ຈ ອຕ຺ຖມຍ຺ຍາຍ ຘມ຺ມມຍ຺ຍາຍ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ປຣຍ຺ຈ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຏິປត຺ຕິຍາ ສມາທເປຕິ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ ຊີວກ ອຸປາສໂກ ອຕ຺ຕຫິຕາຍ ຈ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ປຣຫິຕາຍ ຈາຕິ. ឆຏ຺ຐໍ.

໗. ປຖມພລສຸຕ຺ຕໍ

໔໗. "ອຏ຺ຐິມານິ ຠິກ຺ຂເວ ພລານິ. ກຕມານິ ອຏ຺ຐ? ຣຸຕ຺ຓພລາ ຠິກ຺ຂເວ ທາຣກາ, ໂກຘພລາ ມາຕຸຄາມາ, ອາວຸຘພລາ ໂຈຣາ, ອິສ຺ສຣິຍພລາ ຣາຊາໂນ, ອຸຊ຺ຊຕ຺ຕິພລາ ພາລາ, ນິຊ຺ຊຕ຺ຕິພລາ ປຓ຺ຑິຕາ, ປຏິສງ຺ຂານພລາ ພຫຸສ຺ສຸຕາ, ຂນ຺ຕິພລາ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອິມານິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐ ພລານີຕິ. ສຕ຺ຕມໍ.

໘. ທຸຕິຍພລສຸຕ຺ຕໍ

໔໘. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕໍ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ "ກຕິ ນຸ ໂຂ ສາຣິປຸຕ຺ຕ ຂີຓາສວສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ພລານິ, ເຍຫິ ພເລຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຂີຓາສໂວ ຠິກ຺ຂຸ ອາສວານໍ ຂຍໍ ປຏິຊານາຕິ 'ຂີຓາ ເມ ອາສວາ'ຕິ? "ອຏ຺ຐ ຠນ຺ເຕ ຂີຓາສວສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ພລານິ, ເຍຫິ ພເລຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຂີຓາສໂວ ຠິກ຺ຂຸ ອາສວານໍ ຂຍໍ ປຏິຊານາຕິ 'ຂີຓາ ເມ ອາສວາ'ຕິ.

"ກຕມານິ ອຏ຺ຐ? * ອິຘ ຠນ຺ເຕ ຂີຓາສວສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອນິຈ຺ຈໂຕ ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຍ຺ຍາຍ ສຸທິຏ຺ຐາ ໂຫນ຺ຕິ. ຍມ຺ປິ ຠນ຺ເຕ ຂີຓາສວສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອນິຈ຺ຈໂຕ ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຍ຺ຍາຍ ສຸທິຏ຺ຐາ ໂຫນ຺ຕິ, ອິທມ຺ປິ ຠນ຺ເຕ ຂີຓາສວສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ພລໍ ໂຫຕິ, ຍໍ ພລໍ ອາຄມ຺ມ ຂີຓາສໂວ ຠິກ຺ຂຸ ອາສວານໍ ຂຍໍ ປຏິຊານາຕິ 'ຂີຓາ ເມ ອາສວາ'ຕິ. (໑)

---

* ອຸປຣິ ໑໔໑, ຊ. ໙-໓໕໕ ປິຏ຺ເຕປິ.

“ປຸນ ຈປຣໍ ຠນ຺ເຕ ຂີຓາສວສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອງ຺ຄາຣກາສູປມາ ກາມາ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ສຸທິຏ຺ຐາ ໂຫນ຺ຕິ. ຍມ຺ປິ ຠນ຺ເຕ ຂີຓາສວສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອງ຺ຄາຣກາສູປມາ ກາມາ ຍຖາຠູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຎ຺ຎາຍ ສຸທິຏ຺ຐາ ໂຫນ຺ຕິ, ອິທມ຺ປິ ຠນ຺ເຕ ຂີຓາສວສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ພລໍ ໂຫຕິ, ຍໍ ພລໍ ອາຄມ຺ມ ຂີຓາສໂວ ຠິກ຺ຂຸ ອາສວານໍ ຂຍໍ ປຏິຊານາຕິ ‘ຂີຓາ ເມ ອາສວາຕິ. (໒)

“ປຸນ ຈປຣໍ ຠນ຺ເຕ ຂີຓາສວສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ວິເວກນິນ຺ນໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ ວິເວກໂປຓໍ ວິເວກປພ຺ຠາຣໍ ວິເວກຏ຺ຐໍ ເນກ຺ຂມ຺ມາຠິຣຕໍ ພ຺ຍນ຺ຕີຠູຕໍ ສພ຺ພໂສ ອາສວຏ຺ຐານິເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ. ຍມ຺ປິ ຠນ຺ເຕ ຂີຓາສວສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ວິເວກນິນ຺ນໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ ວິເວກໂປຓໍ ວິເວກປພ຺ຠາຣໍ ວິເວກຏ຺ຐໍ ເນກ຺ຂມ຺ມາຠິຣຕໍ ພ຺ຍນ຺ຕີຠູຕໍ ສພ຺ພໂສ ອາສວຏ຺ຐານິເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ, ອິທມ຺ປິ ຠນ຺ເຕ ຂີຓາສວສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ພລໍ ໂຫຕິ, ຍໍ ພລໍ ອາຄມ຺ມ ຂີຓາສໂວ ຠິກ຺ຂຸ ອາສວານໍ ຂຍໍ ປຏິຊານາຕິ ‘ຂີຓາ ເມ ອາສວາຕິ. (໓)

“ປຸນ ຈປຣໍ ຠນ຺ເຕ ຂີຓາສວສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ ຠາວິຕາ ໂຫນ຺ຕິ ສຸຠາວິຕາ. ຍມ຺ປິ ຠນ຺ເຕ ຂີຓາສວສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ ຠາວິຕາ ໂຫນ຺ຕິ ສຸຠາວິຕາ, ອິທມ຺ປິ ຠນ຺ເຕ ຂີຓາສວສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ພລໍ ໂຫຕິ, ຍໍ ພລໍ ອາຄມ຺ມ ຂີຓາສໂວ ຠິກ຺ຂຸ ອາສວານໍ ຂຍໍ ປຏິຊານາຕິ ‘ຂີຓາ ເມ ອາສວາຕິ. (໔)

“ປຸນ ຈປຣໍ ຠນ຺ເຕ ຂີຓາສວສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິທ຺ຘິປາທາ ຠາວິຕາ ໂຫນ຺ຕິ ສຸຠາວິຕາ ຯເປຯ ປຎ຺ຈິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ຠາວິຕານິ ໂຫນ຺ຕິ ສຸຠາວິຕານິ ຯເປຯ ສຕ຺ຕ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາ ຠາວິຕາ ໂຫນ຺ຕິ ສຸຠາວິຕາ ຯເປຯ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ ຠາວິໂຕ ໂຫຕິ ສຸຠາວິໂຕ. ຍມ຺ປິ ຠນ຺ເຕ ຂີຓາສວສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ ຠາວິໂຕ ໂຫຕິ ສຸຠາວິໂຕ, ອິທມ຺ປິ ຠນ຺ເຕ ຂີຓາສວສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ພລໍ ໂຫຕິ, ຍໍ ພລໍ ອາຄມ຺ມ ຂີຓາສໂວ ຠິກ຺ຂຸ ອາສວານໍ ຂຍໍ ປຏິຊານາຕິ ‘ຂີຓາ ເມ ອາສວາຕິ. (໕-໘)

“ອິມານິ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ອຏ຺ຐ ຂີຓາສວສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ພລານິ, ເຍຫິ ພເລຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຂີຓາສໂວ ຠິກ຺ຂຸ ອາສວານໍ ຂຍໍ ປຏິຊານາຕິ ‘ຂີຓາ ເມ ອາສວາຕິ. ອຏ຺ຐມໍ.

໙. ອກຸຂຕສຸຕຸຕໍ

໔໙. "'ຂຕກິຈຸໂຈ ໂລໂກ, ຂຕກິຈຸໂຈ ໂລໂກຕິ ກິກຸຂເວ ອສຸສຸຕວາ ປຸຖຸຊຸຊໂນ ກາສຕິ, ໂນ ຈ ໂຂ ໂສ ຊານາຕິ ຂຕໍ ວາ ອກຸຂຕໍ ວາ. ອຝຸກິເມ ກິກຸຂເວ ອກຸຂ-ຕາ ອສມຍາ ພຸຣຫຸມຈຣິຍວາສາຍ. ກຕເມ ອຝຸກ? ອິຣ ກິກຸຂເວ ຕຖາຄໂຕ ຈ ໂລເກ ອຸປຸປນຸໂນ ໂຫຕິ ອຣຫໍ ສມຸມາສມຸພຸທຸໂຣ ວິຊຸຊາຈຣຕສມຸປນຸໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕຸຕໂຣ ປຸຣິສທມຸມສາຣຖິ ສຕຸຖາ ເທວມນຸສຸສານໍ ພຸທຸໂຣ ກຄວາ, ຣມຸໂມ ຈ ເທສິຍຕິ ໂອປສມິໂກ ປຣິນິພຸພານິໂກ ສມຸໂພຣຄາມີ ສຸຄຕປຸປເວທິໂຕ; ອຍຄຸຈ ປຸຄຸຄໂລ ນິຣຍໍ ອຸປປນຸໂນ ໂຫຕິ. ອຍໍ ກິກຸຂເວ ປກໂມ ອກຸຂໂຕ ອສມໂຍ ພຸຣຫຸມຈຣິຍວາສາຍ. (໑)

ປຸນ ຈປຣໍ ກິກຸຂເວ ຕຖາຄໂຕ ຈ ໂລເກ ອຸປຸປນຸໂນ ໂຫຕິ ฯເປฯ ສຕຸຖາ ເທວມນຸສຸສານໍ ພຸທຸໂຣ ກຄວາ, ຣມຸໂມ ຈ ເທສິຍຕິ ໂອປສມິໂກ ປຣິນິພຸພານິໂກ ສມຸໂພຣຄາມີ ສຸຄຕປຸປເວທິໂຕ; ອຍຄຸຈ ປຸຄຸຄໂລ ຕິຣຈຸສານໂຍນິ ອຸປປນຸໂນ ໂຫຕິ ฯເປฯ (໒)

ປຸນ ຈປຣໍ ກິກຸຂເວ ฯເປฯ ອຍຄຸຈ ປຸຄຸຄໂລ ເປຕຸຕິວິສຍໍ ອຸປປນຸໂນ ໂຫຕິ ฯເປฯ (໓)

ປຸນ ຈປຣໍ ກິກຸຂເວ ฯເປฯ ອຍຄຸຈ ປຸຄຸຄໂລ ອຄຸຄຕຣໍ ທີຝາຍຸກໍ ເທວນິກາຍໍ ອຸປປນຸໂນ ໂຫຕິ ฯເປฯ (໔)

ປຸນ ຈປຣໍ ກິກຸຂເວ ฯເປฯ ອຍຄຸຈ ປຸຄຸຄໂລ ປຈຸຈນຸຕິເມສຸ ຊນປເທສຸ ປຈຸຈາຊາໂຕ ໂຫຕິ, ໂສ ຈ ໂຫຕິ ອວິຄຸຄາຕາເຣສຸ ມິລກຸເຂສຸ,[1] ຍຕຸຖ ນຕຸຖິ ຄຕິ ກິກຸຂູນໍ ກິກຸຂຸນີນໍ ອຸປາສການໍ ອຸປາສິການໍ ฯເປฯ (໕)

ປຸນ ຈປຣໍ ກິກຸຂເວ ฯເປฯ ອຍຄຸຈ ປຸຄຸຄໂລ ມຊຸຊິເມສຸ ຊນປເທສຸ ປຈຸຈາຊາໂຕ ໂຫຕິ, ໂສ ຈ ໂຫຕິ ມິຈຸສາທິຝຸກິໂກ ວິປຣີຕທສຸສໂນ 'ນຕຸຖິ ທິນຸນໍ, ນຕຸຖິ ຍິຝຸກໍ, ນຕຸຖິ ຫຸຕໍ, ນຕຸຖິ ສຸກຕທຸກຸກຝານໍ ກມຸມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ, ນຕຸຖິ ອຍໍ ໂລໂກ, ນຕຸຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕຸຖິ ມາຕາ, ນຕຸຖິ ປິຕາ, ນຕຸຖິ ສຕຸຕາ ໂອປປາຕິກາ, ນຕຸຖິ ໂລເກ ສມຕພຸຣາຫຸມຕາ ສມຸມຄຸຄຕາ ສມຸມາ ປຝິປນຸນາ ເຍ ອິມຄຸຈ ໂລກໍ ປຣຄຸຈ ໂລກໍ ສຍໍ ອກິຄຸຄາ ສຈຸສິກຕຸວາ ປເວເທນຸຕີຕິ ฯເປฯ (໖)

---

໑. ມິລກຸຂູສຸ (ສຸຍາ, ກ) ທີ ໓-໔໙ ປິຝຸເກປິ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ກິກ຺ຂເວ ໆເປໆ ອຍຢຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ມຊ຺ຊິເມສຸ ຊນປເທສຸ ປຈ຺ຈາຊາໂຕ ໂຫຕິ, ໂສ ຈ ໂຫຕິ ທຸປ຺ປຍ຺ໂຍ ຊໂຮ ເອຄມູໂຄ ອປ຺ປຝິພໂລ ສຸກາສິຕທຸພ຺ກາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖມຍ຺ຍາຕຸໍ. ອຍໍ ກິກ຺ຂເວ ສຕ຺ຕໂມ ອກ຺ຂໂຕ ອສມໂຍ ພຣຫ຺ມຈຣິຍວາສາຍ. (໗)

"ປຸນ ຈປຣໍ ກິກ຺ຂເວ ຕຖາຄໂຕ ຈ ໂລເກ ອນຸປ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ໆເປໆ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ກຄວາ. ຘມ຺ໂມ ຈ ນ ເທສິຍຕິ ໂອປສມິໂກ ປຣິນິພ຺ພານິໂກ ສມ຺ໂພຘຄາມີ ສຸຄຕປ຺ປເວທິໂຕ. ອຍຢຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ມຊ຺ຊິເມສຸ ຊນປເທສຸ ປຈ຺ຈາຊາໂຕ ໂຫຕິ, ໂສ ຈ ໂຫຕິ ປຍ຺ຍວາ ອຊໂຮ ອເນຄມູໂຄ ປຝິພໂລ ສຸກາສິຕທຸພ຺ກາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖມຍ຺ຍາຕຸໍ. ອຍໍ ກິກ຺ຂເວ ອຝ຺ຖໂມ ອກ຺ຂໂຕ ອສມໂຍ ພຣຫ຺ມຈຣິຍວາສາຍ. 'ອິເມ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ອຝ຺ຖ ອກ຺ຂຕາ ອສມຍາ ພຣຫ຺ມຈຣິຍວາສາຍ. (໘)

"ເອໂກວ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ຂໂຕ ຈ ສມໂຍ ຈ ພຣຫ຺ມຈຣິຍວາສາຍ. ກຕໂມ ເອໂກ? ອິຘ ກິກ຺ຂເວ ຕຖາຄໂຕ ຈ ໂລເກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຕສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ກຄວາ. ຘມ຺ໂມ ຈ ເທສິຍຕິ ໂອປສມິໂກ ປຣິນິພ຺ພານິໂກ ສມ຺ໂພຘຄາມີ ສຸຄຕປ຺ປເວທິໂຕ. ອຍຢຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ມຊ຺ຊິເມສຸ ຊນປເທສຸ ປຈ຺ຈາຊາໂຕ ໂຫຕິ, ໂສ ຈ ໂຫຕິ ປຍ຺ຍວາ ອຊໂຮ ອເນຄມູໂຄ ປຝິພໂລ ສຸກາສິຕທຸພ຺ກາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖມຍ຺ຍາຕຸໍ. ອຍໍ ກິກ຺ຂເວ ເອໂກວ ຂໂຕ ຈ ສມໂຍ ຈ ພຣຫ຺ມຈຣິຍວາສາຍາຕິ. (໙)

ມນຸສ຺ສລາກໍ[1] ລທ຺ຘານ　　ສທ຺ຘມ຺ເມ ສຸປ຺ປເວທິເຕ
ເຍ ຂຕໍ ນາຘິຄຈ຺ຊນ຺ຕິ　　ອຕິນາເມນ຺ຕິ ເຕ ຂຕໍ.

ພຫູ ຫິ ອກ຺ຂຕາ ວຸຕ຺ຕາ　　ມຄ຺ຄສ຺ສ ອນ຺ຕຣາຍິກາ
ກທາຈິ ກຣຫຈິ ໂລເກ　　ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ຕຖາຄຕາ.

ຕຍິທໍ[4] ສມ຺ມຸຂີກູຕໍ　　ຍໍ ໂລກສ຺ມິ ສຸທຸລ຺ລກໍ
ມນຸສ຺ສປຝິລາໂກ ຈ　　ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສ ຈ ເທສນາ
ອລໍ ວາຍມິຕຸໍ ຕຕ຺ຖ　　ອຕ຺ຕກາເມນ[5] ຊນ຺ຕຸນາ.

---

໑. ມນຸສ຺ສໂລກໍ (ສຸຍາ)　　໔. ຕສ຺ສິທໍ (ກ)　　໕. ອຕ຺ຖກາເມນ (ສີ, ສຸຍາ, ກ)

ກຖໍ ວິຊຎ຺ຎາ ສທ຺ຘມ຺ມໍ ຂໂຕ ເວ[1] ມາ ອຸປຈ຺ຈຄາ
ຂຓາຕີຕາ ຫິ ໂສຈນ຺ຕິ ນິຣຍມ຺ຫິ ສມປ຺ປິຕາ.

ອິຘ ເຈ ນໍ ວິຣາເຘຕິ ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສ ນິຍາມຕໍ[2]
ວາຓິໂຊວ ອຕີຕຕ຺ໂຖ ຈິຣຕ຺ຕໍ[3] ອນຸຕປິສ຺ສຕິ.

ອວິຊ຺ຊານິວຸໂຕ ໂປໂສ ສທ຺ຘມ຺ມໍ ອປຣາຘິໂກ
ຊາຕິມຣຓສໍສາຣໍ ຈິຣໍ ປຈ຺ຈນຸໂຠສ຺ສຕິ.

ເຍ ຈ ລທ຺ຘາ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕໍ ສທ຺ຘມ຺ເມ ສຸປ຺ປເວທິເຕ
ອກໍສຸ ສຕ຺ຖຸ ວຈນໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ ກໂຣນ຺ຕິ ວາ.

ຂຓໍ ປຈ຺ຈວິທຸໍ ໂລເກ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອນຸຕ຺ຕຣໍ
ເຍ ມຄ຺ຄໍ ປຏິປຊ຺ຊີສຸ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິຕໍ.

ເຍ ສໍວຣາ ຈກ຺ຂຸມຕາ ເທສິຕາທິຈ຺ຈພນ຺ຘຸນາ
ເຕສຸ[4] ຄຸຕ຺ໂຕ ສທາ ສໂຕ ວິຫເຣ ອນວສ຺ສຸໂຕ.

ສພ຺ເພ ອນຸສເຍ ເຉຕ຺ວາ ມາຣເຘຍ຺ຍປຣານຸເຄ
ເຕ ເວ ປາຣງ຺ຄຕາ[5] ໂລເກ ເຍ ປຕ຺ຕາ ອາສວກ຺ຂຍນ຺ຕິ.

ນວມໍ.

໑໐. ອນຸຣຸທ຺ຘມຫາວິຕກ຺ກສຸຕ຺ຕໍ

໓໐. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ຠຄ຺ເຄສຸ ວິຫຣຕິ ສຸໍສຸມາຣຄິເຣ ເຠສກຬາວເນ ມິຄທາເຍ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ເຈຕີສຸ ວິຫຣຕິ ປາຈີນວໍສທາເຍ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ອນຸຣຸທ຺ຘສ຺ສ ຣໂຫຄຕສ຺ສ ປຏິສລ຺ລີນສ຺ສ ເອວໍ ເຈຕໂສ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ອຸທປາທິ “ອປ຺ປິຈ຺ຉສ຺ສາຍໍ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ມຫິຈ຺ຉສ຺ສ; ສນ຺ຕຸຏ຺ຐສ຺ສາຍໍ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ອສນ຺ຕຸຏ຺ຐສ຺ສ; ປວິວິຕ຺ຕສ຺ສາຍໍ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ສງ຺ຄຓິກາຣາມສ຺ສ; ອາຣທ຺ຘວີຣິຍສ຺ສາຍໍ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ກຸສີຕສ຺ສ; ອຸປຏ຺ຐິຕສ຺ສຕິສ຺ສາຍໍ[6] ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ມຸຏ຺ຐສ຺ສຕິສ຺ສ;[7] ສມາຫິຕສ຺ສາຍໍ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ອສມາຫິຕສ຺ສ; ປຎ຺ຎວໂຕ ອຍໍ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ທຸປ຺ປຎ຺ຎສ຺ສາຕິ.

---

໑. ໂວ (ສ຺ຍາ) ໒. ນິຍາມິຕໍ (ສ຺ຍາ) ໓. ຈິຣນ຺ຕໍ (ກ) ໔. ເຕສໍ (ກ)
໕. ປາຣຄຕາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ) ໖. ອຸປຏ຺ຐິຕສຕິສ຺ສາຍໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ) ໗. ມຸຏ຺ຐສຕິສ຺ສ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)

ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມໂຕ ອນຸຣຸທ຺ຘສ຺ສ ເຈຕສາ ເຈໂຕປຣິວິຕກ຺ກມຎ຺ຎາຍ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ພລວາ ປຸຣິໂສ ສມິຎ຺ຊິຕໍ ວາ ພາຫໍ ປສາເຣຍ຺ຍ, ປສາຣິຕໍ ວາ ພາຫໍ ສມິຎ຺ເຊຍ຺ຍ; ເອວເມວໍ ຠຄ຺ເຄສຸ ສຸສຸມາຣຄິເຣ ເຠສກຬາວເນ ມິຄທາເຍ ອນ຺ຕຣຫິໂຕ ເຈຕີສຸ ປາຈີນວໍສທາເຍ ອາຍສ຺ມໂຕ ອນຸຣຸທ຺ຘສ຺ສ ສມ຺ມຸເຂ ປາຕຸຣໂຫສິ. ນິສີທິ ຠຄວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ. ອາຍສ຺ມາປິ ໂຂ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອນຸຣຸທ຺ຘໍ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

"ສາຘຸ ສາຘຸ, ອນຸຣຸທ຺ຘ! ສາຘຸ ໂຂ ຕ຺ວໍ ອນຸຣຸທ຺ຘ ຍໍ ຕໍ ມຫາປຸຣິສວິຕກ຺ກໍ[1] ວິຕກ຺ເກສິ 'ອປ຺ປິຈ຺ຉສ຺ສາຍໍ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ມຫິຈ຺ຉສ຺ສ; ສນ຺ຕຸຏ຺ຐສ຺ສາຍໍ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ອສນ຺ຕຸຏ຺ຐສ຺ສ; ປວິວິຕ຺ຕສ຺ສາຍໍ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ສງ຺ຄຓິກາຣາມສ຺ສ; ອາຣທ຺ຘວີຣິຍສ຺ສາຍໍ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ກຸສີຕສ຺ສ; ອຸປຏ຺ຐິຕສ຺ສຕິສ຺ສາຍໍ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ມຸຏ຺ຐສ຺ສຕິສ຺ສ; ສມາຫິຕສ຺ສາຍໍ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ອສມາຫິຕສ຺ສ; ປຎ຺ຎວໂຕ ອຍໍ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ທຸປ຺ປຎ຺ຎສ຺ສາຕິ. ເຕນ ຫິ ຕ຺ວໍ ອນຸຣຸທ຺ຘ ອິມມ຺ປິ ອຏ຺ຐມໍ ມຫາປຸຣິສວິຕກ຺ກໍ ວິຕກ຺ເກຫິ 'ນິປ຺ປປຎ຺ຈາຣາມສ຺ສາຍໍ ຘມ຺ໂມ ນິປ຺ປປຎ຺ຈຣຕິໂນ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ປປຎ຺ຈາຣາມສ຺ສ ປປຎ຺ຈຣຕິໂນຕິ.

"ຍໂຕ ໂຂ ຕ຺ວໍ ອນຸຣຸທ຺ຘ ອິເມ ອຏ຺ຐ ມຫາປຸຣິສວິຕກ຺ເກ ວິຕກ຺ເກສ຺ສສິ, ຕໂຕ ຕ຺ວໍ, ອນຸຣຸທ຺ຘ ຍາວເທວ[໔] ອາກງ຺ຂິສ຺ສສິ, ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຐມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣິສ຺ສສິ.

"ຍໂຕ ໂຂ ຕ຺ວໍ ອນຸຣຸທ຺ຘ ອິເມ ອຏ຺ຐ ມຫາປຸຣິສວິຕກ຺ເກ ວິຕກ຺ເກສ຺ສສິ, ຕໂຕ ຕ຺ວໍ ອນຸຣຸທ຺ຘ ຍາວເທວ ອາກງ຺ຂິສ຺ສສິ, ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສມ຺ປສາທນໍ ເຈຕໂສ ເອໂກທິຠາວໍ ອວິຕກ຺ກໍ ອວິຈາຣໍ ສມາຘິຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ທຸຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣິສ຺ສສິ.

"ຍໂຕ ໂຂ ຕ຺ວໍ ອນຸຣຸທ຺ຘ ອິເມ ອຏ຺ຐ ມຫາປຸຣິສວິຕກ຺ເກ ວິຕກ຺ເກສ຺ສສິ, ຕໂຕ ຕ຺ວໍ ອນຸຣຸທ຺ຘ ຍາວເທວ ອາກງ຺ຂິສ຺ສສິ, ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ ອຸເປກ຺ຂໂກ ຈ ວິຫຣິສ຺ສສິ

---

໑. ສຕ຺ຕ ມຫາປຸຣິສວິຕກ຺ເກ (ສີ, ອິ) ທີ ໓-໔໘ ປິຏເກປິ.

໔. ຍາວເທ (ສໍ ໔-໑໗໐ ປິຏເກ)

ສໂຕ ຈ ສມ຺ປຊາໂນ ສຸຂຌ຺ຈ ກາເຍນ ປຏິສໍເວທິສ຺ສສິ ຍໍ ຕໍ ອຣິຍາ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ 'ອຸເປກ຺ຂໂກ ສຕິມາ ສຸຂວິຫາຣີຕິ ຕຕິຍໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣິສ຺ສສິ.

"ຍໂຕ ໂຂ ຕ຺ວໍ ອນຸຣຸທ຺ຘ ອິເມ ອຎ຺ຊ ມຫາປຸຣິສວິຕກ຺ເກ ວິຕກ຺ເກສ຺ສສິ, ຕໂຕ ຕ຺ວໍ ອນຸຣຸທ຺ຘ ຍາວເທວ ອາກງ຺ຂິສ຺ສສິ, ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ປຸພ຺ເພວ ໂສມນສ຺ສໂທມນສ຺ສານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ອຸເປກ຺ຂາສຕິປາຣິສຸທ຺ຘິ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣິສ຺ສສິ.

"ຍໂຕ ໂຂ ຕ຺ວໍ ອນຸຣຸທ຺ຘ ອິເມ ຈ ອຎ຺ຊ ມຫາປຸຣິສວິຕກ຺ເກ ວິຕກ຺ເກສ຺ສສິ, ອິເມສຌ຺ຈ ຈຕຸນ຺ນໍ ຊານານໍ ອາພິເຈຕສິການໍ ທິຎ຺ຊທມ຺ມສຸຂວິຫາຣານໍ ນິກາມລາພີ ພວິສ຺ສສິ ອກິຈ຺ຆລາພີ ອກສິຣລາພີ, ຕໂຕ ຕຸຍ຺ຫໍ ອນຸຣຸທ຺ຘ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ຄຫປຕິສ຺ສ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ວາ ນານາຣຕ຺ຕານໍ ທຸສ຺ສານໍ ທຸສ຺ສກຣຕ຺ໂຫ ປູໂຣ; ເອວເມວໍ ເຕ ປໍສຸກູລຈີວຣໍ ຂາຍິສ຺ສຕິ ສນ຺ຕຸຎ຺ຊສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ຣຕິຍາ ອປຣິຕສ຺ສາຍ ຜາສຸວິຫາຣາຍ ໂອກ຺ກມນາຍ ນິພ຺ພານສ຺ສ.

"ຍໂຕ ໂຂ ຕ຺ວໍ ອນຸຣຸທ຺ຘ ອິເມ ຈ ອຎ຺ຊ ມຫາປຸຣິສວິຕກ຺ເກ ວິຕກ຺ເກສ຺ສສິ, ອິເມສຌ຺ຈ ຈຕຸນ຺ນໍ ຊານານໍ ອາພິເຈຕສິການໍ ທິຎ຺ຊທມ຺ມສຸຂວິຫາຣານໍ ນິກາມລາພີ ພວິສ຺ສສິ ອກິຈ຺ຆລາພີ ອກສິຣລາພີ, ຕໂຕ ຕຸຍ຺ຫໍ ອນຸຣຸທ຺ຘ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ຄຫປຕິສ຺ສ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ວາ ສາລີນໍ ໂອທໂນ ວິຈິຕກາໂຣ ອເນກສູໂປ ອເນກພ຺ຍຌ຺ຊໂນ; ເອວເມວໍ ເຕ ປິຕ຺ຫິຍາໂລປໂພຊນໍ ຂາຍິສ຺ສຕິ ສນ຺ຕຸຎ຺ຊສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ຣຕິຍາ ອປຣິຕສ຺ສາຍ ຜາສຸວິຫາຣາຍ ໂອກ຺ກມນາຍ ນິພ຺ພານສ຺ສ.

"ຍໂຕ ໂຂ ຕ຺ວໍ ອນຸຣຸທ຺ຘ ອິເມ ຈ ອຎ຺ຊ ມຫາປຸຣິສວິຕກ຺ເກ ວິຕກ຺ເກສ຺ສສິ, ອິເມສຌ຺ຈ ຈຕຸນ຺ນໍ ຊານານໍ ອາພິເຈຕສິການໍ ທິຎ຺ຊທມ຺ມສຸຂວິຫາຣານໍ ນິກາມລາພີ ພວິສ຺ສສິ ອກິຈ຺ຆລາພີ ອກສິຣລາພີ, ຕໂຕ ຕຸຍ຺ຫໍ ອນຸຣຸທ຺ຘ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ຄຫປຕິສ຺ສ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ວາ ກູຏາຄາຣໍ ອຸລ຺ລິຕ຺ຕາວລິຕ຺ຕໍ ນິວາຕໍ ຜຸສິຕຄ຺ຄລໍ ປິຫິຕວາຕປານໍ; ເອວເມວໍ ເຕ ຣຸກ຺ຂມູລເສນາສນໍ ຂາຍິສ຺ສຕິ ສນ຺ຕຸຎ຺ຊສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ຣຕິຍາ ອປຣິຕສ຺ສາຍ ຜາສຸວິຫາຣາຍ ໂອກ຺ກມນາຍ ນິພ຺ພານສ຺ສ.

"ຍໂຕ ໂຂ ຕ຺ວໍ ອນຸຣຸທ຺ຘ ອິເມ ຈ ອຎ຺ຊ ມຫາປຸຣິສວິຕກ຺ເກ ວິຕກ຺ເກສ຺ສສິ, ອິເມສຌ຺ຈ ຈຕຸນ຺ນໍ ຊານານໍ ອາພິເຈຕສິການໍ ທິຎ຺ຊທມ຺ມສຸຂວິຫາຣານໍ ນິກາມລາພີ ພວິສ຺ສສິ ອກິຈ຺ຆລາພີ ອກສິຣລາພີ, ຕໂຕ ຕຸຍ຺ຫໍ ອນຸຣຸທ຺ຘ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ

ຄຫປຕິສ຺ສ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ວາ ປລ຺ລງ຺ໂກ ໂຄນກຕ຺ຖໂຕ ປຏິກຕ຺ຖໂຕ ປຏລິກຕ຺ຖໂຕ ກທລິມິຄປວຣປຈ຺ຈຕ຺ຖຣໂຓ[1] ສອຸຕ຺ຕຣຈ຺ຉໂທ ອຸຠໂຕໂລຫິຕກູປຘາໂນ; ເອວເມວໍ ເຕ ຕິຓສນ຺ຖາຣກສຍນາສນໍ ຂາຍິສ຺ສຕິ ສນ຺ຕຸຏ຺ຐສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ຣຕິຍາ ອປຣິຕສ຺ສາຍ ຜາສຸວິຫາຣາຍ ໂອກ຺ກມນາຍ ນິພ຺ພານສ຺ສ.

“ຍໂຕ ໂຂ ຕ຺ວໍ ອນຸຣຸທ຺ຘ ອິເມ ຈ ອຏ຺ຐ ມຫາປຸຣິສວິຕກ຺ເກ ວິຕກ຺ເກສ຺ສສິ, ອິເມສຎ຺ຈ ຈຕຸນ຺ນໍ ຌານານໍ ອາຠິເຈຕສິການໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣານໍ ນິກາມລາຠີ ຠວິສ຺ສສິ ອກິຈ຺ຉລາຠີ ອກສິຣລາຠີ, ຕໂຕ ຕຸຍ຺ຫໍ ອນຸຣຸທ຺ຘ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ຄຫປຕິສ຺ສ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ວາ ນານາເຠສຊ຺ຊານິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ສປ຺ປິ ນວນີຕໍ ເຕລໍ ມຘຸ ຜາຓິຕໍ; ເອວເມວໍ ເຕ ປູຕິມຸຕ຺ຕເຠສຊ຺ຊໍ ຂາຍິສ຺ສຕິ ສນ຺ຕຸຏ຺ຐສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ຣຕິຍາ ອປຣິຕສ຺ສາຍ ຜາສຸວິຫາຣາຍ ໂອກ຺ກມນາຍ ນິພ຺ພານສ຺ສ. ເຕນ ຫິ ຕ຺ວໍ ອນຸຣຸທ຺ຘ ອາຍຕິກມ຺ປິ ວສ຺ສາວາສໍ ອິເຘວ ເຈຕີສຸ ປາຈີນວໍສທາເຍ ວິຫເຣຍ຺ຍາສີຕິ. “ເອວໍ ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ.

ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອນຸຣຸທ຺ຘໍ ອິມິນາ ໂອວາເທນ ໂອວທິຕ຺ວາ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ພລວາ ປຸຣິໂສ ສມິຎ຺ຊິຕໍ ວາ ພາຫໍ ປສາເຣຍ຺ຍ, ປສາຣິຕໍ ວາ ພາຫໍ ສມິຎ຺ເຊຍ຺ຍ ເອວເມວໍ ເຈຕີສຸ ປາຈີນວໍສທາເຍ ອນ຺ຕຣຫິໂຕ ຠຄ຺ເຄສຸ ສຸສຸມາຣຄິເຣ ເຠສກຬາວເນ ມິຄທາເຍ ປາຕຸຣໂຫສິ. ນິສີທິ ຠຄວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ. ນິສຊ຺ຊ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ອຏ຺ຐ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ມຫາປຸຣິສວິຕກ຺ເກ ເທເສສ຺ສາມິ, ຕໍ ສຸຓາຖ ຯເປຯ ກຕເມ ຈ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐ ມຫາປຸຣິສວິຕກ຺ກາ? ອປ຺ປິຈ຺ຉສ຺ສາຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ມຫິຈ຺ຉສ຺ສ; ສນ຺ຕຸຏ຺ຐສ຺ສາຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ອສນ຺ຕຸຏ຺ຐສ຺ສ; ປວິວິຕ຺ຕສ຺ສາຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ສງ຺ຄຓິກາຣາມສ຺ສ; ອາຣທ຺ຘວີຣິຍສ຺ສາຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ກຸສີຕສ຺ສ; ອຸປຏ຺ຐິຕສ຺ສຕິສ຺ສາຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ມຸຏ຺ຐສ຺ສຕິສ຺ສ; ສມາຫິຕສ຺ສາຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ອສມາຫິຕສ຺ສ; ປຎ຺ຎວໂຕ ອຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ທຸປ຺ປຎ຺ຎສ຺ສ; ນິປ຺ປປຎ຺ຈາຣາມສ຺ສາຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ຘມ຺ໂມ ນິປ຺ປປຎ຺ຈຣຕິໂນ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ປປຎ຺ຈາຣາມສ຺ສ ປປຎ຺ຈຣຕິໂນ

---

໑. ກທລິ.....ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣໂຓ (ສີ)

'ອປ຺ປິຈ຺ຉສ຺ສາຍ໌ ຠິກ຺ຂເວ ຌມ຺ໂມ, ນາຍ໌ ຌມ຺ໂມ ມຫິຈ຺ຉສ຺ສາຕິ, ອິຕິ ໄຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິລ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ອປ຺ປິຈ຺ໂຉ ສມາໂນ 'ອປ຺ປິຈ຺ໂຉຕິ ມໍ ຊາເນຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ນ ອິຈ຺ຉຕິ, ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐ ສມາໂນ 'ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐຕິ ມໍ ຊາເນຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ນ ອິຈ຺ຉຕິ, ປວິວິຕ຺ໂຕ ສມາໂນ 'ປວິວິຕ຺ໂຕຕິ ມໍ ຊາເນຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ນ ອິຈ຺ຉຕິ, ອາຣທ຺ຘວິຣິໂຍ ສມາໂນ 'ອາຣທ຺ຘວິຣິໂຍຕິ ມໍ ຊາເນຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ນ ອິຈ຺ຉຕິ, ອຸປຏ຺ຐິຕສ຺ສຕິ ສມາໂນ 'ອຸປຏ຺ຐິຕສ຺ສຕີຕິ ມໍ ຊາເນຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ນ ອິຈ຺ຉຕິ, ສມາຫິໂຕ ສມາໂນ 'ສມາຫິໂຕຕິ ມໍ ຊາເນຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ນ ອິຈ຺ຉຕິ, ປຎ຺ຎວາ ສມາໂນ 'ປຎ຺ຎວາຕິ ມໍ ຊາເນຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ນ ອິຈ຺ຉຕິ, ນິປ຺ປປຎ຺ຈາຣາໂມ ສມາໂນ 'ນິປ຺ປປຎ຺ຈາຣາໂມຕິ ມໍ ຊາເນຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ນ ອິຈ຺ຉຕິ. 'ອປ຺ປິຈ຺ຉສ຺ສາຍ໌ ຠິກ຺ຂເວ ຌມ຺ໂມ, ນາຍ໌ ຌມ຺ໂມ ມຫິຈ຺ຉສ຺ສາຕິ, ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ. (໑)

'ສນ຺ຕຸຏ຺ຐສ຺ສາຍ໌ ຠິກ຺ຂເວ ຌມ຺ໂມ, ນາຍ໌ ຌມ຺ໂມ ອສນ຺ຕຸຏ຺ຐສ຺ສາຕິ, ອິຕິ ໄຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ກິລ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐ ໂຫຕິ ອິຕຣີຕຣຈີວຣປິຕ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປຈ຺ຈຍເຠສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາເຣນ. 'ສນ຺ຕຸຏ຺ຐສ຺ສາຍ໌ ຠິກ຺ຂເວ ຌມ຺ໂມ, ນາຍ໌ ຌມ຺ໂມ ອສນ຺ຕຸຏ຺ຐສ຺ສາຕິ, ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ. (໔)

'ປວິວິຕ຺ຕສ຺ສາຍ໌ ຠິກ຺ຂເວ ຌມ຺ໂມ, ນາຍ໌ ຌມ຺ໂມ ສງ຺ຄຓິກາຣາມສ຺ສາຕິ, ອິຕິ ໄຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ກິລ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປວິວິຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ຄວນ຺ຕິ ອຸປສງ຺ກມິຕາໂຣ ຠິກ຺ຂູ ຠິກ຺ຂຸນິໂຍ ອຸປາສກາ ອຸປາສິກາໂຍ ຣາຊາໂນ ຣາຊມຫາມຕ຺ຕາ ຕິຕ຺ຖິຍາ ຕິຕ຺ຖິຍສາວກາ. ຕຕ຺ຣ ຠິກ຺ຂຸ ວິເວກນິນ຺ເນນ ຈິຕ຺ເຕນ ວິເວກໂປເຓນ ວິເວກປພ຺ຠາເຣນ ວິເວກຏ຺ເຐນ ເນກ຺ຂມ຺ມາຠິຣເຕນ ອຎ຺ຎທຕ຺ຖຸ ອຸຍ຺ໂຍຊນິກປຏິສໍຍຸຕ຺ຕໍເຍວ ກຖໍ ກຕ຺ຕາ ໂຫຕິ. 'ປວິວິຕ຺ຕສ຺ສາຍ໌ ຠິກ຺ຂເວ ຌມ຺ໂມ, ນາຍ໌ ຌມ຺ໂມ ສງ຺ຄຓິກາຣາມສ຺ສາຕິ, ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ. (໕)

'ອາຣທ຺ຘວິຣິຍສ຺ສາຍ໌ ຠິກ຺ຂເວ ຌມ຺ໂມ, ນາຍ໌ ຌມ຺ໂມ ກຸສີຕສ຺ສາຕິ, ອິຕິ ໄຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ກິລ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ອາຣທ຺ຘວິຣິໂຍ ວິຫຣຕິ ອກຸສລານໍ ຌມ຺ມານໍ ປຫານາຍ ກຸສລານໍ ຌມ຺ມານໍ ອຸປສມ຺ປທາຍ ຖາມວາ ທລ຺ຫປຣກ຺ກໂມ ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸໂຣ ກຸສເລສຸ ຌມ຺ເມສຸ. 'ອາຣທ຺ຘວິຣິຍສ຺ສາຍ໌ ຠິກ຺ຂເວ ຌມ຺ໂມ, ນາຍ໌ ຌມ຺ໂມ ກຸສີຕສ຺ສາຕິ, ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.(໘)

---

໑. ປວຕ຺ຕາ (ກ)

“‘ອຸປຎ຺ກິຕສ຺ສຕິສ຺ສາຍໍ ກິກ຺ຂເວ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ມຸຎ຺ກສ຺ສຕິສ຺ສາຕິ, ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິຍ຺ເຈຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ອິຘ ກິກ຺ຂເວ ກິກ຺ຂຸ ສຕິມາ ໂຫຕິ ປຣເມນ ສຕິເນປກ຺ເກນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ຈິຣກຕມ຺ປິ ຈິຣກາສິຕມ຺ປິ ສຣິຕາ ອນຸສ຺ສຣິຕາ. ‘ອຸປຎ຺ກິຕສ຺ສຕິສ຺ສາຍໍ ກິກ຺ຂເວ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ, ມຸຎ຺ກສ຺ສຕິສ຺ສາຕິ, ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທເມຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ. (໕)

“‘ສມາຫິຕສ຺ສາຍໍ ກິກ຺ຂເວ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ອສມາຫິຕສ຺ສາຕິ, ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິຍ຺ເຈຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ອິຘ ກິກ຺ຂເວ ກິກ຺ຂຸ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ...ເປ... ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຌ຺ຌ ວິຫຣຕິ. ‘ສມາຫິຕສ຺ສາຍໍ ກິກ຺ຂເວ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ອສມາຫິຕສ຺ສາຕິ, ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທເມຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ. (໖)

“‘ປຍ຺ຍວໂຕ ອຍໍ ກິກ຺ຂເວ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ທຸປ຺ປຍ຺ຍສ຺ສາຕິ, ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິຍ຺ເຈຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ອິຘ ກິກ຺ຂເວ ກິກ຺ຂຸ ປຍ຺ຍວາ ໂຫຕິ ອຸທຍຕ຺ຖຄາມິນິຍາ ປຍ຺ຍາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຣິຍາຍ ນິພ຺ເພຘິກາຍ ສມ຺ມາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍຄາມິນິຍາ. ‘ປຍ຺ຍວໂຕ ອຍໍ ກິກ຺ຂເວ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ທຸປ຺ປຍ຺ຍສ຺ສາຕິ, ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທເມຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ. (໗)

“‘ນິປ຺ປປຍ຺ຈາຣາມສ຺ສາຍໍ ກິກ຺ຂເວ ຘມ຺ໂມ ນິປ຺ປປຍ຺ຈຣຕິໂນ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ປປຍ຺ຈາຣາມສ຺ສ ປປຍ຺ຈຣຕິໂນຕິ, ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິຍ຺ເຈຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ອິຘ ກິກ຺ຂເວ ກິກ຺ຂຸໂນ ປປຍ຺ຈນິໂຣເຘ ຈິຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ ປສີທຕິ ສນ຺ຕິຎ຺ກຕິ ວິມຸຈ຺ຈຕິ. ‘ນິປ຺ປປຍ຺ຈາຣາມສ຺ສາຍໍ ກິກ຺ຂເວ ຘມ຺ໂມ, ນິປ຺ປປຍ຺ຈຣຕິໂນ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ປປຍ຺ຈາຣາມສ຺ສ ປປຍ຺ຈຣຕິໂນຕິ, ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທເມຕໍ ປຝິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ. (໘)

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ອາຍຕິກມ຺ປິ ວສ຺ສາວາສໍ ຕຕ຺ເຖວ ເຈຕີສຸ ປາຈີນວໍສທາເຍ ວິຫາສິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ເອໂກ ວູປກຎ຺ໂຖ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອາຕາປີ ປຫິຕຕ຺ໂຕ ວິຫຣນ຺ໂຕ ນຈິຣສ຺ເສວຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຌນ຺ຕິ, ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຎ຺ເຖວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອກິຍ຺ຍາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຌ຺ຌ ວິຫາສິ. “ຂີຕາ ຌາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຕີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ອພ຺ກຍ຺ຍາສິ. ອຍ຺ຍຕໂຣ ຈ ປນາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ອຣຫຕໍ ອໂຫສີຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ

ອນຸຣຸທ຺ໂຂ ອຣຫຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ໂຕ ຕາຍໍ ເວລາຍໍ ອິມາ ຄາຖາໂຍ ອການິ

* "ມມ ສງ຺ກປ຺ປມຍ຺ຍາຍ ສຕ຺ຖາ ໂລເກ ອນຸຕ຺ຕໂຣ
ມໂນມເຍນ ກາເຍນ ອິທ຺ຣິຍາ ອຸປສງ຺ກມິ.

ຍຖາ ເມ ອຫຸ ສງ຺ກປ຺ໂປ ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິ ເທສຍິ
ນິປ຺ປປຍ຺ຈຣໂຕ ພຸທ຺ໂຂ ນິປ຺ປປຍ຺ຈໍ ອເທສຍິ.

ຕສ຺ສາຫໍ ຂມ຺ມມຍ຺ຍາຍ ວິຫາສິ ສາສເນ ຣໂຕ
ຕິສ຺ໂສ ວິຊ຺ຊາ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕາ ກຕໍ ພຸທ຺ຂສ຺ສ ສາສນນ຺ຕິ. ທສມໍ;

ຄຫປຕິວຄ຺ໂຄ ຕຕິໂຍ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ເທ຺ວ ອຸຄ຺ຄາ ເທ຺ວ ຈ ຫຕ຺ຖກາ ມຫານາເມນ ຊີວໂກ
ເທ຺ວ ພລາ ອກ຺ຂຕາ ວຸຕ຺ຕາ ອນຸຣຸທ຺ເຂນ ເຕ ທສາຕິ.

໔. ທານວຄ຺ໂຄ

໑. ປກມທານສຸຕ຺ຕໍ

໓໑. + "ອຝຸກີມານິ ກິກ຺ຂເວ ທານານິ. ກຕມານິ ອຝຸກ? ອາສຊ຺ຊ ທານໍ ເທຕິ, ກຍາ ທານໍ ເທຕິ, 'ອທາສິ ເມຕິ ທານໍ ເທຕິ, 'ທສ຺ສຕິ ເມຕິ ທານໍ ເທຕິ, 'ສາຫຸ ທານນ຺ຕິ ທານໍ ເທຕິ, 'ອຫໍ ປຈາມິ, ອິເມ ນ ປຈນ຺ຕິ; ນາຣຫາມິ ປຈນ຺ໂຕ ອປຈນ຺ຕານໍ ທານໍ ອທາຕຸນ຺ຕິ ທານໍ ເທຕິ, 'ອິມໍ ເມ ທານໍ ທທໂຕ ກລ຺ຍາໂຕ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ກຸຄ຺ຄຈ຺ຉຕີຕິ ທານໍ ເທຕິ, ຈິຕ຺ຕາລງ຺ການຈິຕ຺ຕປຣິກ຺ຂາຣຕ຺ຖໍ ທານໍ ເທຕິ. ອິມານິ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ອຝຸກ ທານານີຕິ. ປກມໍ.

໔. ທຸຕິຍທານສຸຕ຺ຕໍ

໓໔. ++ "ສທ຺ຂາ ຫິຣິຍໍ ກຸສລຍ຺ຈ ທານໍ
ຂມ຺ມາ ເອເຕ ສປ຺ປຸຣິສານຸຍາຕາ
ເອຕໍ ຫິ ມຄ຺ຄໍ ທິວິຍໍ ວທນ຺ຕິ
ເອເຕນ ຫິ ຄຈ຺ຉຕິ ເທວໂລກນ຺ຕິ. ທຸຕິຍໍ;

---

* ຂຸ ໔-໑໑໘ ປິຝເກປິ. + ທີ ໓-໔໑໔ ປິຝເກປິ. ++ ອກີ ໔-໔໕໕ ປິຝເກປິ.

໓. ທານວຕ຺ຖຸສຸຕ຺ຕໍ

໓໓. "ອຏ຺ຖິມານິ ກິກ຺ຂເວ ທານວຕ຺ຖູນິ. ກຕມານິ ອຏ຺ຖ? ຉນ຺ທາ ທານໍ ເທຕິ, ໂທສາ ທານໍ ເທຕິ, ໂມຫາ ທານໍ ເທຕິ, ກຍາ ທານໍ ເທຕິ, 'ທິນ຺ນປຸພ຺ພໍ ກຕປຸພ຺ພໍ ປິຕຸປິຕາມເຫຫິ, ນາຣຫາມິ ໂປຣາຕໍ ກຸລວໍສໍ ຫາເປຕຸນ຺ຕິ ທານໍ ເທຕິ, 'ອິມາຫໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ສຸຄຕິ ສຄ຺ຄໍ ໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊິສ຺ສາມີຕິ ທານໍ ເທຕິ, 'ອິມໍ ເມ ທານໍ ທທໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີທຕິ, ອຕ຺ຕມນຕາ ໂສມນສ຺ສໍ ອຸປຊາຍຕີຕິ ທານໍ ເທຕິ, ຈິຕ຺ຕາລງ຺ການຈິຕ຺ຕປຣິກ຺ຂາຣຕ຺ຖໍ ທານໍ ເທຕິ. ອິມານິ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຖ ທານວຕ຺ຖູນີຕິ. ຕຕິຍໍ.

໔. ເຂຕ຺ຕສຸຕ຺ຕໍ

໓໔. "ອຏ຺ຖງ຺ຄສມນ຺ນາຄເຕ ກິກ຺ຂເວ ເຂຕ຺ເຕ ພີຊໍ ວຸຕ຺ຕໍ ນ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ ນ ມຫສ຺ສາທໍ ນ ຜາຕິເສຍ຺ຍໍ.[1] ກຖໍ ອຏ຺ຖງ຺ຄສມນ຺ນາຄເຕ? ອິຘ ກິກ຺ຂເວ ເຂຕ຺ຕໍ ອຸນ຺ນາມນິນ຺ນາມິ ຈ ໂຫຕິ, ປາສາຕສກ຺ຂຣິກຏ຺ຈ ໂຫຕິ, ອູສຣຏ຺ຈ ໂຫຕິ, ນ ຈ ຄມ຺ກີຣສີຕໍ ໂຫຕິ, ນ ອາຍສມ຺ປນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ນ ອປາຍສມ຺ປນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ນ ມາຕິກາສມ຺ປນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ນ ມຣິຍາທສມ຺ປນ຺ນໍ ໂຫຕິ. ເອວໍ ອຏ຺ຖງ຺ຄສມນ຺ນາຄເຕ ກິກ຺ຂເວ ເຂຕ຺ເຕ ພີຊໍ ວຸຕ຺ຕໍ ນ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ ນ ມຫສ຺ສາທໍ ນ ຜາຕິເສຍ຺ຍໍ.

"ເອວເມວໍ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຖງ຺ຄສມນ຺ນາຄເຕສຸ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມເຕສຸ ທານໍ ທິນ຺ນໍ ນ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ ນ ມຫານິສໍສໍ ນ ມຫາຊຸຕິກໍ ນ ມຫາວິປ຺ຜາຣໍ. ກຖໍ ອຏ຺ຖງ຺ຄສມນ຺ນາຄເຕສຸ? ອິຘ ກິກ຺ຂເວ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຖິກາ ໂຫນ຺ຕິ, ມິຈ຺ຉາສງ຺ກປ຺ປາ, ມິຈ຺ຉາວາຈາ, ມິຈ຺ຉາກມ຺ມນ຺ຕາ, ມິຈ຺ຉາອາຊີວາ, ມິຈ຺ຉາວາຍາມາ, ມິຈ຺ຉາສຕິໂນ, ມິຈ຺ຉາສມາຘິໂນ. ເອວໍ ອຏ຺ຖງ຺ຄສມນ຺ນາຄເຕສຸ ກິກ຺ຂເວ ສມຕ-ພ຺ຣາຫ຺ມເຕສຸ ທານໍ ທິນ຺ນໍ ນ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ ນ ມຫານິສໍສໍ ນ ມຫາຊຸຕິກໍ ນ ມຫາວິປ຺ຜາຣໍ.

"ອຏ຺ຖງ຺ຄສມນ຺ນາຄເຕ ກິກ຺ຂເວ ເຂຕ຺ເຕ ພີຊໍ ວຸຕ຺ຕໍ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ ມຫສ຺ສາທໍ ຜາຕິເສຍ຺ຍໍ. ກຖໍ ອຏ຺ຖງ຺ຄສມນ຺ນາຄເຕ? ອິຘ ກິກ຺ຂເວ ເຂຕ຺ຕໍ ອນຸນ຺ນາມານິນ຺ນາມິ ຈ ໂຫຕິ, ອປາສາຕສກ຺ຂຣິກຏ຺ຈ ໂຫຕິ, ອນູສຣຏ຺ຈ ໂຫຕິ, ຄມ຺ກີຣສີຕໍ ໂຫຕິ, ອາຍສມ຺ປນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ອປາຍສມ຺ປນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ມາຕິກາສມ຺ປນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ມຣິຍາທສມ຺ປນ຺ນໍ ໂຫຕິ. ເອວໍ ອຏ຺ຖງ຺ຄສມນ຺ນາຄເຕ ກິກ຺ຂເວ ເຂຕ຺ເຕ ພີຊໍ ວຸຕ຺ຕໍ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ ມຫສ຺ສາທໍ ຜາຕິເສຍ຺ຍໍ.

---

໑. ນ ຜາຕິເສຍ຺ຍນ຺ຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກ), ນ ຜາຕິເສຍ຺ຍາ (ກຕ຺ຖຈິ)

"ເອວເມວໍ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄເຕສຸ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມເຓສຸ ທານໍ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສໍ ມຫາຊຸຕິກໍ ມຫາວິປ຺ຜາຣໍ. ກຖໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄເຕສຸ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິກາ ໂຫນ຺ຕິ, ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປາ, ສມ຺ມາວາຈາ, ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ຕາ, ສມ຺ມາອາຊີວາ, ສມ຺ມາວາຍາມາ, ສມ຺ມາສຕິໂນ, ສມ຺ມາສມາຘິໂນ. ເອວໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄເຕສຸ ຠິກ຺ຂເວ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມເຓສຸ ທານໍ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສໍ ມຫາຊຸຕິກໍ ມຫາວິປ຺ຜາຣນ຺ຕິ.

"ຍຖາປິ ເຂຕ຺ເຕ ສມ຺ປນ຺ເນ ປວຸຕ຺ຕາ ພີຊສມ຺ປທາ
ເທເວ ສມ຺ປາທຍນ຺ຕມ຺ຫິ[1] ໂຫຕິ ຘຎ຺ຎສ຺ສ ສມ຺ປທາ.

ອນີຕິສມ຺ປທາ ໂຫຕິ ວິຣູຬ຺ຫີ ຠວຕິ ສມ຺ປທາ
ເວປຸລ຺ລສມ຺ປທາ ໂຫຕິ ຜລໍ ເວ ໂຫຕິ ສມ຺ປທາ.

ເອວໍ ສມ຺ປນ຺ນສີເລສຸ ທິນ຺ນາ ໂຠຊນສມ຺ປທາ;
ສມ຺ປທານໍ ອຸປເນຕິ ສມ຺ປນ຺ນໍ ຫິສ຺ສ ຕໍ ກຕໍ.

ຕສ຺ມາ ສມ຺ປທມາກງ຺ຂີ ສມ຺ປນ຺ນຕ຺ຖູຘ ປຸຄ຺ຄໂລ
ສມ຺ປນ຺ນປຎ຺ເຎ ເສເວຍ຺ຍ ເອວໍ ອິຊ຺ຌນ຺ຕິ ສມ຺ປທາ.

ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ເນ ລທ຺ຘາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສມ຺ປທໍ
ກໂຣຕິ ກມ຺ມສມ຺ປທໍ ລຠຕິ ຈຕ຺ຖສມ຺ປທໍ.

ໂລກໍ ຎຕ຺ວາ ຍຖາຠູຕໍ ປປ຺ປຸຍ຺ຍ ທິຏ຺ຐິສມ຺ປທໍ
ມຄ຺ຄສມ຺ປທມາຄມ຺ມ ຍາຕິ ສມ຺ປນ຺ນມານໂສ.

ໂອຘຸນິຕ຺ວາ ມລໍ ສພ຺ພໍ ປຕ຺ວາ ນິພ຺ພານສມ຺ປທໍ
ມຸຈ຺ຈຕິ ສພ຺ພທຸກ຺ເຂຫິ ສາ ໂຫຕິ ສພ຺ພສມ຺ປທາຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ;

໕. ທານູປປຕ຺ຕິສຸຕ຺ຕໍ

໓໕. * "ອຏ຺ຐິມາ ຠິກ຺ຂເວ ທານູປປຕ຺ຕິໂຍ. ກຕມາ ອຏ຺ຐ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ເອກຈ຺ໂຈ ທານໍ ເທຕິ ສມຓສ຺ສ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ວາ ອນ຺ນໍ ປານໍ ວຕ຺ຖໍ ຍານໍ

---

໑. ສຎ຺ຊາຍນ຺ຕມ຺ຫິ (ກ) * ທີ ໓-໔໑໔ ປິຏ຺ເຐປິ.

ມາລາຄນ຺ຮວິເລປນໍ ເສຍ຺ຍາວສຖປທີເປຍ຺ຍໍ. ໂສ ຍໍ ເທຕິ ຕໍ ປຈ຺ຈາສີສຕິ.[๑] ໂສ ປສ຺ສຕິ ຂຕ຺ຕິຍມຫາສາເລ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕມຫາສາເລ ວາ ຄຫປຕິມຫາສາເລ ວາ ປຄ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຕຫິ ສມປ຺ປິເຕ ສມງ຺ຄີພູເຕ ປຣິຈາຣຍມາເນ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອໂຫ ວຕາຫໍ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຕາ ຂຕ຺ຕິຍມຫາສາລານໍ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕມຫາສາລານໍ ວາ ຄຫປຕິມຫາສາລານໍ ວາ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ! ໂສ ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ທຫຕິ, ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຮິຝ຺ກາຕິ, ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ພາເວຕິ. ຕສ຺ສ ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ຫີເນ ວິມ຺ຕ຺ຕໍ,[๔] ອຸຕ຺ຕຣິ ອພາວິຕໍ, ຕຕ຺ຣູປປຕ຺ຕິຍາ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຕາ ຂຕ຺ຕິຍມຫາສາລານໍ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕມຫາສາລານໍ ວາ ຄຫປຕິມຫາສາລານໍ ວາ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ຕຄ຺ຈ ໂຂ ສີລວໂຕ ວທາມິ, ໂນ ທຸສ຺ສີລສ຺ສ. ອິຊ຺ຊຕິ ກິກ຺ຂເວ ສີລວໂຕ ເຈໂຕປຕິຮິ ວິສຸທ຺ຮຕ຺ຕາ. (๑)

"ອິຮ ປນ ກິກ຺ຂເວ ເອກຈ຺ໂຈ ທານໍ ເທຕິ ສມຕສ຺ສ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ວາ ອນ຺ນໍ ປານໍ ວຕ຺ຖໍ ຍານໍ ມາລາຄນ຺ຮວິເລປນໍ ເສຍ຺ຍາວສຖປທີເປຍ຺ຍໍ. ໂສ ຍໍ ເທຕິ ຕໍ ປຈ຺ຈາສີສຕິ. ຕສ຺ສ ສຸຕໍ ໂຫຕິ 'ຈາຕຸມຫາຣາຊິກາ[๕] ເທວາ ທີຝາຍຸກາ ວຕ຺ຕວນ຺ໂຕ ສຸຂພຫຸລາຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອໂຫ ວຕາຫໍ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຕາ ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ທຫຕິ, ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຮິຝ຺ກາຕິ, ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ພາເວຕິ. ຕສ຺ສ ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ຫີເນ ວິມ຺ຕ຺ຕໍ, ອຸຕ຺ຕຣິ ອພາວິຕໍ, ຕຕ຺ຣູປປຕ຺ຕິຍາ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຕາ ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ຕຄ຺ຈ ໂຂ ສີລວໂຕ ວທາມິ, ໂນ ທຸສ຺ສີລສ຺ສ. ອິຊ຺ຊຕິ ກິກ຺ຂເວ ສີລວໂຕ ເຈໂຕປຕິຮິ ວິສຸທ຺ຮຕ຺ຕາ. (๔)

"ອິຮ ປນ ກິກ຺ຂເວ ເອກຈ຺ໂຈ ທານໍ ເທຕິ ສມຕສ຺ສ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ວາ ອນ຺ນໍ ປານໍ ວຕ຺ຖໍ ຍານໍ ມາລາຄນ຺ຮວິເລປນໍ ເສຍ຺ຍາວສຖປທີເປຍ຺ຍໍ. ໂສ ຍໍ ເທຕິ ຕໍ ປຈ຺ຈາສີສຕິ. ຕສ຺ສ ສຸຕໍ ໂຫຕິ ຕາວຕິສາ ເທວາ ฯເປฯ ຍາມາ ເທວາ... ຕຸສິຕາ ເທວາ... ນິມ຺ມານຣຕີ ເທວາ... ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີ ເທວາ ທີຝາຍຸກາ ວຕ຺ຕວນ຺ໂຕ ສຸຂພຫຸລາຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອໂຫ ວຕາຫໍ ກາຍສ຺ສ ເພທາ ປຣໍ ມຣຕາ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີນໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ທຫຕິ, ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຮິຝ຺ກາຕິ, ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ພາເວຕິ.

---

๑. ປຈ຺ຈາສີສຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

๔. ຫີເນຮິມຸຕ຺ຕໍ (ສ຺ຍາ, ອິ) ວິມ຺ຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຮິມຸຕ຺ຕໍ, ວິມ຺ຕ຺ຕນ຺ຕິ ວາ ວິສ຺ສຝ຺ຖໍ (ຝີກາສໍວຕ຺ຕນາ)

๕. ຈາຕ຺ມ຺ມຫາຣາຊິກາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອິ)

ຕສ຺ສ ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ຫີເນ ວິມຸຕ຺ຕໍ, ອຸຕ຺ຕຣິ ອຠາວິຕໍ, ຕຕ຺ຣູປປຕ຺ຕິຍາ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີນໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ຕຎ຺ຈ ໂຂ ສີລວໂຕ ວທາມິ, ໂນ ທຸສ຺ສີລສ຺ສ. ອິຊ຺ຌຕິ ຠິກ຺ຂເວ ສີລວໂຕ ເຈໂຕປຓິຘິ ວິສຸທ຺ຘຕ຺ຕາ. (໓-໗)

“ອິທ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ເອກຈ຺ໂຈ ທານໍ ເທຕິ ສມຓສ຺ສ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ວາ ອນ຺ນໍ ປານໍ ວຕ຺ຖໍ ຍານໍ ມາລາຄນ຺ຘວິເລປນໍ ເສຍ຺ຍາວສຖປທີເປຍ຺ຍໍ. ໂສ ຍໍ ເທຕິ ຕໍ ປຈ຺ຈາສີສຕິ. ຕສ຺ສ ສຸຕໍ ໂຫຕິ ‘ພ຺ຣຫ຺ມກາຍິກາ ເທວາ ທີຆາຍຸກາ ວຓ຺ຓວນ຺ໂຕ ສຸຂພຫຸລາ’ຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ອໂຫ ວຕາຫໍ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ພ຺ຣຫ຺ມກາຍິການໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ. ໂສ ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ທຫຕິ, ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຘິຏ຺ຐາຕິ, ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ຠາເວຕິ. ຕສ຺ສ ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ຫີເນ ວິມຸຕ຺ຕໍ, ອຸຕ຺ຕຣິ ອຠາວິຕໍ, ຕຕ຺ຣູປປຕ຺ຕິຍາ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ພ຺ຣຫ຺ມກາຍິການໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ຕຎ຺ຈ ໂຂ ສີລວໂຕ ວທາມິ, ໂນ ທຸສ຺ສີລສ຺ສ; ວີຕຣາຄສ຺ສ, ໂນ ສຣາຄສ຺ສ. ອິຊ຺ຌຕິ ຠິກ຺ຂເວ ສີລວໂຕ ເຈໂຕປຓິຘິ ວີຕຣາຄຕ຺ຕາ. ອິມາ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐ ທານູປປຕ຺ຕິໂຍຕິ. (໘) ປຎ຺ຈມໍ.

໖. ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸສຸຕ຺ຕໍ

໓໖. “ຕີຓີມານິ ຠິກ຺ຂເວ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖູນິ. ກຕມານິ ຕີຓີ? ທານມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ,[໑] ສີລມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ, ຠາວນາມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ. ອິທ ຠິກ຺ຂເວ ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ທານມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ປຣິຕ຺ຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ສີລມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ປຣິຕ຺ຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ຠາວນາມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸໍ[໒] ນາຠິສມ຺ໂຠຕິ. ໂສ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ມນຸສ຺ສໂທຠຄ຺ຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ.

“ອິທ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ທານມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ມຕ຺ຕໂສ ກຕໍ ໂຫຕິ, ສີລມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ມຕ຺ຕໂສ ກຕໍ ໂຫຕິ, ຠາວນາມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸໍ ນາຠິສມ຺ໂຠຕິ. ໂສ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ມນຸສ຺ສໂສຠຄ຺ຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ.

---

໑. ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸໍ (ສີ, ອິ) ເອວມຸປຣິປິ.
໒. ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ (ສ຺ຍາ)

"ອິຘ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ທານມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ອທິມຕ຺ຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ສີລມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ອທິມຕ຺ຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ຠາວນາມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸໍ ນາຠິສມ຺ໂຠຕິ. ໂສ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ຕຕ຺ຣ ຠິກ຺ຂເວ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມຫາຣາຊາໂນ ທານມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸໍ ອຕິເຣກໍ ກຣິຕ຺ວາ, ສີລມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸໍ ອຕິເຣກໍ ກຣິຕ຺ວາ, ຈາຕຸມຫາຣາຊິເກ ເທເວ ທສຫິ ຐາເນຫິ ອຘິຄຓ຺ຫນ຺ຕິ ທິພ຺ເພນ ອາຍຸນາ, ທິພ຺ເພນ ວຓ຺ເຓນ, ທິພ຺ເພນ ສຸເຂນ, ທິພ຺ເພນ ຍເສນ, ທິພ຺ເພນ ອາຘິປເຕຍ຺ເຍນ, ທິພ຺ເພຫິ ຣູເປຫິ, ທິພ຺ເພຫິ ສທ຺ເທຫິ, ທິພ຺ເພຫິ ຄນ຺ເຘຫິ, ທິພ຺ເພຫິ ຣເສຫິ, ທິພ຺ເພຫິ ໂຜຏ຺ຐພ຺ເພຫິ.

"ອິຘ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ທານມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ອຘິມຕ຺ຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ສີລມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ອຘິມຕ຺ຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ຠາວນາມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸໍ ນາຠິສມ຺ໂຠຕິ. ໂສ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ຕາວຕິໍສານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ຕຕ຺ຣ ຠິກ຺ຂເວ ສກ຺ໂກ ເທວານມິນ຺ໂທ ທານມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸໍ ອຕິເຣກໍ ກຣິຕ຺ວາ ສີລມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸໍ ອຕິເຣກໍ ກຣິຕ຺ວາ ຕາວຕິໍເສ ເທເວ ທສຫິ ຐາເນຫິ ອຘິຄຓ຺ຫາຕິ ທິພ຺ເພນ ອາຍຸນາ ຯເປຯ ທິພ຺ເພຫິ ໂຜຏ຺ຐພ຺ເພຫິ.

"ອິຘ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ທານມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ອຘິມຕ຺ຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ສີລມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ອຘິມຕ຺ຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ ຠາວນາມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸໍ ນາຠິສມ຺ໂຠຕິ. ໂສ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ຍາມານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ ຕຕ຺ຣ ຠິກ຺ຂເວ ສຸຍາໂມ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ທານມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸໍ ອຕິເຣກໍ ກຣິຕ຺ວາ ສີລມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸໍ ອຕິເຣກໍ ກຣິຕ຺ວາຍາເມ ເທເວ ທສຫິ ຐາເນຫິ ອຘິຄຓ຺ຫາຕິ ທິພ຺ເພນ ອາຍຸນາ ຯເປຯ ທິພ຺ເພຫິ ໂຜຏ຺ຐພ຺ເພຫິ

"ອິຘ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ທານມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ອຘິມຕ຺ຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ສີລມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ອຘິມຕ຺ຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ ຠາວນາມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸໍ ນາຠິສມ຺ໂຠຕິ. ໂສ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ຕຸສິຕານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ ຕຕ຺ຣ ຠິກ຺ຂເວ ສນ຺ຕຸສິໂຕ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ທານມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸໍ ອຕິເຣກໍ ກຣິຕ຺ວາ ສີລມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸໍ ອຕິເຣກໍ ກຣິຕ຺ວາຕຸສິເຕ ເທເວ ທສຫິ ຐາເນຫິ ອຘິຄຓ຺ຫາຕິ ທິພ຺ເພນ ອາຍຸນາ ຯເປຯ ທິພ຺ເພຫິ ໂຜຏ຺ຐພ຺ເພຫິ

ອິຘ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ທານມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ອຘິມຕ຺ຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ສີລມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ອຘິມຕ຺ຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ຠາວນາມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸໍ ນາຠິສມ຺ໂຠຕິ. ໂສ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ນິມ຺ມານຣຕີນໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ຕຕ຺ຣ ຠິກ຺ຂເວ ສຸນິມ຺ມິໂຕ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ທານມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸໍ ອຕິເຣກໍ ກຣິຕ຺ວາ, ສີລມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸໍ ອຕິເຣກໍ ກຣິຕ຺ວາ, ນິມ຺ມານຣຕີເທເວ ທສຫິ ຐາເນຫິ ອຘິຄຓ຺ຫາຕິ ທິພ຺ເພນ ອາຍຸນາ ຯເປຯ ທິພ຺ເພຫິ ໂຜຏ຺ຐພ຺ເພຫິ.

ອິຘ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ທານມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ອຘິມຕ຺ຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ສີລມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ອຘິມຕ຺ຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ຠາວນາມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸໍ ນາຠິສມ຺ໂຠຕິ. ໂສ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີນໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ຕຕ຺ຣ ຠິກ຺ຂເວ ວສວຕ຺ຕີ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ທານມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸໍ ອຕິເຣກໍ ກຣິຕ຺ວາ, ສີລມຍໍ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸໍ ອຕິເຣກໍ ກຣິຕ຺ວາ, ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີເທເວ ທສຫິ ຐາເນຫິ ອຘິຄຓ຺ຫາຕິ ທິພ຺ເພນ ອາຍຸນາ, ທິພ຺ເພນ ວຓ຺ເຓນ, ທິພ຺ເພນ ສຸເຂນ, ທິພ຺ເພນ ຍເສນ, ທິພ຺ເພນ ອາຘິປເຕຍ຺ເຍນ, ທິພ຺ເພຫິ ຣູເປຫິ, ທິພ຺ເພຫິ ສທ຺ເທຫິ, ທິພ຺ເພຫິ ຄນ຺ເຘຫິ, ທິພ຺ເພຫິ ຣເສຫິ, ທິພ຺ເພຫິ ໂຜຏ຺ຐພ຺ເພຫິ ອິມານິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຕີຓິ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖູນີຕິ. ຉຏ຺ຐໍ.

໗. ສປ຺ປຸຣິສທານສຸຕ຺ຕໍ

໓໗. "ອຏ຺ຐິມານິ ຠິກ຺ຂເວ ສປ຺ປຸຣິສທານານິ. ກຕມານິ ອຏ຺ຐ? ສຸຈິໍ ເທຕິ, ປຓີຕໍ ເທຕິ, ກາເລນ ເທຕິ, ກປ຺ປິຍໍ ເທຕິ, ວິເຈຍ຺ຍ ເທຕິ, ອຠິຓ຺ຫໍ ເທຕິ, ທທໍ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາເທຕິ, ທຕ຺ວາ ອຕ຺ຕມໂນ ໂຫຕິ. ອິມານິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐ ສປ຺ປຸຣິສທານານີຕິ.

ສຸຈິໍ ປຓີຕໍ ກາເລນ ກປ຺ປິຍໍ ປານໂຠຊນໍ
ອຠິຓ຺ຫໍ ທທາຕິ ທານໍ ສຸເຂຕ຺ເຕສຸ[໑] ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິສຸ.
ເນວ[໒] ວິປ຺ປຏິສາຣິສ຺ສ ຈຊິຕ຺ວາ ອາມິສໍ ພຫຸໍ
ເອວໍ ທິນ຺ນານິ ທານານິ ວຓ຺ຓຍນ຺ຕິ ວິປສ຺ສິໂນ.
ເອວໍ ຍຊິຕ຺ວາ ເມຘາວີ ສທ຺ໂຘ ມຸຕ຺ເຕນ ເຈຕສາ
ອພ຺ຍາປຊ຺ຊໍ[໓] ສຸຂໍ ໂລກໍ ປຓ຺ຑິໂຕ ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ.

ສຕ຺ຕມໍ.

໑. ສຸເຂຕ຺ເຕ (ສີ, ອິ) ໒. ນ ຈ (ສີ, ອິ) ໓. ອພ຺ຍາປຊ຺ຊໍ (?) ອໍ ໒-໔໗, ອໍ ໔-໔໐ ປີຜ຺ເກສຸປີ.

໗. ສປ຺ປຸຣິສສຸຕ຺ຕໍ

໓໗. "ສປ຺ປຸຣິໂສ ພິກ຺ຂເວ ກຸເລ ຊາຍມາໂນ ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ໂຫຕິ ມາຕາປິຕູນໍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ໂຫຕິ, ປຸຕ຺ຕທາຣສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ໂຫຕິ, ທາສກມ຺ມກຣໂປຣິສສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ໂຫຕິ, ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈານໍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ໂຫຕິ, ປຸພ຺ພເປຕານໍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ໂຫຕິ, ຣຍ຺ໂຍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ໂຫຕິ, ເທວຕານໍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ໂຫຕິ, ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ໂຫຕິ.

"ເສຍ຺ຍຖາປິ ພິກ຺ຂເວ ມຫາເມໂຄ ສພ຺ພສສ຺ສານິ ສມ຺ປາເທນ຺ໂຕ ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ[1] ໂຫຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ສປ຺ປຸຣິໂສ ກຸເລ ຊາຍມາໂນ ພຫຸໂນ ຊນສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ໂຫຕິ ມາຕາປິຕູນໍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ໂຫຕິ, ປຸຕ຺ຕທາຣສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ໂຫຕິ, ທາສກມ຺ມກຣໂປຣິສສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ໂຫຕິ, ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈານໍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ໂຫຕິ, ປຸພ຺ພເປຕານໍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ໂຫຕິ, ຣຍ຺ໂຍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ໂຫຕິ, ເທວຕານໍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ໂຫຕິ, ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ໂຫຕີຕິ.

"ພຫູນໍ[2] ວຕ ອຕ຺ຖາຍ　　ສປ຺ປຍ຺ໂຍ ຄຣມາວສໍ
ມາຕຣໍ ປິຕຣໍ ປຸພ຺ເພ　　ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວມຕນ຺ທິໂຕ.

ປູເຊຕິ ສຫສມ຺ເມນ　　ປຸພ຺ເພກຕມນຸສ຺ສຣໍ
ອນາຄາເຣ ປພ຺ພຊິເຕ　　ອປເຈ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣໂຍ.[3]

ນິວິຕ຺ຖສທ຺ໂຮ ປູເຊຕິ　　ຍຕ຺ວາ ຮມ຺ເມ ຈ ເປສໂລ[4]
ຣຍ຺ໂຍ ຫິໂຕ ເທວຫິໂຕ　　ຍາຕີນໍ ສຂີນໍ ຫິໂຕ.

ສພ຺ເພສໍ[5] ໂສ ຫິໂຕ ໂຫຕິ　　ສທ຺ຮມ຺ເມ ສຸປ຺ປຕິຕ຺ຖິໂຕ
ວິເນຍ຺ຍ ມຈ຺ເຊຣມລໍ　　ສ[6] ໂລກໍ ກຊເຕ ສິວນ຺ຕິ.

ອຕ຺ຖມໍ;

---

໑. ຫິຕາຍ ໆເປໆ (ສ຺ຍາ, ກ)　໒. ພຫຸນ຺ນໍ (ສີ, ອິ)　໓. ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິໂນ (ສ຺ຍາ)
໔. ເປສເລ (ກ)　໕. ສພ຺ເພສຸ (ກ)　໖. ສ (ສ຺ຍາ, ອິ, ກ)

໘. ອກິສນຸທສຸຕຸຕໍ

໓໘. "ອຜຸກິເມ ກິກຸຂເວ ປຸຄຸລາກິສນຸທາ ກຸສລາກິສນຸທາ ສຸຂສຸສາຫາຣາ ໂສວຄຸຄິກາ ສຸຂວິປາກາ ສຄຸຄສໍວຕຸຕນິກາ, ອິຜຸກາຍ ກນຸຕາຍ ມນາປາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ສໍວຕຸຕນຸຕິ. ກຕເມ ອຜຸກ? ອິຮ ກິກຸຂເວ ອຣິຍສາວໂກ ພຸທຸຮໍ ສຣຕໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ. ອຍໍ ກິກຸຂເວ ປກໂມ ປຸຄຸລາກິສນຸໂທ ກຸສລາກິສນຸໂທ ສຸຂສຸສາຫາໂຣ ໂສວຄຸຄິໂກ ສຸຂວິປາໂກ ສຄຸຄສໍວຕຸຕນິໂກ, ອິຜຸກາຍ ກນຸຕາຍ ມນາປາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ສໍວຕຸຕຕິ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ກິກຸຂເວ ອຣິຍສາວໂກ ຮມຸມໍ ສຣຕໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ. ອຍໍ ກິກຸຂເວ ທຸຕິໂຍ ປຸຄຸລາກິສນຸໂທ ฯເປฯ ສໍວຕຸຕຕິ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ກິກຸຂເວ ອຣິຍສາວໂກ ສງຸພໍ ສຣຕໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ. ອຍໍ ກິກຸຂເວ ຕຕິໂຍ ປຸຄຸລາກິສນຸໂທ ກຸສລາກິສນຸໂທ ສຸຂສຸສາຫາໂຣ ໂສວຄຸຄິໂກ ສຸຂວິປາໂກ ສຄຸຄສໍວຕຸຕນິໂກ, ອິຜຸກາຍ ກນຸຕາຍ ມນາປາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ສໍວຕຸຕຕິ.

* "ປຄຸຈິມານິ ກິກຸຂເວ ທານານິ ມຫາທານານິ ອຄຸຄລຸລານິ ຣຕຸຕລຸລານິ ວໍສລຸລານິ ໂປຣາຕານິ ອສໍກິຕຸຕານິ ອສໍກິຕຸຕປຸພຸພານິ, ນ ສໍກິຍນຸຕິ ນ ສໍກິຍິສຸສນຸຕິ, ອປຸປຜິກຸຜຸການິ[๑] ສມເຕຫິ ພຸຣາຫຸມເຕຫິ ວິລຸລູຫິ ກຕມານິ ປຄຸຈ? ອິຮ ກິກຸຂເວ ອຣິຍສາວໂກ ປາຕາຕິປາຕໍ ປຫາຍ ປາຕາຕິປາຕາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ປາຕາຕິປາຕາ ປຜິວິຣໂຕ ກິກຸຂເວ ອຣິຍສາວໂກ ອປຣິມາຕານໍ ສຕຸຕານໍ ອກຍໍ ເທຕິ, ອເວຣໍ ເທຕິ, ອພຸຍາພຊຸຊໍ[๒] ເທຕິ. ອປຣິມາຕານໍ ສຕຸຕານໍ ອກຍໍ ທຕຸວາ ອເວຣໍ ທຕຸວາ ອພຸຍາພຊຸຊໍ ທຕຸວາ ອປຣິມາຕສຸສ ອກຍສຸສ ອເວຣສຸສ ອພຸຍາພຊຸຊສຸສ ກາຄີ ໂຫຕິ. ອິທໍ ກິກຸຂເວ ປກມໍ ທານໍ ມຫາທານໍ ອຄຸຄລຸລໍ ຣຕຸຕລຸລໍ ວໍສລຸລໍ ໂປຣາຕໍ ອສໍກິຕຸຕໍ ອສໍກິຕຸຕປຸພຸພໍ, ນ ສໍກິຍຕິ ນ ສໍກິຍິສຸສຕິ, ອປຸປຜິກຸຜຸກໍ ສມເຕຫິ ພຸຣາຫຸມເຕຫິ ວິລຸລູຫິ ອຍໍ ກິກຸຂເວ ຈຕຸຕຸໂຖ ປຸຄຸລາກິສນຸໂທ ກຸສລາກິສນຸໂທ ສຸຂສຸສາຫາໂຣ ໂສວຄຸຄິໂກ ສຸຂວິປາໂກ ສຄຸຄສໍວຕຸຕນິໂກ, ອິຜຸກາຍ ກນຸຕາຍ ມນາປາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ສໍວຕຸຕຕິ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ກິກຸຂເວ ອຣິຍສາວໂກ ອທິນຸນາທານໍ ປຫາຍ ອທິນຸນາທານາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ฯເປฯ ກາເມສຸມິຈຸຊາຈາຣໍ ປຫາຍ ກາເມສຸມິຈຸຊາຈາຣາ ປຜິວິຣໂຕ

---

* ອກິ ໘-໔໕໖ ປິຜເກ. ໑. ອປຸປຕິກຸຜຸການິ (ສີ) ໒. ອພຸຍາປຊຸຊໍ (ກ) ເອວມຸປຣິປິ.

ໂຫຕິ ໆເປໆ ມຸສາວາທໍ ປຫາຍ ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ໆເປໆ ສຸຣາເມຣຍ-ມຊ຺ຊປມາທຏ຺ຐານໍ ປຫາຍ ສຸຣາເມຣຍມຊ຺ຊປມາທຏ຺ຐານາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ສຸຣາເມຣຍມຊ຺ຊປມາທຏ຺ຐານາ ປຏິວິຣໂຕ ຠິກ຺ຂເວ ອຣິຍສາວໂກ ອປຣິມາຓານໍ ສຕ຺ຕານໍ ອຠຍໍ ເທຕິ ອເວຣໍ ເທຕິ ອພ຺ຍາພຊ຺ຌໍ ເທຕິ. ອປຣິມາຓານໍ ສຕ຺ຕານໍ ອຠຍໍ ທຕ຺ວາ ອເວຣໍ ທຕ຺ວາ ອພ຺ຍາພຊ຺ຌໍ ທຕ຺ວາ, ອປຣິມາຓສ຺ສ ອຠຍສ຺ສ ອເວຣສ຺ສ ອພ຺ຍາພຊ຺ຌສ຺ສ ຠາຄີ ໂຫຕິ. ອິທໍ ຠິກ຺ຂເວ ປຎ຺ຈມໍ ທານໍ ມຫາທານໍ ອຄ຺ຄຎ຺ຎໍ ຣຕ຺ຕຎ຺ຎໍ ວໍສຎ຺ຎໍ ໂປຣາຓໍ ອສໍກິຓ຺ຓໍ ອສໍກິຓ຺ຓປຸພ຺ພໍ ນ ສໍກີຍຕິ ນ ສໍກີຍິສ຺ສຕິ, ອປ຺ປຏິກຸຏ຺ຐໍ ສມເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິຎ຺ຎູຫີ. ອຍໍ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐໂມ ປຸຎ຺ຎາຠິສນ຺ໂທ ກຸສລາຠິສນ຺ໂທ ສຸຂສ຺ສາຫາໂຣ ໂສວຄ຺ຄິໂກ ສຸຂວິປາໂກ ສຄ຺ຄສໍວຕ຺ຕນິໂກ, ອິຏ຺ຐາຍ ກນ຺ຕາຍ ມນາປາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ອິເມ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐ ປຸຎ຺ຎາຠິສນ຺ທາ ກຸສລາຠິສນ຺ທາ ສຸຂສ຺ສາຫາຣາ ໂສວຄ຺ຄິກາ ສຸຂວິປາກາ ສຄ຺ຄສໍວຕ຺ຕນິກາ, ອິຏ຺ຐາຍ ກນ຺ຕາຍ ມນາປາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ. ນວມໍ.

໑໐. ທຸຈ຺ຈຣິຕວິປາກສຸຕ຺ຕໍ

໔໐. "ປາຓາຕິປາໂຕ ຠິກ຺ຂເວ ອາເສວິໂຕ ຠາວິໂຕ ພຫຸລີກໂຕ ນິຣຍສໍວຕ຺ຕນິໂກ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິສໍວຕ຺ຕນິໂກ ເປຕ຺ຕິວິສຍສໍວຕ຺ຕນິໂກ. ໂຍ ສພ຺ພລຫຸໂສ[1] ປາຓາຕິປາຕສ຺ສ ວິປາໂກ, ມນຸສ຺ສຠູຕສ຺ສ ອປ຺ປາຍຸກສໍວຕ຺ຕນິໂກ ໂຫຕິ.

"ອທິນ຺ນາທານໍ ຠິກ຺ຂເວ ອາເສວິຕໍ ຠາວິຕໍ ພຫຸລີກຕໍ ນິຣຍສໍວຕ຺ຕນິກໍ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິສໍວຕ຺ຕນິກໍ ເປຕ຺ຕິວິສຍສໍວຕ຺ຕນິກໍ. ໂຍ ສພ຺ພລຫຸໂສ ອທິນ຺ນາທານສ຺ສ ວິປາໂກ, ມນຸສ຺ສຠູຕສ຺ສ ໂຠຄພ຺ຍສນສໍວຕ຺ຕນິໂກ ໂຫຕິ.

"ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາໂຣ ຠິກ຺ຂເວ ອາເສວິໂຕ ຠາວິໂຕ ພຫຸລີກໂຕ ນິຣຍ-ສໍວຕ຺ຕນິໂກ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິສໍວຕ຺ຕນິໂກ ເປຕ຺ຕິວິສຍສໍວຕ຺ຕນິໂກ. ໂຍ ສພ຺ພລຫຸໂສ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣສ຺ສ ວິປາໂກ, ມນຸສ຺ສຠູຕສ຺ສ ສປຕ຺ຕເວຣສໍວຕ຺ຕນິໂກ ໂຫຕິ.

---

໑. ສພ຺ພລຫຸໂສຕິ ສພ຺ພລຫຸໂກ (ສ຺ຍາ-ຏ຺ກ)

“ມຸສາວາໂທ ພິກ຺ຂເວ ອາເສວິໂຕ ພາວິໂຕ ພຫຸລີກໂຕ ນິຣຍສໍວຕ຺ຕນິໂກ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິສໍວຕ຺ຕນິໂກ ເປຕ຺ຕິວິສຍສໍວຕ຺ຕນິໂກ. ໂຍ ສພ຺ພລຫຸໂສ ມຸສາວາທສ຺ສ ວິປາໂກ, ມນຸສ຺ສພູຕສ຺ສ ອພູຕພ຺ພກ຺ຂານສໍວຕ຺ຕນິໂກ ໂຫຕິ.

“ປິສຸຓາ ພິກ຺ຂເວ ວາຈາ ອາເສວິຕາ ພາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ນິຣຍສໍວຕ຺ຕນິກາ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິສໍວຕ຺ຕນິກາ ເປຕ຺ຕິວິສຍສໍວຕ຺ຕນິກາ. ໂຍ ສພ຺ພລຫຸໂສ ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ວິປາໂກ, ມນຸສ຺ສພູຕສ຺ສ ມິຕ຺ເຕຫິ ເພທນສໍວຕ຺ຕນິໂກ ໂຫຕິ.

“ຜຣຸສາ ພິກ຺ຂເວ ວາຈາ ອາເສວິຕາ ພາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ນິຣຍສໍວຕ຺ຕນິກາ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິສໍວຕ຺ຕນິກາ ເປຕ຺ຕິວິສຍສໍວຕ຺ຕນິກາ. ໂຍ ສພ຺ພລຫຸໂສ ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ວິປາໂກ, ມນຸສ຺ສພູຕສ຺ສ ອມນາປສທ຺ທສໍວຕ຺ຕນິໂກ ໂຫຕິ.

“ສມ຺ຜປ຺ປລາໂປ ພິກ຺ຂເວ ອາເສວິໂຕ ພາວິໂຕ ພຫຸລີກໂຕ ນິຣຍສໍວຕ຺ຕນິໂກ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິສໍວຕ຺ຕນິໂກ ເປຕ຺ຕິວິສຍສໍວຕ຺ຕນິໂກ. ໂຍ ສພ຺ພລຫຸໂສ ສມ຺ຜປ຺ປລາປສ຺ສ ວິປາໂກ, ມນຸສ຺ສພູຕສ຺ສ ອນາເທຍ຺ຍວາຈາສໍວຕ຺ຕນິໂກ ໂຫຕິ.

“ສຸຣາເມຣຍປານໍ ພິກ຺ຂເວ ອາເສວິຕໍ ພາວິຕໍ ພຫຸລີກຕໍ ນິຣຍສໍວຕ຺ຕນິກໍ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິສໍວຕ຺ຕນິກໍ ເປຕ຺ຕິວິສຍສໍວຕ຺ຕນິກໍ. ໂຍ ສພ຺ພລຫຸໂສ ສຸຣາເມຣຍປານສ຺ສ ວິປາໂກ, ມນຸສ຺ສພູຕສ຺ສ ອຸມ຺ມຕ຺ຕກສໍວຕ຺ຕນິໂກ ໂຫຕີຕິ. ທສມໍ.

ທານວຄ຺ໂຄ ຈຕຸຕ຺ໂຖ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ເທ຺ວ ທານານິ ວຕ຺ຖຸຍ຺ຈ ເຂຕ຺ຕໍ ທານູປປຕ຺ຕິໂຍ
ກິຣິຍໍ ເທ຺ວ ສປ຺ປຸຣິສາ ອກິສນ຺ໂທ ວິປາໂກ ຈາຕິ.

໕. ອຸໂປສຖວຄ຺ໂຄ

໑. ສໍຂິຕ຺ຕູໂປສຖສຸຕ຺ຕໍ

໔໑. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ; ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ "ຠິກ຺ຂໂວຕິ. "ຠທນ຺ເຕຕິ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

"ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ ຠິກ຺ຂເວ ອຸໂປສໂຖ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ມຫານິສໍໂສ ມຫາຊຸຕິໂກ ມຫາວິປ຺ຜາໂຣ. ກຖໍ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ຈ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐງ຺ຄ-ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຸໂປສໂຖ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ມຫານິສໍໂສ ມຫາຊຸຕິໂກ ມຫາວິປ຺ຜາໂຣ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ອຣິຍສາວໂກ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ຍາວຊີວໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ປາຓາຕິປາຕໍ ປຫາຍ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣຕາ ນິຫິຕທຓ຺ຑາ ນິຫິຕສຕ຺ຖາ ລຊ຺ຊີ ທຍາປນ຺ນາ, ສພ຺ພປາຓຠູຕຫິຕານຸກມ຺ປິໂນ ວິຫຣນ຺ຕິ. ອຫມ຺ປຊ຺ຊ ອິມຎ຺ຈ ຣຕ຺ຕິໍ ອິມຎ຺ຈ ທິວສໍ ປາຓາຕິປາຕໍ ປຫາຍ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ນິຫິຕທຓ຺ໂຑ ນິຫິຕສຕ຺ໂຖ ລຊ຺ຊີ ທຍາປນ຺ໂນ, ສພ຺ພປາຓຠູຕຫິຕານຸກມ຺ປີ ວິຫຣາມິ. ອິມິນາປງ຺ເຄນ[໑] ອຣຫຕໍ ອນຸກໂຣມິ, ອຸໂປສໂຖ ຈ ເມ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ຠວິສ຺ສຕີຕິ. ອິມິນາ ປຖເມນ ອງ຺ເຄນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ.

"'ຍາວຊີວໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ອທິນ຺ນາທານໍ ປຫາຍ ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣຕາ ທິນ຺ນາທາຍີ ທິນ຺ນປາຏິກງ຺ຂີ, ອເຖເນນ ສຸຈິຠູເຕນ ອຕ຺ຕນາ ວິຫຣນ຺ຕິ. ອຫໍ ປຊ຺ຊ ອິມຎ຺ຈ ຣຕ຺ຕິໍ ອິມຎ຺ຈ ທິວສໍ ອທິນ຺ນາທານໍ ປຫາຍ ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣໂຕ ທິນ຺ນາທາຍີ ທິນ຺ນປາຏິກງ຺ຂີ, ອເຖເນນ ສຸຈິຠູເຕນ ອຕ຺ຕນາ ວິຫຣາມິ. ອິມິນາປງ຺ເຄນ ອຣຫຕໍ ອນຸກໂຣມິ, ອຸໂປສໂຖ ຈ ເມ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ຠວິສ຺ສຕີຕິ. ອິມິນາ ທຸຕິເຍນ ອງ຺ເຄນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ.

"'ຍາວຊີວໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປຫາຍ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິໂນ ອາຣາຈາຣິໂນ ວິຣຕາ ເມຖຸນາ ຄາມຘມ຺ມາ ອຫໍ ປຊ຺ຊ ອິມຎ຺ຈ ຣຕ຺ຕິໍ ອິມຎ຺ຈ ທິວສໍ ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປຫາຍ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ອາຣາຈາຣີ[໔] ວິຣໂຕ ເມຖຸນາ ຄາມຘມ຺ມາ ອິມິນາປງ຺ເຄນ ອຣຫຕໍ ອນຸກໂຣມິ, ອຸໂປສໂຖ ຈ ເມ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ຠວິສ຺ສຕີຕິ. ອິມິນາ ຕຕິເຍນ ອງ຺ເຄນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ.

---

໑. ອິມິນາປິ ອງ຺ເຄນ (ສີ, ອິ) ອໍ ໑-໔໑໔ - ປິຏ຺ເກປິ.

໔. ອນາຈາຣີ (ກ)

"'ຍາວຊີວໍ ອຣຫນຸໂຕ ມຸສາວາທໍ ປຫາຍ ມຸສາວາທາ ປຜິວິຣຕາ ສຈຸຈວາທີໂນ ສຈຸຈສນຸຮາ ເຖຕາ ປຈຸຈຍິກາ ອວິສໍວາທໂກ ໂລກສຸສ. ອຫໍ ປຊຸຊ ອິມຄຸຈ ຣຕຸຕຶ ອິມຄຸຈ ທິວສໍ ມຸສາວາທໍ ປຫາຍ ມຸສາວາທາ ປຜິວິຣໂຕ ສຈຸຈວາທີ ສຈຸຈສນຸໂຮ ເຖໂຕ ປຈຸຈຍິໂກ ອວິສໍວາທໂກ ໂລກສຸສ. ອິມິນາປງຸເຄນ ອຣຫຕໍ ອນຸກໂຣມິ, ອຸໂປສໂຖ ຈ ເມ ອຸປວຸຕຸໂຖ ກວິສຸສຕີຕິ. ອິມິນາ ຈຕຸຕຸເຖນ ອງຸເຄນ ສມນຸນາຄໂຕ ໂຫຕິ.

"'ຍາວຊີວໍ ອຣຫນຸໂຕ ສຸຣາເມຣຍມຊຸຊປມາທຜຸການໍ ປຫາຍ ສຸຣາເມຣຍມຊຸຊ-ປມາທຜຸການາ ປຜິວິຣຕາ. ອຫໍ ປຊຸຊ ອິມຄຸຈ ຣຕຸຕຶ ອິມຄຸຈ ທິວສໍ ສຸຣາເມຣຍມຊຸຊ ປມາທຜຸການໍ ປຫາຍ ສຸຣາເມຣຍມຊຸຊປມາທຜຸການາ ປຜິວິຣໂຕ. ອິມິນາປງຸເຄນ ອຣຫຕໍ ອນຸກໂຣມິ, ອຸໂປສໂຖ ຈ ເມ ອຸປວຸຕຸໂຖ ກວິສຸສຕີຕິ. ອິມິນາ ປຄຸຈເມນ ອງຸເຄນ ສມນຸນາຄໂຕ ໂຫຕິ.

"'ຍາວຊີວໍ ອຣຫນຸໂຕ ເອກກຕຸຕິກາ ຣຕຸຕູປຣຕາ ວິຣຕາ ວິການໂກຊນາ. ອຫໍ ປຊຸຊ ອິມຄຸຈ ຣຕຸຕຶ ອິມຄຸຈ ທິວສໍ ເອກກຕຸຕິໂກ ຣຕຸຕູປຣໂຕ ວິຣໂຕ ວິການໂກຊນາ. ອິມິນາປງຸເຄນ ອຣຫຕໍ ອນຸກໂຣມິ, ອຸໂປສໂຖ ຈ ເມ ອຸປວຸຕຸໂຖ ກວິສຸສຕີຕິ. ອິມິນາ ຉຜຸເກນ ອງຸເຄນ ສມນຸນາຄໂຕ ໂຫຕິ.

"'ຍາວຊີວໍ ອຣຫນຸໂຕ ນຈຸຈຄີຕວາທິຕວິສູກທສຸສນມາລາຄນຸຮວິເລປນຮາຣຕ-ມຕຸຫນວິກູສນຜຸການໍ ປຫາຍ ນຈຸຈຄີຕວາທິຕວິສູກທສຸສນມາລາຄນຸຮວິເລປນຮາຣຕ-ມຕຸຫນວິກູສນຜຸການາ ປຜິວິຣຕາ. ອຫໍ ປຊຸຊ ອິມຄຸຈ ຣຕຸຕຶ ອິມຄຸຈ ທິວສໍ ນຈຸຈຄີຕວາທິຕວິສູກທສຸສນມາລາຄນຸຮວິເລປນຮາຣຕມຕຸຫນວິກູສນຜຸການໍ ປຫາຍ ນຈຸຈຄີຕວາທິຕວິສູກທສຸສນມາລາຄນຸຮວິເລປນຮາຣຕມຕຸຫນວິກູສນຜຸການາ ປຜິວິຣໂຕ. ອິມິນາປງຸເຄນ ອຣຫຕໍ ອນຸກໂຣມິ, ອຸໂປສໂຖ ຈ ເມ ອຸປວຸຕຸໂຖ ກວິສຸສຕີຕິ. ອິມິນາ ສຕຸຕເມນ ອງຸເຄນ ສມນຸນາຄໂຕ ໂຫຕິ.

"'ຍາວຊີວໍ ອຣຫນຸໂຕ ອຸຈຸຈາສຍນມຫາສຍນໍ ປຫາຍ ອຸຈຸຈາສຍນມຫາສຍນາ ປຜິວິຣຕາ ນີຈເສຍຸຍໍ ກປຸເປນຸຕິ ມຄຸຈເກ ວາ ຕິຕສນຸຖາຣເກ ວາ. ອຫໍ ປຊຸຊ ອິມຄຸຈ ຣຕຸຕຶ ອິມຄຸຈ ທິວສໍ ອຸຈຸຈາສຍນມຫາສຍນໍ ປຫາຍ ອຸຈຸຈາສຍນມຫາສຍນາ ປຜິວິຣໂຕ ນີຈເສຍຸຍໍ ກປຸເປມິ ມຄຸຈເກ ວາ ຕິຕສນຸຖາຣເກ ວາ. ອິມິນາປງຸເຄນ ອຣຫຕໍ ອນຸກໂຣມິ, ອຸໂປສໂຖ ຈ ເມ ອຸປວຸຕຸໂຖ ກວິສຸສຕີຕິ. ອິມິນາ ອຜຸກເມນ

ອງ຺ເຄນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ. ເອວໍ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ ອຸໂປສໂຖ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ມຫານິສໍໂສ ມຫາຊຸຕິໂກ ມຫາວິປ຺ຜາໂຣຕິ. ປຐມໍ.

໒. ວິຕ຺ຖຕູໂປສຖສຸຕ຺ຕໍ

໔໒. “ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ ຠິກ຺ຂເວ ອຸໂປສໂຖ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ມຫານິສໍໂສ ມຫາຊຸຕິໂກ ມຫາວິປ຺ຜາໂຣ. ກຖໍ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ຈ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐງ຺ຄ-ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຸໂປສໂຖ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ມຫານິສໍໂສ ມຫາຊຸຕິໂກ ມຫາວິປ຺ຜາໂຣ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ອຣິຍສາວໂກ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ‘ຍາວຊີວໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ປາຓາຕິປາຕໍ ປຫາຍ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣຕາ ນິຫິຕທຓ຺ຑາ ນິຫິຕສຕ຺ຖາ ລຊ຺ຊີ ທຍາປນ຺ນາ, ສພ຺ພປາຓຠູຕຫິຕານຸກມ຺ປີໂນ ວິຫຣນ຺ຕິ. ອຫໍ ປຊ຺ຊ ອິມຎ຺ຈ ຣຕ຺ຕິໍ ອິມຎ຺ຈ ທິວສໍ ປາຓາຕິປາຕໍ ປຫາຍ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ນິຫິຕທຓ຺ໂຑ ນິຫິຕສຕ຺ໂຖ ລຊ຺ຊີ ທຍາປນ຺ໂນ, ສພ຺ພປາຓຠູຕຫິຕານຸກມ຺ປີ ວິຫຣາມິ. ອິມິນາປງ຺ເຄນ ອຣຫຕໍ ອນຸກໂຣມິ, ອຸໂປສໂຖ ຈ ເມ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ຠວິສ຺ສຕີຕິ. ອິມິນາ ປຐເມນ ອງ຺ເຄນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ ໆເປໆ

“‘ຍາວຊີວໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນໍ ປຫາຍ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນາ ປຏິວິຣຕາ ນີຈເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປນ຺ຕິ ມຎ຺ຈເກ ວາ ຕິຓສນ຺ຖາຣເກ ວາ. ອຫໍ ປຊ຺ຊ ອິມຎ຺ຈ ຣຕ຺ຕິໍ ອິມຎ຺ຈ ທິວສໍ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນໍ ປຫາຍ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນາ ປຏິວິຣໂຕ ນີຈເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປມິ ມຎ຺ຈເກ ວາ ຕິຓສນ຺ຖາຣເກ ວາ. ອິມິນາປງ຺ເຄນ ອຣຫຕໍ ອນຸກໂຣມິ, ອຸໂປສໂຖ ຈ ເມ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ຠວິສ຺ສຕີຕິ. ອິມິນາ ອຏ຺ຐເມນ ອງ຺ເຄນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ. ເອວໍ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ ອຸໂປສໂຖ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ມຫານິສໍໂສ ມຫາຊຸຕິໂກ ມຫາວິປ຺ຜາໂຣ.

“ກີວມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ກີວມຫານິສໍໂສ ກີວມຫາຊຸຕິໂກ ກີວມຫາວິປ຺ຜາໂຣ? ເສຍ຺ຍຖາປິ ຠິກ຺ຂເວ ໂຍ ອິເມສໍ ໂສຬສນ຺ນໍ ມຫາຊນປທານໍ ປຫູຕຣຕ຺ຕຣຕນານໍ[໑] ອິສ຺ສຣິຍາຘິປຈ຺ຈໍ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຍ຺ຍ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ອງ຺ຄານໍ ມຄຘານໍ ກາສີນໍ ໂກສລານໍ ວຊ຺ຊີນໍ ມລ຺ລານໍ ເຈຕີນໍ ວງ຺ຄານໍ ກຸຣູນໍ ປຎ຺ຈາລານໍ ມຈ຺ຉານໍ[໒] ສູຣເສນານໍ ອສ຺ສການໍ ອວນ຺ຕີນໍ ຄນ຺ຘາຣານໍ ກມ຺ໂພຊານໍ, ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ອຸໂປສຖສ຺ສ

---

໑. ປຫູຕສຕ຺ຕຣຕນານໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ກໍ, ອີ) ອໍ ໑-໒໑໓ ປິຏ຺ເຐ ປາຬິຍາ ຏີກາຍໍ ທສ຺ສິຕປາຬິເຍວ. ຕທຏ຺ຐກຖາປິ ປສ຺ສິຕພ຺ພາ.
໒. ມຊ຺ຊານໍ (ກ)

ເອຕັ[1] ກລໍ ນາຄຸພຕິ ໂສຣສີ. ຕໍ ກິສຸສ ເຫຕຸ? ກປຕໍ ກິກຸຂເວ ມານຸສກໍ ຣຊຊໍ ທິພຸພໍ ສຸຂໍ ອຸປນິຮາຍ.

“ຍານິ ກິກຸຂເວ ມານຸສການິ ປຍຸລາສວສຸສານິ, ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເທວານໍ ເອໂສ ເອໂກ ຣຕຸຕິນຸທິໂວ.[4] ຕາຍ ຣຕຸຕິຍາ ຕິສຣຕຸຕິໂຍ ມາໂສ. ເຕນ ມາເສນ ທຸວາທສມາສິໂຍ ສໍວຈຸຌໂຣ. ເຕນ ສໍວຈຸຌເຣນ ທິພຸພານິ ປຍຸຈ ວສຸສສຕານິ ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເທວານໍ ອາຍຸປຸປມາຕໍ. ການໍ ໂຂ ປເນຕໍ ກິກຸຂເວ ວິຊຊຕິ ຍໍ ອິເຮກຈຸໂຈ ອິຕຸຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ອຝຸກງຄສມນຸນາຄຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສິຕຸວາ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເທວານໍ ສຫພຸຍຕໍ ອຸປປຊຸເຊຍຸຍ. ອິທໍ ໂຂ ປເນຕໍ ກິກຸຂເວ ສນຸຮາຍ ກາສິຕໍ ‘ກປຕໍ ມານຸສກໍ ຣຊຊໍ ທິພຸພໍ ສຸຂໍ ອຸປນິຮາຍ.

“ຍານິ ກິກຸຂເວ ມານຸສການິ ວສຸສສຕານິ, ຕາວຕິສານໍ ເທວານໍ ເອໂສ ເອໂກ ຣຕຸຕິນຸທິໂວ. ຕາຍ ຣຕຸຕິຍາ ຕິສຣຕຸຕິໂຍ ມາໂສ. ເຕນ ມາເສນ ທຸວາທສມາສິໂຍ ສໍວຈຸຌໂຣ. ເຕນ ສໍວຈຸຌເຣນ ທິພຸພໍ ວສຸສສຫສຸສໍ ຕາວຕິສານໍ ເທວານໍ ອາຍຸປຸປມາຕໍ. ການໍ ໂຂ ປເນຕໍ ກິກຸຂເວ ວິຊຊຕິ ຍໍ ອິເຮກຈຸໂຈ ອິຕຸຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ອຝຸກງຄສມນຸນາຄຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສິຕຸວາ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ຕາວຕິສານໍ ເທວານໍ ສຫພຸຍຕໍ ອຸປປຊຸເຊຍຸຍ. ອິທໍ ໂຂ ປເນຕໍ ກິກຸຂເວ ສນຸຮາຍ ກາສິຕໍ ‘ກປຕໍ ມານຸສກໍ ຣຊຊໍ ທິພຸພໍ ສຸຂໍ ອຸປນິຮາຍ.

“ຍານິ ກິກຸຂເວ ມານຸສການິ ເທຸວ ວສຸສສຕານິ, ຍາມານໍ ເທວານໍ ເອໂສ ເອໂກ ຣຕຸຕິນຸທິໂວ. ຕາຍ ຣຕຸຕິຍາ ຕິສຣຕຸຕິໂຍ ມາໂສ. ເຕນ ມາເສນ ທຸວາທສມາສິໂຍ ສໍວຈຸຌໂຣ. ເຕນ ສໍວຈຸຌເຣນ ທິພຸພານິ ເທຸວ ວສຸສສຫສຸສານິ ຍາມານໍ ເທວານໍ ອາຍຸປຸປມາຕໍ. ການໍ ໂຂ ປເນຕໍ ກິກຸຂເວ ວິຊຊຕິ ຍໍ ອິເຮກຈຸໂຈ ອິຕຸຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ອຝຸກງຄສມນຸນາຄຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສິຕຸວາ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ຍາມານໍ ເທວານໍ ສຫພຸຍຕໍ ອຸປປຊຸເຊຍຸຍ. ອິທໍ ໂຂ ປເນຕໍ ກິກຸຂເວ ສນຸຮາຍ ກາສິຕໍ ‘ກປຕໍ ມານຸສກໍ ຣຊຊໍ ທິພຸພໍ ສຸຂໍ ອຸປນິຮາຍ.

“ຍານິ ກິກຸຂເວ ມານຸສການິ ຈຕຸຕາຣິ ວສຸສສຕານິ, ຕຸສິຕານໍ ເທວານໍ ເອໂສ ເອໂກ ຣຕຸຕິນຸທິໂວ. ຕາຍ ຣຕຸຕິຍາ ຕິສຣຕຸຕິໂຍ ມາໂສ. ເຕນ ມາເສນ ທຸວາທສມາສິໂຍ ສໍວຈຸຌໂຣ. ເຕນ ສໍວຈຸຌເຣນ ທິພຸພານິ ຈຕຸຕາຣິ ວສຸສສຫສຸສານິ

---

໑. ເອກໍ (ກ) ໔. ຣຕຸຕິທິໂວ (ກ)

ຕຸສິຕານໍ ເທວານໍ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍ. ການໍ ໂຂ ປເນຕໍ ກິກ຺ຂເວ ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ອິເຒກຈ຺ໂຈ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ອຜ຺ກ຺ງຄສມນ຺ນາຄຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ຕຸສິຕານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍ. ອິທໍ ໂຂ ປເນຕໍ ກິກ຺ຂເວ ສນ຺ຜາຍ ກາສິຕໍ 'ກປຓໍ ມານຸສກໍ ຣຊ຺ຊໍ ທິພ຺ພໍ ສຸຂໍ ອຸປນິຜາຍ.

"ຍານິ ກິກ຺ຂເວ ມານຸສການິ ອຜ຺ກ ວສ຺ສສຕານິ, ນິມ຺ມານຣຕີນໍ ເທວານໍ ເອໂສ ເອໂກ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິໂວ. ຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ຕີສຣຕ຺ຕິໂຍ ມາໂສ. ເຕນ ມາເສນ ທ຺ວາທສມາສິໂຍ ສໍວຈ຺ຉໂຣ. ເຕນ ສໍວຈ຺ຉເຣນ ທິພ຺ພານິ ອຜ຺ກ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ນິມ຺ມານຣຕີນໍ ເທວານໍ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍ. ການໍ ໂຂ ປເນຕໍ ກິກ຺ຂເວ ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ອິເຒກຈ຺ໂຈ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ອຜ຺ກ຺ງຄສມນ຺ນາຄຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ນິມ຺ມານຣຕີນໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍ. ອິທໍ ໂຂ ປເນຕໍ ກິກ຺ຂເວ ສນ຺ຜາຍ ກາສິຕໍ 'ກປຓໍ ມານຸສກໍ ຣຊ຺ຊໍ ທິພ຺ພໍ ສຸຂໍ ອຸປນິຜາຍ.

"ຍານິ ກິກ຺ຂເວ ມານຸສການິ ໂສຣສ ວສ຺ສສຕານິ, ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີນໍ ເທວານໍ ເອໂສ ເອໂກ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິໂວ. ຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ຕີສຣຕ຺ຕິໂຍ ມາໂສ. ເຕນ ມາເສນ ທ຺ວາທສມາສິໂຍ ສໍວຈ຺ຉໂຣ. ເຕນ ສໍວຈ຺ຉເຣນ ທິພ຺ພານິ ໂສຣສ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີນໍ ເທວານໍ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍ. ການໍ ໂຂ ປເນຕໍ ກິກ຺ຂເວ ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ອິເຒກຈ຺ໂຈ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ອຜ຺ກ຺ງຄສມນ຺ນາຄຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີນໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍ. ອິທໍ ໂຂ ປເນຕໍ ກິກ຺ຂເວ ສນ຺ຜາຍ ກາສິຕໍ 'ກປຓໍ ມານຸສກໍ ຣຊ຺ຊໍ ທິພ຺ພໍ ສຸຂໍ ອຸປນິຜາຍາຕິ.

"ປາຓໍ ນ ຫລ຺ເລ[1] ນ ຈທິນ຺ນມາທິເຍ
ມຸສາ ນ ກາເສ ນ ຈ ມຊ຺ຊໂປ ສິຍາ
ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາ ວິຣເມຍ຺ຍ ເມຖຸນາ
ຣຕ຺ຕີ ນ ກຸລ຺ເຊຍ຺ຍ ວິກາລໂກຊນໍ.

ມາລໍ ນ ຜາເຣ ນ ຈ ຄນ຺ຜມາຈເຣ[2]
ມລ຺ເຈ ຉມາຍໍ ວ ສເຍຖ ສນ຺ຖເຕ
ເອຕລ຺ຫິ ອຜ຺ກ຺ຄິກມາຫຸໂປສຖໍ
ພຸທ຺ເຜນ ທຸກ຺ຂນ຺ຕຄຸນາ ປກາສິຕໍ.

---

໑. ຫາເນ (ສີ), ຫເນ (ກ) ອໍ ໑-໔໑໘ ປິຜ຺ເກປິ.　　໔. ຄນ຺ຜມາຜເຣ (ກ)

"ຈນ຺ໂທ ຈ ສຸຣິໂຍ ຈ ອຸໂຠ ສຸທສ຺ສນາ
ໂອຠາສຍໍ ອນຸປຣິຍນ຺ຕິ ຍາວຕາ
ຕໂມນຸທາ ເຕ ປນ ອນ຺ຕລິກ຺ຂຄາ
ນເຠ ປຠາສນ຺ຕິ ທິສາວິໂຣຈນາ.

ເອຕສ຺ມິໍ ຍໍ ວິຊ຺ຊຕິ ອນ຺ຕເຣ ຘນໍ
ມຸຕ຺ຕາ ມຓິ ເວຬຸຣິຍຎ຺ຈ ຠທ຺ທກໍ
ສິງ຺ຄີ ສຸວຓ຺ຓໍ ອຖ ວາປິ ກຎ຺ຈນໍ
ຍໍ ຊາຕຣູປໍ ຫຏກນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ.

ອຏ຺ຐງ຺ຄຸເປຕສ຺ສ ອຸໂປສຖສ຺ສ
ກລມ຺ປິ ເຕ ນານຸຠວນ຺ຕິ ໂສຬສິໍ
ຈນ຺ທປ຺ປຠາ ຕາຣຄຓາ ຈ ສພ຺ເພ.

ຕສ຺ມາ ຫິ ນາຣີ ຈ ນໂຣ ຈ ສີລວາ
ອຏ຺ຐງ຺ຄຸເປຕໍ ອຸປວສ຺ສຸໂປສຖໍ
ປຸຎ຺ຎານິ ກຕ຺ວານ ສຸຂຸທ຺ຣຍານິ
ອນິນ຺ທິຕາ ສຄ຺ຄມຸເປນ຺ຕິ ຐານນ຺ຕິ. ທຸຕິຍໍ;

໓. ວິສາຂາສຸຕ຺ຕໍ

໔໓. * ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ປຸພ຺ພາຣາເມ ມິຄາຣມາຕຸປາສາເທ. ອຖ ໂຂ ວິສາຂາ ມິຄາຣມາຕາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ວິສາຂໍ ມິຄາຣມາຕຣໍ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ "ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຂ ວິສາເຂ ອຸໂປສໂຖ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ມຫານິສໍໂສ ມຫາຊຸຕິໂກ ມຫາວິປ຺ຜາໂຣ. ກຖໍ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ຈ ວິສາເຂ ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ ອຸໂປສໂຖ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ມຫານິສໍໂສ ມຫາຊຸຕິໂກ ມຫາວິປ຺ຜາໂຣ? ອິຘ ວິສາເຂ ອຣິຍສາວໂກ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ 'ຍາວຊີວໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ປາຓາຕິປາຕໍ ປຫາຍ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣຕາ ນິຫິຕທຓ຺ຑາ ນິຫິຕສຕ຺ຖາ ລຊ຺ຊີ ທຍາປນ຺ນາ, ສພ຺ພປາຓຠູຕຫິຕານຸກມ຺ປິໂນ ວິຫຣນ຺ຕິ. ອຫມ຺ປຊ຺ຊ ອິມຎ຺ຈ ຣຕ຺ຕິໍ ອິມຎ຺ຈ ທິວສໍ ປາຓາຕິປາຕໍ ປຫາຍ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ນິຫິຕທຓ຺ໂຑ ນິຫິຕສຕ຺ໂຖ ລຊ຺ຊີ ທຍາປນ຺ໂນ, ສພ຺ພປາຓຠູຕຫິຕານຸກມ຺ປີ ວິຫຣາມິ. ອິມິນາປງ຺ເຄນ

* ອໍ ໑-໔໐໓ ປິຏ຺ຐາທີສຸປິ.

ອຣຫຕໍ ອນຸກໂຣມິ, ອຸໂປສໂຖ ຈ ເມ ອຸປວຸຕຸໂຖ ກວິສຸສຕີຕິ. ອິມິນາ ປຖເມນ ອງເຄນ ສມນຸນາຄໂຕ ໂຫຕິ ໆເປໆ

'ຍາວຊີວໍ ອຣຫນຸໂຕ ອຸຈຸຈາສຍນມຫາສຍນໍ ປຫາຍ ອຸຈຸຈາສຍນມຫາສຍນາ ປຝິວິຣຕາ ນີຈເສຍຸຍໍ ກປຸເປນຸຕິ ມຄຸຈເກ ວາ ຕິຕສນຸຖາຣເກ ວາ. ອຫມຸປຊຸຊ ອິມຄຸຈ ຣຕຸຕິ ອິມຄຸຈ ທິວສໍ ອຸຈຸຈາສຍນມຫາສຍນໍ ປຫາຍ ອຸຈຸຈາສຍນມຫາສຍນາ ປຝິວິຣໂຕ ນີຈເສຍຸຍໍ ກປຸເປມິ ມຄຸຈເກ ວາ ຕິຕສນຸຖາຣເກ ວາ. ອິມິນາປງເຄນ ອຣຫຕໍ ອນຸກໂຣມິ, ອຸໂປສໂຖ ຈ ເມ ອຸປວຸຕຸໂຖ ກວິສຸສຕີຕິ. ອິມິນາ ອຝຸຖເມນ ອງເຄນ ສມນຸນາຄໂຕ ໂຫຕິ. ເອວໍ ອຸປວຸຕຸໂຖ ໂຂ ວິສາເຂ ອຝຸກງຄສມນຸນາຄໂຕ ອຸໂປສໂຖ ມຫປຸຜໂລ ໂຫຕິ ມຫານິສໍໂສ ມຫາຊຸຕິໂກ ມຫາວິປຸຜາໂຣ.

ກີວມຫປຸຜໂລ ໂຫຕິ, ກີວມຫານິສໍໂສ, ກີວມຫາຊຸຕິໂກ, ກີວມຫາວິປຸຜາໂຣ? ເສຍຸຍຖາປິ ວິສາເຂ ໂຍ ອິເມສໍ ໂສຣສນຸນໍ ມຫາຊນປທານໍ ປຫູຕຣຕຸຕຣຕນານໍ ອິສຸສຣິຍາຘິປຈຸຈໍ ຣຊຸຊໍ ກາເຣຍຸຍ, ເສຍຸຍຖີທໍ ອງຄານໍ ມຄຘານໍ ກາສີນໍ ໂກສລານໍ ວຊຸຊີນໍ ມລຸລານໍ ເຈຕີນໍ ວງຄານໍ ກຸຣູນໍ ປຄຸຈາລານໍ ມຈຸຉານໍ ສູຣເສນານໍ ອສຸສການໍ ອວນຸຕີນໍ ຄນຸຘາຣານໍ ກມຸໂພຊານໍ, ອຝຸກງຄສມນຸນາຄຕສຸສ ອຸໂປສຖສຸສ ເອຕໍ ກລໍ ນາຄຸຌຕິ ໂສຣສິ. ຕໍ ກິສຸສ ເຫຕຸ? ກປຕໍ ວິສາເຂ ມານຸສກໍ ຣຊຸຊໍ ທິພຸພໍ ສຸຂໍ ອຸປນິຘາຍ.

ຍານິ ວິສາເຂ ມານຸສການິ ປຄຸຌາສ ວສຸສານິ, ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເທວານໍ ເອໂສ ເອໂກ ຣຕຸຕິນຸທິໂວ. ຕາຍ ຣຕຸຕິຍາ ຕີສຣຕຸຕິໂຍ ມາໂສ. ເຕນ ມາເສນ ທຸວາທສມາສີໂຍ ສໍວຈຸຉໂຣ. ເຕນ ສໍວຈຸຉເຣນ ທິພຸພານິ ປຄຸຈ ວສຸສສຕານິ ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເທວານໍ ອາຍຸປຸປມາຕໍ. ການໍ ໂຂ ປເນຕໍ ວິສາເຂ ວິຊຸຊຕິ ຍໍ ອິເຘກຈຸໂຈ ອິຕຸຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ອຝຸກງຄສມນຸນາຄຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສິຕຸວາ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເທວານໍ ສຫພຸຍຕໍ ອຸປປຊຸເຊຍຸຍ. ອິທໍ ໂຂ ປເນຕໍ ວິສາເຂ ສນຸຘາຍ ກາສິຕໍ 'ກປຕໍ ມານຸສກໍ ຣຊຸຊໍ ທິພຸພໍ ສຸຂໍ ອຸປນິຘາຍ.

ຍໍ ວິສາເຂ ມານຸສກໍ ວສຸສສຕໍ, ຕາວຕິໍສານໍ ເທວານໍ ເອໂສ ເອໂກ ຣຕຸຕິນຸທິໂວ. ຕາຍ ຣຕຸຕິຍາ ຕີສຣຕຸຕິໂຍ ມາໂສ. ເຕນ ມາເສນ ທຸວາທສມາສີໂຍ ສໍວຈຸຉໂຣ. ເຕນ ສໍວຈຸຉເຣນ ວສຸສສຫສຸສໍ ຕາວຕິໍສານໍ ເທວານໍ ອາຍຸປຸປມາຕໍ. ການໍ ໂຂ ປເນຕໍ ວິສາເຂ ວິຊຸຊຕິ ຍໍ ອິເຘກຈຸໂຈ ອິຕຸຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ອຝຸກງຄສມນຸນາຄຕໍ ອຸໂປສຖໍ

ອຸປວສິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ຕາວຕິໍສານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ. ອິທໍ ໂຂ ປເນຕໍ ວິສາເຂ ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ 'ກປຓໍ ມານຸສກໍ ຣຊ຺ຊໍ ທິພ຺ພໍ ສຸຂໍ ອຸປນິຘາຍ.

"ຍານິ ວິສາເຂ ມານຸສການິ ເທ຺ວ ວສ຺ສສຕານິ ...ເປ... ຈຕ຺ຕາຣິ ວສ຺ສສຕານິ ...ເປ... ອຏ຺ຐ ວສ຺ສສຕານິ ...ເປ... ໂສຬສ ວສ຺ສສຕານິ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີນໍ ເທວານໍ ເອໂສ ເອໂກ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິໂວ. ຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ຕິໍສຣຕ຺ຕິໂຍ ມາໂສ. ເຕນ ມາເສນ ທ຺ວາທສມາສິໂຍ ສໍວຈ຺ຉໂຣ. ເຕນ ສໍວຈ຺ຉເຣນ ທິພ຺ພານິ ໂສຬສ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີນໍ ເທວານໍ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍ. ຐານໍ ໂຂ ປເນຕໍ ວິສາເຂ ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີນໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ເຊຍ຺ຍ. ອິທໍ ໂຂ ປເນຕໍ ວິສາເຂ ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ 'ກປຓໍ ມານຸສກໍ ຣຊ຺ຊໍ ທິພ຺ພໍ ສຸຂໍ ອຸປນິຘາຍາຕິ.

"ປາຓໍ ນ ຫຎ຺ເຎ ນ ຈທິນ຺ນມາທິເຍ
ມຸສາ ນ ຠາເສ ນ ຈ ມຊ຺ຊໂປ ສິຍາ
ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາ ວິຣເມຍ຺ຍ ເມຖຸນາ
ຣຕ຺ຕິໍ ນ ຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ ວິກາລໂຠຊນໍ.

ມາລໍ ນ ຘາເຣ ນ ຈ ຄນ຺ຘມາຈເຣ
ມຎ຺ເຈ ຉມາຍໍ ວ ສເຍຖ ສນ຺ຖເຕ
ເອຕຎ຺ຫິ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກມາຫຸໂປສຖໍ
ພຸທ຺ເຘນ ທຸກ຺ຂນ຺ຕຄຸນາ ປກາສິຕໍ.

ຈນ຺ໂທ ຈ ສຸຣິໂຍ ຈ ອຸໂຠ ສຸທສ຺ສນາ
ໂອຠາສຍໍ ອນຸປຣິຍນ຺ຕິ ຍາວຕາ
ຕໂມນຸທາ ເຕ ປນ ອນ຺ຕລິກ຺ຂຄາ
ນເຠ ປຠາສນ຺ຕິ ທິສາວິໂຣຈນາ.

ເອຕສ຺ມິໍ ຍໍ ວິຊ຺ຊຕິ ອນ຺ຕເຣ ຘນໍ
ມຸຕ຺ຕາ ມຓິ ເວຬຸຣິຍຎ຺ຈ ຠທ຺ທກໍ
ສິງ຺ຄີ ສຸວຓ຺ຓໍ ອຖວາປິ ກຎ຺ຈນໍ
ຍໍ ຊາຕຣູປໍ ຫຏກນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ.

"ອຏ຺ຖງ຺ຄຸເປຕສ຺ສ ອຸໂປສຖສ຺ສ
ກລມ຺ປິ ເຕ ນານຸກວນ຺ຕິ ໂສຣສິ໌
ຈນ຺ທປ຺ປພາ ຕາຣຄຓາ ຈ ສພ຺ເພ.

ຕສ຺ມາ ຫິ ນາຣີ ຈ ນໂຣ ຈ ສີລວາ
ອຏ຺ຖງ຺ຄຸເປຕໍ ອຸປວສ຺ສຸໂປສຖໍ
ປຸຌ຺ຌານິ ກຕ຺ວານ ສຸຂຸທ຺ຣຍານິ
ອນິນ຺ທິຕາ ສຄ຺ຄມຸເປນ຺ຕິ ຖານນ຺ຕິ. ຕຕິຍໍ;

໔. ວາເສຏ຺ຖສຸຕ຺ຕໍ

໔໔. ເອກໍ ສມຍໍ ພຄວາ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣຕິ ມຫາວເນ ກູຏາຄາຣສາລາຍໍ. ອຖ ໂຂ ວາເສຏ຺ໂຖ ອຸປາສໂກ ເຍນ ພຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ພຄວນ຺ຕໍ ອພິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ວາເສຏ຺ຖໍ ອຸປາສກໍ ພຄວາ ເອຕທໂວຈ "ອຏ຺ຖງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ ວາເສຏ຺ຖ ອຸໂປສໂຖ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ໆເປໆ ອນິນ຺ທິຕາ ສຄ຺ຄມຸເປນ຺ຕິ ຖານນ຺ຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ວາເສຏ຺ໂຖ ອຸປາສໂກ ພຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ປິຍາ ເມ ພນ຺ເຕ ຌາຕິສາໂລຫິຕາ ອຏ຺ຖງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວເສຍ຺ຍຸໍ, ປິຍານມ຺ປິ ເມ ອສ຺ສ ຌາຕິສາໂລຫິຕານໍ ທີຄຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ. ສພ຺ເພ ເຈປິ ພນ຺ເຕ ຂຕ຺ຕິຍາ ອຏ຺ຖງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວເສຍ຺ຍຸໍ, ສພ຺ເພສມ຺ປິສ຺ສ ຂຕ຺ຕິຍານໍ ທີຄຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ. ສພ຺ເພ ເຈປິ ພນ຺ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ໆເປໆ ເວສ຺ສາ... ສຸທ຺ທາ ອຏ຺ຖງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວເສຍ຺ຍຸໍ, ສພ຺ເພສມ຺ປິສ຺ສ ສຸທ຺ທານໍ ທີຄຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍາຕິ.

"ເອວເມຕໍ ວາເສຏ຺ຖ ເອວເມຕໍ ວາເສຏ຺ຖ! ສພ຺ເພ ເຈປິ ວາເສຏ຺ຖ ຂຕ຺ຕິຍາ ອຏ຺ຖງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວເສຍ຺ຍຸໍ, ສພ຺ເພສມ຺ປິສ຺ສ ຂຕ຺ຕິຍານໍ ທີຄຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ. ສພ຺ເພ ເຈປິ, ວາເສຏ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ໆເປໆ ເວສ຺ສາ... ສຸທ຺ທາ ອຏ຺ຖງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວເສຍ຺ຍຸໍ, ສພ຺ເພສມ຺ປິສ຺ສ ສຸທ຺ທານໍ ທີຄຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ. ສເທວໂກ ເຈປິ ວາເສຏ຺ຖ ໂລໂກ ສມາຣໂກ ສພ຺ຣຫ຺ມໂກ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓີ ປຊາ ສເທວມນຸສ຺ສາ ອຏ຺ຖງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວເສຍ຺ຍຸໍ,[໑] ສເທວກສ຺ສປິສ຺ສ[໒] ໂລກສ຺ສ ສມາຣກສ຺ສ ສພ຺ຣຫ຺ມກສ຺ສ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓິຍາ ປຊາຍ

---

໑. ອຸປວເສຍ຺ຍ (?)

໔. ສເທວກສ຺ສ (ສພ຺ພຕ຺ຖ) ອໍ ໔ -໔໐໙ ປິຏ຺ເຖ, ມ ໓-໔໖ ປິຏ຺ເຖ ຈ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ.

ສເທວມນຸສ຺ສາຍ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ. ອິເມ ເຈປິ ວາເສຏ຺ຐາ ມຫາສາລາ ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວເສຍ຺ຍຸໍ, ອິເມສມ຺ປິສ຺ສ ມຫາສາລານໍ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ (ສເຈ ເຈເຕຍ຺ຍຸໍ).[1] ໂກ ປນ ວາໂທ ມນຸສ຺ສຠູຕສ຺ສາຕິ! ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ໂພຊ຺ຌສຸຕ຺ຕໍ

໔໕. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ໂພຊ຺ຌາ ອຸປາສິກາ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ໂພຊ຺ຌໍ ອຸປາສິກໍ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

“ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ ໂພຊ຺ເຌ ອຸໂປສໂຖ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ມຫານິສໍໂສ ມຫາຊຸຕິໂກ ມຫາວິປ຺ຜາໂຣ ກຖໍ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ຈ ໂພຊ຺ເຌ ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ ອຸໂປສໂຖ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ມຫານິສໍໂສ ມຫາຊຸຕິໂກ ມຫາວິປ຺ຜາໂຣ ອິທ ໂພຊ຺ເຌ ອຣິຍສາວໂກ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ‘ຍາວຊີວໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ປາຓາຕິປາຕໍ ປຫາຍ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣຕາ ນິຫິຕທຓ຺ຑາ ນິຫິຕສຕ຺ຖາ ລຊ຺ຊີ ທຍາປນ຺ນາ ສພ຺ພປາຓຠູຕຫິຕານຸກມ຺ປິໂນ ວິຫຣນ຺ຕິ ອຫໍ ປຊ຺ຊ ອິມຎ຺ຈ ຣຕ຺ຕິໍ ອິມຎ຺ຈ ທິວສໍ ປາຓາຕິປາຕໍ ປຫາຍ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ນິຫິຕທຓ຺ໂຑ ນິຫິຕສຕ຺ໂຖ ລຊ຺ຊີ ທຍາປນ຺ໂນ ສພ຺ພປາຓຠູຕຫິຕານຸກມ຺ປີ ວິຫຣາມິ. ອິມິນາປງ຺ເຄນ ອຣຫໍ ອນຸກໂຣມິ ອຸໂປສໂຖ ຈ ເມ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ຠວິສ຺ສຕີຕິ ອິມິນາ ປຐເມນ ອງ຺ເຄນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ ຯເປຯ

“‘ຍາວຊີວໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນໍ ປຫາຍ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນາ ປຏິວິຣຕາ ນີຈເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປນ຺ຕິ ມຎ຺ຈເກ ວາ ຕິຓສນ຺ຖາຣເກ ວາອຫມ຺ປຊ຺ຊ ອິມຎ຺ຈ ຣຕ຺ຕິໍ ອິມຎ຺ຈ ທິວສໍ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນໍ ປຫາຍ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນາ ປຏິວິຣໂຕ ນີຈເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປມິ ມຎ຺ຈເກ ວາ ຕິຓສນ຺ຖາຣເກ ວາ. ອິມິນາປງ຺ເຄນ ອຣຫໍ ອນຸກໂຣມິ ອຸໂປສໂຖ ຈ ເມ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ຠວິສ຺ສຕີຕິ ອິມິນາ ອຏ຺ຐເມນ ອງ຺ເຄນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ ເອວໍ ອຸປວຸຕ຺ໂຖ ໂຂ ໂພຊ຺ເຌ ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ ອຸໂປສໂຖ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ ມຫານິສໍໂສ ມຫາຊຸຕິໂກ ມຫາວິປ຺ຜາໂຣ.

---

໑. (ສເຈ ເຈເຕຍ຺ຍຸໍ) ກຕ຺ຖຈິ ນຕ຺ຖິ. ອໍ ໔-໔໐໙ ປິຏ຺ເຐ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ.

"ກິວມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ, ກິວມຫານິສໍໂສ, ກິວມຫາຊຸຕິໂກ, ກິວມຫາວິປ຺ຜາໂຣ? ເສຍ຺ຍຖາປິ ໂພຊ຺ເຊ ໂຍ ອິເມສໍ ໂສຬສນ຺ນໍ ມຫາຊນປທານໍ ປຫູຕຣຕ຺ຕຣຕນານໍ ອິສ຺ສຣິຍາຘິປຈ຺ຈໍ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຍ຺ຍ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ອງ຺ຄານໍ ມຄຘານໍ ກາສີນໍ ໂກສລານໍ ວຊ຺ຊີນໍ ມລ຺ລານໍ ເຈຕີນໍ ວງ຺ຄານໍ ກຸຣູນໍ ປຎ຺ຈາລານໍ ມຈ຺ຉານໍ ສູຣເສນານໍ ອສ຺ສການໍ ອວນ຺ຕີນໍ ຄນ຺ຘາຣານໍ ກມ຺ໂພຊານໍ, ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ອຸໂປສຖສ຺ສ ເອຕໍ ກລໍ ນາຄ຺ຆຕິ ໂສຬສິໍ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ກປຓໍ ໂພຊ຺ເຊ ມານຸສກໍ ຣຊ຺ຊໍ ທິພ຺ພໍ ສຸຂໍ ອຸປນິຘາຍ.

"ຍານິ ໂພຊ຺ເຊ ມານຸສການິ ປຎ຺ຎາສ ວສ຺ສານິ, ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເທວານໍ ເອໂສ ເອໂກ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິໂວ. ຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ຕິໍສຣຕ຺ຕິໂຍ ມາໂສ. ເຕນ ມາເສນ ທ຺ວາທສມາສິໂຍ ສໍວຈ຺ຉໂຣ. ເຕນ ສໍວຈ຺ຉເຣນ ທິພ຺ພານິ ປຎ຺ຈ ວສ຺ສສຕານິ ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເທວານໍ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍ. ຐານໍ ໂຂ ປເນຕໍ ໂພຊ຺ເຊ ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປ຺ເຊຍ຺ຍ. ອິທໍ ໂຂ ປເນຕໍ ໂພຊ຺ເຊ ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ 'ກປຓໍ ມານຸສກໍ ຣຊ຺ຊໍ ທິພ຺ພໍ ສຸຂໍ ອຸປນິຘາຍ.

"ຍໍ ໂພຊ຺ເຊ ມານຸສກໍ ວສ຺ສສຕໍ ຯເປຯ ຕານິ ໂພຊ຺ເຊ ມານຸສການິ ເທ຺ວ ວສ຺ສສຕານິ ຯເປຯ ຈຕ຺ຕາຣິ ວສ຺ສສຕານິ ຯເປຯ ອຏ຺ຐ ວສ຺ສສຕານິ ຯເປຯ ໂສຬສ ວສ຺ສສຕານິ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີນໍ ເທວານໍ ເອໂສ ເອໂກ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິໂວ. ຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ຕິໍສຣຕ຺ຕິໂຍ ມາໂສ. ເຕນ ມາເສນ ທ຺ວາທສມາສິໂຍ ສໍວຈ຺ຉໂຣ. ເຕນ ສໍວຈ຺ຉເຣນ ທິພ຺ພານິ ໂສຬສ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີນໍ ເທວານໍ ອາຍຸປ຺ປມາຓໍ. ຐານໍ ໂຂ ປເນຕໍ ໂພຊ຺ເຊ ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ອຏ຺ຐງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີນໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປ຺ເຊຍ຺ຍ. ອິທໍ ໂຂ ປເນຕໍ ໂພຊ຺ເຊ ສນ຺ຘາຍ ຠາສິຕໍ 'ກປຓໍ ມານຸສກໍ ຣຊ຺ຊໍ ທິພ຺ພໍ ສຸຂໍ ອຸປນິຘາຍາຕິ.

"ປາຓໍ ນ ຫຎ຺ເຎ ນ ຈທິນ຺ນມາທິເຍ
ມຸສາ ນ ຠາເສ ນ ຈ ມຊ຺ຊໂປ ສິຍາ
ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາ ວິຣເມຍ຺ຍ ເມຖຸນາ
ຣຕ຺ຕິໍ ນ ຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ ວິກາລໂຠຊນໍ.

ມາລໍ ນ ສາເຣ ນ ຈ ຄນຸຜມາຈເຣ
ມຄຸເຈ ລມາຍໍ ວ ສເຍຖ ສນຸຖເຕ
ເອຕິທີ ອຝຸຖງຄິກມາຫຸໂປສຖໍ
ພຸທຸເຜນ ທຸກຸຂນຸຕຄຸນາ ປກາສິຕໍ.
ຈນຸໂທ ຈ ສຸຣິໂຍ ຈ ອຸໂພ ສຸທສຸສນາ
ໂອກາສຍໍ ອນຸປຣິຍນຸຕິ ຍາວຕາ
ຕໂມນຸທາ ເຕ ປນ ອນຸຕລິກຸຂຄາ
ນເພ ປກາສນຸຕິ ທິສາວິໂຣຈນາ.

ເອຕສຸມີ ຍໍ ວິຊຸຊຕິ ອນຸຕເຣ ຜນໍ
ມຸຕຸຕາ ມຕິ ເວຊຸຣິຍຄຸຈ ກທຸທກໍ
ສິງຄີ ສຸວຕຸຕໍ ອຖວາປີ ກຄຸຈນໍ
ຍໍ ຊາຕຣູປໍ ຫຜກນຸຕິ ວຸຈຸຈຕິ.

ອຝຸຖງຄຸເປຕສຸສ ອຸໂປສຖສຸສ
ກລມຸປິ ເຕ ນານຸກວນຸຕິ ໂສຣສີ
ຈນຸທປຸປກາ ຕາຣຄຕາ ຈ ສພຸເພ.

ຕສຸມາ ທິ ນາຣີ ຈ ນໂຣ ຈ ສີລວາ
ອຝຸຖງຄຸເປຕໍ ອຸປວສຸສຸໂປສຖໍ
ປຸຄຸຄານິ ກຕຸວານ ສຸຂຸທຸຣຍານິ
ອນິນຸທິຕາ ສຄຸຄມຸເປນຸຕິ ຖານນຸຕິ. ປຄຸຈມໍ;

໖. ອນຸຣຸທຸຜສຸຕຸຕໍ

໔໖. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ໂກສມຸພິຍໍ ວິຫຣຕິ ໂຜສິຕາຣາເມ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາຍສຸມາ ອນຸຣຸທຸໂຜ ທິວາວິຫາຣໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ ປຜິສລຸລີໂນ. ອຖ ໂຂ ສມຸພຫຸລາ ມນາປກາຍິກາ ເທວຕາ ເຍນາຍສຸມາ ອນຸຣຸທຸໂຜ ເຕນຸປສງກມີສຸ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ອາຍສຸມນຸຕໍ ອນຸຣຸທຸຜໍ ອກິວາເທຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ອຝຸກໍສຸ. ເອກມນຸຕໍ ກິຕາ ໂຂ ຕາ ເທວຕາ ອາຍສຸມນຸຕໍ ອນຸຣຸທຸຜໍ ເອຕທໂວຈຸໍ "ມຍໍ ກນຸເຕ ອນຸຣຸທຸຜ ມນາປກາຍິກາ ນາມ ເທວຕາ ຕີສຸ ຖາເນສຸ ອິສຸສຣິຍໍ ກາເຣມ ວສໍ ວຕຸເຕມ. ມຍໍ ກນຸເຕ ອນຸຣຸທຸຜ ຍາທິສກໍ ວຄຸຄໍ ອາກງຂາມ ຕາທິສກໍ ວຄຸຄໍ ຖານໂສ ປຜິລກາມ;

ຍາທິສກໍ ສຣໍ ອາກງ຺ຂາມ ຕາທິສກໍ ສຣໍ ກາມໂສ ປຝິລການ; ຍາທິສກໍ ສຸຂໍ ອາກງ຺ຂາມ ຕາທິສກໍ ສຸຂໍ ກາມໂສ ປຝິລການ. ມຍໍ ກນ຺ເຕ ອນຸຣຸທ຺ຘ ມນາປກາຍິກາ ນາມ ເທວຕາ ອິເມສຸ ຕີສຸ ກາເນສຸ ອິສ຺ສຣິຍໍ ກາເຣມ ວສໍ ວຕ຺ເຕມາຕິ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ອນຸຣຸທ຺ຘສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ "ອໂຫ ວຕິມາ ເທວຕາ ສພ຺ພາວ ນີລາ ອສ຺ສຸ ນີລວຕ຺ຕາ ນີລວຕ຺ຖາ ນີລາລງ຺ກາຣາຕິ. ອຖ ໂຂ ຕາ ເທວຕາ ອາຍສ຺ມໂຕ ອນຸຣຸທ຺ຘສ຺ສ ຈິຕ຺ຕມຍ຺ຍາຍ ສພ຺ພາວ ນີລາ ອເຫສຸໍ ນີລວຕ຺ຕາ ນີລວຕ຺ຖາ ນີລາລງ຺ກາຣາ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ອນຸຣຸທ຺ຘສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ "ອໂຫ ວຕິມາ ເທວຕາ ສພ຺ພາວ ປີຕາ ອສ຺ສຸ ຯເປຯ ສພ຺ພາວ ໂລຫິຕກາ ອສ຺ສຸ... ສພ຺ພາວ ໂອທາຕາ ອສ຺ສຸ ໂອທາຕວຕ຺ຕາ ໂອທາຕວຕ຺ຖາ ໂອທາຕາລງ຺ກາຣາຕິ. ອຖ ໂຂ ຕາ ເທວຕາ ອາຍສ຺ມໂຕ ອນຸຣຸທ຺ຘສ຺ສ ຈິຕ຺ຕມຍ຺ຍາຍ ສພ຺ພາວ ໂອທາຕາ ອເຫສຸໍ ໂອທາຕວຕ຺ຕາ ໂອທາຕວຕ຺ຖາ ໂອທາຕາລງ຺ກາຣາ.

ອຖ ໂຂ ຕາ ເທວຕາ ເອກາ ຈ[1] ຄາຍິ ເອກາ ຈ[3] ນຈ຺ຈິ ເອກາ ຈ[1] ອຈ຺ຆຣໍ ວາເທສິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ປຍ຺ຈງ຺ຄິກສ຺ສ ຕູຣິຍສ຺ສ[2] ສຸວິນີຕສ຺ສ ສຸປ຺ປຝິປຕາຣິຕສ຺ສ ກຸສເລຫິ ສຸສມ຺ນາຫຕສ຺ສ ສທ຺ໂທ ໂຫຕິ ວຄ຺ຄຸ ຈ ຣຊນີໂຍ ຈ ກມນີໂຍ ຈ ເປມນີໂຍ ຈ ມທນີໂຍ ຈ; ເອວເມວໍ ຕາສໍ ເທວຕານໍ ອລງ຺ກາຣານໍ ສທ຺ໂທ ໂຫຕິ ວຄ຺ຄຸ ຈ ຣຊນີໂຍ ຈ ກມນີໂຍ ຈ ເປມນີໂຍ ຈ ມທນີໂຍ ຈ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ໂອກ຺ຂິປິ.

ອຖ ໂຂ ຕາ ເທວຕາ "ນ ຂ຺ວຍ຺ໂຍ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ສາທິຍຕີຕິ[4] ຕຕ຺ເຖວນ຺ຕຣທາຍີສຸ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ປຝິສລ຺ລານາ ວຸຝ຺ກິໂຕ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ,

"ອິຘາຫໍ ກນ຺ເຕ ທິວາວິຫາຣໍ ຄໂຕ ໂຫມິ ປຝິສລ຺ລີໂນ. ອຖ ໂຂ ກນ຺ເຕ ສມ຺ພຫຸລາ ມນາປກາຍິກາ ເທວຕາ ເຍນາຫໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຝ຺ກໍສຸ.

---

໑. ເອກາ (ສີ), ເອກາວ (ສ຺ຍາ, ອິ)

໒. ຕຸຣິຍສ຺ສ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)

໓. ເອກາ ປນ (ສີ), ເອກາວ (ສ຺ຍາ, ອິ)

໔. ສາທຍຕີຕິ (ສທ຺ທນີຕິຘາຕຸມາລາ)

ເອກມນ຺ຕໍ ຐິຕາ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ຕາ ເທວຕາ ມໍ ເອຕທໂວຈຸໍ ‘ມຍໍ ຠນ຺ເຕ ອນຸຣຸທ຺ຘ ມນາປກາຍິກາ ນາມ ເທວຕາ ຕີສຸ ຐາເນສຸ ອິສ຺ສຣິຍໍ ກາເຣມ ວສໍ ວຕ຺ເຕມ. ມຍໍ ຠນ຺ເຕ ອນຸຣຸທ຺ຘ ຍາທິສກໍ ວຓ຺ຓໍ ອາກງ຺ຂາມ ຕາທິສກໍ ວຓ຺ຓໍ ຐານໂສ ປຏິລຠາມ; ຍາທິສກໍ ສຣໍ ອາກງ຺ຂາມ ຕາທິສກໍ ສຣໍ ຐານໂສ ປຏິລຠາມ; ຍາທິສກໍ ສຸຂໍ ອາກງ຺ຂາມ ຕາທິສກໍ ສຸຂໍ ຐານໂສ ປຏິລຠາມ. ມຍໍ ຠນ຺ເຕ ອນຸຣຸທ຺ຘ ມນາປກາຍິກາ ນາມ ເທວຕາ ອິເມສຸ ຕີສຸ ຐາເນສຸ ອິສ຺ສຣິຍໍ ກາເຣມ ວສໍ ວຕ຺ເຕມາຕິ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ ຠນ຺ເຕ ເອຕທໂຫສິ ‘ອໂຫ ວຕິມາ ເທວຕາ ສພ຺ພາວ ນີລາ ອສ຺ສຸ ນີລວຓ຺ຓາ ນີລວຕ຺ຖາ ນີລາລງ຺ກາຣາຕິ. ອຖ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ຕາ ເທວຕາ ມມ ຈິຕ຺ຕມຎ຺ຎາຍ ສພ຺ພາວ ນີລາ ອເຫສຸໍ ນີລວຓ຺ຓາ ນີລວຕ຺ຖາ ນີລາລງ຺ກາຣາ.

“ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ ຠນ຺ເຕ ເອຕທໂຫສິ ‘ອໂຫ ວຕິມາ ເທວຕາ ສພ຺ພາວ ປີຕາ ອສ຺ສຸ ຯເປຯ ສພ຺ພາວ ໂລຫິຕກາ ອສ຺ສຸ ຯເປຯ ສພ຺ພາວ ໂອທາຕາ ອສ຺ສຸ ໂອທາຕວຓ຺ຓາ ໂອທາຕວຕ຺ຖາ ໂອທາຕາລງ຺ກາຣາຕິ. ອຖ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ຕາ ເທວຕາ ມມ ຈິຕ຺ຕມຎ຺ຎາຍ ສພ຺ພາວ ໂອທາຕາ ອເຫສຸໍ ໂອທາຕວຓ຺ຓາ ໂອທາຕວຕ຺ຖາ ໂອທາຕາລງ຺ກາຣາ.

“ອຖ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ຕາ ເທວຕາ ເອກາ ຈ ຄາຍິ ເອກາ ຈ ນຈ຺ຈິ ເອກາ ຈ ອຈ຺ຉຣໍ ວາເທສິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ປຎ຺ຈງ຺ຄິກສ຺ສ ຕູຣິຍສ຺ສ ສຸວິນີຕສ຺ສ ສຸປ຺ປຏິປຕາຬິຕສ຺ສ ກຸສເລຫິ ສຸສມນ຺ນາຫຕສ຺ສ ສທ຺ໂທ ໂຫຕິ ວຄ຺ຄຸ ຈ ຣຊນີໂຍ ຈ ກມນີໂຍ ຈ ເປມນີໂຍ ຈ ມທນີໂຍ ຈ; ເອວເມວໍ ຕາສໍ ເທວຕານໍ ອລງ຺ກາຣານໍ ສທ຺ໂທ ໂຫຕິ ວຄ຺ຄຸ ຈ ຣຊນີໂຍ ຈ ກມນີໂຍ ຈ ເປມນີໂຍ ຈ ມທນີໂຍ ຈ. ອຖ ຂ຺ວາຫໍ ຠນ຺ເຕ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ໂອກ຺ຂິປິໍ.

“ອຖ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ຕາ ເທວຕາ ‘ນ ຂ຺ວຍ຺ໂຍ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ ສາທິຍຕີຕິ ຕຕ຺ເຖວນ຺ຕຣຘາຍິໍສຸ. ກຕີຫິ ນຸ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ມາຕຸຄາໂມ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ມນາປກາຍິການໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປ຺ຊຊຕີຕິ?

“ອຏ຺ຐຫິ ໂຂ ອນຸຣຸທ຺ຘ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ມາຕຸຄາໂມ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ມນາປກາຍິການໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປ຺ຊຊຕິ. ກຕເມຫິ ອຏ຺ຐຫິ? ອິຘ ອນຸຣຸທ຺ຘ ມາຕຸຄາໂມ ຍສ຺ສ ມາຕາປິຕໂຣ ຠຕ຺ຕຸໂນ ເທນ຺ຕິ

ອຕ຺ຖກາມາ ຫິເຕສີໂນ ອນຸກມ຺ປກາ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍ ຕສ຺ສ ໂຫຕິ ປຸພ຺ພຸຏ຺ຐາຍິນີ ປຈ຺ຉານິປາຕິນີ ກິໍກາຣປຏິສ຺ສາວິນີ ມນາປຈາຣິນີ ປິຍວາທິນີ. (໑)

"ເຍ ເຕ ຠຕ຺ຕຸ ຄຣຸໂນ[໑] ໂຫນ຺ຕິ ມາຕາຕິ ວາ ປິຕາຕິ ວາ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາຕິ ວາ ເຕ ສກ຺ກໂຣຕິ, ຄຣຸໍ ກໂຣຕິ,[໒] ມາເນຕິ, ປູເຊຕິ, ອພ຺ຠາຄເຕ ຈ ອາສໂນທເກນ ປຏິປູເຊຕິ. (໒)

"ເຍ ເຕ ຠຕ຺ຕຸ ອພ຺ຠນ຺ຕຣາ ກມ຺ມນ຺ຕາ ອຸຓ຺ຓາຕິ ວາ ກປ຺ປາສາຕິ ວາ ຕຕ຺ຖ ທກ຺ຂາ ໂຫຕິ ອນລສາ ຕຕ຺ຣຸປາຍາຍ[໓] ວີມໍສາຍ ສມນ຺ນາຄຕາ ອລໍ ກາຕຸໍ ອລໍ ສໍວິຘາຕຸໍ. (໓)

"ໂຍ ໂສ ຠຕ຺ຕຸ ອພ຺ຠນ຺ຕໂຣ ອນ຺ໂຕຊໂນ ທາສາຕິ ວາ ເປສ຺ສາຕິ ວາ ກມ຺ມກຣາຕິ ວາ ເຕສໍ ກຕຎ຺ຈ ກຕໂຕ ຊານາຕິ ອກຕຎ຺ຈ ອກຕໂຕ ຊານາຕິ, ຄິລານການຎ຺ຈ ພລາພລໍ ຊານາຕິ ຂາທນີຍໍ ໂຠຊນີຍຎ຺ຈສ຺ສ ປຈ຺ຈໍເສນ[໔] ສໍວິຠຊຕິ.(໔)

"ຍໍ ຠຕ຺ຕຸ ອາຫຣຕິ ຘນໍ ວາ ຘຎ຺ຎໍ ວາ ຊາຕຣູປໍ ວາ ຕໍ ອາຣກ຺ເຂນ ຄຸຕ຺ຕິຍາ ສມ຺ປາເທຕິ, ຕຕ຺ຖ ຈ ໂຫຕິ ອຘຸຕ຺ຕີ ອເຖນີ ອໂສຓ຺ຑີ ອວິນາສິກາ. (໕)

"ອຸປາສິກາ ໂຂ ປນ ໂຫຕິ ພຸທ຺ຘໍ ສຣຓໍ ຄຕາ ຘມ຺ມໍ ສຣຓໍ ຄຕາ ສງ຺ຆໍ ສຣຓໍ ຄຕາ. (໖)

"ສີລວຕີ ໂຂ ປນ ໂຫຕິ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣຕາ, ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣຕາ, ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຏິວິຣຕາ, ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣຕາ, ສຸຣາເມຣຍມຊ຺ຊປມາທຏ຺ຐານາ ປຏິວິຣຕາ. (໗)

"ຈາຄວຕີ ໂຂ ປນ ໂຫຕິ. ວິຄຕມລມຈ຺ເຉເຣນ ເຈຕສາ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຊາວສຕິ ມຸຕ຺ຕຈາຄາ[໕] ປຍຕປາຓີນີ[໖] ໂວສ຺ສຄ຺ຄຣຕາ ຍາຈໂຍຄາ ທານສໍວິຠາຄຣຕາ. (໘)

"ອິເມຫິ ໂຂ ອນຸຣຸທ຺ຘ ອຏ຺ຐຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ມາຕຸຄາໂມ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ມນາປກາຍິການໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ.

---

໑. ຄຣຸໂນ (ກ)
໒. ຄຣຸກໂຣຕິ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ) ອໍ ໒-໓໗, ອໍ ໖-໒໗໓ ປີຏ຺ເກສຸປິ.
໓. ຕຕ຺ຣູປາຍາຍ (ສີ)
໔. ປຈ຺ຈເຍນ (ສ຺ຍາ), ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍເສນ (ກ) ອໍ ໓-໓໒ ປີຏ຺ເກປິ.
໕. ມຸຕ຺ຕຈາຄີ (ສ຺ຍາ)
໖. ປຍຕປາຓີ (ສີ), ປຍຕປາຓີ (ສ຺ຍາ, ອິ, ກ)

“ໂຍ ນໍ ຠຣຕິ ສພ຺ພທາ   ນິຈ຺ຈໍ ອາຕາປິ ອຸສ຺ສຸໂກ
ຕໍ ສພ຺ພກາມທໍ[໑] ໂປສໍ   ຠຕ຺ຕາຣໍ ນາຕິມຎ຺ຎຕິ.

ນ ຈາປິ ໂສຕ຺ຖິ ຠຕ຺ຕາຣໍ   ອິສ຺ສາວາເທນ ໂຣສເຍ
ຠຕ຺ຕຸ ຈ ຄຣຸໂນ ສພ຺ເພ   ປຏິປູເຊຕິ ປຓ຺ຑິຕາ.

ອຸຏ຺ຐາຫິກາ[໔] ອນລສາ   ສງ຺ຄຫິຕປຣິຊ຺ຊນາ
ຠຕ຺ຕຸ ມນາປໍ ຈຣຕິ   ສມ຺ຠຕໍ ອນຸຣກ຺ຂຕິ.

ຍາ ເອວໍ ວຕ຺ຕຕິ ນາຣີ   ຠຕ຺ຕຸ ຉນ຺ທວສານຸຄາ
ມນາປາ ນາມ ເຕ[໕] ເທວາ   ຍຕ຺ຖ ສາ ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ. ຉຏ຺ຐໍ.

໗. ທຸຕິຍວິສາຂາສຸຕ຺ຕໍ

໔໗. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ປຸພ຺ພາຣາເມ ມິຄາຣມາຕຸປາສາເທ. ອຖ ໂຂ ວິສາຂາ ມິຄາຣມາຕາ ຯເປຯ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ວິສາຂໍ ມິຄາຣມາຕຣໍ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ

“ອຏ຺ຐຫິ ໂຂ ວິສາເຂ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ມາຕຸຄາໂມ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ມນາປກາຍິການໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ກຕເມຫິ ອຏ຺ຐຫິ? ອິຘ ວິສາເຂ ມາຕຸຄາໂມ ຍສ຺ສ ມາຕາປິຕໂຣ ຠຕ຺ຕຸໂນ ເທນ຺ຕິ ອຕ຺ຖກາມາ ຫິເຕສິໂນ ອນຸກມ຺ປກາ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍ ຕສ຺ສ ໂຫຕິ ປຸພ຺ພຸຏ຺ຐາຍິນີ ປຈ຺ຉານິປາຕິນີ ກິໍກາຣປຏິສ຺ສາວິນີ ມນາປຈາຣິນີ ປິຍວາທິນີ ຯເປຯ

ຈາຄວຕີ ໂຂ ປນ ໂຫຕິ. ວິຄຕມລມຈ຺ເຉເຣນ ເຈຕສາ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕິ ມຸຕ຺ຕຈາຄາ ປຍຕປາຓິນີ ໂວສ຺ສຄ຺ຄຣຕາ ຍາຈໂຍຄາ ທານສໍວິຠາຄຣຕາ. ອິເມຫິ ໂຂ ວິສາເຂ ອຏ຺ຐຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ມາຕຸຄາໂມ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ມນາປກາຍິການໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ.

“ໂຍ ນໍ ຠຣຕິ ສພ຺ພທາ   ນິຈ຺ຈໍ ອາຕາປິ ອຸສ຺ສຸໂກ
ຕໍ ສພ຺ພກາມທໍ ໂປສໍ   ຠຕ຺ຕາຣໍ ນາຕິມຎ຺ຎຕິ.

---

໑. ຕໍ ສພ຺ພກາມຫຣໍ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ) ສພ຺ພກາມຫຣໍ (ອໍ ໕-໕໔ ປິຏ຺ເກ)
໔. ອຸຏ຺ຐາຍິກາ (ກ)   ໕. ມນາປກາຍິກາ (ສີ, ກ)

ນ ຈາປິ ໂສຕ຺ຖິ ກຕ຺ຕາຣໍ　　ອິສ຺ສາວາເທນ ໂຣສເຍ
ກຕ຺ຕຸ ຈ ຄຣຸໂນ ສພ຺ເພ　　ປຝິປູເຊຕິ ປຕ຺ທິຕາ.

ອຸຝ຺ຖາຫິກາ ອນລສາ　　ສງ຺ຄຫິຕປຣິຊ຺ຊນາ
ກຕ຺ຕຸ ມນາປໍ ຈຣຕິ　　ສມ຺ກຕໍ ອນຸຣກ຺ຂຕິ.

ຍາ ເອວໍ ວຕ຺ຕຕິ ນາຣີ　　ກຕ຺ຕຸ ຉນ຺ທວສານຸຄາ
ມນາປາ ນາມ ເຕ[๑] ເທວາ　　ຍຕ຺ຖ ສາ ອຸປປຊ຺ຊຕີຕິ. ສຕ຺ຕມໍ.

໙. ນກຸລມາຕາສຸຕ຺ຕໍ

໔໙. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ກຄ຺ເຄສຸ ວິຫຣຕິ ສຸສຸມາຣຄິເຣ[໒] ເກສກລາວເນ ມິຄທາເຍ. ອຖ ໂຂ ນກຸລມາຕາ ຄຫປຕານີ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ໆເປໆ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ນກຸລມາຕຣໍ ຄຫປຕານີ ກຄວາ ເອຕທໂວຈ

"ອຝ຺ຖຫິ ໂຂ ນກຸລມາເຕ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ມາຕຸຄາໂມ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຓາ ມນາປກາຍິການໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ກຕເມຫິ ອຝ຺ຖຫິ? ອິຘ ນກຸລມາເຕ ມາຕຸຄາໂມ ຍສ຺ສ ມາຕາປິຕໂຣ ກຕ຺ຕຸໂນ ເທນ຺ຕິ ອຕ຺ຖກາມາ ຫິເຕສິໂນ ອນຸກມ຺ປກາ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍ ຕສ຺ສ ໂຫຕິ ປຸພ຺ພຸຝ຺ຖາຍິນີ ປຈ຺ຉານິປາຕິນີ ກິງ຺ການປຝິສ຺ສາວິນີ ມນາປຈາຣິນີ ປິຍວາທິນີ. (໑)

"ເຍ ເຕ ກຕ຺ຕຸ ຄຣຸໂນ ໂຫນ຺ຕິ ມາຕາຕິ ວາ ປິຕາຕິ ວາ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາຕິ ວາ ເຕ ສກ຺ກໂຣຕິ ຄຣຸໍ ກໂຣຕິ ມາເນຕິ ປູເຊຕິ, ອພ຺ກາຄເຕ ຈ ອາສໂນທເກນ ປຝິປູເຊຕິ. (໒)

"ເຍ ເຕ ກຕ຺ຕຸ ອພ຺ກນ຺ຕຣາ ກມ຺ມນ຺ຕາ ອຸຕ຺ຕາຕິ ວາ ກປ຺ປາສາຕິ ວາ ຕຕ຺ຖ ທກ຺ຂາ ໂຫຕິ ອນລສາ ຕຕ຺ຣຸປາຍາຍ ວີມໍສາຍ ສມນ຺ນາຄຕາ ອລໍ ກາຕຸໍ ອລໍ ສໍວິຘາຕຸໍ. (໓)

"ໂຍ ໂສ ກຕ຺ຕຸ ອພ຺ກນ຺ຕໂຣ ອນ຺ໂຕຊໂນ ທາສາຕິ ວາ ເປສ຺ສາຕິ ວາ ກມ຺ມກຣາຕິ ວາ ເຕສໍ ກຕຜ຺ຈ ກຕໂຕ ຊານາຕິ ອກຕຜ຺ຈ ອກຕໂຕ ຊານາຕິ, ຄິລານການຜ຺ຈ ພລາພລໍ ຊານາຕິ ຂາທນີຍໍ ໂກຊນີຍຜ຺ຈສ຺ສ ປຈ຺ຈໍເສນ ສໍວິກຊຕິ. (໔)

[໑]. ມນາປກາຍິກາ (ສີ, ກ)　　[໒]. ສຸໍສຸມາຣຄເຣ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)

ຍໍ ກຕຸຕາ ອາຫຣຕິ ຘນໍ ວາ ຘຸຍໍ ວາ ຣຊຕໍ ວາ ຊາຕຣູປໍ ວາ ຕໍ ອາຣກຸເຂນ ຄຸຕຸຕິຍາ ສມຸປາເທຕິ, ຕຕຸຖ ຈ ໂຫຕິ ອຂຸຕຸຕິ ອເຖນີ ອໂສຕຸທີ ອວິນາສິກາ. (໘)

ອຸປາສິກາ ໂຂ ປນ ໂຫຕິ ພຸທຸຘໍ ສຣຕໍ ຄຕາ ຘມຸມໍ ສຣຕໍ ຄຕາ ສງຼໍ ສຣຕໍ ຄຕາ. (໙)

ສີລວຕີ ໂຂ ປນ ໂຫຕິ ປາຕາຕິປາຕາ ປຝິວິຣຕາ ฯເປฯ ສຸຣາເມຣຍ-ມຊຸຊປມາທຝຸການາ ປຝິວິຣຕາ ฯເປฯ (໑໐)

ຈາຄວຕີ ໂຂ ປນ ໂຫຕິ ວິຄຕມລມຈຸເຂເຣນ ເຈຕສາ ອຄາຣໍ ອຊຸຊາວສຕິ ມຸຕຸຕຈາຄາ ປຍຕປາຕິນີ ໂວສຸສຄຸຄຣຕາ ຍາຈໂຍຄາ ທານສໍວິກາຄຣຕາ. (໑໑)

"ອິເມທິ ໂຂ ນກຸລມາເຕ ອຝຸກທິ ຘມຸເມທິ ສມນຸນາຄໂຕ ມາຕຸຄາໂມ ກາຍສຸສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ມນາປກາຍິການໍ ເທວານໍ ສຫພຸຍຕໍ ອຸປປຊຸຊຕີຕິ.

ໂຍ ນໍ ກຣຕິ ສພຸພທາ ນິຈຸຈໍ ອາຕາປີ ອຸສຸສຸໂກ
ຕໍ ສພຸພກາມທໍ ໂປສໍ ກຕຸຕາຣໍ ນາຕິມຸຍຸຕິ.

ນ ຈາປິ ໂສຕຸຖີ ກຕຸຕາຣໍ ອິສຸສາວາເທນ ໂຣສເຍ
ກຕຸຕຸ ຈ ຄຣຸໂນ ສພຸເພ ປຝິປູເຊຕິ ປຕຸທິຕາ.
ອຸຝຸກາຫິກາ ອນລສາ ສງຄຫິຕປຣິຊຸຊນາ
ກຕຸຕຸ ມນາປໍ ຈຣຕິ ສມຸກຕໍ ອນຸຣກຸຂຕິ.

ຍາ ເອວໍ ວຕຸຕຕິ ນາຣີ ກຕຸຕຸ ຈນຸທວສານຸຄາ
ມນາປາ ນາມ ເຕ[1] ເທວາ ຍຕຸຖ ສາ ອຸປປຊຸຊຕີຕິ. ອຝຸກມໍ.

໙. ປຖມອິຘໂລກິກສຸຕຸຕໍ

໔໙. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ສາວຕຸຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ປຸພຸພາຣາເມ ມິຄາຣມາຕຸ-ປາສາເທ. ອຖ ໂຂ ວິສາຂາ ມິຄາຣມາຕາ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງກມິ ฯເປฯ ເອກມນຸຕໍ ນິສິນຸນໍ ໂຂ ວິສາຂໍ ມິຄາຣມາຕຣໍ ກຄວາ ເອຕທໂວຈ

---

໑. ມນາປກາຍິກາ (ສີ)

"ຈຕູຫິ ໂຂ ວິສາເຂ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ມາຕຸຄາໂມ ອິຘໂລກວິຊຍາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ອຍໍ ໂລໂກ ອາຣທ຺ໂຘ ໂຫຕິ. ກເຕເມຫິ ຈຕູຫິ? ອິຘ ວິສາເຂ ມາຕຸຄາໂມ ສຸສໍວິຫິຕກມ຺ມນ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ສງ຺ຄຫິຕປຣິຊໂນ, ຠຕ຺ຕຸ ມນາປໍ ຈຣຕິ, ສມ຺ຠຕໍ ອນຸຣກ຺ຂຕິ.

"ກຖຎ຺ຈ ວິສາເຂ ມາຕຸຄາໂມ ສຸສໍວິຫິຕກມ຺ມນ຺ໂຕ ໂຫຕິ? ອິຘ ວິສາເຂ ມາຕຸຄາໂມ ເຍ ເຕ ຠຕ຺ຕຸ ອພ຺ຠນ຺ຕຣາ ກມ຺ມນ຺ຕາ ອຸຓ຺ຓາຕິ ວາ ກປ຺ປາສາຕິ ວາ ຕຕ຺ຖ ທກ຺ຂາ ໂຫຕິ ອນລສາ ຕຕ຺ຣຸປາຍາຍ ວີມໍສາຍ ສມນ຺ນາຄຕາ ອລໍ ກາຕຸໍ ອລໍ ສໍວິຘາຕຸໍ. ເອວໍ ໂຂ ວິສາເຂ ມາຕຸຄາໂມ ສຸສໍວິຫິຕກມ຺ມນ຺ໂຕ ໂຫຕິ.

"ກຖຎ຺ຈ ວິສາເຂ ມາຕຸຄາໂມ ສງ຺ຄຫິຕປຣິຊໂນ ໂຫຕິ? ອິຘ ວິສາເຂ ມາຕຸຄາໂມ ໂຍ ໂສ ຠຕ຺ຕຸ ອພ຺ຠນ຺ຕໂຣ ອນ຺ໂຕຊໂນ ທາສາຕິ ວາ ເປສ຺ສາຕິ ວາ ກມ຺ມກຣາຕິ ວາ ເຕສໍ ກຕຎ຺ຈ ກຕໂຕ ຊານາຕິ ອກຕຎ຺ຈ ອກຕໂຕ ຊານາຕິ, ຄິລານການຎ຺ຈ ພລາພລໍ ຊານາຕິ ຂາທນີຍໍ ໂຠຊນີຍຎ຺ຈສ຺ສ ປຈ຺ຈໍເສນ ສໍວິຠຊຕິ. ເອວໍ ໂຂ ວິສາເຂ ມາຕຸຄາໂມ ສງ຺ຄຫິຕປຣິຊໂນ ໂຫຕິ.

"ກຖຎ຺ຈ ວິສາເຂ ມາຕຸຄາໂມ ຠຕ຺ຕຸ ມນາປໍ ຈຣຕິ? ອິຘ ວິສາເຂ ມາຕຸຄາໂມ ຍໍ ຠຕ຺ຕຸ ອມນາປສງ຺ຂາຕໍ ຕໍ ຊີວິຕເຫຕຸປິ ນ ອຊ຺ຌາຈຣຕິ. ເອວໍ ໂຂ ວິສາເຂ ມາຕຸຄາໂມ ຠຕ຺ຕຸ ມນາປໍ ຈຣຕິ.

"ກຖຎ຺ຈ ວິສາເຂ ມາຕຸຄາໂມ ສມ຺ຠຕໍ ອນຸຣກ຺ຂຕິ? ອິຘ ວິສາເຂ ມາຕຸຄາໂມ ຍໍ ຠຕ຺ຕາ ອາຫຣຕິ ຘນໍ ວາ ຘຎ຺ຎໍ ວາ ຣຊຕໍ ວາ ຊາຕຣູປໍ ວາ ຕໍ ອາຣກ຺ເຂນ ຄຸຕ຺ຕິຍາ ສມ຺ປາເທຕິ, ຕຕ຺ຖ ຈ ໂຫຕິ ອຘຸຕ຺ຕີ ອເຖນີ ອໂສຓ຺ຑີ ອວິນາສິກາ. ເອວໍ ໂຂ ວິສາເຂ ມາຕຸຄາໂມ ສມ຺ຠຕໍ ອນຸຣກ຺ຂຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ ວິສາເຂ ຈຕູຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ມາຕຸຄາໂມ ອິຘໂລກວິຊຍາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ອຍໍ ໂລໂກ ອາຣທ຺ໂຘ ໂຫຕິ.

"ຈຕູຫິ ໂຂ ວິສາເຂ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ມາຕຸຄາໂມ ປຣໂລກວິຊຍາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ປຣໂລໂກ ອາຣທ຺ໂຘ ໂຫຕິ. ກເຕເມຫິ ຈຕູຫິ? ອິຘ ວິສາເຂ ມາຕຸຄາໂມ ສທ຺ຘາສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ຈາຄສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ປຎ຺ຎາສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ.

“ກຖຍ຺ຈ ວິສາເຂ ມາຕຸຄາໂມ ສທ຺ຘາສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ອິຘ ວິສາເຂ ມາຕຸຄາໂມ ສທ຺ໂຘ ໂຫຕິ, ສທ຺ທຫຕິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ໂພຘິ ‘ອິຕິປິ ໂສ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ວິຊ຺ຊາຈຣຕສມ຺ປນ຺ໂນ ສຸຄໂຕ ໂລກວິທູ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ປຸຣິສທມ຺ມສາຣຖິ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ກຄວາຕິ. ເອວໍ ໂຂ ວິສາເຂ ມາຕຸຄາໂມ ສທ຺ຘາສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ. “ກຖຍ຺ຈ ວິສາເຂ ມາຕຸຄາໂມ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ອິຘ ວິສາເຂ ມາຕຸຄາໂມ ປາຕາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ຯເປຯ ສຸຣາເມຣຍ-ມຊ຺ຊປມາທຏ຺ຖານາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ເອວໍ ໂຂ ວິສາເຂ ມາຕຸຄາໂມ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ.

“ກຖຍ຺ຈ ວິສາເຂ ມາຕຸຄາໂມ ຈາຄສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ອິຘ ວິສາເຂ ມາຕຸຄາໂມ ວິຄຕມລມຈ຺ເຊເຣນ ເຈຕສາ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຊາວສຕິ ມຸຕ຺ຕຈາຄາ ປຍຕປາຕິນີ ໂວສ຺ສຄ຺ຄຣຕາ ຍາຈໂຍຄາ ທານສໍວິກາຄຣຕາ. ເອວໍ ໂຂ ວິສາເຂ ມາຕຸຄາໂມ ຈາຄສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ.

“ກຖຍ຺ຈ ວິສາເຂ ມາຕຸຄາໂມ ປຍ຺ຍາສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ອິຘ ວິສາເຂ ມາຕຸຄາໂມ ປຍ຺ຍວາ ໂຫຕິ ຯເປຯ ເອວໍ ໂຂ ວິສາເຂ ມາຕຸຄາໂມ ປຍ຺ຍາສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ ວິສາເຂ ຈຕູຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ມາຕຸຄາໂມ ປຣໂລກວິຊຍາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ປຣໂລໂກ ອາຣທ຺ໂຘ ໂຫຕີຕິ.

“ສຸສໍວິຫິຕກມ຺ມນ຺ຕາ ສງ຺ຄຫິຕປຣິຊ຺ຊນາ
ກຕ຺ຕຸ ມນາປໍ ຈຣຕິ ສມ຺ກຕໍ ອນຸຣກ຺ຂຕິ.

ສທ຺ຘາ ສີເລນ ສມ຺ປນ຺ນາ ວທຍ຺ຍູ ວີຕມຈ຺ຊຣາ
ນິຈ຺ຈໍ ມຄ຺ຄໍ ວິໂສເຘຕິ ໂສຕ຺ຖານໍ ສມ຺ປຣາຍິກໍ.

ອິຈ຺ເຈເຕ ອຏ຺ຖ ຘມ຺ມາ ຈ ຍສ຺ສາ ວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ນາຣິຍາ
ຕມ຺ປິ ສີລວຕີ ອາຫຸ ຘມ຺ມຏ຺ຖໍ ສຈ຺ຈວາທິນີ.

ໂສຬສາກາຣສມ຺ປນ຺ນາ ອຏ຺ຖງ຺ຄສຸສມາຄຕາ
ຕາທິສີ ສີລວຕີ ອຸປາສິກາ ອຸປປຊ຺ຊຕິ ເທວໂລກໍ ມນາປນ຺ຕິ.

ນວມໍ;

໑໐. ທຸຕິຍອິຜໂລກິກສຸຕຸຕໍ

໕໐. “ຈຕູຫິ ກິກຸຂເວ ຜມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ມາຕຸຄາໂມ ອິຜໂລກວິຊຍາຍ ປຜິປນຸໂນ ໂຫຕິ, ອຍໍ ໂລໂກ ອາຣທຸໂຜ ໂຫຕິ. ກຕເມຫິ ຈຕູຫິ? ອິຜ ກິກຸຂເວ ມາຕຸຄາໂມ ສຸສໍວິຫິຕກມຸມນຸໂຕ ໂຫຕິ, ສງຄຫິຕປຣິຊໂນ, ກຕຸຕຸ ມນາປໍ ຈຣຕິ, ສມຸກຕໍ ອນຸຣກຸຂຕິ.

ກຖຸຈ ກິກຸຂເວ ມາຕຸຄາໂມ ສຸສໍວິຫິຕກມຸມນຸໂຕ ໂຫຕິ? ອິຜ ກິກຸຂເວ ມາຕຸຄາໂມ ເຍ ເຕ ກຕຸຕຸ ອພຸກນຸຕຣາ ກມຸມນຸຕາ ຯເປຯ ເອວໍ ໂຂ ກິກຸຂເວ ມາຕຸຄາໂມ ສຸສໍວິຫິຕກມຸມນຸໂຕ ໂຫຕິ.

ກຖຸຈ ກິກຸຂເວ ມາຕຸຄາໂມ ສງຄຫິຕປຣິຊໂນ ໂຫຕິ? ອິຜ ກິກຸຂເວ ມາຕຸຄາໂມ ໂຍ ໂສ ກຕຸຕຸ ອພຸກນຸຕໂຣ ອນຸໂຕຊໂນ ຯເປຯ ເອວໍ ໂຂ ກິກຸຂເວ ມາຕຸຄາໂມ ສງຄຫິຕປຣິຊໂນ ໂຫຕິ.

ກຖຸຈ ກິກຸຂເວ ມາຕຸຄາໂມ ກຕຸຕຸ ມນາປໍ ຈຣຕີ ອິຜ ກິກຸຂເວ ມາຕຸຄາໂມ ຍໍ ກຕຸຕຸ ອມນາປສງຂາຕໍ ຕໍ ຊີວິຕເຫຕຸປິ ນ ອຊຸຊາຈຣຕິ ເອວໍ ໂຂ ກິກຸຂເວ ມາຕຸຄາໂມ ກຕຸຕຸ ມນາປໍ ຈຣຕີ

ກຖຸຈ ກິກຸຂເວ ມາຕຸຄາໂມ ສມຸກຕໍ ອນຸຣກຸຂຕິ? ອິຜ ກິກຸຂເວ ມາຕຸຄາໂມ ຍໍ ກຕຸຕາ ອາຫຣຕິ ຯເປຯ ເອວໍ ໂຂ ກິກຸຂເວ ມາຕຸຄາໂມ ສມຸກຕໍ ອນຸຣກຸຂຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ ກິກຸຂເວ ຈຕູຫິ ຜມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ມາຕຸຄາໂມ ອິຜໂລກວິຊຍາຍ ປຜິປນຸໂນ ໂຫຕິ, ອຍໍ ໂລໂກ ອາຣທຸໂຜ ໂຫຕິ.

ຈຕູຫິ ກິກຸຂເວ ຜມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ມາຕຸຄາໂມ ປຣໂລກວິຊຍາຍ ປຜິປນຸໂນ ໂຫຕິ, ປຣໂລໂກ ອາຣທຸໂຜ ໂຫຕິ. ກຕເມຫິ ຈຕູຫິ? ອິຜ ກິກຸຂເວ ມາຕຸຄາໂມ ສທຸຜາສມຸປນຸໂນ ໂຫຕິ, ສີລສມຸປນຸໂນ ໂຫຕິ, ຈາຄສມຸປນຸໂນ ໂຫຕິ, ປຍຸຍາສມຸປນຸໂນ ໂຫຕິ.

ກຖຸຈ ກິກຸຂເວ ມາຕຸຄາໂມ ສທຸຜາສມຸປນຸໂນ ໂຫຕິ? ອິຜ ກິກຸຂເວ ມາຕຸຄາໂມ ສທຸໂຜ ໂຫຕິ ຯເປຯ ເອວໍ ໂຂ ກິກຸຂເວ ມາຕຸຄາໂມ ສທຸຜາສມຸປນຸໂນ ໂຫຕິ.

ກຖລ຺ຈ ກິກ຺ຂເວ ມາຕຸຄາໂມ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ອິຘ ກິກ຺ຂເວ ມາຕຸຄາໂມ ປາຓາຕິປາຕາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ຯເປຯ ສຸຣາເມຣຍມຊ຺ຊປມາທຏ຺ການາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ເອວໍ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ມາຕຸຄາໂມ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ. "ກຖລ຺ຈ ກິກ຺ຂເວ ມາຕຸຄາໂມ ຈາຄສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ອິຘ ກິກ຺ຂເວ ມາຕຸຄາໂມ ວິຄຕມລມຈ຺ເຉເຣນ ເຈຕສາ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຊາວສຕິ ຯເປຯ ເອວໍ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ມາຕຸຄາໂມ ຈາຄສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ.

ກຖລ຺ຈ ກິກ຺ຂເວ ມາຕຸຄາໂມ ປລ຺ລາສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ອິຘ ກິກ຺ຂເວ ມາຕຸຄາໂມ ປລ຺ລວາ ໂຫຕິ ຯເປຯ ເອວໍ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ມາຕຸຄາໂມ ປລ຺ລາສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ຈຕູຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ມາຕຸຄາໂມ ປຣໂລກ-ວິຊຍາຍ ປຜິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ປຣໂລໂກ ອາຣທ຺ໂຘ ໂຫຕີຕິ.

ສຸສໍວິຫິຕກມ຺ມນ຺ຕາ ສງ຺ຄຫິຕປຣິຊ຺ຊນາ
ກຕ຺ຕຸ ມນາປໍ ຈຣຕິ ສມ຺ກຕໍ ອນຸຣກ຺ຂຕິ.

ສທ຺ຘາ ສີເລນ ສມ຺ປນ຺ນາ ວທລ຺ລູ ວີຕມຈ຺ຉຣາ
ນິຈ຺ຈໍ ມຄ຺ຄໍ ວິໂສເຘຕິ ໂສຕ຺ຖານໍ ສມ຺ປຣາຍິກໍ.

ອິຈ຺ເຈເຕ ອຏ຺ກ ຘມ຺ມາ ຈ ຍສ຺ສາ ວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ນາຣິຍາ
ຕມ຺ປິ ສີລວຕີ ອາຫຸ ຘມ຺ມຏ຺ກໍ ສຈ຺ຈວາທິນີ.

ໂສຬສາການສມ຺ປນ຺ນາ ອຏ຺ກງ຺ຄສຸສມາຄຕາ
ຕາທິສີ ສີລວຕີ ອຸປາສິກາ ອຸປປຊ຺ຊຕິ ເທວໂລກໍ ມນາປນ຺ຕິ.

ທສມໍ;

ອຸໂປສຖວຄ຺ໂຄ ປລ຺ຈໂມ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ສໍຂິຕ຺ເຕ ວິຕ຺ຖເຕ ວິສາເຂ ວາເສຏ຺ໂກ ໂພຊ຺ຊາຍ ປລ຺ຈມໍ
ອນຸຣຸທ຺ຘໍ ປຸນ ວິສາເຂ ນກຸລາ ອິຘໂລກິກາ ເທ຺ວຕິ.

ປກໂມ ປຕ຺ຕາສໂກ ສມຕ຺ໂຕ.

໔. ທຸຕິຍປຕ຺ຕາສກໍ

(໕) ໑. ໂຄຕມີວຄ຺ໂຄ

໑. ໂຄຕມີສຸຕ຺ຕໍ

໕໑. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ສກ຺ເກສຸ ວິຫຣຕິ ກປິລວຕ຺ຖຸສ຺ມີ ນິຄ຺ໂຣຂາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ມຫາປຊາປຕີ[1] ໂຄຕມີ ເຢນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ກາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ກິຕາ ໂຂ ມຫາປຊາປຕີ ໂຄຕມີ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ສາຏຸ ກນ຺ເຕ ລເກຍ຺ຍ ມາຕຸຄາໂມ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊນ຺ຕິ. "ອລໍ ໂຄຕມີ! ມາ ເຕ ຣຸຈ຺ຈິ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຕິ.

ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ມຫາປຊາປຕີ ໂຄຕມີ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ສາຏຸ ກນ຺ເຕ ລເກຍ຺ຍ ມາຕຸຄາໂມ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊນ຺ຕິ. "ອລໍ ໂຄຕມີ! ມາ ເຕ ຣຸຈ຺ຈິ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຕິ. "ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ມຫາປຊາປຕີ ໂຄຕມີ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ສາຏຸ ກນ຺ເຕ ລເກຍ຺ຍ ມາຕຸຄາໂມ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊນ຺ຕິ. "ອລໍ ໂຄຕມີ! ມາ ເຕ ຣຸຈ຺ຈິ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຕິ.

ອຖ ໂຂ ມຫາປຊາປຕີ ໂຄຕມີ "ນ ກຄວາ ອນຸຊານາຕິ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊນ຺ຕິ ທຸກ຺ຂີ ທຸມ຺ມນາ ອສ຺ສຸມຸຂີ ຣຸທມານາ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຕໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ.

ອຖ ໂຂ ກຄວາ ກປິລວຕ຺ຖຸສ຺ມີ ຍຖາກິຣນ຺ຕໍ ວິຫຣິຕ຺ວາ ເຢນ ເວສາລີ ເຕນ ຈາຣິກໍ ປກ຺ກາມິ. ອນຸປຸພ຺ເພນ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ເຢນ ເວສາລີ ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ກຄວາ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣຕິ ມຫາວເນ ກູຏາຄາຣສາລາຍໍ.

---

໑. ມຫາປຊາປຕີ (ສຸຍາ) ວິ ໔-໔໔໔ ປິຏ຺ເກປິ.

ອຖ ໂຂ ມຫາປຊາປຕີ ໂຄຕມີ ເກເສ ເຉທາເປຕ຺ວາ ກາສາຍານິ ວຕ຺ຖານິ ອຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ສມ຺ພຫຸລາຫິ ສາກິຍານີຫິ ສທ຺ຘິ ເຍນ ເວສາລີ ເຕນ ປກ຺ກາມິ. ອນຸປຸພ຺ເພນ ເຍນ ເວສາລີ ມຫາວນໍ ກູຏາຄາຣສາລາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ອຖ ໂຂ ມຫາປຊາປຕີ ໂຄຕມີ ສູເນຫິ ປາເທຫິ ຣໂຊກິຓ຺ເຓນ ຄຕ຺ເຕນ ທຸກ຺ຂີ ທຸມ຺ມນາ ອສ຺ສຸມຸຂີ ຣຸທມານາ ພຫິທ຺ວາຣໂກຏ຺ຐເກ ອຏ຺ຐາສິ.

ອທ຺ທສາ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ມຫາປຊາປຕິໍ ໂຄຕມິໍ ສູເນຫິ ປາເທຫິ ຣໂຊກິຓ຺ເຓນ ຄຕ຺ເຕນ ທຸກ຺ຂິໍ ທຸມ຺ມນໍ ອສ຺ສຸມຸຂິໍ ຣຸທມານໍ ພຫິທ຺ວາຣໂກຏ຺ຐເກ ຐິຕໍ. ທິສ຺ວານ ມຫາປຊາປຕິໍ ໂຄຕມິໍ ເອຕທໂວຈ “ກິໍ ນຸ ຕ຺ວໍ ໂຄຕມິ ສູເນຫິ ປາເທຫິ ຣໂຊກິຓ຺ເຓນ ຄຕ຺ເຕນ ທຸກ຺ຂີ ທຸມ຺ມນາ ອສ຺ສຸມຸຂີ ຣຸທມານາ ພຫິທ຺ວາຣໂກຏ຺ຐເກ ຐິຕາຕິ? “ຕຖາ ຫິ ປນ ຠນ຺ເຕ ອານນ຺ທ ນ ຠຄວາ ອນຸຊານາຕິ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊນ຺ຕິ. “ເຕນ ຫິ ຕ຺ວໍ ໂຄຕມິ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ອິເຘວ ຕາວ ໂຫຫິ, ຍາວາຫໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ຍາຈາມິ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊນ຺ຕິ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ເອສາ ຠນ຺ເຕ ມຫາປຊາປຕີ ໂຄຕມີ ສູເນຫິ ປາເທຫິ ຣໂຊກິຓ຺ເຓນ ຄຕ຺ເຕນ ທຸກ຺ຂີ ທຸມ຺ມນາ ອສ຺ສຸມຸຂີ ຣຸທມານາ ພຫິທ຺ວາຣໂກຏ຺ຐເກ ຐິຕາ ‘ນ ຠຄວາ ອນຸຊານາຕິ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊນ຺ຕິ. ສາຘຸ ຠນ຺ເຕ ລເພຍ຺ຍ ມາຕຸຄາໂມ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊນ຺ຕິ. “ອລໍ ອານນ຺ທ! ມາ ເຕ ຣຸຈ຺ຈິ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຕິ.

ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ຯເປຯ ຕຕິຍມ຺ປິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ສາຘຸ ຠນ຺ເຕ ລເພຍ຺ຍ ມາຕຸຄາໂມ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊນ຺ຕິ. “ອລໍ ອານນ຺ທ! ມາ ເຕ ຣຸຈ຺ຈິ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຕິ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ “ນ ຠຄວາ ອນຸຊານາຕິ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ. ຍໍນູນາຫໍ ອຎ຺ເຎນປິ ປຣິຍາເຍນ ຠຄວນ຺ຕໍ ຍາເຈຍ຺ຍໍ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊນ຺ຕິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ຠພ຺ໂພ ນຸ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ມາຕຸຄາໂມ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລໍ ວາ ສກທາຄາມິຜລໍ ວາ ອນາຄາມິຜລໍ ວາ ອຣຫຕ຺ຕຜລໍ ວາ ສຈ຺ຉິກາຕຸນ຺ຕິ? “ຠພ຺ໂພ ອານນ຺ທ ມາຕຸຄາໂມ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລມ຺ປິ ສກທາຄາມິຜລມ຺ປິ ອນາຄາມິຜລມ຺ປິ ອຣຫຕ຺ຕຜລມ຺ປິ ສຈ຺ຉິກາຕຸນ຺ຕິ. “ສເຈ ຠນ຺ເຕ ຠພ຺ໂພ ມາຕຸຄາໂມ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລມ຺ປິ ຯເປຯ ອຣຫຕ຺ຕຜລມ຺ປິ ສຈ຺ຉິກາຕຸໍ, ພຫຸກາຣາ ຠນ຺ເຕ ມຫາປຊາປຕີ ໂຄຕມີ ຠຄວໂຕ ມາຕຸຈ຺ຉາ ອາປາທິກາ ໂປສິກາ ຂີຣສ຺ສ ທາຍິກາ; ຠຄວນ຺ຕໍ ຊເນຕ຺ຕິຍາ ກາລງ຺ກຕາຍ ຖຎ຺ຎໍ ປາເຍສິ. ສາຘຸ ຠນ຺ເຕ ລເຠຍ຺ຍ ມາຕຸຄາໂມ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊນ຺ຕິ.

“ສເຈ ອານນ຺ທ ມຫາປຊາປຕີ ໂຄຕມີ ອຏ຺ຐ ຄຣຸຘມ຺ເມ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ, ສາວສ຺ສາ ໂຫຕຸ ອຸປສມ຺ປທາ.

* ວສ຺ສສຕູປສມ຺ປນ຺ນາຍ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ຕທຫູປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອຠິວາທນໍ ປຈ຺ຈຸຏ຺ຐານໍ ອຎ຺ຊລິກມ຺ມໍ ສາມີຈິກມ຺ມໍ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ. ອຍມ຺ປິ ຘມ຺ໂມ ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ[1] ມາເນຕ຺ວາ ປູເຊຕ຺ວາ ຍາວຊີວໍ ອນຕິກ຺ກມນີໂຍ. (໑)

ນ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ອຠິກ຺ຂຸເກ ອາວາເສ ວສ຺ສໍ ອຸປຄນ຺ຕພ຺ພໍ. ອຍມ຺ປິ ຘມ຺ໂມ ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ມາເນຕ຺ວາ ປູເຊຕ຺ວາ ຍາວຊີວໍ ອນຕິກ຺ກມນີໂຍ. (໒)

ອນ຺ວຑ຺ຒມາສໍ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆໂຕ ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ ປຈ຺ຈາສີສິຕພ຺ພາ[2] ອຸໂປສຖປຸຈ຺ຉກຎ຺ຈ, ໂອວາທູປສງ຺ກມນຎ຺ຈ. ອຍມ຺ປິ ຘມ຺ໂມ ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ມາເນຕ຺ວາ ປູເຊຕ຺ວາ ຍາວຊີວໍ ອນຕິກ຺ກມນີໂຍ. (໓)

ວສ຺ສໍວຸຏ຺ຐາຍ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ອຸຠໂຕສງ຺ເຆ ຕີຫິ ຐາເນຫິ ປວາເຣຕພ຺ພໍ ທິຏ຺ເຐນ ວາ ສຸເຕນ ວາ ປຣິສງ຺ກາຍ ວາ. ອຍມ຺ປິ ຘມ຺ໂມ ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ມາເນຕ຺ວາ ປູເຊຕ຺ວາ ຍາວຊີວໍ ອນຕິກ຺ກມນີໂຍ. (໔)

* ວິ ໒-໗໔, ວິ ໔-໔໔໔ ປິຏ຺ເຐສຸປິ.

໑. ຄຣຸກຕ຺ວາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)

໒. ປຈ຺ຈາສີສິຕພ຺ພາ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)

"ຄຣຸຮມຸມໍ ອຊຸຊາປນຸນາຍ ກິກຸຂຸນິຍາ ອຸກໂຕສງເຍ ປກຸຂມານຕຸຕໍ ຈຣິຕພຸພໍ. ອຍມຸປິ ຮມຸໂມ ສກຸກຕຸວາ ຄຣຸໍ ກຕຸວາ ມາເນຕຸວາ ປູເຊຕຸວາ ຍາວຊີວໍ ອນຕິກຸກມນີໂຍ (໕)

"ເທຸວ ວສຸສານິ ຉສຸ ຮມຸເມສຸ ສິກຸຂິຕສິກຸຂາຍ ສິກຸຂມານາຍ ອຸກໂຕສງເຍ ອຸປສມຸປທາ ປຣິເຍສິຕພຸພາ. ອຍມຸປິ ຮມຸໂມ ສກຸກຕຸວາ ຄຣຸໍ ກຕຸວາ ມາເນຕຸວາ ປູເຊຕຸວາ ຍາວຊີວໍ ອນຕິກຸກມນີໂຍ. (໖)

"ນ ເກນຈິ ປຣິຍາເຍນ ກິກຸຂຸນິຍາ ກິກຸຂຸ ອກຸໂກສິຕພຸໂພ ປຣິກາສິຕພຸໂພ. ອຍມຸປິ ຮມຸໂມ ສກຸກຕຸວາ ຄຣຸໍ ກຕຸວາ ມາເນຕຸວາ ປູເຊຕຸວາ ຍາວຊີວໍ ອນຕິກຸກມນີໂຍ (໗)

"ອຊຸຊຕຄຸເຄ ໂອວໂຜ ກິກຸຂຸນີນໍ ກິກຸຂູສຸ ວຈນປໂຖ, ອໂນວໂຜ ກິກຸຂູນໍ ກິກຸຂຸນີສຸ ວຈນປໂຖ. ອຍມຸປິ ຮມຸໂມ ສກຸກຕຸວາ ຄຣຸໍ ກຕຸວາ ມາເນຕຸວາ ປູເຊຕຸວາ ຍາວຊີວໍ ອນຕິກຸກມນີໂຍ. (໘)

"ສເຈ ອານນຸທ ມຫາປຊາປຕີ ໂຄຕມີ ອິເມ ອຬຸກ ຄຣຸຮມຸເມ ປຬິຄຸຄຕຸຫາຕິ, ສາວສຸສາ ໂຫຕຸ ອຸປສມຸປທາຕິ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສຸມາ ອານນຸໂທ ກຄວໂຕ ສນຸຕິເກ ອິເມ ອຬຸກ ຄຣຸຮມຸເມ ອຸຄຸຄເຫຕຸວາ ເຍນ ມຫາປຊາປຕີ ໂຄຕມີ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ມຫາປຊາປຕີ ໂຄຕມີ ເອຕທໂວຈ

"ສເຈ ໂຂ ຕຸວໍ ໂຄຕມິ ອຬຸກ ຄຣຸຮມຸເມ ປຬິຄຸຄຕຸເຫຍຸຍາສິ, ສາວ ເຕ ກວິສຸສຕິ ອຸປສມຸປທາ

"ວສຸສສຕູປສມຸປນຸນາຍ ກິກຸຂຸນິຍາ ຕທຫູປສມຸປນຸນສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ອກິວາທນໍ ປຈຸຈຸຬຸການໍ ອຌຸຊລິກມຸມໍ ສາມີຈິກມຸມໍ ກຕຸຕພຸພໍ. ອຍມຸປິ ຮມຸໂມ ສກຸກຕຸວາ ຄຣຸໍ ກຕຸວາ ມາເນຕຸວາ ປູເຊຕຸວາ ຍາວຊີວໍ ອນຕິກຸກມນີໂຍ ฯເປฯ

"ອຊຸຊຕຄຸເຄ ໂອວໂຜ ກິກຸຂຸນີນໍ ກິກຸຂູສຸ ວຈນປໂຖ, ອໂນວໂຜ ກິກຸຂູນໍ ກິກຸຂຸນີສຸ ວຈນປໂຖ. ອຍມຸປິ ຮມຸໂມ ສກຸກຕຸວາ ຄຣຸໍ ກຕຸວາ ມາເນຕຸວາ ປູເຊຕຸວາ ຍາວຊີວໍ ອນຕິກຸກມນີໂຍ. ສເຈ ໂຂ ຕຸວໍ ໂຄຕມິ ອິເມ ອຬຸກ ຄຣຸຮມຸເມ ປຬິຄຸຄຕຸເຫຍຸຍາສິ, ສາວ ເຕ ກວິສຸສຕິ ອຸປສມຸປທາຕິ.

“ເສຍ຺ຍຖາປິ ຠນ຺ເຕ ອານນ຺ທ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ທຫໂຣ ຍຸວາ ມຓ຺ຑນກຊາຕິໂກ[1] ສີສໍນ຺ຫາໂຕ[2] ອຸປ຺ປລມາລໍ ວາ ວສ຺ສິກມາລໍ ວາ ອທິມຸຕ຺ຕກມາລໍ[3] ວາ ລຠິຕ຺ວາ ອຸໂຠຫິ ຫຕ຺ເຖຫິ ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕມງ຺ເຄ ສິຣສ຺ມິໍ ປຕິຏ຺ຐາເປຍ຺ຍ; ເອວເມວໍ ໂຂ ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ອານນ຺ທ ອິເມ ອຏ຺ຐ ຄຣຸຘມ຺ເມ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາມິ ຍາວຊີວໍ ອນຕິກ຺ກມນີເຍຕິ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ປຏິຄ຺ຄຫີຕາ ຠນ຺ເຕ ມຫາປຊາປຕິຍາ ໂຄຕມິຍາ ອຏ຺ຐ ຄຣຸຘມ຺ມາ ຍາວຊີວໍ ອນຕິກ຺ກມນີຍາຕິ.

“ສເຈ ອານນ຺ທ ນາລຠິສ຺ສ ມາຕຸຄາໂມ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ, ຈິຣຏ຺ຐິຕິກໍ ອານນ຺ທ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອຠວິສ຺ສ, ວສ຺ສສຫສ຺ສເມວ ສທ຺ຘມ຺ໂມ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍ. ຍໂຕ ຈ ໂຂ ອານນ຺ທ ມາຕຸຄາໂມ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິເຕ ຘມ຺ມວິນເຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ, ນ ທານິ ອານນ຺ທ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈິຣຏ຺ຐິຕິກໍ ຠວິສ຺ສຕິ. ປຎ຺ເຈວ ທານິ ອານນ຺ທ ວສ຺ສສຕານິ ສທ຺ຘມ຺ໂມ ຐສ຺ສຕິ.

ເສຍ຺ຍຖາປິ ອານນ຺ທ ຍານິ ການິຈິ ກຸລານິ ພຫຸຕ຺ຖິການິ[4] ອປ຺ປປຸຣິສການິ, ຕານິ ສຸປ຺ປຘໍສິຍານິ ໂຫນ຺ຕິ ໂຈເຣຫິ ກຸມ຺ຠຕ຺ເຖນເກຫິ; ເອວເມວໍ ໂຂ ອານນ຺ທ ຍສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ລຠຕິ ມາຕຸຄາໂມ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ, ນ ຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈິຣຏ຺ຐິຕິກໍ ໂຫຕິ.

ເສຍ຺ຍຖາປິ ອານນ຺ທ ສມ຺ປນ຺ເນ ສາລິກ຺ເຂຕ຺ເຕ ເສຕຏ຺ຐິກາ ນາມ ໂຣຄຊາຕິ ນິປຕຕິ, ເອວໍ ຕໍ ສາລິກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ນ ຈິຣຏ຺ຐິຕິກໍ ໂຫຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ ອານນ຺ທ ຍສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ລຠຕິ ມາຕຸຄາໂມ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ, ນ ຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈິຣຏ຺ຐິຕິກໍ ໂຫຕິ.

ເສຍ຺ຍຖາປິ ອານນ຺ທ ສມ຺ປນ຺ເນ ອຸຈ຺ຉຸກ຺ເຂຕ຺ເຕ ມຎ຺ຊິຏ຺ຐິກາ[5] ນາມ ໂຣຄຊາຕິ ນິປຕຕິ, ເອວໍ ຕໍ ອຸຈ຺ຉຸກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ນ ຈິຣຏ຺ຐິຕິກໍ ໂຫຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ ອານນ຺ທ ຍສ຺ມິໍ ຘມ຺ມວິນເຍ ລຠຕິ ມາຕຸຄາໂມ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ, ນ ຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈິຣຏ຺ຐິຕິກໍ ໂຫຕິ.

---

໑. ມຓ຺ຑນກຊາຕີໂຍ (ສີ, ອີ) ໒. ສີສໍນຫາໂຕ (ສີ, ອີ), ສີສນຫາໂຕ (ສ຺ຍາ) ໓. ອຕິມຸຕ຺ຕກມາລໍ (ສີ)
໔. ພຫຸຠິຕ຺ຖິການິ (ສ຺ຍາ, ອີ) ພຫຸອິຕ຺ຖິການິ (ສ຺ຍາ) ໕. ມຎ຺ເຊຏ຺ຐິກາ (ສີ, ສ຺ຍາ)

ເສຍ຺ຍຖາປິ ອານນ຺ທ ປຸຣິໂສ ມຫໂຕ ຕຊາກສ຺ສ ປຜິກຈ຺ເຈວ[໑] ອາຊີ ພນ຺ເຜຍ຺ຍ ຍາວເທວ ອຸທກສ຺ສ ອນຕິກ຺ກມນາຍ; ເອວເມວໍ ໂຂ ອານນ຺ທ ມຍາ ປຜິກຈ຺ເຈວ ກິກ຺ຂຸນີນໍ ອຝ຺ກ ຄຣຸຜມ຺ມາ ປຍ຺ຍຕ຺ຕາ ຍາວຊີວໍ ອນຕິກ຺ກມນີຍາຕິ. ປກມໍ.

໔. ໂອວາທສຸຕ຺ຕໍ

໕໔. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣຕິ ມຫາວເນ ກູຝາຄາຣສາລາຍໍ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ກຕິຫິ ນຸ ໂຂ ກນ຺ເຕ ຜມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ກິກ຺ຂຸ ກິກ຺ຂຸໂນວາທໂກ ສມ຺ມນ຺ນິຕພ຺ໂພຕິ?

+"ອຝ຺ກຫິ ໂຂ ອານນ຺ທ ຜມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ກິກ຺ຂຸ ກິກ຺ຂຸໂນວາທໂກ ສມ຺ມນ຺ນິຕພ຺ໂພ. ກຕເມຫິ ອຝ຺ກຫິ? ອິຜານນ຺ທ ກິກ຺ຂຸ ສີລວາ ໂຫຕິ ຯເປຯ ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ; ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ໂຫຕິ ຯເປຯ ທິຝ຺ກິຍາ ສຸປ຺ປຜິວິທ຺ຜາ; ອຸກຍານິ ໂຂ ປນສ຺ສ ປາຕິໂມກ຺ຂານິ ວິຕ຺ຖາເຣນ ສ຺ວາຄຕານິ ໂຫນ຺ຕິ ສຸວິກຕ຺ຕານິ ສຸປ຺ປວຕ຺ຕີນິ ສຸວິນິຈ຺ຊິຕານິ ສຸຕ຺ຕໂສ ອນຸພ຺ຍຍ຺ຊນໂສ; ກລ຺ຍາຓວາໂຈ ໂຫຕິ ກລ຺ຍາຓວາກ຺ກຣໂຓ, ໂປຣິຍາ ວາຈາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ວິສ຺ສຝ຺ກາຍ[໔] ອເນລຄລາຍ[໕] ອຕ຺ຖສ຺ສ ວິຍ຺ຍາປນິຍາ; ປຜິພໂລ ໂຫຕິ ກິກ຺ຂຸນິສງ຺ຆສ຺ສ ຜມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສຕຸໍ ສມາທເປຕຸໍ ສມຸຕ຺ເຕເຊຕຸໍ ສມ຺ປຫໍເສຕຸໍ; ເຍກຸຍ຺ເຍນ ກິກ຺ຂຸນີນໍ ປິໂຍ ໂຫຕິ ມນາໂປ; ນ ໂຂ ປເນຕໍ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປພ຺ພຊິຕາຍ ກາສາຍວຕ຺ຖນິວສນາຍ ຄຣຸຜມ຺ມໍ ອຊ຺ຊາປນ຺ນປຸພ຺ໂພ ໂຫຕິ; ວີສຕິວສ຺ໂສ ວາ ໂຫຕິ ອຕິເຣກວີສຕິວສ຺ໂສ ວາ. ອິເມຫິ ໂຂ ອານນ຺ທ ອຝ຺ກຫິ ຜມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ກິກ຺ຂຸ ກິກ຺ຂຸໂນວາທໂກ ສມ຺ມນ຺ນິຕພ຺ໂພຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໕. ສໍຂິຕ຺ຕສຸຕ຺ຕໍ

໕໕. * ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣຕິ ມຫາວເນ ກູຝາຄາຣສາລາຍໍ. ອຖ ໂຂ ມຫາປຊາປຕີ ໂຄຕມີ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຄວນ຺ຕໍ ອກິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຝ຺ກາສິ. ເອກມນ຺ຕໍ ກິຕາ ໂຂ ສາ ມຫາປຊາປຕີ ໂຄຕມີ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ,

---

໑. ປຜິຄຈ຺ເຈວ (ສີ, ອິ)   ໔. ວິສຝ຺ກາຍ (ກ)   ໕. ອເນຊຄຊາຍ (ສີ, ກ)

+ ວິ ໔-ກ໕ ປິຝ຺ເກປິ.   * ວິ ໕-໕໕໙ ປິຝ຺ເກປິ.

“ສາຘຸ ເມ ວນ຺ເຕ ວຄວາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕຸ, ຍມຫໍ ວຄວໂຕ ຘມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ເອກາ ວູປກຊ຺ຖາ ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ອາຕາປິນີ ປຫິຕຕ຺ຕາ ວິຫເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ. “ເຍ ໂຂ ຕ຺ວໍ ໂຄຕມິ ຘມ຺ເມ ຊາເນຍ຺ຍາສິ ‘ອິເມ ຘມ຺ມາ ສຣາຄາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ໂນ ວິຣາຄາຍ; ສໍໂຍຄາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ໂນ ວິສໍໂຍຄາຍ; ອາຈຍາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ໂນ ອປຈຍາຍ; ມຫິຈ຺ຉຕາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ໂນ ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາຍ; ອສນ຺ຕຸຏ຺ຆິຍາ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ໂນ ສນ຺ຕຸຏ຺ຆິຍາ; ສງ຺ຄຓິກາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ໂນ ປວິເວກາຍ; ໂກສຊ຺ຊາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ໂນ ວີຣິຍາຣມ຺ພາຍ; ທຸພ຺ພຣຕາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ໂນ ສຸພຣຕາຍາຕິ, ເອກໍເສນ ໂຄຕມິ ຘາເຣຍ຺ຍາສິ ‘ເນໂສ ຘມ຺ໂມ, ເນໂສ ວິນໂຍ, ເນຕໍ ສຕ຺ຖຸສາສນ”ນ຺ຕິ.

“ເຍ ຈ ໂຂ ຕ຺ວໍ ໂຄຕມິ ຘມ຺ເມ ຊາເນຍ຺ຍາສິ ‘ອິເມ ຘມ຺ມາ ວິຣາຄາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ໂນ ສຣາຄາຍ; ວິສໍໂຍຄາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ໂນ ສໍໂຍຄາຍ; ອປຈຍາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ໂນ ອາຈຍາຍ; ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ໂນ ມຫິຈ຺ຉຕາຍ; ສນ຺ຕຸຏ຺ຆິຍາ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ໂນ ອສນ຺ຕຸຏ຺ຆິຍາ; ປວິເວກາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ໂນ ສງ຺ຄຓິກາຍ; ວີຣິຍາຣມ຺ພາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ໂນ ໂກສຊ຺ຊາຍ; ສຸພຣຕາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ໂນ ທຸພ຺ພຣຕາຍາຕິ, ເອກໍເສນ ໂຄຕມິ ຘາເຣຍ຺ຍາສິ ‘ເອໂສ ຘມ຺ໂມ, ເອໂສ ວິນໂຍ, ເອຕໍ ສຕ຺ຖຸສາສນ”ນ຺ຕິ. ຕຕິຍໍ.

໔. ທີຊຊາຕຸສຸຕ຺ຕໍ

໕໔. ເອກໍ ສມຍໍ ວຄວາ ໂກລິເຍສຸ ວິຫຣຕິ ກກ຺ກຣປຕ຺ຕໍ ນາມ ໂກລິຍານໍ ນິຄໂມ. ອຖ ໂຂ ທີຊຊາຕຸ ໂກລິຍປຸຕ຺ໂຕ ເຍນ ວຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ວຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ທີຊຊາຕຸ ໂກລິຍປຸຕ຺ໂຕ ວຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ມຍໍ ວນ຺ເຕ ຄິຫີ ກາມໂວຄີໂນ ປຸຕ຺ຕສມ຺ພາຘສຍນໍ ອຊ຺ຊາວສາມ, ກາສິກຈນ຺ທນໍ ປຈ຺ຈນຸໂວມ, ມາລາຄນ຺ຘວິເລປນໍ ຘາຣຍາມ, ຊາຕຣູປຣຊຕໍ ສາທຍາມ. ເຕສໍ ໂນ ວນ຺ເຕ ວຄວາ ອມ຺ຫາກໍ ຕຖາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕຸ ເຍ ອມ຺ຫາກໍ ອສ຺ສຸ ຘມ຺ມາ ທິຊ຺ຊຘມ຺ມຫິຕາຍ ທິຊ຺ຊຘມ຺ມສຸຂາຍ, ສມ຺ປຣາຍຫິຕາຍ ສມ຺ປຣາຍສຸຂາຍາຕິ.

“ຈຕ຺ຕາໂຣເມ ພ຺ຍຄ຺ຊປຊ຺ຊ ຘມ຺ມາ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ທິຊ຺ຊຘມ຺ມຫິຕາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ ທິຊ຺ຊຘມ຺ມສຸຂາຍ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ອຸຊ຺ຊານສມ຺ປທາ, ອາຣກ຺ຂສມ຺ປທາ, ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ, ສມຊີວິຕາ. ກຕມາ ຈ ພ຺ຍຄ຺ຊປຊ຺ຊ ອຸຊ຺ຊານສມ຺ປທາ? ອິຘ

---

໑. ກາມໂວຄີ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)	໔. ສມຊີວິກຕາ (ສີ) ອຸປຣິ ໑໔໐ ປິຊ຺ເຊປິ.

ພ຺ຍຄ຺ຆປຊ຺ຊ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ເຍນ ກມ຺ມຏ຺ຐາເນນ ຊີວິກໍ[1] ກປ຺ເປຕິ ຍທິ ກສິຍາ, ຍທິ ວຓິຊ຺ຊາຍ, ຍທິ ໂຄຣກ຺ເຂນ, ຍທິ ອິສ຺ສເຕ຺ຕນ,[2] ຍທິ ຣາຊໂປຣິເສນ, ຍທິ ສິປ຺ປຎ຺ຎຕເຣນ ຕຕ຺ຖ ທກ຺ໂຂ ໂຫຕິ ອນລໂສ, ຕຕ຺ຣຸປາຍາຍ ວີມໍສາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ອລໍ ກາຕຸໍ ອລໍ ສໍວິຘາຕຸໍ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ພ຺ຍຄ຺ຆປຊ຺ຊ ອຸຏ຺ຐານສມ຺ປທາ.

ກຕມາ ຈ ພ຺ຍຄ຺ຆປຊ຺ຊ ອາຣກ຺ຂສມ຺ປທາ? ອິຘ ພ຺ຍຄ຺ຆປຊ຺ຊ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ໂຠຄາ ໂຫນ຺ຕິ ອຸຏ຺ຐານວີຣິຍາຘິຄຕາ ພາຫາພລປຣິຈິຕາ, ເສທາວກ຺ຂິຕ຺ຕາ, ຘມ຺ມິກາ ຘມ຺ມລທ຺ຘາ. ເຕ ອາຣກ຺ເຂນ ຄຸຕ຺ຕິຍາ ສມ຺ປາເທຕິ 'ກິນ຺ຕິ ເມ ອິເມ ໂຠເຄ ເນວ ຣາຊາໂນ ຫເຣຍ຺ຍຸໍ, ນ ໂຈຣາ ຫເຣຍ຺ຍຸໍ, ນ ອຄ຺ຄິ ຑເຫຍ຺ຍ, ນ ອຸທກໍ ວເຫຍ຺ຍ, ນ ອປ຺ປິຍາ ທາຍາທາ ຫເຣຍ຺ຍຸນ຺ຕິ! ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ພ຺ຍຄ຺ຆປຊ຺ຊ ອາຣກ຺ຂສມ຺ປທາ.

ກຕມາ ຈ ພ຺ຍຄ຺ຆປຊ຺ຊ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ? ອິຘ ພ຺ຍຄ຺ຆປຊ຺ຊ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ຍສ຺ມິໍ ຄາເມ ວາ ນິຄເມ ວາ ປຏິວສຕິ, ຕຕ຺ຖ ເຍ ເຕ ໂຫນ຺ຕິ ຄຫປຕີ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕາ ວາ ທຫຣາ ວາ ວຸທ຺ຘສີລິໂນ ວຸທ຺ຘາ ວາ ວຸທ຺ຘສີລິໂນ ສທ຺ຘາສມ຺ປນ຺ນາ, ສີລສມ຺ປນ຺ນາ, ຈາຄສມ຺ປນ຺ນາ, ປຎ຺ຎາສມ຺ປນ຺ນາ ເຕຫິ ສທ຺ຘິໍ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕິ ສລ຺ລປຕິ ສາກຈ຺ຉໍ ສມາປຊ຺ຊຕິ; ຍຖາຣູປານໍ ສທ຺ຘາສມ຺ປນ຺ນານໍ ສທ຺ຘາສມ຺ປທໍ ອນຸສິກ຺ຂຕິ, ຍຖາຣູປານໍ ສີລສມ຺ປນ຺ນານໍ ສີລສມ຺ປທໍ ອນຸສິກ຺ຂຕິ, ຍຖາຣູປານໍ ຈາຄສມ຺ປນ຺ນານໍ ຈາຄສມ຺ປທໍ ອນຸສິກ຺ຂຕິ, ຍຖາຣູປານໍ ປຎ຺ຎາສມ຺ປນ຺ນານໍ ປຎ຺ຎາສມ຺ປທໍ ອນຸສິກ຺ຂຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ພ຺ຍຄ຺ຆປຊ຺ຊ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ.

ກຕມາ ຈ ພ຺ຍຄ຺ຆປຊ຺ຊ ສມຊີວິຕາ? ອິຘ ພ຺ຍຄ຺ຆປຊ຺ຊ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ອາຍຎ຺ຈ ໂຠຄານໍ ວິທິຕ຺ວາ, ວຍຎ຺ຈ ໂຠຄານໍ ວິທິຕ຺ວາ, ສມໍຊີວິກໍ[3] ກປ຺ເປຕິ ນາຈ຺ໂຈຄາຬ຺ຫໍ ນາຕິຫີນໍ 'ເອວໍ ເມ ອາໂຍ ວຍໍ ປຣິຍາທາຍ ຐສ຺ສຕິ, ນ ຈ ເມ ວໂຍ ອາຍໍ ປຣິຍາທາຍ ຐສ຺ສຕີຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ພ຺ຍຄ຺ຆປຊ຺ຊ ຕຸລາຘາໂຣ ວາ ຕຸລາຘາຣນ຺ເຕວາສີ ວາ ຕຸລໍ ປຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຊານາຕິ 'ເອຕ຺ຕເກນ ວາ ໂອນຕໍ,[4] ເອຕ຺ຕເກນ ວາ ອຸນ຺ນຕນ຺ຕິ;[5] ເອວເມວໍ ໂຂ ພ຺ຍຄ຺ຆປຊ຺ຊ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ອາຍຎ຺ຈ ໂຠຄານໍ ວິທິຕ຺ວາ, ວຍຎ຺ຈ ໂຠຄານໍ ວິທິຕ຺ວາ, ສມໍ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປຕິ ນາຈ຺ໂຈຄາຬ຺ຫໍ ນາຕິຫີນໍ 'ເອວໍ ເມ ອາໂຍ ວຍໍ ປຣິຍາທາຍ ຐສ຺ສຕິ, ນ ຈ ເມ ວໂຍ ອາຍໍ ປຣິຍາທາຍ ຐສ຺ສຕີຕິ. ສຈາຍໍ

໑. ຊີວິຕໍ (ກ) ໒. ອິສ຺ສຕ຺ເຖນ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ) ໓. ສມຊີວິກໍ (ສ຺ຍາ), ສມຊີວິຕໍ (ກ)
໔. ໂອຓຕໍ (ກ) ໕. ອຸຓ຺ຓຕນ຺ຕິ (ກ)

ພ຺ຍຄ຺ຆປຊ຺ຊ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ອປ຺ປາໂຍ ສມາໂນ ອຸຬາຣໍ ຊີວິກໍ[1] ກປ຺ເປຕິ, ຕສ຺ສ ກວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ 'ອຸທຸມ຺ພຣຂາທີວາຍໍ[1] ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ໂຠເຄ ຂາທຕີຕິ. ສເຈ ປນາຍໍ ພ຺ຍຄ຺ຆປຊ຺ຊ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ມຫາໂຍ ສມາໂນ ກສິຣໍ ຊີວິກໍ[1] ກປ຺ເປຕິ, ຕສ຺ສ ກວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ 'ອເຊຏ຺ຐມຣຓໍວາຍໍ[4] ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ມຣິສ຺ສຕີຕິ. ຍໂຕ ຈ ໂຂຍໍ ພ຺ຍຄ຺ຆປຊ຺ຊ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ອາຍຎ຺ຈ ໂຠຄານໍ ວິທິຕ຺ວາ, ວຍຎ຺ຈ ໂຠຄານໍ ວິທິຕ຺ວາ, ສມໍ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປຕິ ນາຈ຺ໂຈຄາຬ຺ຫໍ ນາຕິຫີນໍ 'ເອວໍ ເມ ອາໂຍ ວຍໍ ປຣິຍາທາຍ ຐສ຺ສຕິ, ນ ຈ ເມ ວໂຍ ອາຍໍ ປຣິຍາທາຍ ຐສ຺ສຕີຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ພ຺ຍຄ຺ຆປຊ຺ຊ ສມຊີວິຕາ.

"ເອວໍ ສມຸປ຺ປນ຺ນານໍ ພ຺ຍຄ຺ຆປຊ຺ຊ ໂຠຄານໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ອປາຍມຸຂານິ ໂຫນ຺ຕິ ອິຕ຺ຖິຘຸຕ຺ໂຕ, ສຸຣາຘຸຕ຺ໂຕ, ອກ຺ຂຘຸຕ຺ໂຕ, ປາປມິຕ຺ໂຕ ປາປສຫາໂຍ ປາປສມ຺ປວງ຺ໂກ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ພ຺ຍຄ຺ຆປຊ຺ຊ ມຫໂຕ ຕຬາກສ຺ສ ຈຕ຺ຕາຣິ ເຈວ ອາຍມຸຂານິ, ຈຕ຺ຕາຣິ ຈ ອປາຍມຸຂານິ. ຕສ຺ສ ປຸຣິໂສ ຍານິ ເຈວ ອາຍມຸຂານິ ຕານິ ປິທເຫຍ຺ຍ, ຍານິ ຈ ອປາຍມຸຂານິ ຕານິ ວິວເຣຍ຺ຍ; ເທໂວ ຈ ນ ສມ຺ມາ ຘາຣໍ ອນຸປ຺ປເວຈ຺ເຉຍ຺ຍ. ເອວຎ຺ຫິ ຕສ຺ສ ພ຺ຍຄ຺ຆປຊ຺ຊ ມຫໂຕ ຕຬາກສ຺ສ ປຣິຫານິເຍວ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ວຸທ຺ຘິ; ເອວເມວໍ ພ຺ຍຄ຺ຆປຊ຺ຊ ເອວໍ ສມຸປ຺ປນ຺ນານໍ ໂຠຄານໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ອປາຍມຸຂານິ ໂຫນ຺ຕິ ອິຕ຺ຖິຘຸຕ຺ໂຕ, ສຸຣາຘຸຕ຺ໂຕ, ອກ຺ຂຘຸຕ຺ໂຕ, ປາປມິຕ຺ໂຕ ປາປສຫາໂຍ ປາປສມ຺ປວງ຺ໂກ.

"ເອວໍ ສມຸປ຺ປນ຺ນານໍ ພ຺ຍຄ຺ຆປຊ຺ຊ ໂຠຄານໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ອາຍມຸຂານິ ໂຫນ຺ຕິ ນ ອິຕ຺ຖິຘຸຕ຺ໂຕ, ນ ສຸຣາຘຸຕ຺ໂຕ, ນ ອກ຺ຂຘຸຕ຺ໂຕ, ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ໂຕ ກລ຺ຍາຓສຫາໂຍ ກລ຺ຍາຓສມ຺ປວງ຺ໂກ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ພ຺ຍຄ຺ຆປຊ຺ຊ ມຫໂຕ ຕຬາກສ຺ສ ຈຕ຺ຕາຣິ ເຈວ ອາຍມຸຂານິ, ຈຕ຺ຕາຣິ ຈ ອປາຍມຸຂານິ. ຕສ຺ສ ປຸຣິໂສ ຍານິ ເຈວ ອາຍມຸຂານິ ຕານິ ວິວເຣຍ຺ຍ, ຍານິ ຈ ອປາຍມຸຂານິ ຕານິ ປິທເຫຍ຺ຍ; ເທໂວ ຈ ສມ຺ມາ ຘາຣໍ ອນຸປ຺ປເວຈ຺ເຉຍ຺ຍ. ເອວຎ຺ຫິ ຕສ຺ສ ພ຺ຍຄ຺ຆປຊ຺ຊ ມຫໂຕ ຕຬາກສ຺ສ ວຸທ຺ຘິເຍວ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ປຣິຫານິ; ເອວເມວໍ ໂຂ ພ຺ຍຄ຺ຆປຊ຺ຊ ເອວໍ ສມຸປ຺ປນ຺ນານໍ ໂຠຄານໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ອາຍມຸຂານິ ໂຫນ຺ຕິ ນ ອິຕ຺ຖິຘຸຕ຺ໂຕ, ນ ສຸຣາຘຸຕ຺ໂຕ, ນ ອກ຺ຂຘຸຕ຺ໂຕ, ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ໂຕ ກລ຺ຍາຓສຫາໂຍ ກລ຺ຍາຓສມ຺ປວງ຺ໂກ.

---

໑. ອຸທຸມ຺ພຣຂາທິກໍ ວາຍໍ (ສີ, ອິ), ອຸທຸມ຺ພຣຂາທກໍ ຈາຍໍ (ສ຺ຍາ)

໔. ອຊທ຺ຘຸມາຣິກໍ ວາຍໍ (ສີ, ອິ), ອທ຺ຘມາຣກໍ ຈາຍໍ (ສ຺ຍາ), ເອຕ຺ຖ ຊທ຺ຘູຕິ ອສນໍ = ກຕ຺ຕກຸລ຺ຊໍ, ຕສ຺ມາ ອຊທ຺ຘຸມາຣິກນ຺ຕິ ອນສນມຣຓນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ມ ໑-໓໑໔ ປິຏ຺ເຐປິ ອໂຘລິປິຍາ "ອຊທ຺ຘຸກນ຺ຕິ ປທໍ ທສ຺ສິຕໍ.

ອິເມ ໂຂ ພຸຍຄຸພປຊຸຊ ຈຕຸຕາໂຣ ຘມຸມາ ກຸລປຸຕຸຕສຸສ ທິພຸກຘມຸມຫິຕາຍ ສໍວຕຸຕນຸຕິ ທິພຸກຘມຸມສຸຂາຍ.

ຈຕຸຕາໂຣເມ ພຸຍຄຸພປຊຸຊ ຘມຸມາ ກຸລປຸຕຸຕສຸສ ສມຸປຣາຍຫິຕາຍ ສໍວຕຸຕນຸຕິ ສມຸປຣາຍສຸຂາຍ. ກຕເມ ຈຕຸຕາໂຣ? ສທຸຘາສມຸປທາ, ສີລສມຸປທາ, ຈາຄສມຸປທາ, ປຌຸຌາສມຸປທາ. ກຕມາ ຈ ພຸຍຄຸພປຊຸຊ ສທຸຘາສມຸປທາ? ອິຘ ພຸຍຄຸພປຊຸຊ ກຸລປຸຕຸໂຕ ສທຸໂຘ ໂຫຕິ, ສທຸທຫຕິ ຕຖາຄຕສຸສ ໂພຘິ 'ອິຕິປິ ໂສ ກຄວາ ຯເປຯ ສຕຸຖາ ເທວມນຸສຸສານໍ ພຸທຸໂຘ ກຄວາຕິ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ ພຸຍຄຸພປຊຸຊ ສທຸຘາສມຸປທາ.

ກຕມາ ຈ ພຸຍຄຸພປຊຸຊ ສີລສມຸປທາ? ອິຘ ພຸຍຄຸພປຊຸຊ ກຸລປຸຕຸໂຕ ປາຕາຕິປາຕາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ຯເປຯ ສຸຣາເມຣຍມຊຸຊປມາທຝຸການາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ ພຸຍຄຸພປຊຸຊ ສີລສມຸປທາ.

ກຕມາ ຈ ພຸຍຄຸພປຊຸຊ ຈາຄສມຸປທາ? ອິຘ ພຸຍຄຸພປຊຸຊ ກຸລປຸຕຸໂຕ ວິຄຕມລມຈຸເຂເຣນ ເຈຕສາ ອຄາຣໍ ອຊຸຊາວສຕິ ມຸຕຸຕຈາໂຄ ປຍຕປາຕິ ໂວສຸສຄຸຄ-ຣໂຕ ຍາຈໂຍໂຄ ທານສໍວິກາຄຣໂຕ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ ພຸຍຄຸພປຊຸຊ ຈາຄສມຸປທາ.

ກຕມາ ຈ ພຸຍຄຸພປຊຸຊ ປຌຸຌາສມຸປທາ? ອິຘ ພຸຍຄຸພປຊຸຊ ກຸລປຸຕຸໂຕ ປຌຸຌວາ ໂຫຕິ, ອຸທຍຕຸຖຄາມິນິຍາ ປຌຸຌາຍ ສມນຸນາຄໂຕ ອຣິຍາຍ ນິພຸເພຘິກາຍ ສມຸມາ ທຸກຸຂກຸຂຍຄາມິນິຍາ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ ພຸຍຄຸພປຊຸຊ ປຌຸຌາສມຸປທາ. ອິເມ ໂຂ ພຸຍຄຸພປຊຸຊ ຈຕຸຕາໂຣ ຘມຸມາ ກຸລປຸຕຸຕສຸສ ສມຸປຣາຍຫິຕາຍ ສໍວຕຸຕນຸຕິ ສມຸປຣາຍສຸຂາຍາຕິ.

"ອຸພຸກາຕາ ກມຸມເຘຍຸເຍສຸ ອປຸປມຕຸໂຕ ວິຘານວາ
ສມໍ ກປຸເປຕິ ຊີວິກໍ[1] ສມຸກຕໍ ອນຸຣກຸຂຕິ.
ສທຸໂຘ ສີເລນ ສມຸປນຸໂນ ວທຌຸຌູ ວີຕມຈຸຂໂຣ
ນິຈຸຈໍ ມຄຸຄໍ ວິໂສເຘຕິ ໂສຕຸຖານໍ ສມຸປຣາຍິກໍ.
ອິຈຸເຈເຕ ອພຸກ ຘມຸມາ ຈ ສທຸຘສຸສ ຆຣເມສິໂນ
ອກຸຂາຕາ ສຈຸຈນາເມນ ອຸກຍຕຸຖ ສຸຂາວຫາ.
ທິພຸກຘມຸມຫິຕຕຸຖາຍ ສມຸປຣາຍສຸຂາຍ ຈ
ເອວເມຕໍ ຄຫພຸການໍ ຈາໂຄ ປຸຌຸຌໍ ປວຑຸຒຕີຕິ.

ຈຕຸຕຸຖໍ;

---

໑. ຊີວິຕໍ (ກ)

໕. ອຸຊ຺ຊຍສຸຕ຺ຕໍ

໕໕. ອຖ ໂຂ ອຸຊ຺ຊໂຍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອຸຊ຺ຊໂຍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ “ມຍໍ ໂຠ ໂຄຕມ ປວາສໍ ຄນ຺ຕຸກາມາ ເຕສໍ ໂນ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ອມ຺ຫາກໍ ຕຖາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕຸ ເຍ ອມ຺ຫາກໍ ອສ຺ສຸ ຘມ຺ມາ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມຫິຕາຍ, ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂາຍ, ສມ຺ປຣາຍຫິຕາຍ, ສມ຺ປຣາຍສຸຂາຍາຕິ.

“ຈຕ຺ຕາໂຣເມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ຘມ຺ມາ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມຫິຕາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂາຍ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ອຸຏ຺ຐານສມ຺ປທາ, ອາຣກ຺ຂສມ຺ປທາ, ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ, ສມຊີວິຕາ. ກຕມາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ອຸຏ຺ຐານສມ຺ປທາ? ອິຘ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ເຍນ ກມ຺ມເນນ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປຕິ ຍທິ ກສິຍາ, ຍທິ ວຓິຊ຺ຊາຍ, ຍທິ ໂຄຣກ຺ເຂນ, ຍທິ ອິສ຺ສຕ຺ເຕນ, ຍທິ ຣາຊໂປຣິເສນ, ຍທິ ສິປ຺ປຎ຺ຎຕເຣນ ຕຕ຺ຖ ທກ຺ໂຂ ໂຫຕິ ອນລໂສ, ຕຕ຺ຣຸປາຍາຍ ວີມໍສາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ອລໍ ກາຕຸໍ ອລໍ ສໍວິຘາຕຸໍ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ອຸຏ຺ຐານສມ຺ປທາ.

“ກຕມາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ອາຣກ຺ຂສມ຺ປທາ? ອິຘ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ໂຠຄາ ໂຫນ຺ຕິ ອຸຏ຺ຐານວີຣິຍາຘິຄຕາ, ພາຫາພລປຣິຈິຕາ, ເສທາວກ຺ຂິຕ຺ຕາ, ຘມ຺ມິກາ ຘມ຺ມລທ຺ຘາ. ເຕ ອາຣກ຺ເຂນ ຄຸຕ຺ຕິຍາ ສມ຺ປາເທຕິ ‘ກິນ຺ຕິ ເມ ອິເມ ໂຠເຄ ເນວ ຣາຊາໂນ ຫເຣຍ຺ຍຸໍ, ນ ໂຈຣາ ຫເຣຍ຺ຍຸໍ, ນ ອຄ຺ຄິ ຑເຫຍ຺ຍ, ນ ອຸທກໍ ວເຫຍ຺ຍ, ນ ອປ຺ປິຍາ ທາຍາທາ ຫເຣຍ຺ຍຸນ຺ຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ອາຣກ຺ຂສມ຺ປທາ.

“ກຕມາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ? ອິຘ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ຍສ຺ມິໍ ຄາເມ ວາ ນິຄເມ ວາ ປຏິວສຕິ ຕຕ຺ຖ ເຍ ເຕ ໂຫນ຺ຕິ ຄຫປຕີ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕາ ວາ ທຫຣາ ວາ ວຸທ຺ຘສີລິໂນ, ວຸທ຺ຘາ ວາ ວຸທ຺ຘສີລິໂນ ສທ຺ຘາສມ຺ປນ຺ນາ, ສີລສມ຺ປນ຺ນາ, ຈາຄສມ຺ປນ຺ນາ, ປຎ຺ຎາສມ຺ປນ຺ນາ ເຕຫິ ສທ຺ຘິໍ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕິ ສລ຺ລປຕິ ສາກຈ຺ຉໍ ສມາປຊ຺ຊຕິ; ຍຖາຣູປານໍ ສທ຺ຘາສມ຺ປນ຺ນານໍ ສທ຺ຘາສມ຺ປທໍ ອນຸສິກ຺ຂຕິ, ຍຖາຣູປານໍ ສີລສມ຺ປນ຺ນານໍ ສີລສມ຺ປທໍ ອນຸສິກ຺ຂຕິ, ຍຖາຣູປານໍ ຈາຄສມ຺ປນ຺ນານໍ ຈາຄສມ຺ປທໍ ອນຸສິກ຺ຂຕິ, ຍຖາຣູປານໍ ປຎ຺ຎາສມ຺ປນ຺ນານໍ ປຎ຺ຎາສມ຺ປທໍ ອນຸສິກ຺ຂຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ.

"ກຕມາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ສມຊີວິຕາ? ອິຘ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ອາຍຎ຺ຈ ໂຠຄານໍ ວິທິຕ຺ວາ ວຍຎ຺ຈ ໂຠຄານໍ ວິທິຕ຺ວາ ສມໍ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປຕິ ນາຈ຺ໂຈຄາຬ຺ຫໍ ນາຕິຫີນໍ 'ເອວໍ ເມ ອາໂຍ ວຍໍ ປຣິຍາທາຍ ຐສ຺ສຕິ, ນ ຈ ເມ ວໂຍ ອາຍໍ ປຣິຍາທາຍ ຐສ຺ສຕີຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ຕຸລາຘາໂຣ ວາ ຕຸລາຘາຣນ຺ເຕວາສີ ວາ ຕຸລໍ ປຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຊານາຕິ 'ເອຕ຺ຕເກນ ວາ ໂອນຕໍ, ເອຕ຺ຕເກນ ວາ ອຸນ຺ນຕນ຺ຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ອາຍຎ຺ຈ ໂຠຄານໍ ວິທິຕ຺ວາ ວຍຎ຺ຈ ໂຠຄານໍ ວິທິຕ຺ວາ ສມໍ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປຕິ ນາຈ຺ໂຈຄາຬ຺ຫໍ ນາຕິຫີນໍ 'ເອວໍ ເມ ອາໂຍ ວຍໍ ປຣິຍາທາຍ ຐສ຺ສຕິ, ນ ຈ ເມ ວໂຍ ອາຍໍ ປຣິຍາທາຍ ຐສ຺ສຕີຕິ. ສຈາຍໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ອປ຺ປາໂຍ ສມາໂນ ອຸຬາຣໍ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປຕິ, ຕສ຺ສ ຠວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ 'ອຸທຸມ຺ພຣຂາທີວາຍໍ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ໂຠເຄ ຂາທຕີຕິ. ສເຈ ປນາຍໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ມຫາໂຍ ສມາໂນ ກສິຣໍ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປຕິ, ຕສ຺ສ ຠວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ 'ອເຊຏ຺ຐມຣຓໍວາຍໍ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ມຣິສ຺ສຕີຕິ. ຍໂຕ ຈ ໂຂຍໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ອາຍຎ຺ຈ ໂຠຄານໍ ວິທິຕ຺ວາ ວຍຎ຺ຈ ໂຠຄານໍ ວິທິຕ຺ວາ ສມໍ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປຕິ ນາຈ຺ໂຈຄາຬ຺ຫໍ ນາຕິຫີນໍ 'ເອວໍ ເມ ອາໂຍ ວຍໍ ປຣິຍາທາຍ ຐສ຺ສຕິ, ນ ຈ ເມ ວໂຍ ອາຍໍ ປຣິຍາທາຍ ຐສ຺ສຕີຕິ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ສມຊີວິຕາ.

"ເອວໍ ສມຸປ຺ປນ຺ນານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ໂຠຄານໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ອປາຍມຸຂານິ ໂຫນ຺ຕິ ອິຕ຺ຖິຘຸຕ຺ໂຕ, ສຸຣາຘຸຕ຺ໂຕ, ອກ຺ຂຘຸຕ຺ໂຕ, ປາປມິຕ຺ໂຕ ປາປສຫາໂຍ ປາປສມ຺ປວງ຺ໂກ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ມຫໂຕ ຕຬາກສ຺ສ ຈຕ຺ຕາຣິ ເຈວ ອາຍມຸຂານິ, ຈຕ຺ຕາຣິ ຈ ອປາຍມຸຂານິ. ຕສ຺ສ ປຸຣິໂສ ຍານິ ເຈວ ອາຍມຸຂານິ ຕານິ ປິທເຫຍ຺ຍ, ຍານິ ຈ ອປາຍມຸຂານິ ຕານິ ວິວເຣຍ຺ຍ; ເທໂວ ຈ ນ ສມ຺ມາ ຘາຣໍ ອນຸປ຺ປເວຈ຺ເຉຍ຺ຍ. ເອວຎ຺ຫິ ຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ມຫໂຕ ຕຬາກສ຺ສ ປຣິຫານິເຍວ ປາຏິກງ຺ຂາ, ໂນ ວຸຑ຺ຒິ; ເອວເມວໍ ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ເອວໍ ສມຸປ຺ປນ຺ນານໍ ໂຠຄານໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ອປາຍມຸຂານິ ໂຫນ຺ຕິ ອິຕ຺ຖິຘຸຕ຺ໂຕ, ສຸຣາຘຸຕ຺ໂຕ, ອກ຺ຂຘຸຕ຺ໂຕ, ປາປມິຕ຺ໂຕ ປາປສຫາໂຍ ປາປສມ຺ປວງ຺ໂກ.

"ເອວໍ ສມຸປ຺ປນ຺ນານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ໂຠຄານໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ອາຍມຸຂານິ ໂຫນ຺ຕິ ນ ອິຕ຺ຖິຘຸຕ຺ໂຕ, ນ ສຸຣາຘຸຕ຺ໂຕ, ນ ອກ຺ຂຘຸຕ຺ໂຕ, ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ໂຕ ກລ຺ຍາຓສຫາໂຍ ກລ຺ຍາຓສມ຺ປວງ຺ໂກ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ມຫໂຕ ຕຬາກສ຺ສ ຈຕ຺ຕາຣິ ເຈວ ອາຍມຸຂານິ ຈຕ຺ຕາຣິ ຈ ອປາຍມຸຂານິ. ຕສ຺ສ ປຸຣິໂສ ຍານິ ເຈວ ອາຍມຸຂານິ

ຕານິ ວິວເຣຍ຺ຍ, ຍານິ ຈ ອປາຍມຸຂານິ ຕານິ ປິທເຫຍ຺ຍ; ເທໂວ ຈ ສມ຺ມາ ຘາຣໍ ອນຸປ຺ປເວຈ຺ເຉຍ຺ຍ. ເອວຎ຺ຫິ ຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ມຫໂຕ ຕຬາກສ຺ສ ວຸທ຺ຘິເຍວ ປາຏິກງ຺ຂາ ໂນ ປຣິຫານິ; ເອວເມວໍ ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ເອວໍ ສມຸປ຺ປນ຺ນານໍ ໂຠຄານໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ອາຍມຸຂານິ ໂຫນ຺ຕິ ນ ອິຕ຺ຖິຘຸຕ຺ໂຕ ໆເປໆ ກລ຺ຍາຓສມ຺ປວງ຺ໂກ. ອິເມ ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຘມ຺ມາ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມຫິຕາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂາຍ.

"ຈຕ຺ຕາໂຣເມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຘມ຺ມາ ສມ຺ປຣາຍຫິຕາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ ສມ຺ປຣາຍສຸຂາຍ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ສທ຺ຘາສມ຺ປທາ, ສີລສມ຺ປທາ, ຈາຄສມ຺ປທາ, ປຎ຺ຎາສມ຺ປທາ. ກຕມາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ສທ຺ຘາສມ຺ປທາ? ອິຘ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ສທ຺ໂຘ ໂຫຕິ, ສທ຺ທຫຕິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ໂພຘິໍ 'ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ ໆເປໆ ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ສທ຺ຘາສມ຺ປທາ.

"ກຕມາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ສີລສມ຺ປທາ? ອິຘ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ໆເປໆ ສຸຣາເມຣຍມຊ຺ຊປມາທຏ຺ຐານາ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ສີລສມ຺ປທາ.

"ກຕມາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ຈາຄສມ຺ປທາ? ອິຘ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ວິຄຕມລມຈ຺ເຉເຣນ ເຈຕສາ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຊາວສຕິ ມຸຕ຺ຕຈາໂຄ ປຍຕປາຓີ ໂວສ຺ສຄ຺ຄຣໂຕ ຍາຈໂຍໂຄ ທານສໍວິຠາຄຣໂຕ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ຈາຄສມ຺ປທາ.

"ກຕມາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ປຎ຺ຎາສມ຺ປທາ? ອິຘ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ປຎ຺ຎວາ ໂຫຕິ ໆເປໆ ສມ຺ມາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍຄາມິນິຍາ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ປຎ຺ຎາສມ຺ປທາ. ອິເມ ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຘມ຺ມາ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສມ຺ປຣາຍຫິຕາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ ສມ຺ປຣາຍສຸຂາຍາຕິ.

"ອຸຏ຺ຐາຕາ ກມ຺ມເຘຍ຺ເຍສຸ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ວິຘານວາ
ສມໍ ກປ຺ເປຕິ ຊີວິກໍ ສມ຺ຠຕໍ ອນຸຣກ຺ຂຕິ.
"ສທ຺ໂຘ ສີເລນ ສມ຺ປນ຺ໂນ ວທຎ຺ຎູ ວີຕມຈ຺ຉໂຣ
ນິຈ຺ຈໍ ມຄ຺ຄໍ ວິໂສເຘຕິ ໂສຕ຺ຖານໍ ສມ຺ປຣາຍິກໍ.
"ອິຈ຺ເຈເຕ ອຏ຺ຐ ຘມ຺ມາ ຈ ສທ຺ຘສ຺ສ ຆຣເມສິໂນ
ອກ຺ຂາຕາ ສຈ຺ຈນາເມນ ອຸຠຍຕ຺ຖ ສຸຂາວຫາ.
"ທິຏ຺ຐຘມ຺ມຫິຕຕ຺ຖາຍ ສມ຺ປຣາຍສຸຂາຍ ຈ
ເອວເມຕໍ ຄຫຏ຺ຐານໍ ຈາໂຄ ປຸຎ຺ຎໍ ປວທ຺ຒຕີຕິ.

ປຎ຺ຈມໍ;

໖. ກາຍສຸຕຕໍ

໕໖. "* 'ກາຍນຸຕິ ຠິກຸຂເວ ກາມານເມຕໍ ອຣິວຈນໍ. 'ທຸກຸຂນຸຕິ ຠິກຸຂເວ ກາມານເມຕໍ ອຣິວຈນໍ. 'ໂຣໂຄຕິ ຠິກຸຂເວ ກາມານເມຕໍ ອຣິວຈນໍ. 'ຄຓຸໂຫຕິ ຠິກຸຂເວ ກາມານເມຕໍ ອຣິວຈນໍ. 'ສລຸລນຸຕິ ຠິກຸຂເວ ກາມານເມຕໍ ອຣິວຈນໍ. 'ສງຸໂຄຕິ ຠິກຸຂເວ ກາມານເມຕໍ ອຣິວຈນໍ. 'ປງຸໂກຕິ ຠິກຸຂເວ ກາມານເມຕໍ ອຣິວຈນໍ. 'ຄພຸໂກຕິ ຠິກຸຂເວ ກາມານເມຕໍ ອຣິວຈນໍ. ກສຸມາ ຈ ຠິກຸຂເວ 'ກາຍນຸຕິ ກາມານເມຕໍ ອຣິວຈນໍ? ຍສຸມາ ຈ ກາມຣາຄຣຕຸຕາຍໍ ຠິກຸຂເວ ຉນຸທຣາຄວິນິພທຸໂຘ ທິຎຸກຘມຸມິກາປິ ກາຍາ ນ ປຣິມຸຈຸຈຕິ, ສມຸປຣາຍິກາປິ ກາຍາ ນ ປຣິມຸຈຸຈຕິ, ຕສຸມາ 'ກາຍນຸຕິ ກາມານເມຕໍ ອຣິວຈນໍ. ກສຸມາ ຈ ຠິກຸຂເວ 'ທຸກຸຂນຸຕິ ຯເປຯ 'ໂຣໂຄຕິ... 'ຄຓຸໂຫຕິ... 'ສລຸລນຸຕິ... 'ສງຸໂຄຕິ... 'ປງຸໂກຕິ... 'ຄພຸໂກຕິ ກາມານເມຕໍ ອຣິວຈນໍ? ຍສຸມາ ຈ ກາມຣາຄຣຕຸຕາຍໍ ຠິກຸຂເວ ຉນຸທຣາຄວິນິພທຸໂຘ ທິຎຸກຘມຸມິກາປິ ຄພຸກາ ນ ປຣິມຸຈຸຈຕິ, ສມຸປຣາຍິກາປິ ຄພຸກາ ນ ປຣິມຸຈຸຈຕິ, ຕສຸມາ 'ຄພຸໂກຕິ ກາມານເມຕໍ ອຣິວຈນໍ.

ກາຍໍ ທຸກຸຂລຸຈ ໂຣໂຄ ຈ ຄຓຸໂຫ ສລຸລລຸຈ ສງຸໂຄ ຈ
ປງຸໂກ ຄພຸໂກ ຈ ອຸກາຍໍ ເອເຕ ກາມາ ປວຸຈຸຈນຸຕິ
ຍຕຸຖ ສຕຸໂຕ ປຸຖຸຊຸຊໂນ.

ໂອຕິຕຸໂຓ ສາຕຣູເປນ ປຸນ ຄພຸກາຍ ຄຈຸຉຕິ
ຍໂຕ ຈ ຠິກຸຂຸ ອາຕາປີ ສມຸປຊລຸລໍ[໑] ນ ຣິຈຸຈຕິ.
ໂສ ອິມໍ ປລິປຖໍ ທຸຄຸຄໍ ອຕິກຸກມຸມ ຕຖາວິໂຘ
ປຊໍ ຊາຕິຊຣູເປຕໍ ຜນຸທມານໍ ອເວກຸຂຕີຕິ. ຉຎຸກໍ;

໗. ປກມອາຫຸເນຍຸຍສຸຕຸຕໍ

໕໗. "ອຎຸກຫິ ຠິກຸຂເວ ຘມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ຠິກຸຂຸ ອາຫຸເນຍຸໂຍ ໂຫຕິ ປາຫຸເນຍຸໂຍ ທກຸຂິເຕຍຸໂຍ ອລຸຊລິກຣຕີໂຍ ອນຸຕຸຕຣໍ ປຸລຸລກຸເຂຕຸຕໍ ໂລກສຸສ. ກຕເມຫິ ອຎຸກຫິ? ອິຘ ຠິກຸຂເວ ຠິກຸຂຸ ສີລວາ ໂຫຕິ ຯເປຯ ສມາທາຍ ສິກຸຂຕິ ສິກຸຂາປເທສຸ; ພຫຸສຸສຸໂຕ ໂຫຕິ ຯເປຯ ທິຎຸກິຍາ ສຸປຸປຜິວິທຸຘາ; ກລຸຍາຓມິຕຸໂຕ ໂຫຕິ ກລຸຍາຓສຫາໂຍ ກລຸຍາຓສມຸປວງຸໂກ; ສມຸມາທິຎຸກິໂກ ໂຫຕິ, ສມຸມາທສຸສເນນ

---

* ຊຸ ໗-໔໖໕ ປິຎຸເກປິ ໑. ສມຸປຊລຸເລ (ສຸຍາ, ກ) ສໍ ໔-໑ກ໖ ປິຎຸເກ ປສຸສິຕພຸພໍ.

ສມນ຺ນາຄໂຕ; ຈຕຸນ຺ນໍ ຊານານໍ ອາພິເຈຕສິການໍ ທິຝ຺ກຊມ຺ມສຸຂວິຫາຣານໍ ນິການລາພີ ໂຫຕິ ອກິຈ຺ຉລາພີ ອກສິຣລາພີ; ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ ເອກມ຺ປິ ຊາຕິໍ ເທ຺ວປິ ຊາຕິໂຍ ຯເປຯ ອິຕິ ສາກາຣໍ ສອຸທ຺ເທສໍ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ; ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ວິສຸທ຺ເຘນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສເກນ ຯເປຯ ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປຊານາຕິ; ອາສວານໍ ຂຍາ ຯເປຯ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ອຝ຺ກຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພິກ຺ຂຸ ອາຫຸເນຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ ຯເປຯ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສາຕິ. ສຕ຺ຕມໍ.

໘. ທຸຕິຍອາຫຸເນຍ຺ຍສຸຕ຺ຕໍ

໕໘. "ອຝ຺ກຫິ ພິກ຺ຂເວ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພິກ຺ຂຸ ອາຫຸເນຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ ຯເປຯ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສ. ກຕເມຫິ ອຝ຺ກຫິ? ອິຘ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂຸ ສີລວາ ໂຫຕິ ຯເປຯ ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ; ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ໂຫຕິ ຯເປຯ ທິຝ຺ກິຍາ ສຸປ຺ປຝິວິທ຺ຘາ; ອາຣທ຺ຘວີຣິໂຍ ວິຫຣຕິ ຖາມວາ ທຊ຺ຫປຣກ຺ກໂມ ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸໂຣ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ; ອາຣລ຺ລິໂກ ໂຫຕິ ປນ຺ຕເສນາສໂນ; ອຣຕິຣຕິສໂຫ ໂຫຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຣຕິໍ ອພິພຸຍ຺ຍ ອພິພຸຍ຺ຍ ວິຫຣຕິ; ພຍເພຣວສໂຫ ໂຫຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ພຍເພຣວໍ ອພິພຸຍ຺ຍ ອພິພຸຍ຺ຍ ວິຫຣຕິ; ຈຕຸນ຺ນໍ ຊານານໍ ອາພິເຈຕສິ-ການໍ ທິຝ຺ກຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣານໍ ນິການລາພີ ໂຫຕິ ອກິຈ຺ຉລາພີ ອກສິຣລາພີ; ອາສວານໍ ຂຍາ ຯເປຯ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ອຝ຺ກຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພິກ຺ຂຸ ອາຫຸເນຍ຺ໂຍ ຯເປຯ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສາຕິ. ອຝ຺ກມໍ.

ລ. ປກຸມປຸຄ຺ຄລສຸຕ຺ຕໍ

໕ລ. "ອຝ຺ກິເມ ພິກ຺ຂເວ ປຸຄ຺ຄລາ ອາຫຸເນຍ຺ຍາ ປາຫຸເນຍ຺ຍາ ທກ຺ຂິເຕຍ຺ຍາ ອລ຺ຊລິກຣຕີຍາ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສ? ກຕເມ ອຝ຺ກ? ໂສຕາປນ຺ໂນ, ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ປຝິປນ຺ໂນ, ສກທາຄາມີ, ສກທາຄາມິຜລສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ປຝິປນ຺ໂນ, ອນາຄາມີ, ອນາຄາມິຜລສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ປຝິປນ຺ໂນ, ອຣຫາ, ອຣຫຕ຺ຕາຍ ປຝິປນ຺ໂນ. ອິເມ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ອຝ຺ກ ປຸຄ຺ຄລາ ອາຫຸເນຍ຺ຍາ ຯເປຯ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສາຕິ.

"ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ ປຏິປນ຺ນາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ ຜເລ ຐິຕາ
ເອສ ສງ຺ໂຄ ອຸຊຸພູໂຕ ປຎ຺ຎາສີລສມາຫິໂຕ.

"ຍຊມານານໍ ມນຸສ຺ສານໍ ປຸຎ຺ຎເປກ຺ຂານ ປາຓິນໍ
ກໂຣຕໍ ໂອປທິກໍ ປຸຎ຺ຎໍ ສງ຺ເຄ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລນ຺ຕິ.

ນວມໍ;

໑໐. ທຸຕິຍປຸຄ຺ຄລສຸຕ຺ຕໍ

໖໐. "ອຏ຺ຐິເມ ພິກ຺ຂເວ ປຸຄ຺ຄລາ ອາຫຸເນຍ຺ຍາ ຯເປຯ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສ. ກຕເມ ອຏ຺ຐ? ໂສຕາປນ຺ໂນ, ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ຯເປຯ ອຣຫາ, ອຣຫຕ຺ຕາຍ ປຏິປນ຺ໂນ. ອິເມ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐ ປຸຄ຺ຄລາ ອາຫຸເນຍ຺ຍາ ຯເປຯ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສາຕິ.

"ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ ປຏິປນ຺ນາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ ຜເລ ຐິຕາ
ເອສ ສງ຺ໂຄ ສມຸກ຺ກຏ຺ໂຐ ສຕ຺ຕານໍ ອຏ຺ຐ ປຸຄ຺ຄລາ.

ຍຊມານານໍ ມນຸສ຺ສານໍ ປຸຎ຺ຎເປກ຺ຂານ ປາຓິນໍ
ກໂຣຕໍ ໂອປທິກໍ ປຸຎ຺ຎໍ ເອຕ຺ຖ ທິນ຺ນໍ ມຫປ຺ຜລນ຺ຕິ.

ທສມໍ;

ໂຄຕມີວຄ຺ໂຄ ປຐໂມ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ໂຄຕມີ ໂອວາທໍ ສໍຂິຕ຺ຕໍ ທີຄຊາຓຸ ຈ ອຸຊ຺ຊໂຍ
ພຍາ ເທ຺ວ ອາຫຸເນຍ຺ຍາ ຈ ເທ຺ວ ຈ ອຏ຺ຐ ປຸຄ຺ຄລາຕິ.

(໗) ໔. ພູມິຈາລວຄ຺ໂຄ

໑. ອິຈ຺ຉາສຸຕ຺ຕໍ

໖໑. * "ອຏ຺ຐິເມ ພິກ຺ຂເວ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ອຏ຺ຐ? ອິທ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂຸໂນ ປວິວິຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ນິຣາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິໂນ ອິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ລາພາຍ. ໂສ ອຸຏ຺ຐຫຕິ ຆຏຕິ ວາຍມຕິ ລາພາຍ. ຕສ຺ສ ອຸຏ຺ຐຫໂຕ ຆຏໂຕ ວາຍມໂຕ ລາພາຍ ລາໂພ ນຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ໂສ ເຕນ ອລາເພນ ໂສຈຕິ ກິລມຕິ

* ອຸປຣິ ໑໔໓ ປິຏ຺ເຐປິ.

ປຣິເທວຕິ, ອຸຣຕ຺ຕາຬິໍ ກນ຺ທຕິ, ສມ຺ໂມຫໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຠິກ຺ຂເວ ‘ຠິກ຺ຂຸ ອິຈ຺ໂຉ ວິຫຣຕິ ລາຠາຍ, ອຸຏ຺ຐຫຕິ ຆຏຕິ ວາຍມຕິ ລາຠາຍ, ນ ຈ ລາຠີ, ໂສຈີ ຈ ປຣິເທວີ ຈ, ຈຸໂຕ ຈ ສທ຺ຘມ຺ມາ.

“ອິຘ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປວິວິຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ນິຣາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິໂນ ອິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ລາຠາຍ. ໂສ ອຸຏ຺ຐຫຕິ ຆຏຕິ ວາຍມຕິ ລາຠາຍ. ຕສ຺ສ ອຸຏ຺ຐຫໂຕ ຆຏໂຕ ວາຍມໂຕ ລາຠາຍ ລາໂຠ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ໂສ ເຕນ ລາເຠນ ມຊ຺ຊຕິ ປມຊ຺ຊຕິ ປມາທມາປຊ຺ຊຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຠິກ຺ຂເວ ‘ຠິກ຺ຂຸ ອິຈ຺ໂຉ ວິຫຣຕິ ລາຠາຍ, ອຸຏ຺ຐຫຕິ ຆຏຕິ ວາຍມຕິ ລາຠາຍ, ລາຠີ ຈ ມທີ ຈ ປມາທີ ຈ, ຈຸໂຕ ຈ ສທ຺ຘມ຺ມາ.

“ອິຘ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປວິວິຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ນິຣາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິໂນ ອິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ລາຠາຍ. ໂສ ນ ອຸຏ຺ຐຫຕິ ນ ຆຏຕິ ນ ວາຍມຕິ ລາຠາຍ. ຕສ຺ສ ອນຸຏ຺ຐຫໂຕ ອຆຏໂຕ ອວາຍມໂຕ ລາຠາຍ ລາໂຠ ນຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ໂສ ເຕນ ອລາເຠນ ໂສຈຕິ, ກິລມຕິ, ປຣິເທວຕິ, ອຸຣຕ຺ຕາຬິໍ ກນ຺ທຕິ, ສມ຺ໂມຫໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຠິກ຺ຂເວ ‘ຠິກ຺ຂຸ ອິຈ຺ໂຉ ວິຫຣຕິ ລາຠາຍ, ນ ອຸຏ຺ຐຫຕິ ນ ຆຏຕິ ນ ວາຍມຕິ ລາຠາຍ, ນ ຈ ລາຠີ, ໂສຈີ ຈ ປຣິເທວີ ຈ, ຈຸໂຕ ຈ ສທ຺ຘມ຺ມາ.

“ອິຘ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປວິວິຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ນິຣາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິໂນ ອິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ລາຠາຍ. ໂສ ນ ອຸຏ຺ຐຫຕິ, ນ ຆຏຕິ, ນ ວາຍມຕິ ລາຠາຍ. ຕສ຺ສ ອນຸຏ຺ຐຫໂຕ, ອຆຏໂຕ, ອວາຍມໂຕ ລາຠາຍ ລາໂຠ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ໂສ ເຕນ ລາເຠນ ມຊ຺ຊຕິ, ປມຊ຺ຊຕິ, ປມາທມາປຊ຺ຊຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຠິກ຺ຂເວ ‘ຠິກ຺ຂຸ ອິຈ຺ໂຉ ວິຫຣຕິ ລາຠາຍ, ນ ອຸຏ຺ຐຫຕິ ນ ຆຏຕິ ນ ວາຍມຕິ ລາຠາຍ, ລາຠີ ຈ ມທີ ຈ, ປມາທີ ຈ, ຈຸໂຕ ຈ ສທ຺ຘມ຺ມາ.

“ອິຘ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປວິວິຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ນິຣາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິໂນ ອິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ລາຠາຍ. ໂສ ອຸຏ຺ຐຫຕິ ຆຏຕິ ວາຍມຕິ ລາຠາຍ. ຕສ຺ສ ອຸຏ຺ຐຫໂຕ ຆຏໂຕ ວາຍມໂຕ ລາຠາຍ ລາໂຠ ນຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ໂສ ເຕນ ອລາເຠນ ນ ໂສຈຕິ ນ ກິລມຕິ ນ ປຣິເທວຕິ, ນ ອຸຣຕ຺ຕາຬິໍ ກນ຺ທຕິ, ນ ສມ຺ໂມຫໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຠິກ຺ຂເວ ‘ຠິກ຺ຂຸ ອິຈ຺ໂຉ ວິຫຣຕິ ລາຠາຍ, ອຸຏ຺ຐຫຕິ ຆຏຕິ ວາຍມຕິ ລາຠາຍ, ນ ຈ ລາຠີ, ນ ຈ ໂສຈີ ນ ຈ ປຣິເທວີ, ອຈ຺ຈຸໂຕ ຈ ສທ຺ຘມ຺ມາ.

“ອິຘ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປວິວິຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ນິຣາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິໂນ ອິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ລາຠາຍ. ໂສ ອຸຏ຺ຐຫຕິ ຆຏຕິ ວາຍມຕິ ລາຠາຍ. ຕສ຺ສ ອຸຏ຺ຐຫໂຕ

ຆຏໂຕ ວາຍມໂຕ ລາຠາຍ ລາໂຠ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ໂສ ເຕນ ລາເຠນ ນ ມຊ຺ຊຕິ, ນ ປມຊ຺ຊຕິ, ນ ປມາທມາປຊ຺ຊຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຠິກ຺ຂເວ 'ຠິກ຺ຂຸ ອິຈ຺ໂຉ ວິຫຣຕິ ລາຠາຍ, ອຸຏ຺ຐຫຕິ ຆຏຕິ ວາຍມຕິ ລາຠາຍ, ລາຠີ ຈ, ນ ຈ ມທີ ນ ຈ ປມາທີ, ອຈ຺ຈຸໂຕ ຈ ສທ຺ຘມ຺ມາ.

ອິຘ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປວິວິຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ນິຣາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິໂນ ອິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ລາຠາຍ. ໂສ ນ ອຸຏ຺ຐຫຕິ, ນ ຆຏຕິ, ນ ວາຍມຕິ ລາຠາຍ. ຕສ຺ສ ອນຸຏ຺ຐຫໂຕ, ອຆຏໂຕ, ອວາຍມໂຕ ລາຠາຍ ລາໂຠ ນຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ໂສ ເຕນ ອລາເຠນ ນ ໂສຈຕິ, ນ ກິລມຕິ, ນ ປຣິເທວຕິ, ນ ອຸຣຕ຺ຕາຬິໍ ກນ຺ທຕິ, ນ ສມ຺ໂມຫໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຠິກ຺ຂເວ 'ຠິກ຺ຂຸ ອິຈ຺ໂຉ ວິຫຣຕິ ລາຠາຍ, ນ ອຸຏ຺ຐຫຕິ, ນ ຆຏຕິ, ນ ວາຍມຕິ ລາຠາຍ, ນ ຈ ລາຠີ, ນ ຈ ໂສຈີ ນ ຈ ປຣິເທວີ, ອຈ຺ຈຸໂຕ ຈ ສທ຺ຘມ຺ມາ.

ອິຘ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປວິວິຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ນິຣາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິໂນ ອິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ລາຠາຍ. ໂສ ນ ອຸຏ຺ຐຫຕິ, ນ ຆຏຕິ, ນ ວາຍມຕິ ລາຠາຍ. ຕສ຺ສ ອນຸຏ຺ຐຫໂຕ ອຆຏໂຕ ອວາຍມໂຕ ລາຠາຍ ລາໂຠ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ໂສ ເຕນ ລາເຠນ ນ ມຊ຺ຊຕິ, ນ ປມຊ຺ຊຕິ, ນ ປມາທມາປຊ຺ຊຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຠິກ຺ຂເວ 'ຠິກ຺ຂຸ ອິຈ຺ໂຉ ວິຫຣຕິ ລາຠາຍ, ນ ອຸຏ຺ຐຫຕິ, ນ ຆຏຕິ, ນ ວາຍມຕິ ລາຠາຍ, ລາຠີ ຈ, ນ ຈ ມທີ ນ ຈ ປມາທີ, ອຈ຺ຈຸໂຕ ຈ ສທ຺ຘມ຺ມາ'. ອິເມ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິນ຺ຕິ. ປຐມໍ.

໒. ອລໍສຸຕ຺ຕໍ

໖໒. "ຉຫິ ຠິກ຺ຂເວ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ອລໍ ອຕ຺ຕໂນ ອລໍ ປເຣສໍ. ກຕເມຫິ ຉຫິ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ຂິປ຺ປນິສນ຺ຕິ ຈ ໂຫຕິ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ; ສຸຕານຎ຺ຈ ຘມ຺ມານໍ ຘາຣຓຊາຕິໂກ[1] ໂຫຕິ; ຘາຕານຎ຺ຈ[2] ຘມ຺ມານໍ ອຕ຺ຖູປປຣິກ຺ຂິຕາ[3] ໂຫຕິ; ອຕ຺ຖມຎ຺ຎາຍ ຘມ຺ມມຎ຺ຎາຍ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ; ກລ຺ຍາຓວາໂຈ ຈ ໂຫຕິ ກລ຺ຍາຓວາກ຺ກຣໂຓ, ໂປຣິຍາ ວາຈາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ວິສ຺ສຏ຺ຐາຍ ອເນລຄຬາຍ ອຕ຺ຖສ຺ສ ວິຎ຺ຎາປນິຍາ; ສນ຺ທສ຺ສໂກ ຈ ໂຫຕິ ສມາທປໂກ[4] ສມຸຕ຺ເຕຊໂກ ສມ຺ປຫໍສໂກ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ. ອິເມຫິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຉຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ອລໍ ອຕ຺ຕໂນ ອລໍ ປເຣສໍ. (໑)

---

໑. ຘາຣກຊາຕິໂກ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ) ອຸປຣິ ໑໓໘ ປິຏ຺ເຐປິ.

໒. ອຕ຺ຖູປປຣິກ຺ຂີ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)

໓. ຘຕານຎ຺ຈ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ)

໔. ສມາທາປໂກ (?)

ປຜຸຈຫິ ກິກຸຂເວ ຘມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ກິກຸຂຸ ອລໍ ອຕຸຕໂນ ອລໍ ປເຣສໍ. ກຕເມຫິ ປຜຸຈຫິ? ອິຘ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ນ ເຫວ ໂຂ ຂິປຸປນິສນຸຕິ ຈ ໂຫຕິ ກຸສເລສຸ ຘມຸເມສຸ; ສຸຕານຜຸຈ ຘມຸມານໍ ຘາຣຕຊາຕິໂກ ໂຫຕິ; ຘາຕານຜຸຈ ຘມຸມານໍ ອຕຸຖູປປຣິກຸຂິຕາ ໂຫຕິ; ອຕຸຖມຜຸຜາຍ ຘມຸມມຜຸຜາຍ ຘມຸມານຸຘມຸມປຸປຜິປນຸໂນ ຈ ໂຫຕິ; ກລຸຍາຓວາໂຈ ຈ ໂຫຕິ ฯເປฯ ອຕຸຖສຸສ ວິຜຸຜາປນິຍາ; ສນຸທສຸສໂກ ຈ ໂຫຕິ ສມາທປໂກ ສມຸຕຸເຕຊໂກ ສມຸປຫໍສໂກ ສພຸຣຫຸມຈາຣີນໍ. ອິເມຫິ ໂຂ ກິກຸຂເວ ປຜຸຈຫິ ຘມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ກິກຸຂຸ ອລໍ ອຕຸຕໂນ ອລໍ ປເຣສໍ. (໔)

ຈຕູຫິ ກິກຸຂເວ ຘມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ກິກຸຂຸ ອລໍ ອຕຸຕໂນ ນາລໍ ປເຣສໍ. ກຕເມຫິ ຈຕູຫິ? ອິຘ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ຂິປຸປນິສນຸຕິ ຈ ໂຫຕິ ກຸສເລສຸ ຘມຸເມສຸ; ສຸຕານຜຸຈ ຘມຸມານໍ ຘາຣຕຊາຕິໂກ ໂຫຕິ; ຘາຕານຜຸຈ ຘມຸມານໍ ອຕຸຖູປປຣິກຸຂິຕາ ໂຫຕິ; ອຕຸຖມຜຸຜາຍ ຘມຸມມຜຸຜາຍ ຘມຸມານຸຘມຸມປຸປຜິປນຸໂນ ຈ ໂຫຕິ; ໂນ ຈ ກລຸຍາຓວາໂຈ ໂຫຕິ ກລຸຍາຓວາກຸກຣໂຓ, ໂປຣິຍາ ວາຈາຍ ສມນຸນາຄໂຕ ວິສຸສຘຸກາຍ ອເນລຄລາຍ ອຕຸຖສຸສ ວິຜຸຜາປນິຍາ; ໂນ ຈ ສນຸທສຸສໂກ ໂຫຕິ ສມາທປໂກ ສມຸຕຸເຕຊໂກ ສມຸປຫໍສໂກ ສພຸຣຫຸມຈາຣີນໍ. ອິເມຫິ ໂຂ ກິກຸຂເວ ຈຕູຫິ ຘມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ກິກຸຂຸ ອລໍ ອຕຸຕໂນ ນາລໍ ປເຣສໍ. (໕)

ຈຕູຫິ ກິກຸຂເວ ຘມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ກິກຸຂຸ ອລໍ ປເຣສໍ ນາລໍ ອຕຸຕໂນ. ກຕເມຫິ ຈຕູຫິ? ອິຘ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ຂິປຸປນິສນຸຕິ ຈ ໂຫຕິ ກຸສເລສຸ ຘມຸເມສຸ; ສຸຕານຜຸຈ ຘມຸມານໍ ຘາຣຕຊາຕິໂກ ໂຫຕິ; ໂນ ຈ ຘາຕານໍ ຘມຸມານໍ ອຕຸຖູປປຣິກຸຂິຕາ ໂຫຕິ; ນ ຈ ອຕຸຖມຜຸຜາຍ ຘມຸມມຜຸຜາຍ ຘມຸມານຸຘມຸມປຸປຜິປນຸໂນ ໂຫຕິ; ກລຸຍາຓວາໂຈ ຈ ໂຫຕິ ກລຸຍາຓວາກຸກຣໂຓ ฯເປฯ ອຕຸຖສຸສ ວິຜຸຜາປນິຍາ; ສນຸທສຸສໂກ ຈ ໂຫຕິ ฯເປฯ ສພຸຣຫຸມຈາຣີນໍ. ອິເມຫິ ໂຂ ກິກຸຂເວ ຈຕູຫິ ຘມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ກິກຸຂຸ ອລໍ ປເຣສໍ, ນາລໍ ອຕຸຕໂນ. (໖)

ຕີຫິ ກິກຸຂເວ ຘມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ກິກຸຂຸ ອລໍ ອຕຸຕໂນ ນາລໍ ປເຣສໍ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອິຘ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ນ ເຫວ ໂຂ ຂິປຸປນິສນຸຕິ ຈ ໂຫຕິ ກຸສເລສຸ ຘມຸເມສຸ; ສຸຕານຜຸຈ ຘມຸມານໍ ຘາຣຕຊາຕິໂກ ໂຫຕິ; ຘາຕານຜຸຈ ຘມຸມານໍ

ອຕຖູປປຣິກຂິຕາ ໂຫຕິ; ອຕຖມຍລາຍ ຜມມມຍລາຍ ຜມມານຸຜມມປປຜິປນໂນ ຈ ໂຫຕິ; ໂນ ຈ ກລຍາຓວາໂຈ ໂຫຕິ ກລຍາຓວາກກຣໂຓ, ໂປຣິຍາ ວາຈາຍ ສມນນາຄໂຕ ວິສສຜກາຍ ອເນລຄອາຍ ອຕຖສສ ວິຍຍາປນິຍາ; ໂນ ຈ ສນທສສໂກ ໂຫຕິ ສມາທປໂກ ສມຕເຕຊໂກ ສມປຫໍສໂກ ສພຣຫມຈາຣີນໍ. ອິເມຫິ ໂຂ ກິກຂເວ ຕີຫິ ຜມເມຫິ ສມນນາຄໂຕ ກິກຂຸ ອລໍ ອຕຕໂນ, ນາລໍ ປເຣສໍ. (໕)

ຕີຫິ ກິກຂເວ ຜມເມຫິ ສມນນາຄໂຕ ກິກຂຸ ອລໍ ປເຣສໍ, ນາລໍ ອຕຕໂນ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອິຜ ກິກຂເວ ກິກຂຸ ນ ເຫວ ໂຂ ຂິປປນິສນຕິ ຈ ໂຫຕິ ກຸສເລສຸ ຜມເມສຸ; ສຸຕານຍຈ ຜມມານໍ ຜາຣຓຊາຕິໂກ ໂຫຕິ; ໂນ ຈ ຜາຕານໍ ຜມມານໍ ອຕຖູປປຣິກຂິຕາ ໂຫຕິ; ໂນ ຈ ອຕຖມຍລາຍ ຜມມມຍລາຍ ຜມມານຸຜມມປ-ປຜິປນໂນ ໂຫຕິ; ກລຍາຓວາໂຈ ຈ ໂຫຕິ ฯເປฯ ອຕຖສສ ວິຍຍາປນິຍາ; ສນທສສໂກ ຈ ໂຫຕິ ສມາທປໂກ ສມຕເຕຊໂກ ສມປຫໍສໂກ ສພຣຫມຈາຣີນໍ. ອິເມຫິ ໂຂ ກິກຂເວ ຕີຫິ ຜມເມຫິ ສມນນາຄໂຕ ກິກຂຸ ອລໍ ປເຣສໍ, ນາລໍ ອຕຕໂນ. (໖)

ທວີຫິ ກິກຂເວ ຜມເມຫິ ສມນນາຄໂຕ ກິກຂຸ ອລໍ ອຕຕໂນ, ນາລໍ ປເຣສໍ. ກຕເມຫິ ທວີຫິ? ອິຜ ກິກຂເວ ກິກຂຸ ນ ເຫວ ໂຂ ຂິປປນິສນຕິ ຈ ໂຫຕິ ກຸສເລສຸ ຜມເມສຸ; ໂນ ຈ ສຸຕານໍ ຜມມານໍ ຜາຣຓຊາຕິໂກ ໂຫຕິ; ຜາຕານຍຈ ຜມມານໍ ອຕຖູປປຣິກຂິຕາ ໂຫຕິ; ອຕຖມຍລາຍ ຜມມມຍລາຍ ຜມມານຸຜມມປປຜິປນໂນ ຈ ໂຫຕິ; ໂນ ຈ ກລຍາຓວາໂຈ ໂຫຕິ ฯເປฯ ອຕຖສສ ວິຍຍາປນິຍາ; ໂນ ຈ ສນທສສໂກ ໂຫຕິ ฯເປฯ ສພຣຫມຈາຣີນໍ. ອິເມຫິ ໂຂ ກິກຂເວ ທວີຫິ ຜມເມຫິ ສມນນາຄໂຕ ກິກຂຸ ອລໍ ອຕຕໂນ, ນາລໍ ປເຣສໍ. (໗)

ທວີຫິ ກິກຂເວ ຜມເມຫິ ສມນນາຄໂຕ ກິກຂຸ ອລໍ ປເຣສໍ, ນາລໍ ອຕຕໂນ. ກຕເມຫິ ທວີຫິ? ອິຜ ກິກຂເວ ກິກຂຸ ນ ເຫວ ໂຂ ຂິປປນິສນຕິ ຈ ໂຫຕິ ກຸສເລສຸ ຜມເມສຸ; ໂນ ຈ ສຸຕານໍ ຜມມານໍ ຜາຣຓຊາຕິໂກ ໂຫຕິ; ໂນ ຈ ຜາຕານໍ ຜມມານໍ ອຕຖູປປຣິກຂິຕາ ໂຫຕິ; ໂນ ຈ ອຕຖມຍລາຍ ຜມມມຍລາຍ ຜມມາ-ນຸຜມມປປຜິປນໂນ ໂຫຕິ; ກລຍາຓວາໂຈ ຈ ໂຫຕິ ກລຍາຓວາກກຣໂຓ, ໂປຣິຍາ ວາຈາຍ ສມນນາຄໂຕ ວິສສຜກາຍ ອເນລຄອາຍ ອຕຖສສ ວິຍຍາປນິຍາ; ສນທສສໂກ ຈ ໂຫຕິ ສມາທປໂກ ສມຕເຕຊໂກ ສມປຫໍສໂກ ສພຣຫມຈາຣີນໍ. ອິເມຫິ ໂຂ ກິກຂເວ ທວີຫິ ຜມເມຫິ ສມນນາຄໂຕ ກິກຂຸ ອລໍ ປເຣສໍ, ນາລໍ ອຕຕໂນຕິ. (໘) ທຸຕິຍໍ.

໓. ສໍຂິຕຸຕສຸຕຸຕໍ

໗໓. ອຖ ໂຂ ອລຸລຕໂຣ ກິກຸຂຸ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງກມິ ໆເປໆ ເອກມນຸຕໍ ນິສິນຸໂນ ໂຂ ໂສ ກິກຸຂຸ ກຄວນຸຕໍ ເອຕທໂວຈ "ສາຘຸ ເມ ກນຸເຕ ກຄວາ ສໍຂິຕຸເຕນ ຘມຸມໍ ເທເສຕຸ, ຍມຫໍ ກຄວໂຕ ຘມຸມໍ ສຸຕຸວາ ເອໂກ ວູປກຄຸໂຖ ອປຸປມຕຸໂຕ ອາຕາປີ ປຫິຕຕຸໂຕ ວິຫເຣຍຸຍນຸຕິ. "ເອວເມວໍ ປນິເຘກຈຸເຈ ໂມຆປຸຣິສາ ມມລຸເລວ ອຊຸເຊສນຸຕິ. ຘມຸເມ ຈ ກາສິເຕ ມມລຸເລວ ອນຸພນຸຘິຕພຸພໍ ມລຸລນຸຕີຕິ. "ເທເສຕຸ ເມ ກນຸເຕ ກຄວາ ສໍຂິຕຸເຕນ ຘມຸມໍ, ເທເສຕຸ ສຸຄໂຕ ສໍຂິຕຸເຕນ ຘມຸມໍ. ອປຸເປວ ນາມາຫໍ ກຄວໂຕ ກາສິຕສຸສ ອຕຸຖໍ ອາຊາເນຍຸຍໍ, ອປຸເປວ ນາມາຫໍ ກຄວໂຕ ກາສິຕສຸສ ທາຍາໂທ ອສຸສນຸຕິ. "ຕສຸມາຕິຫ ເຕ ກິກຸຂຸ ເອວໍ ສິກຸຂິຕພຸພໍ 'ອຊຸຊຕຸຕໍ ເມ ຈິຕຸຕໍ ກິຕໍ ກວິສຸສຕິ ສຸສຕຸກິຕໍ, ນ ຈ ອຸປຸປນຸນາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມຸມາ ຈິຕຸຕໍ ປຣິຍາທາຍ ກສຸສນຸຕີຕິ. ເອວລຸຫິ ເຕ ກິກຸຂຸ ສິກຸຂິຕພຸພໍ".

ຍໂຕ ໂຂ ເຕ ກິກຸຂຸ ອຊຸຊຕຸຕໍ ຈິຕຸຕໍ ກິຕໍ ໂຫຕິ ສຸສຕຸກິຕໍ, ນ ຈ ອຸປຸປນຸນາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມຸມາ ຈິຕຸຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຝຸກນຸຕິ, ຕໂຕ ເຕ ກິກຸຂຸ ເອວໍ ສິກຸຂິຕພຸພໍ 'ເມຕຸຕາ ເມ ເຈໂຕວິມຸຕຸຕິ ກາວິຕາ ກວິສຸສຕິ ພຫຸລີກຕາ ຍານີກຕາ ວຕຸຖຸກຕາ ອນຸຝຸກິຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທຸຘາຕິ. ເອວລຸຫິ ເຕ ກິກຸຂຸ ສິກຸຂິຕພຸພໍ.

ຍໂຕ ໂຂ ເຕ ກິກຸຂຸ ອຍໍ ສມາຘິ ເອວໍ ກາວິໂຕ ໂຫຕິ ພຫຸລີກໂຕ, ຕໂຕ ຕຸວໍ ກິກຸຂຸ ອິມໍ ສມາຘິໍ ສວິຕກຸກມຸປິ ສວິຈາຣໍ[1] ກາເວຍຸຍາສິ, ອວິຕກຸກມຸປິ ວິຈາຣມຕຸຕໍ[4] ກາເວຍຸຍາສິ, ອວິຕກຸກມຸປິ ອວິຈາຣໍ[3] ກາເວຍຸຍາສິ, ສປຸປີຕິກມຸປິ ກາເວຍຸຍາສິ, ນິປຸປີຕິກມຸປິ ກາເວຍຸຍາສິ, ສາຕສຫຄຕມຸປິ ກາເວຍຸຍາສິ, ອຸເປກຸຂາສຫຄຕມຸປິ ກາເວຍຸຍາສິ.

ຍໂຕ ໂຂ ເຕ ກິກຸຂຸ ອຍໍ ສມາຘິ ເອວໍ ກາວິໂຕ ໂຫຕິ ສຸກາວິໂຕ, ຕໂຕ ເຕ ກິກຸຂຸ ເອວໍ ສິກຸຂິຕພຸພໍ 'ກຣຸຕາ ເມ ເຈໂຕວິມຸຕຸຕິ... ມຸທິຕາ ເມ ເຈໂຕວິມຸຕຸຕິ... ອຸເປກຸຂາ ເມ ເຈໂຕວິມຸຕຸຕິ ກາວິຕາ ກວິສຸສຕິ ພຫຸລີກຕາ ຍານີກຕາ ວຕຸຖຸກຕາ ອນຸຝຸກິຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທຸຘາຕິ. ເອວລຸຫິ ເຕ ກິກຸຂຸ ສິກຸຂິຕພຸພໍ.

---

໑. ສວິຕກຸກສວິຈາຣມຸປິ (ກ)

໓. ອວິຕກຸກອວິຈາຣມຸປິ (ກ)

໔. ອວິຕກຸກວິຈາຣມຕຸຕມຸປິ (ກ) ວິສຸທຸຘິມຄຸເຄ ປສຸສິຕພຸພໍ.

ຍໂຕ ໂຂ ເຕ ກິກ຺ຂຸ ອຍໍ ສມາຘິ ເອວໍ ກາວິໂຕ ໂຫຕິ ສຸກາວິໂຕ, ຕໂຕ ຕ຺ວໍ ກິກ຺ຂຸ ອິມໍ ສມາຘິ ສວິຕກ຺ກສວິຈາຣມ຺ປິ ກາເວຍ຺ຍາສິ, ອວິຕກ຺ກວິຈາຣມຕ຺ຕມ຺ປິ ກາເວຍ຺ຍາສິ, ອວິຕກ຺ກອວິຈາຣມ຺ປິ ກາເວຍ຺ຍາສິ, ສປ຺ປີຕິກມ຺ປິ ກາເວຍ຺ຍາສິ, ນິປ຺ປີຕິກມ຺ປິ ກາເວຍ຺ຍາສິ, ສາຕສຫຄຕມ຺ປິ ກາເວຍ຺ຍາສິ, ອຸເປກ຺ຂາສຫຄຕມ຺ປິ ກາເວຍ຺ຍາສິ.

ຍໂຕ ໂຂ ເຕ ກິກ຺ຂຸ ອຍໍ ສມາຘິ ເອວໍ ກາວິໂຕ ໂຫຕິ ສຸກາວິໂຕ, ຕໂຕ ເຕ ກິກ຺ຂຸ ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ ‘ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣິສ຺ສາມິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອກິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສນ຺ຕິ. ເອວຠ຺ຫິ ເຕ ກິກ຺ຂຸ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ.

ຍໂຕ ໂຂ ເຕ ກິກ຺ຂຸ ອຍໍ ສມາຘິ ເອວໍ ກາວິໂຕ ໂຫຕິ ພຫຸລີກໂຕ, ຕໂຕ ຕ຺ວໍ ກິກ຺ຂຸ ອິມໍ ສມາຘິ ສວິຕກ຺ກສວິຈາຣມ຺ປິ ກາເວຍ຺ຍາສິ, ອວິຕກ຺ກວິຈາຣມຕ຺ຕມ຺ປິ ກາເວຍ຺ຍາສິ, ອວິຕກ຺ກອວິຈາຣມ຺ປິ ກາເວຍ຺ຍາສິ, ສປ຺ປີຕິກມ຺ປິ ກາເວຍ຺ຍາສິ, ນິປ຺ປີຕິກມ຺ປິ ກາເວຍ຺ຍາສິ, ສາຕສຫຄຕມ຺ປິ ກາເວຍ຺ຍາສິ, ອຸເປກ຺ຂາສຫຄຕມ຺ປິ ກາເວຍ຺ຍາສິ.

ຍໂຕ ໂຂ ເຕ ກິກ຺ຂຸ ອຍໍ ສມາຘິ ເອວໍ ກາວິໂຕ ໂຫຕິ ສຸກາວິໂຕ, ຕໂຕ ເຕ ກິກ຺ຂຸ ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ ‘ເວທນາສຸ ເວທນານຸປສ຺ສີ ວິຫຣິສ຺ສາມິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອກິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສນ຺ຕິ; ຈິຕ຺ເຕ ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສີ ວິຫຣິສ຺ສາມິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອກິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສນ຺ຕິ; ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣິສ຺ສາມິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອກິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສນ຺ຕິ. ເອວຠ຺ຫິ ເຕ ກິກ຺ຂຸ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ.

ຍໂຕ ໂຂ ເຕ ກິກ຺ຂຸ ອຍໍ ສມາຘິ ເອວໍ ກາວິໂຕ ໂຫຕິ ພຫຸລີກໂຕ, ຕໂຕ ຕ຺ວໍ ກິກ຺ຂຸ ອິມໍ ສມາຘິ ສວິຕກ຺ກສວິຈາຣມ຺ປິ ກາເວຍ຺ຍາສິ, ອວິຕກ຺ກວິຈາຣມຕ຺ຕມ຺ປິ ກາເວຍ຺ຍາສິ, ອວິຕກ຺ກອວິຈາຣມ຺ປິ ກາເວຍ຺ຍາສິ, ສປ຺ປີຕິກມ຺ປິ ກາເວຍ຺ຍາສິ, ນິປ຺ປີຕິກມ຺ປິ ກາເວຍ຺ຍາສິ, ສາຕສຫຄຕມ຺ປິ ກາເວຍ຺ຍາສິ, ອຸເປກ຺ຂາສຫຄຕມ຺ປິ ກາເວຍ຺ຍາສິ.

ຍໂຕ ໂຂ ເຕ ກິກ຺ຂຸ ອຍໍ ສມາຘິ ເອວໍ ກາວິໂຕ ໂຫຕິ ສຸກາວິໂຕ, ຕໂຕ ຕ຺ວໍ ກິກ຺ຂຸ ເຍນ ເຍເນວ ຄຈ຺ຉສິ ຜາສຸໍເຍວ ຄຈ຺ຉສິ, ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ຐສ຺ສສິ ຜາສຸໍເຍວ ຐສ຺ສສິ, ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ນິສີທິສ຺ສສິ ຜາສຸໍເຍວ ນິສີທິສ຺ສສິ, ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປສ຺ສສິ ຜາສຸໍເຍວ ເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປສ຺ສສີຕິ.

ອຖ ໂຂ ໂສ ກິກຸຂຸ ກຄວຕາ ອິມິນາ ໂອວາເທນ ໂອວທິໂຕ ອຸຍຸກາຍາສນາ ກຄວນຸຕໍ ອກິວາເທຕຸວາ ປທກຸຂິຓໍ ກຕຸວາ ປກຸກາມິ. ອຖ ໂຂ ໂສ ກິກຸຂຸ ເອໂກ ວູປກຍຸໂກ ອປຸປມຕຸໂຕ ອາຕາປີ ປຫິຕຕຸໂຕ ວິຫຣນຸໂຕ ນຈິຣສຸເສວ ຍສຸສຕຸຖາຍ ກຸລປຸຕຸຕາ ສມຸມເທວ ອຄາຣສຸມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພຸພຊນຸຕິ, ຕທນຸຕຸຕຣໍ ພຸຣຫຸມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຍຸເຖວ ຘມຸເມ ສຍໍ ອກິລຸລາ ສຈຸຉິກຕຸວາ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫາສິ. "ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕຸຖຕຸຕາຍາຕິ ອພຸກລຸລາສິ. ອລຸລຕໂຣ ຈ ປນ ໂສ ກິກຸຂຸ ອຣຫຕໍ ອໂຫສີຕິ. ຕຕິຍໍ.

໔. ຄຍາສີສສຸຕຸຕໍ

໖໔. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ຄຍາຍໍ ວິຫຣຕິ ຄຍາສີເສ. ຕຕຸຣ ໂຂ ກຄວາ ກິກຸຂູ ອາມນຸເຕສິ ໆເປໆ "ປຸພຸພາຫໍ ກິກຸຂເວ ສມຸໂພຘາ ອນກິສມຸພຸທຸໂຘ ໂພຘິສຕຸໂຕວ ສມາໂນ ໂອກາສລຸເລວ ໂຂ ສລຸຊານາມິ, ໂນ ຈ ຣູປານິ ປສຸສາມິ. (໑)

ຕສຸສ ມຍຸຫໍ ກິກຸຂເວ ເອຕທໂຫສິ 'ສເຈ ໂຂ ອຫໍ ໂອກາສລຸເຈວ ສລຸຊາເນຍຸຍໍ ຣູປານິ ຈ ປສຸເສຍຸຍໍ; ເອວໍ ເມ ອິທໍ ລາຓທສຸສນໍ ປຣິສຸທຸຘຕຣໍ ອສຸສາຕິ.

ໂສ ໂຂ ອຫໍ ກິກຸຂເວ ອປເຣນ ສມເຍນ ອປຸປມຕຸໂຕ ອາຕາປີ ປຫິຕຕຸໂຕ ວິຫຣນຸໂຕ ໂອກາສລຸເຈວ ສລຸຊານາມິ, ຣູປານິ ຈ ປສຸສາມິ; ໂນ ຈ ໂຂ ຕາຫິ ເທວຕາຫິ ສທຸຘິ ສນຸຕິຍຸກາມິ ສລຸລປາມິ ສາກຈຸລໍ ສມາປຊຸຊາມິ. (໒)

ຕສຸສ ມຍຸຫໍ ກິກຸຂເວ ເອຕທໂຫສິ 'ສເຈ ໂຂ ອຫໍ ໂອກາສລຸເຈວ ສລຸຊາເນຍຸຍໍ ຣູປານິ ຈ ປສຸເສຍຸຍໍ, ຕາຫິ ຈ ເທວຕາຫິ ສທຸຘິ ສນຸຕິຍຸເກຍຸຍໍ ສລຸລເປຍຸຍໍ ສາກຈຸລໍ ສມາປຊຸເຊຍຸຍໍ; ເອວໍ ເມ ອິທໍ ລາຓທສຸສນໍ ປຣິສຸທຸຘຕຣໍ ອສຸສາຕິ.

ໂສ ໂຂ ອຫໍ ກິກຸຂເວ ອປເຣນ ສມເຍນ ອປຸປມຕຸໂຕ ອາຕາປີ ປຫິຕຕຸໂຕ ວິຫຣນຸໂຕ ໂອກາສລຸເຈວ ສລຸຊານາມິ, ຣູປານິ ຈ ປສຸສາມິ, ຕາຫິ ຈ ເທວຕາຫິ ສທຸຘິ ສນຸຕິຍຸກາມິ ສລຸລປາມິ ສາກຈຸລໍ ສມາປຊຸຊາມິ; ໂນ ຈ ໂຂ ຕາ ເທວຕາ ຊານາມິ ອິມາ ເທວຕາ ອມຸກມຸຫາ ວາ ອມຸກມຸຫາ ວາ ເທວນິກາຍາຕິ. (໓)

ຕສຸສ ມຍຸຫໍ ກິກຸຂເວ ເອຕທໂຫສີ 'ສເຈ ໂຂ ອຫໍ ໂອກາສຄຸເຈວ ສລຸຊານເຍຸຍໍ ຣູປານິ ຈ ປສຸເສຍຸຍໍ, ຕາຫິ ຈ ເທວຕາຫິ ສທຸຣິ ສນຸຕິຝຸເຍຸຍໍ ສລຸລເປຍຸຍໍ ສາກຈຸລໍ ສມາປຊຸເຊຍຸຍໍ, ຕາ ຈ ເທວຕາ ຊາເນຍຸຍໍ ອິມາ ເທວຕາ ອມຸກມຸຫາ ວາ ອມຸກມຸຫາ ວາ ເທວນິກາຍາຕິ; ເອວໍ ເມ ອິທໍ ຜາຕທສຸສນໍ ປຣິສຸທຸຂຕຣໍ ອສຸສາຕິ.

ໂສ ໂຂ ອຫໍ ກິກຸຂເວ ອປເຣນ ສມເຍນ ອປຸປມຕຸໂຕ ອາຕາປີ ປຫິຕຕຸໂຕ ວິຫຣນຸໂຕ ໂອກາສຄຸເຈວ ສລຸຊານາມິ, ຣູປານິ ຈ ປສຸສາມິ, ຕາຫິ ຈ ເທວຕາຫິ ສທຸຣິ ສນຸຕິຝຸກາມິ ສລຸລປາມິ ສາກຈຸລໍ ສມາປຊຸຊາມິ, ຕາ ຈ ເທວຕາ ຊານາມິ 'ອິມາ ເທວຕາ ອມຸກມຸຫາ ວາ ອມຸກມຸຫາ ວາ ເທວນິກາຍາຕິ; ໂນ ຈ ໂຂ ຕາ ເທວຕາ ຊານາມິ 'ອິມາ ເທວຕາ ອິມສຸສ ກມຸມສຸສ ວິປາເກນ ອິໂຕ ຈຸຕາ ຕຕຸຖ ອຸປປນຸນາຕິ ຯເປຯ ຕາ ຈ ເທວຕາ ຊານາມິ 'ອິມາ ເທວຕາ ອິມສຸສ ກມຸມສຸສ ວິປາເກນ ອິໂຕ ຈຸຕາ ຕຕຸຖ ອຸປປນຸນາຕິ; ໂນ ຈ ໂຂ ຕາ ເທວຕາ ຊານາມິ 'ອິມາ ເທວຕາ ອິມສຸສ ກມຸມສຸສ ວິປາເກນ ເອວມາຫາຣາ ເອວໍສຸຂທຸກຸຂປຸປຝິສໍເວທິນິໂຍຕິ ຯເປຯ ຕາ ຈ ເທວຕາ ຊານາມິ 'ອິມາ ເທວຕາ ອິມສຸສ ກມຸມສຸສ ວິປາເກນ ເອວມາຫາຣາ ເອວໍສຸຂທຸກຸຂປຸປຝິສໍເວທິນິໂຍຕິ; ໂນ ຈ ໂຂ ຕາ ເທວຕາ ຊານາມິ 'ອິມາ ເທວຕາ ເອວໍທີຆາຍຸກາ ເອວໍຈິຣຝຸກີຕິກາຕິ ຯເປຯ ຕາ ຈ ເທວຕາ ຊານາມິ 'ອິມາ ເທວຕາ ເອວໍທີຆາຍຸກາ ເອວໍຈິຣຝຸກີຕິກາຕິ; ໂນ ຈ ໂຂ ຕາ ເທວຕາ ຊານາມິ ຍທິ ວາ ເມ ອິມາຫິ ເທວຕາຫິ ສທຸຣິ ສນຸນິວຸຕຸຖປຸພຸພໍ ຍທິ ວາ ນ ສນຸນິວຸຕຸຖປຸພຸພນຸຕິ. (໔-ກ)

ຕສຸສ ມຍຸຫໍ ກິກຸຂເວ ເອຕທໂຫສີ 'ສເຈ ໂຂ ອຫໍ ໂອກາສຄຸເຈວ ສລຸຊານເຍຸຍໍ ຣູປານິ ຈ ປສຸເສຍຸຍໍ, ຕາຫິ ຈ ເທວຕາຫິ ສທຸຣິ ສນຸຕິຝຸເຍຸຍໍ ສລຸລເປຍຸຍໍ ສາກຈຸລໍ ສມາປຊຸເຊຍຸຍໍ, ຕາ ຈ ເທວຕາ ຊາເນຍຸຍໍ 'ອິມາ ເທວຕາ ອມຸກມຸຫາ ວາ ອມຸກມຸຫາ ວາ ເທວນິກາຍາຕິ, ຕາ ຈ ເທວຕາ ຊາເນຍຸຍໍ 'ອິມາ ເທວຕາ ອິມສຸສ ກມຸມສຸສ ວິປາເກນ ອິໂຕ ຈຸຕາ ຕຕຸຖ ອຸປປນຸນາຕິ, ຕາ ຈ ເທວຕາ ຊາເນຍຸຍໍ 'ອິມາ ເທວຕາ ເອວມາຫາຣາ ເອວໍສຸຂທຸກຸຂປຸປຝິສໍເວທິນິໂຍຕິ, ຕາ ຈ ເທວຕາ ຊາເນຍຸຍໍ 'ອິມາ ເທວຕາ ເອວໍທີຆາຍຸກາ ເອວໍຈິຣຝຸກີຕິກາຕິ, ຕາ ຈ ເທວຕາ ຊາເນຍຸຍໍ ຍທິ ວາ ເມ ອິມາຫິ ເທວຕາຫິ ສທຸຣິ ສນຸນິວຸຕຸຖປຸພຸພໍ ຍທິ ວາ ນ ສນຸນິວຸຕຸຖປຸພຸພນຸຕິ; ເອວໍ ເມ ອິທໍ ຜາຕທສຸສນໍ ປຣິສຸທຸຂຕຣໍ ອສຸສາຕິ.

ໂສ ໂຂ ອຫໍ ກິກຸຂເວ ອປເຣນ ສມເຍນ ອປຸປມຕຸໂຕ ອາຕາປີ ປຫິຕຕຸໂຕ ວິຫຣນຸໂຕ ໂອກາສລຸເຈວ ສລຸຊານາມິ, ຣູປານິ ຈ ປສຸສາມິ, ຕາຫິ ຈ ເທວຕາຫິ ສທຸຮີ ສນຸຕິຜຸກາມິ ສລຸລປາມິ ສາກຈຸຈໍ ສມາປຊຸຊາມິ, ຕາ ຈ ເທວຕາ ຊານາມິ 'ອິມາ ເທວຕາ ອມຸກມຸຫາ ວາ ອມຸກມຸຫາ ວາ ເທວນິກາຍາຕິ, ຕາ ຈ ເທວຕາ ຊານາມິ 'ອິມາ ເທວຕາ ອິມສຸສ ກມຸມສຸສ ວິປາເກນ ອິໂຕ ຈຸຕາ ຕຕຸຖ ອຸປປນຸນາຕິ, ຕາ ຈ ເທວຕາ ຊານາມິ 'ອິມາ ເທວຕາ ເອວມາຫາຣາ ເອວໍສຸຂທຸກຸຂປຸປຜິສໍເວທິນິໂຍຕິ, ຕາ ຈ ເທວຕາ ຊານາມິ 'ອິມາ ເທວຕາ ເອວໍທີພາຍຸກາ ເອວໍຈິຣຜຸກິຕິກາຕິ, ຕາ ຈ ເທວຕາ ຊານາມິ ຍທິ ວາ ເມ ເທວຕາຫິ ສທຸຮີ ສນຸນິວຸຕຸຖປຸພຸພໍ ຍທິ ວາ ນ ສນຸນິວຸຕຸຖປຸພຸພນຸຕິ.

ຍາວກີວລຸຈ ເມ ກິກຸຂເວ ເອວໍ ອຜຸກປຣິວຜຸຜໍ ອຜິເທວລາຕທສຸສນໍ ນ ສຸວິສຸທຸຜໍ ອໂຫສິ, ເນວ ຕາວາຫໍ ກິກຸຂເວ 'ສເທວເກ ໂລເກ ສມາຣເກ ສພຸຣຫຸມເກ ສສຸສມຕພຸຣາຫຸມຕິຍາ ປຊາຍ ສເທວມນຸສຸສາຍ ອນຸຕຸຕຣໍ ສມຸມາສມຸໂພຜິ ອກິສມຸພຸທຸໂຜຕິ[1] ປຈຸຈລຸລາສິ. ຍໂຕ ຈ ໂຂ ເມ ກິກຸຂເວ ເອວໍ ອຜຸກປຣິວຜຸຜໍ ອຜິເທວລາຕທສຸສນໍ ສຸວິສຸທຸຜໍ ອໂຫສິ, ອຖາຫໍ ກິກຸຂເວ 'ສເທວເກ ໂລເກ ສມາຣເກ ສພຸຣຫຸມເກ ສສຸສມຕພຸຣາຫຸມຕິຍາ ປຊາຍ ສເທວມນຸສຸສາຍ ອນຸຕຸຕຣໍ ສມຸມາສມຸໂພຜິ ອກິສມຸພຸທຸໂຜຕິ ປຈຸຈລຸລາສິ; ລາຕລຸຈ ປນ ເມ ທສຸສນໍ ອຸທປາທິ; ອກຸປຸປາ ເມ ເຈໂຕວິມຸຕຸຕິ;[4] ອຍມນຸຕິມາ ຊາຕິ ນຕຸຖິ ທານິ ປຸນພຸກໂວຕິ. ຈຕຸຕຸຖໍ.

໕. ອກິກາຍຕນສຸຕຸຕໍ

໖໕. * "ອຜຸກິມານິ ກິກຸຂເວ ອກິກາຍຕນານິ. ກຕມານິ ອຜຸກ? ອຊຸຊຕຸຕໍ ຣູປສລຸລີ ເອໂກ ພຫິທຸຜາ ຣູປານິ ປສຸສຕິ ປຣິຕຸຕານິ ສຸວຕຸຕທຸພຸພຕຸຕານິ. 'ຕານິ ອກິກຸຍຸຍ ຊານາມິ ປສຸສາມີຕິ, ເອວໍສລຸລີ ໂຫຕິ. ອິທໍ ປຖມໍ ອກິກາຍຕນໍ.

ອຊຸຊຕຸຕໍ ຣູປສລຸລີ ເອໂກ ພຫິທຸຜາ ຣູປານິ ປສຸສຕິ ອປຸປມາຕານິ ສຸວຕຸຕທຸພຸພຕຸຕານິ. 'ຕານິ ອກິກຸຍຸຍ ຊານາມິ ປສຸສາມີຕິ, ເອວໍສລຸລີ ໂຫຕິ. ອິທໍ ທຸຕິຍໍ ອກິກາຍຕນໍ.

---

໑. ອກິສມຸພຸທຸໂຜ (ສີ, ສຸຍາ, ອິ)　໔. ວິມຸຕຸຕິ (ກ- ສີ, ອິ)　* ທີ ໖-໑໑໕,໔໕໐ ປິຜຸເກສຸປີ, ອໍ ໖-໔໗ ປິຜຸເກປີ.

ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຣູປສຎ຺ຎີ ເອໂກ ພຫິທ຺ຘາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ປຣິຕ຺ຕານິ ສຸວຓ຺ຓທຸພ຺ພຓ຺ຓານິ. ‘ຕານິ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ຊານາມິ ປສ຺ສາມີຕິ, ເອວໍສຎ຺ຎີ ໂຫຕິ. ອິທໍ ຕຕິຍໍ ອຠິຠາຍຕນໍ.

ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຣູປສຎ຺ຎີ ເອໂກ ພຫິທ຺ຘາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ອປ຺ປມາຓານິ ສຸວຓ຺ຓທຸພ຺ພຓ຺ຓານິ. ‘ຕານິ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ຊານາມິ ປສ຺ສາມີຕິ, ເອວໍສຎ຺ຎີ ໂຫຕິ. ອິທໍ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ອຠິຠາຍຕນໍ.

ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຣູປສຎ຺ຎີ ເອໂກ ພຫິທ຺ຘາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ນີລານິ ນີລວຓ຺ຓານິ ນີລນິທສ຺ສນານິ ນີລນິຠາສານິ. ‘ຕານິ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ຊານາມິ ປສ຺ສາມີຕິ, ເອວໍສຎ຺ຎີ ໂຫຕິ. ອິທໍ ປຎ຺ຈມໍ ອຠິຠາຍຕນໍ.

ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຣູປສຎ຺ຎີ ເອໂກ ພຫິທ຺ຘາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ປີຕານິ ປີຕວຓ຺ຓານິ ປີຕນິທສ຺ສນານິ ປີຕນິຠາສານິ. ‘ຕານິ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ຊານາມິ ປສ຺ສາມີຕິ, ເອວໍສຎ຺ຎີ ໂຫຕິ. ອິທໍ ຉຏ຺ຐໍ ອຠິຠາຍຕນໍ.

ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຣູປສຎ຺ຎີ ເອໂກ ພຫິທ຺ຘາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ໂລຫິຕການິ ໂລຫິຕກວຓ຺ຓານິ ໂລຫິຕກນິທສ຺ສນານິ ໂລຫິຕກນິຠາສານິ. ‘ຕານິ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ຊານາມິ ປສ຺ສາມີຕິ, ເອວໍສຎ຺ຎີ ໂຫຕິ. ອິທໍ ສຕ຺ຕມໍ ອຠິຠາຍຕນໍ.

ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຣູປສຎ຺ຎີ ເອໂກ ພຫິທ຺ຘາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ໂອທາຕານິ ໂອທາຕວຓ຺ຓານິ ໂອທາຕນິທສ຺ສນານິ ໂອທາຕນິຠາສານິ. ‘ຕານິ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ຊານາມິ ປສ຺ສາມີຕິ, ເອວໍສຎ຺ຎີ ໂຫຕິ. ອິທໍ ອຏ຺ຐມໍ ອຠິຠາຍຕນໍ. ອິມານິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐ ອຠິຠາຍຕນານີຕິ. ປຎ຺ຈມໍ.

໖. ວິໂມກ຺ຂສຸຕ຺ຕໍ

໖໖. “ອຏ຺ຐິເມ ຠິກ຺ຂເວ ວິໂມກ຺ຂາ. ກຕເມ ອຏ຺ຐ? ຣູປີ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ. ອຍໍ ປຐໂມ ວິໂມກ຺ໂຂ.

ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຣູປສຎ຺ຎີ, ພຫິທ຺ຘາ[1] ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ. ອຍໍ ທຸຕິໂຍ ວິໂມກ຺ໂຂ.

ສຸຠນ຺ເຕວ ອທິມຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ. ອຍໍ ຕຕິໂຍ ວິໂມກ຺ໂຂ.

---

໑. ອຣູປສຎ຺ຎີ ເອໂກ ພຫິທ຺ຘາ (ສ຺ຍາ, ອິ, ກ) ທີ ໔-໖໐,໘໔ ປິຏ຺ເກສຸ, ທີ ໓-໔໑໗,໔໕໑ ອຸປຣິ ໑໖໑ ປິຏ຺ເກສຸ. ມ ໔ - ໔໐໕ - ປິຏ຺ເກ ຈ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ.

ສພ຺ພໂສ ຣູປສຌ຺ຌານໍ ສມຕິກ຺ກມາ ປຝິຆສຌ຺ຌານໍ ອຓ຺ຖງ຺ຄມາ ນານຓ຺ຕສຌ຺ຌານໍ ອມນສິກາຣາ 'ອນນ຺ໂຕ ອາກາໂສຕິ ອາກາສານຌ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອຍໍ ຈຕຸຓ຺ໂຖ ວິໂມກ຺ໂຂ.

ສພ຺ພໂສ ອາກາສານຌ຺ຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ 'ອນນ຺ຕໍ ວິຌ຺ຌາຓນ຺ຕິ ວິຌ຺ຌາຓຌ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອຍໍ ປຌ຺ຈໂມ ວິໂມກ຺ໂຂ.

ສພ຺ພໂສ ວິຌ຺ຌາຓຌ຺ຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ 'ນຕ຺ຖິ ກິຌ຺ຈິຕິ ອາກິຌ຺ຈຌ຺ຌາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອຍໍ ຉຝ຺ໂຖ ວິໂມກ຺ໂຂ.

ສພ຺ພໂສ ອາກິຌ຺ຈຌ຺ຌາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ເນວສຌ຺ຌານາສຌ຺ຌາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອຍໍ ສຓ຺ຕໂມ ວິໂມກ຺ໂຂ.

ສພ຺ພໂສ ເນວສຌ຺ຌານາສຌ຺ຌາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ສຌ຺ຌາເວທຍິຕນິໂຣຘໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອຍໍ ອຝ຺ກໂມ ວິໂມກ຺ໂຂ. ອິເມ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ອຝ຺ຖ ວິໂມກ຺ຂາຕິ. ຉຝ຺ຖໍ.

໗. ອນຣິຍໂວຫາຣສຸຓ຺ຕໍ

໖໗. "ອຝ຺ກິເມ ກິກ຺ຂເວ ອນຣິຍໂວຫາຣາ. ກຕເມ ອຝ຺ຖ? ອທິຝ຺ເຖ ທິຝ຺ຖວາທິຕາ, ອສຸເຕ ສຸຕວາທິຕາ, ອມຸເຕ ມຸຕວາທິຕາ, ອວິຌ຺ຌາເຕ ວິຌ຺ຌາຕວາທິຕາ, ທິຝ຺ເຖ ອທິຝ຺ຖວາທິຕາ, ສຸເຕ ອສຸຕວາທິຕາ, ມຸເຕ ອມຸຕວາທິຕາ, ວິຌ຺ຌາເຕ ອວິຌ຺ຌາຕວາທິຕາ. ອິເມ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ອຝ຺ຖ ອນຣິຍໂວຫາຣາຕິ. ສຓ຺ຕມໍ.

໘. ອຣິຍໂວຫາຣສຸຓ຺ຕໍ

໖໘. "ອຝ຺ກິເມ ກິກ຺ຂເວ ອຣິຍໂວຫາຣາ. ກຕເມ ອຝ຺ຖ? ອທິຝ຺ເຖ ອທິຝ຺ຖ-ວາທິຕາ, ອສຸເຕ ອສຸຕວາທິຕາ, ອມຸເຕ ອມຸຕວາທິຕາ, ອວິຌ຺ຌາເຕ ອວິຌ຺ຌາຕ-ວາທິຕາ, ທິຝ຺ເຖ ທິຝ຺ຖວາທິຕາ, ສຸເຕ ສຸຕວາທິຕາ, ມຸເຕ ມຸຕວາທິຕາ, ວິຌ຺ຌາເຕ ວິຌ຺ຌາຕວາທິຕາ. ອິເມ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ອຝ຺ຖ ອຣິຍໂວຫາຣາຕິ. ອຝ຺ກມໍ.

໙.ປຣິສາສຸຓ຺ຕໍ

໖໙. "ອຝ຺ກິມາ ກິກ຺ຂເວ ປຣິສາ. ກຕມາ ອຝ຺ຖ? ຂຓ຺ຕິຍປຣິສາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ-ປຣິສາ ຄຫປຕິປຣິສາ, ສມຓປຣິສາ, ຈາຕຸມຫາຣາຊິກປຣິສາ, ຕາວຕິໍສປຣິສາ, ມາຣປຣິສາ, ພ຺ຣຫ຺ມປຣິສາ. ອກິຊານາມິ ໂຂ ປນາຫໍ ກິກ຺ຂເວ ອເນກສຕໍ

ຂຕ຺ຕິຍປຣິສໍ ອຸປສງ຺ກມິຕາ. ຕຕ຺ຣປິ ມຍາ ສນ຺ນິສິນ຺ນປຸພ຺ພລ຺ເຈວ ສລ຺ລປິຕປຸພ຺ພລ຺ຈ ສາກຈ຺ຉາ ຈ ສມາປນ຺ນປຸພ຺ພາ. ຕຕ຺ຖ ຍາທິສໂກ ເຕສໍ ວຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ ຕາທິສໂກ ມຍ຺ຫໍ ວຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ຍາທິສໂກ ເຕສໍ ສໂຣ ໂຫຕິ ຕາທິສໂກ ມຍ຺ຫໍ ສໂຣ ໂຫຕິ. ຘມ຺ມິຍາ ຈ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສມິ ສມາທເປມິ ສມຸຕ຺ເຕເຊມິ ສມ຺ປຫໍເສມິ ການມານລ຺ຈ ມໍ ນ ຊານນ຺ຕິ 'ໂກ ນຸ ໂຂ ອຍໍ ການຕິ ເທໂວ ວາ ມນຸສ຺ໂສ ວາຕິ. ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສຕ຺ວາ ສມາທເປຕ຺ວາ ສມຸຕ຺ເຕເຊຕ຺ວາ ສມ຺ປຫໍເສຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣຘາຍາມິ. ອນ຺ຕຣຫິຕລ຺ຈ ມໍ ນ ຊານນ຺ຕິ 'ໂກ ນຸ ໂຂ ອຍໍ ອນ຺ຕຣຫິໂຕ ເທໂວ ວາ ມນຸສ຺ໂສ ວາຕິ.

"ອກິຊານາມິ ໂຂ ປນາຫໍ ກິກ຺ຂເວ ອເນກສຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕປຣິສໍ ຯເປຯ ຄຫປຕິປຣິສໍ... ສມຕປຣິສໍ... ຈາຕຸມຫາຣາຊິກປຣິສໍ... ຕາວຕິໍສປຣິສໍ... ມາຣປຣິສໍ... ພ຺ຣຫ຺ມປຣິສໍ ອຸປສງ຺ກມິຕາ. ຕຕ຺ຣປິ ມຍາ ສນ຺ນິສິນ຺ນປຸພ຺ພລ຺ເຈວ ສລ຺ລປິຕປຸພ຺ພລ຺ຈ ສາກຈ຺ຉາ ຈ ສມາປນ຺ນປຸພ຺ພາ. ຕຕ຺ຖ ຍາທິສໂກ ເຕສໍ ວຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ ຕາທິສໂກ ມຍ຺ຫໍ ວຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ຍາທິສໂກ ເຕສໍ ສໂຣ ໂຫຕິ ຕາທິສໂກ ມຍ຺ຫໍ ສໂຣ ໂຫຕິ. ຘມ຺ມິຍາ ຈ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສມິ ສມາທເປມິ ສມຸຕ຺ເຕເຊມິ ສມ຺ປຫໍເສມິ ການມານລ຺ຈ ມໍ ນ ຊານນ຺ຕິ 'ໂກ ນຸ ໂຂ ອຍໍ ການຕິ ເທໂວ ວາ ມນຸສ຺ໂສ ວາຕິ. ຘມ຺ມິຍາ ກຖາຍ ສນ຺ທສ຺ເສຕ຺ວາ ສມາທເປຕ຺ວາ ສມຸຕ຺ເຕເຊຕ຺ວາ ສມ຺ປຫໍເສຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣຘາຍາມິ. ອນ຺ຕຣຫິຕລ຺ຈ ມໍ ນ ຊານນ຺ຕິ 'ໂກ ນຸ ໂຂ ອຍໍ ອນ຺ຕຣຫິໂຕ ເທໂວ ວາ ມນຸສ຺ໂສ ວາຕິ. ອິມາ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ອຝ຺ຖ ປຣິສາຕິ. ນວມໍ.

໑໐. ກູມິຈາລສຸຕ຺ຕໍ

ໆ໐. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣຕິ ມຫາວເນ ກູຝາຄາຣສາລາຍໍ. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ປຸພ຺ພຕ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເວສາລິໍ ປິຕ຺ຑາຍ ປາວິສິ. ເວສາລິຍໍ ປິຕ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາກຕ຺ຕໍ ປິຕ຺ຑປາຕປຝິກ຺ກນ຺ໂຕ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ຄຕ຺ຫາຫິ ອານນ຺ທ ນິສີທນໍ. ເຍນ ຈາປາລໍ ເຈຕິຍໍ [໑] ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມ ທິວາວິຫາຣາຍາຕິ. "ເອວໍ ກນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ກຄວໂຕ ປຝິສ຺ສຸຕ຺ວາ ນິສີທນໍ ອາທາຍ ກຄວນ຺ຕໍ ປິຝ຺ຖິໂຕ ປິຝ຺ຖິໂຕ ອນ຺ພນ຺ຘິ.

---

໑. ປາວາລເຈຕິຍໍ (ສ຺ຍາ), ຈາປາລເຈຕິຍໍ (ອິ, ກ)

ອຖ ໂຂ ກຄວາ ເຍນ ຈາປາລໍ ເຈຕິຍໍ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ປຍຸຍຕຸເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ນິສຊຸຊ ໂຂ ກຄວາ ອາຍສຸມນຸຕໍ ອານນຸທໍ ອາມນຸເຕສິ "ຣມຕີຍາ ອານນຸທ ເວສາລີ, ຣມຕີຍໍ ອຸເທນໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຕີຍໍ ໂຄຕມກໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຕີຍໍ ສຕຸຕມຸພໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຕີຍໍ ພຫຸປຸຕຸຕກໍ ເຈຕິຍໍ; ຣມຕີຍໍ ສາຣນຸທທໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຕີຍໍ ຈາປາລໍ ເຈຕິຍໍ. ຍສຸສ ກສຸສຈິ ອານນຸທ ຈຕຸຕາໂຣ ອິທຸຣິປາທາ ກາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ຍານີກຕາ ວຕຸຖຸກຕາ ອນຸຜຸກິຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທຸຣາ, ອາກງຂມາໂນ ໂສ ອານນຸທ ກປຸປໍ ວາ ຕິຜຸເກຍຸຍ ກປຸປາວເສສໍ ວາ. ຕຖາຄຕສຸສ ໂຂ ອານນຸທ ຈຕຸຕາໂຣ ອິທຸຣິປາທາ ກາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ຍານີກຕາ ວຕຸຖຸກຕາ ອນຸຜຸກິຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທຸຣາ. ອາກງຂມາໂນ ອານນຸທ ຕຖາຄໂຕ ກປຸປໍ ວາ ຕິຜຸເກຍຸຍ ກປຸປາວເສສໍ ວາຕິ. ເອວມຸປິ ໂຂ ອາຍສຸມາ ອານນຸໂທ ກຄວຕາ ໂອຣາຣິເກ ນິມິຕຸເຕ ກຍິຣມາເນ ໂອຣາຣິເກ ໂອກາເສ ກຍິຣມາເນ ນາສກຸຂິ ປຜິວິຊຸຊິຕຸໍ; ນ ກຄວນຸຕໍ ຍາຈິ "ຕິຜຸກຕຸ ກນຸເຕ ກຄວາ ກປຸປໍ, ຕິຜຸກຕຸ ສຸຄໂຕ ກປຸປໍ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມຸປາຍ ອຕຸຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສຸສານນຸຕິ, ຍຖາ ຕໍ ມາເຣນ ປຣິຍຸຜຸກິຕຈິຕຸໂຕ.

ທຸຕິຍມຸປິ ໂຂ ກຄວາ ฯເປฯ ຕຕິຍມຸປິ ໂຂ ກຄວາ ອາຍສຸມນຸຕໍ ອານນຸທໍ ອາມນຸເຕສິ "ຣມຕີຍາ ອານນຸທ ເວສາລີ, ຣມຕີຍໍ ອຸເທນໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຕີຍໍ ໂຄຕມກໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຕີຍໍ ສຕຸຕມຸພໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຕີຍໍ ພຫຸປຸຕຸຕກໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຕີຍໍ ສາຣນຸທທໍ ເຈຕິຍໍ, ຣມຕີຍໍ ຈາປາລໍ ເຈຕິຍໍ. ຍສຸສ ກສຸສຈິ ອານນຸທ ຈຕຸຕາໂຣ ອິທຸຣິປາທາ ກາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ຍານີກຕາ ວຕຸຖຸກຕາ ອນຸຜຸກິຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທຸຣາ, ອາກງຂມາໂນ ໂສ ອານນຸທ ກປຸປໍ ວາ ຕິຜຸເກຍຸຍ ກປຸປາວເສສໍ ວາ. ຕຖາຄຕສຸສ ໂຂ ອານນຸທ ຈຕຸຕາໂຣ ອິທຸຣິປາທາ ກາວິຕາ ฯເປฯ ອາກງຂມາໂນ ອານນຸທ ຕຖາຄໂຕ ກປຸປໍ ວາ ຕິຜຸເກຍຸຍ ກປຸປາວເສສໍ ວາຕິ. ເອວມຸປິ ໂຂ ອາຍສຸມາ ອານນຸໂທ ກຄວຕາ ໂອຣາຣິເກ ນິມິຕຸເຕ ກຍິຣມາເນ ໂອຣາຣິເກ ໂອກາເສ ກຍິຣມາເນ ນາສກຸຂິ ປຜິວິຊຸຊິຕຸໍ; ນ ກຄວນຸຕໍ ຍາຈິ "ຕິຜຸກຕຸ ກນຸເຕ ກຄວາ ກປຸປໍ, ຕິຜຸກຕຸ ສຸຄໂຕ ກປຸປໍ ພຫຸຊນຫິຕາຍ ພຫຸຊນສຸຂາຍ ໂລການຸກມຸປາຍ ອຕຸຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ເທວມນຸສຸສານນຸຕິ, ຍຖາ ຕໍ ມາເຣນ ປຣິຍຸຜຸກິຕຈິຕຸໂຕ.

ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ຄຈ຺ຉ ຕ຺ວໍ[໑] ອານນ຺ທ ຍສ຺ສ ທານິ ກາລໍ ມຎ຺ຎສີຕິ. "ເອວໍ ຠນ຺ເຕຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວໂຕ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ອວິທູເຣ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ຣຸກ຺ຂມູເລ ນິສີທິ. ອຖ ໂຂ ມາໂຣ ປາປິມາ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ເຕ ອາຍສ຺ມນ຺ເຕ ອານນ຺ເທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ

"ປຣິນິພ຺ພາຕຸ ທານິ ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ, ປຣິນິພ຺ພາຕຸ ສຸຄໂຕ. ປຣິນິພ຺ພານກາໂລ ທານິ ຠນ຺ເຕ ຠຄວໂຕ. ຠາສິຕາ ໂຂ ປເນສາ ຠນ຺ເຕ ຠຄວຕາ ວາຈາ 'ນ ຕາວາຫໍ ປາປິມ ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສາມິ ຍາວ ເມ ຠິກ຺ຂູ ນ ສາວກາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ວິຍຕ຺ຕາ ວິນີຕາ ວິສາຣທາ ປຕ຺ຕໂຍຄກ຺ເຂມາ[໔] ພຫຸສ຺ສຸຕາ ຘມ຺ມຘຣາ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຏິປນ຺ນາ ສາມີຈິປ຺ປຏິປນ຺ນາ ອນຸຘມ຺ມຈາຣິໂນ, ສກໍ ອາຈຣິຍກໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອາຈິກ຺ຂິສ຺ສນ຺ຕິ ເທເສສ຺ສນ຺ຕິ ປຎ຺ຎເປສ຺ສນ຺ຕິ ປຏ຺ຐເປສ຺ສນ຺ຕິ ວິວຣິສ຺ສນ຺ຕິ ວິຠຊິສ຺ສນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕານີກຣິສ຺ສນ຺ຕິ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປຣປ຺ປວາທໍ ສຫຘມ຺ເມນ ສຸນິຄ຺ຄຫີຕໍ ນິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສປ຺ປາຏິຫາຣິຍໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສສ຺ສນ຺ຕີຕິ. ເອຕຣຫິ ຠນ຺ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວໂຕ ສາວກາ ວິຍຕ຺ຕາ ວິນີຕາ ວິສາຣທາ ປຕ຺ຕໂຍຄກ຺ເຂມາ ພຫຸສ຺ສຸຕາ ຘມ຺ມຘຣາ ຘມ຺ມາ-ນຸຘມ຺ມປ຺ປຏິປນ຺ນາ ສາມີຈິປ຺ປຏິປນ຺ນາ ອນຸຘມ຺ມຈາຣິໂນ, ສກໍ ອາຈຣິຍກໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ ເທເສນ຺ຕິ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ ປຏ຺ຐເປນ຺ຕິ ວິວຣນ຺ຕິ ວິຠຊນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕານີກໂຣນ຺ຕິ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປຣປ຺ປວາທໍ ສຫຘມ຺ເມນ ສຸນິຄ຺ຄຫີຕໍ ນິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສປ຺ປາຏິຫາຣິຍໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ.

ປຣິນິພ຺ພາຕຸ ທານິ ຠນ຺ເຕ ຠຄວາ, ປຣິນິພ຺ພາຕຸ ສຸຄໂຕ. ປຣິນິພ຺ພານກາໂລ ທານິ ຠນ຺ເຕ ຠຄວໂຕ. ຠາສິຕາ ໂຂ ປເນສາ ຠນ຺ເຕ ຠຄວຕາ ວາຈາ 'ນ ຕາວາຫໍ ປາປິມ ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສາມິ ຍາວ ເມ ຠິກ຺ຂຸນິໂຍ ນ ສາວິກາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ຯເປຯ ຍາວ ເມ ອຸປາສກາ ນ ສາວກາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ຯເປຯ ຍາວ ເມ ອຸປາສິກາ ນ ສາວິກາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ວິຍຕ຺ຕາ ວິນີຕາ ວິສາຣທາ ປຕ຺ຕໂຍຄກ຺ເຂມາ ພຫຸສ຺ສຸຕາ ຘມ຺ມຘຣາ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຏິປນ຺ນາ ສາມີຈິປ຺ປຏິປນ຺ນາ ອນຸຘມ຺ມຈາຣິນິໂຍ, ສກໍ ອາຈຣິຍກໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອາຈິກ຺ຂິສ຺ສນ຺ຕິ ເທເສສ຺ສນ຺ຕິ ປຎ຺ຎເປສ຺ສນ຺ຕິ ປຏ຺ຐເປສ຺ສນ຺ຕິ ວິວຣິສ຺ສນ຺ຕິ ວິຠຊິສ຺ສນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕານີກຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປຣປ຺ປວາທໍ ສຫຘມ຺ເມນ ສຸນິຄ຺ຄຫີຕໍ ນິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສປ຺ປາຏິຫາຣິຍໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສສ຺ສນ຺ຕີຕິ. ເອຕຣຫິ ຠນ຺ເຕ

໑. ຄຈ຺ຉ ໂຂ ຕ຺ວໍ (ສໍ ໕-໔໔໗ ປິຏ຺ເຐ) ຂຸ ໑-໑໕໔ ປິຏ຺ເຐປິ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ.

໔. ອິທໍ ປທໍ ທີ ໔-໗໘ ປິຏ຺ເຐ ຈ ສໍ ໕-໔໔໗ ປິຏ຺ເຐ ຈ ນ ທິສ຺ສຕິ.

ອຸປາສິກາ ກຄວໂຕ ສາວິກາ ວິຍຕຸຕາ ວິນີຕາ ວິສາຣທາ ປຕຸຕໂຍຄກຸເຂມາ ພຫຸສຸສຸຕາ ຘມຸມຘຣາ ຘມຸມານຸຘມຸມປຸປຜິປນຸນາ ຘມຸມານຸຘມຸມປຸປຜິປນຸນາ ສາມີຈິປຸປຜິປນຸນາ ອນຸຘມຸມຈາຣິນີໂຍ, ສກໍ ອາຈຣິຍກໍ ອຸຄຸຄເຫຕຸວາ ອາຈິກຸຂນຸຕິ ເທເສນຸຕິ ປຌຸຌເປນຸຕິ ປຜຸກເປນຸຕິ ວິວຣນຸຕິ ວິກຂນຸຕິ ອຸຕຸຕານີກໂຣນຸຕິ, ອຸປຸປນຸນໍ ປຣປຸປວາທໍ ສຫຘມຸເມນ ສຸນິຄຸຄຫິຕໍ ນິຄຸຄເຫຕຸວາ ສປຸປາຜິຫາຣິຍໍ ຘມຸມໍ ເທເສນຸຕິ.

ປຣິນິພຸພາຕຸ ທານິ ກນຸເຕ ກຄວາ, ປຣິນິພຸພາຕຸ ສຸຄໂຕ. ປຣິນິພຸພານກາໂລ ທານິ ກນຸເຕ ກຄວໂຕ. ກາສິຕາ ໂຂ ປເນສາ ກນຸເຕ ກຄວຕາ ວາຈາ 'ນ ຕາວາຫໍ ປາປິມ ປຣິນິພຸພາຍິສຸສາມິ ຍາວ ເມ ອິທໍ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ນ ອິທຸຘຌຸເຈວ ກວິສຸສຕິ ຜີຕຌຸຈ ວິຕຸຖາຣິກໍ ພາຫຸຊຌຸຌໍ ປຸຖຸກູຕໍ, ຍາວ ເທວມນຸສຸເສຫິ ສຸປຸປກາສິຕນຸຕິ. ເອຕຣຫິ ກນຸເຕ ກຄວໂຕ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ອິທຸຘຌຸເຈວ ຜີຕຌຸຈ ວິຕຸຖາຣິກໍ ພາຫຸຊຌຸຌໍ ປຸຖຸກູຕໍ, ຍາວ ເທວມນຸສຸເສຫິ ສຸປຸປກາສິຕໍ.

ປຣິນິພຸພາຕຸ ທານິ ກນຸເຕ ກຄວາ, ປຣິນິພຸພາຕຸ ສຸຄໂຕ. ປຣິນິພຸພານກາໂລ ທານິ ກນຸເຕ ກຄວໂຕຕິ. "ອປຸໂປສຸສຸກຸໂກ ຕຸວໍ ປາປິມ ໂຫຫິ. ນຈິຣໍ ຕຖາຄຕສຸສ ປຣິນິພຸພານໍ ກວິສຸສຕິ. ອິໂຕ ຕິຌຸຌໍ ມາສານໍ ອຈຸຈເຍນ ຕຖາຄໂຕ ປຣິນິພຸພາຍິສຸສຕີຕິ

ອຖ ໂຂ ກຄວາ ຈາປາເລ ເຈຕິເຍ ສໂຕ ສມຸປຊາໂນ ອາຍຸສງຸຂາຣໍ ໂອສຸສຊິ. ໂອສຸສຜຸເຈ ຈ ກຄວຕາ ອາຍຸສງຸຂາເຣ ມຫາກູມິຈາໂລ ອໂຫສິ ກີສນໂກ ສໂລມຫໍໂສ, ເທວທຸນຸທຸກີໂຍ ຈ ຜລີສຸ. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ເອຕມຕຸຖໍ ວິທິຕຸວາ ຕາຍໍ ເວລາຍໍ ອິມໍ ອຸທານໍ ອຸທາເນສິ

"ຕຸລມຕຸລຌຸຈ ສມຸກວໍ　　ກວສງຸຂາຣມວສຸສຊິ ມຸນິ
ອຊຸຊຕຸຕຣໂຕ ສມາຫິໂຕ　　ອກິນຸທິ ກວຈມິວຕຸຕສມຸກວນຸຕິ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສຸມໂຕ ອານນຸທສຸສ ເອຕທໂຫສິ "ມຫາ ວຕາຍໍ ກູມິຈາໂລ; ສຸມຫາ ວຕາຍໍ ກູມິຈາໂລ ກີສນໂກ ສໂລມຫໍໂສ, ເທວທຸນຸທຸກີໂຍ ຈ ຜລີສຸ. ໂກ ນຸ ໂຂ ເຫຕຸ, ໂກ ປຈຸຈໂຍ ມຫໂຕ ກູມິຈາລສຸສ ປາຕຸກາວາຍາຕິ?

ອຖ ໂຂ ອາຍສຸມາ ອານນຸໂທ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງຸກມິ; ອຸປສງຸກມິຕຸວາ ກຄວນຸຕໍ ອກິວາເທຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນຸຕໍ ນິສິນຸໂນ ໂຂ ອາຍສຸມາ ອານນຸໂທ ກຄວນຸຕໍ ເອຕທໂວຈ "ມຫາ ວຕາຍໍ ກນຸເຕ ກູມິຈາໂລ; ສຸມຫາ

ວຕາຍໍ ຠນ຺ເຕ ຠູມິຈາໂລ ຠິໍສນໂກ ສໂລມຫໍໂສ, ເທວທຸນ຺ທຸຠິໂຍ ຈ ຜລິໍສຸ. ໂກ ນຸ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ເຫຕຸ, ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ມຫໂຕ ຠູມິຈາລສ຺ສ ປາຕຸຠາວາຍາຕິ?

“ອຏ຺ຐິເມ ອານນ຺ທ ເຫຕູ, ອຏ຺ຐ ປຈ຺ຈຍາ ມຫໂຕ ຠູມິຈາລສ຺ສ ປາຕຸຠາວາຍ. ກຕເມ ອຏ຺ຐ? ອຍໍ ອານນ຺ທ ມຫາປຐວີ ອຸທເກ ປຕິຏ຺ຐິຕາ; ອຸທກໍ ວາເຕ ປຕິຏ຺ຐິຕໍ; ວາໂຕ ອາກາສຏ຺ໂຐ ໂຫຕິ. ໂສ ອານນ຺ທ ສມໂຍ ຍໍ ມຫາວາຕາ ວາຍນ຺ຕິ; ມຫາວາຕາ ວາຍນ຺ຕາ ອຸທກໍ ກມ຺ເປນ຺ຕິ; ອຸທກໍ ກມ຺ປິຕໍ ປຐວິໍ ກມ຺ເປຕິ. ອຍໍ ອານນ຺ທ ປຐໂມ ເຫຕຸ, ປຐໂມ ປຈ຺ຈໂຍ ມຫໂຕ ຠູມິຈາລສ຺ສ ປາຕຸຠາວາຍ.

“ປຸນ ຈປຣໍ ອານນ຺ທ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ອິທ຺ຘິມາ ເຈໂຕວສິປ຺ປຕ຺ໂຕ ເທວຕາ ວາ ມຫິທ຺ຘິກາ ມຫານຸຠາວາ. ຕສ຺ສ ປຣິຕ຺ຕາ ປຐວີສຎ຺ຎາ ຠາວິຕາ ໂຫຕິ, ອປ຺ປມາຓາ ອາໂປສຎ຺ຎາ. ໂສ ອິມໍ ປຐວິໍ ກມ຺ເປຕິ ສງ຺ກມ຺ເປຕິ ສມ຺ປກມ຺ເປຕິ ສມ຺ປເວເຘຕິ. ອຍໍ ອານນ຺ທ ທຸຕິໂຍ ເຫຕຸ, ທຸຕິໂຍ ປຈ຺ຈໂຍ ມຫໂຕ ຠູມິຈາລສ຺ສ ປາຕຸຠາວາຍ.

“ປຸນ ຈປຣໍ ອານນ຺ທ ຍທາ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ຕຸສິຕາ ກາຍາ ຈວິຕ຺ວາ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິໍ ໂອກ຺ກມຕິ, ຕທາຍໍ ປຐວີ ກມ຺ປຕິ ສງ຺ກມ຺ປຕິ ສມ຺ປກມ຺ປຕິ ສມ຺ປເວຘຕິ. ອຍໍ ອານນ຺ທ ຕຕິໂຍ ເຫຕຸ; ຕຕິໂຍ ປຈ຺ຈໂຍ ມຫໂຕ ຠູມິຈາລສ຺ສ ປາຕຸຠາວາຍ.

“ປຸນ ຈປຣໍ ອານນ຺ທ ຍທາ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິສ຺ມາ ນິກ຺ຂມຕິ, ຕທາຍໍ ປຐວີ ກມ຺ປຕິ ສງ຺ກມ຺ປຕິ ສມ຺ປກມ຺ປຕິ ສມ຺ປເວຘຕິ. ອຍໍ ອານນ຺ທ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ເຫຕຸ, ຈຕຸຕ຺ໂຖ ປຈ຺ຈໂຍ ມຫໂຕ ຠູມິຈາລສ຺ສ ປາຕຸຠາວາຍ.

“ປຸນ ຈປຣໍ ອານນ຺ທ ຍທາ ຕຖາຄໂຕ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິໍ ອຠິສມ຺ພຸຌ຺ຌຕິ, ຕທາຍໍ ປຐວີ ກມ຺ປຕິ ສງ຺ກມ຺ປຕິ ສມ຺ປກມ຺ປຕິ ສມ຺ປເວຘຕິ. ອຍໍ ອານນ຺ທ ປຎ຺ຈໂມ ເຫຕຸ, ປຎ຺ຈໂມ ປຈ຺ຈໂຍ ມຫໂຕ ຠູມິຈາລສ຺ສ ປາຕຸຠາວາຍ.

“ປຸນ ຈປຣໍ ອານນ຺ທ ຍທາ ຕຖາຄໂຕ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ ປວຕ຺ເຕຕິ, ຕທາຍໍ ປຐວີ ກມ຺ປຕິ ສງ຺ກມ຺ປຕິ ສມ຺ປກມ຺ປຕິ ສມ຺ປເວຘຕິ. ອຍໍ ອານນ຺ທ ຉຏ຺ໂຐ ເຫຕຸ, ຉຏ຺ໂຐ ປຈ຺ຈໂຍ ມຫໂຕ ຠູມິຈາລສ຺ສ ປາຕຸຠາວາຍ.

“ປຸນ ຈປຣໍ ອານນ຺ທ ຍທາ ຕຖາຄໂຕ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ ອາຍຸສງ຺ຂາຣໍ ໂອສ຺ສຊ຺ຊຕິ, ຕທາຍໍ ປຖວີ ກມ຺ປຕິ ສງ຺ກມ຺ປຕິ ສມ຺ປກມ຺ປຕິ ສມ຺ປເວຘຕິ. ອຍໍ ອານນ຺ທ ສຕ຺ຕໂມ ເຫຕຸ, ສຕ຺ຕໂມ ປຈ຺ຈໂຍ ມຫໂຕ ຠູມິຈາລສ຺ສ ປາຕຸຠາວາຍ.

“ປຸນ ຈປຣໍ ອານນ຺ທ ຍທາ ຕຖາຄໂຕ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພ຺ພານຘາຕຸຍາ ປຣິນິພ຺ພາຍຕິ, ຕທາຍໍ ປຖວີ ກມ຺ປຕິ ສງ຺ກມ຺ປຕິ ສມ຺ປກມ຺ປຕິ ສມ຺ປເວຘຕິ. ອຍໍ ອານນ຺ທ ອຏ຺ຐໂມ ເຫຕຸ, ອຏ຺ຐໂມ ປຈ຺ຈໂຍ ມຫໂຕ ຠູມິຈາລສ຺ສ ປາຕຸຠາວາຍ. ອິເມ ໂຂ ອານນ຺ທ ອຏ຺ຐ ເຫຕູ, ອຏ຺ຐ ປຈ຺ຈຍາ ມຫໂຕ ຠູມິຈາລສ຺ສ ປາຕຸຠາວາຍາຕິ. ທສມໍ.

ຠູມິຈາລວຄ຺ໂຄ ທຸຕິໂຍ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ອິຈ຺ຉາ ອລຎ຺ຈ ສໍຂິຕ຺ຕໍ   ຄຍາ ອຠິຠຸນາ ສຫ
ວິໂມກ຺ໂຂ ເທ຺ວ ຈ ໂວຫາຣາ   ປຣິສາ ຠູມິຈາເລນາຕິ.

(໘) ໓. ຍມກວຄ຺ໂຄ

໑. ປຐມສທ຺ຘາສຸຕ຺ຕໍ

໗໑. “ສທ຺ໂຘ ຈ[໑] ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ໂຫຕິ, ໂນ ຈ[໒] ສີລວາ. ເອວໍ ໂສ ເຕນງ຺ເຄນ ອປຣິປູໂຣ ໂຫຕິ. ເຕນ ຕໍ ອງ຺ຄໍ ປຣິປູເຣຕພ຺ພໍ ‘ກິນ຺ຕາຫໍ ສທ຺ໂຘ ຈ ອສ຺ສໍ ສີລວາ ຈາຕິ ຍໂຕ ຈ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ສທ຺ໂຘ ຈ ໂຫຕິ ສີລວາ ຈ, ເອວໍ ໂສ ເຕນງ຺ເຄນ ປຣິປູໂຣ ໂຫຕິ.

“ສທ຺ໂຘ ຈ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ໂຫຕິ ສີລວາ ຈ, ໂນ ຈ ພຫຸສ຺ສຸໂຕ. ເອວໍ ໂສ ເຕນງ຺ເຄນ ອປຣິປູໂຣ ໂຫຕິ. ເຕນ ຕໍ ອງ຺ຄໍ ປຣິປູເຣຕພ຺ພໍ ‘ກິນ຺ຕາຫໍ ສທ຺ໂຘ ຈ ອສ຺ສໍ, ສີລວາ ຈ, ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ຈາຕິ. ຍໂຕ ຈ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ສທ຺ໂຘ ຈ ໂຫຕິ ສີລວາ ຈ ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ຈ, ເອວໍ ໂສ ເຕນງ຺ເຄນ ປຣິປູໂຣ ໂຫຕິ.

---

໑. ສທ຺ໂຘ (ສ຺ຍາ) ເອຕ຺ເຖວ. ອຸປຣິ ໑໗໐, ອໍ ໖-໘ ປິຏເກສຸປິ.

໒. ໂນ (ສ຺ຍາ) ເອວມຸປຣິປິ “ໂນເຕ຺ວວ ທິສ຺ສຕິ.

"ສທຸໂຮ ຈ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ໂຫຕິ ສີລວາ ຈ ພຫຸສຸສຸໂຕ ຈ, ໂນ ຈ ຮມຸມກຖິໂກ ຯເປຯ ຮມຸມກຖິໂກ ຈ, ໂນ ຈ ປຣິສາວຈໂຣ ຯເປຯ ປຣິສາວຈໂຣ ຈ, ໂນ ຈ ວິສາຣໂທ ປຣິສາຍ ຮມຸມໍ ເທເສຕິ ຯເປຯ ວິສາຣໂທ ຈ ປຣິສາຍ ຮມຸມໍ ເທເສຕິ, ໂນ ຈ ຈຕຸນຸນໍ ຊານານໍ ອາກິເຈຕສິການໍ ທິຜຸກຮມຸມສຸຂວິຫາຣານໍ ນິການລາກີ ໂຫຕິ ອກິຈຸຉລາກີ ອກສິຣລາກີ ຯເປຯ ຈຕຸນຸນໍ ຊານານໍ ອາກິເຈຕສິການໍ ທິຜຸກຮມຸມສຸຂວິຫາຣານໍ ນິການລາກີ ໂຫຕິ ອກິຈຸຉລາກີ ອກສິຣລາກີ, ໂນ ຈ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕຸຕິໍ ປຜຸຍາວິມຸຕຸຕິໍ ທິຜຸເກວ ຮມຸເມ ສຍໍ ອກິຍຸຍາ ສຈຸຉິກຕຸວາ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣຕິ; ເອວໍ ໂສ ເຕນງຸເຄນ ອປຣິປູໂຣ ໂຫຕິ. ເຕນ ຕໍ ອງຄໍ ປຣິປູເຣຕພຸພໍ 'ກິນຸຕາຫໍ ສທຸໂຮ ຈ ອສຸສໍ, ສີລວາ ຈ, ພຫຸສຸສຸໂຕ ຈ, ຮມຸມກຖິໂກ ຈ, ປຣິສາວຈໂຣ ຈ, ວິສາຣໂທ ຈ ປຣິສາຍ ຮມຸມໍ ເທເສຍຸຍໍ, ຈຕຸນຸນຍຸຈ ຊານານໍ ອາກິເຈຕສິການໍ ທິຜຸກຮມຸມສຸຂວິຫາຣານໍ ນິການລາກີ ອສຸສໍ ອກິຈຸຉລາກີ ອກສິຣລາກີ, ອາສວານຍຸຈ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕຸຕິໍ ປຍຸຍາວິມຸຕຸຕິໍ ທິຜຸເກວ ຮມຸເມ ສຍໍ ອກິຍຸຍາ ສຈຸຉິກຕຸວາ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫເຣຍຸຍນຸຕິ.

"ຍໂຕ ຈ ໂຂ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ສທຸໂຮ ຈ ໂຫຕິ, ສີລວາ ຈ, ພຫຸສຸສຸໂຕ ຈ, ຮມຸມກຖິໂກ ຈ, ປຣິສາວຈໂຣ ຈ, ວິສາຣໂທ ຈ ປຣິສາຍ ຮມຸມໍ ເທເສຕິ, ຈຕຸນຸນຍຸຈ ຊານານໍ ອາກິເຈຕສິການໍ ທິຜຸກຮມຸມສຸຂວິຫາຣານໍ ນິການລາກີ ໂຫຕິ ອກິຈຸຉລາກີ ອກສິຣລາກີ, ອາສວານຍຸຈ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕຸຕິໍ ປຍຸຍາວິມຸຕຸຕິໍ ທິຜຸເກວ ຮມຸເມ ສຍໍ ອກິຍຸຍາ ສຈຸຉິກຕຸວາ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣຕິ; ເອວໍ ໂສ ເຕນງຸເຄນ ປຣິປູໂຣ ໂຫຕິ. ອິເມຫິ, ໂຂ ກິກຸຂເວ ອຜຸກຫິ ຮມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ກິກຸຂຸ ສມນຸຕປາສາທິໂກ ຈ ໂຫຕິ ສພຸພາກາຣປຣິປູໂຣ ຈາຕິ. ປກມໍ.

໔. ທຸຕິຍສທຸຮາສຸຕຸຕໍ

ກ໔. "ສທຸໂຮ ຈ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ໂຫຕິ, ໂນ ຈ ສີລວາ. ເອວໍ ໂສ ເຕນງຸເຄນ ອປຣິປູໂຣ ໂຫຕິ. ເຕນ ຕໍ ອງຄໍ ປຣິປູເຣຕພຸພໍ 'ກິນຸຕາຫໍ ສທຸໂຮ ຈ ອສຸສໍ ສີລວາ ຈາຕິ. ຍໂຕ ຈ ໂຂ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ສທຸໂຮ ຈ ໂຫຕິ ສີລວາ ຈ, ເອວໍ ໂສ ເຕນງຸເຄນ ປຣິປູໂຣ ໂຫຕິ.

"ສທຸໂຮ ຈ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ໂຫຕິ ສີລວາ ຈ, ໂນ ຈ ພຫຸສຸສຸໂຕ ຯເປຯ ພຫຸສຸສຸໂຕ ຈ, ໂນ ຈ ຮມຸມກຖິໂກ ຯເປຯ ຮມຸມກຖິໂກ ຈ, ໂນ ຈ ປຣິສາວຈໂຣ ຯເປຯ

ປຣິສາວຈໂຣ ຈ, ໂນ ຈ ວິສາຣໂທ ປຣິສາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ໆເປໆ ວິສາຣໂທ ຈ ປຣິສາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ໂນ ຈ ເຍ ເຕ ສນ຺ຕາ ວິໂມກ຺ຂາ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ຣູເປ ອາຣຸປ຺ປາ ເຕ ກາເຍນ ຝຸສິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ ໆເປໆ ເຍ ເຕ ສນ຺ຕາ ວິໂມກ຺ຂາ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ຣູເປ ອາຣຸປ຺ປາ ເຕ ກາເຍນ ຝຸສິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ໂນ ຈ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຍ຺ຍາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຎ຺ເຖວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອພິຍ຺ຍາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ; ເອວໍ ໂສ ເຕນງ຺ເຄນ ອປຣິປູໂຣ ໂຫຕິ. ເຕນ ຕໍ ອງ຺ຄໍ ປຣິປູເຣຕພ຺ພໍ 'ກິນ຺ຕາຫໍ ສທ຺ໂຘ ຈ ອສ຺ສໍ, ສີລວາ ຈ, ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ຈ, ຘມ຺ມກຖິໂກ ຈ, ປຣິສາວຈໂຣ ຈ, ວິສາຣໂທ ຈ ປຣິສາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍໍ, ເຍ ເຕ ສນ຺ຕາ ວິໂມກ຺ຂາ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ຣູເປ ອາຣຸປ຺ປາ ເຕ ກາເຍນ ຝຸສິຕ຺ວາ ວິຫເຣຍ຺ຍໍ, ອາສວານຍ຺ຈ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຍ຺ຍາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຎ຺ເຖວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອພິຍ຺ຍາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ.

"ຍໂຕ ຈ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂຸ ສທ຺ໂຘ ຈ ໂຫຕິ, ສີລວາ ຈ, ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ຈ, ຘມ຺ມກຖິໂກ ຈ, ປຣິສາວຈໂຣ ຈ, ວິສາຣໂທ ຈ ປຣິສາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ. ເຍ ເຕ ສນ຺ຕາ ວິໂມກ຺ຂາ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ຣູເປ ອາຣຸປ຺ປາ ເຕ ຈ ກາເຍນ ຝຸສິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ອາສວານຍ຺ຈ ຂຍາ ໆເປໆ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ; ເອວໍ ໂສ ເຕນງ຺ເຄນ ປຣິປູໂຣ ໂຫຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ອຎ຺ຖຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພິກ຺ຂຸ ສມນ຺ຕປາສາທິໂກ ຈ ໂຫຕິ ສພ຺ພາກາຣປຣິປູໂຣ ຈາຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໓. ປາມມຣຕາສ຺ສຕິສຸຕ຺ຕໍ

໗໓. ເອກໍ ສມຍໍ ພຄວາ ນາຕິເກ ວິຫຣຕິ ຄິຍ຺ຊກາວສເຖ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ພຄວາ ພິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ "ພິກ຺ຂໂວຕິ. "ພທນ຺ເຕຕິ ເຕ ພິກ຺ຂູ ພຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ພຄວາ ເອຕທໂວຈ "ມຣຕາສ຺ສຕິ ພິກ຺ຂເວ ພາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາ ອມໂຕຄຘາ ອມຕປຣິໂຍສານາ. ພາເວຖ ໂນ ຕຸມ຺ເຫ ພິກ຺ຂເວ ມຣຕາສ຺ສຕິນ຺ຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ອຍ຺ຍຕໂຣ ພິກ຺ຂຸ ພຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອຫໍ ໂຂ ພນ຺ເຕ ພາເວມິ ມຣຕາສ຺ສຕິນ຺ຕິ. "ຍຖາ ກຖໍ ປນ ຕ຺ວໍ ພິກ຺ຂຸ ພາເວສິ ມຣຕາສ຺ສຕິນ຺ຕິ? "ອິຘ ມຍ຺ຫໍ ພນ຺ເຕ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອໂຫ ວຕາຫໍ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວໍ ຊີເວຍ຺ຍໍ, ພຄວໂຕ

---

໑. ນາທິເກ (ສີ, ສ຺ຍາ), ນາຜິເກ (ອິ) ອໍ ໔-໔໔ ປິຎ຺ເຖປິ.

ສາສນໍ ມນສິ ກເຣຍ຺ຍໍ, ພຫຸ[1] ວຕ ເມ ກຕໍ ອສ຺ສາຕິ. ເອວໍ ໂຂ ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ຠາເວມິ ມຣຓສ຺ສຕິນ຺ຕິ. (໑)

ອຎ຺ຎຕໂຣປິ ໂຂ ຠິກ຺ຂຸ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອຫມ຺ປິ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ຠາເວມິ ມຣຓສ຺ສຕິນ຺ຕິ. "ຍຖາ ກຖໍ ປນ ຕ຺ວໍ ຠິກ຺ຂຸ ຠາເວສິ ມຣຓສ຺ສຕິນ຺ຕິ? "ອິຘ ມຍ຺ຫໍ ຠນ຺ເຕ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອໂຫ ວຕາຫໍ ທິວສໍ ຊີເວຍ຺ຍໍ, ຠຄວໂຕ ສາສນໍ ມນສິ ກເຣຍ຺ຍໍ, ພຫຸ ວຕ ເມ ກຕໍ ອສ຺ສາຕິ. ເອວໍ ໂຂ ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ຠາເວມິ ມຣຓສ຺ສຕິນ຺ຕິ. (໒)

ອຎ຺ຎຕໂຣປິ ໂຂ ຠິກ຺ຂຸ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອຫມ຺ປິ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ຠາເວມິ ມຣຓສ຺ສຕິນ຺ຕິ. "ຍຖາ ກຖໍ ປນ ຕ຺ວໍ ຠິກ຺ຂຸ ຠາເວສິ ມຣຓສ຺ສຕິນ຺ຕິ? "ອິຘ ມຍ຺ຫໍ ຠນ຺ເຕ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອໂຫ ວຕາຫໍ ອຸປຑ຺ຒທິວສໍ ຊີເວຍ຺ຍໍ, ຠຄວໂຕ ສາສນໍ ມນສິ ກເຣຍ຺ຍໍ, ພຫຸ ວຕ ເມ ກຕໍ ອສ຺ສາຕິ. ເອວໍ ໂຂ ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ຠາເວມິ ມຣຓສ຺ສຕິນ຺ຕິ. (໓)

ອຎ຺ຎຕໂຣປິ ໂຂ ຠິກ຺ຂຸ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອຫມ຺ປິ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ຠາເວມິ ມຣຓສ຺ສຕິນ຺ຕິ. "ຍຖາ ກຖໍ ປນ ຕ຺ວໍ ຠິກ຺ຂຸ ຠາເວສິ ມຣຓສ຺ສຕິນ຺ຕິ? "ອິຘ ມຍ຺ຫໍ ຠນ຺ເຕ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອໂຫ ວຕາຫໍ ຕທນ຺ຕຣໍ ຊີເວຍ຺ຍໍ ຍທນ຺ຕຣໍ ເອກປິຓ຺ຑປາຕໍ ຠຸຎ຺ຊາມິ, ຠຄວໂຕ ສາສນໍ ມນສິ ກເຣຍ຺ຍໍ, ພຫຸ ວຕ ເມ ກຕໍ ອສ຺ສາຕິ. ເອວໍ ໂຂ ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ຠາເວມິ ມຣຓສ຺ສຕິນ຺ຕິ. (໔)

ອຎ຺ຎຕໂຣປິ ໂຂ ຠິກ຺ຂຸ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອຫມ຺ປິ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ຠາເວມິ ມຣຓສ຺ສຕິນ຺ຕິ. "ຍຖາ ກຖໍ ປນ ຕ຺ວໍ ຠິກ຺ຂຸ ຠາເວສິ ມຣຓສ຺ສຕິນ຺ຕິ? "ອິຘ ມຍ຺ຫໍ ຠນ຺ເຕ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອໂຫ ວຕາຫໍ ຕທນ຺ຕຣໍ ຊີເວຍ຺ຍໍ ຍທນ຺ຕຣໍ ອຸປຑ຺ຒປິຓ຺ຑປາຕໍ ຠຸຎ຺ຊາມິ, ຠຄວໂຕ ສາສນໍ ມນສິ ກເຣຍ຺ຍໍ, ພຫຸ ວຕ ເມ ກຕໍ ອສ຺ສາຕິ. ເອວໍ ໂຂ ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ຠາເວມິ ມຣຓສ຺ສຕິນ຺ຕິ. (໕)

ອຎ຺ຎຕໂຣປິ ໂຂ ຠິກ຺ຂຸ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອຫມ຺ປິ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ຠາເວມິ ມຣຓສ຺ສຕິນ຺ຕິ. "ຍຖາ ກຖໍ ປນ ຕ຺ວໍ ຠິກ຺ຂຸ ຠາເວສິ ມຣຓສ຺ສຕິນ຺ຕິ? "ອິຘ ມຍ຺ຫໍ ຠນ຺ເຕ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອໂຫ ວຕາຫໍ ຕທນ຺ຕຣໍ ຊີເວຍ຺ຍໍ ຍທນ຺ຕຣໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຎ຺ຈ

---

໑. ພຫຸໍ (ສີ, ອີ) ໒. ສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ (ກ)

ອາໂລເປ ສງ຺ຂາຫິຕ຺ວາ ອຊ຺ໂຊຫຣາມິ, ຠຄວໂຕ ສາສນໍ ມນສິ ກເຣຍ຺ຍໍ, ພຫຸ ວຕ ເມ ກຕໍ ອສ຺ສາຕິ. ເອວໍ ໂຂ ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ຠາເວມິ ມຣຓສ຺ສຕິນ຺ຕິ. (໕)

ອຎ຺ຎຕໂຣປິ ໂຂ ຠິກ຺ຂຸ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອຫມ຺ປິ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ຠາເວມິ ມຣຓສ຺ສຕິນ຺ຕິ. "ຍຖາ ກຖໍ ປນ ຕ຺ວໍ ຠິກ຺ຂຸ ຠາເວສິ ມຣຓສ຺ສຕິນ຺ຕິ? "ອິຘ ມຍ຺ຫໍ ຠນ຺ເຕ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອໂຫ ວຕາຫໍ ຕທນ຺ຕຣໍ ຊີເວຍ຺ຍໍ ຍທນ຺ຕຣໍ ເອກໍ ອາໂລປໍ ສງ຺ຂາຫິຕ຺ວາ[໑] ອຊ຺ໂຊຫຣາມິ, ຠຄວໂຕ ສາສນໍ ມນສິ ກເຣຍ຺ຍໍ, ພຫຸ ວຕ ເມ ກຕໍ ອສ຺ສາຕິ. ເອວໍ ໂຂ ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ຠາເວມິ ມຣຓສ຺ສຕິນ຺ຕິ. (໖)

ອຎ຺ຎຕໂຣປິ ໂຂ ຠິກ຺ຂຸ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ "ອຫມ຺ປິ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ຠາເວມິ ມຣຓສ຺ສຕິນ຺ຕິ. "ຍຖາ ກຖໍ ປນ ຕ຺ວໍ ຠິກ຺ຂຸ ຠາເວສິ ມຣຓສ຺ສຕິນ຺ຕິ? "ອິຘ ມຍ຺ຫໍ ຠນ຺ເຕ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອໂຫ ວຕາຫໍ ຕທນ຺ຕຣໍ ຊີເວຍ຺ຍໍ ຍທນ຺ຕຣໍ ອສ຺ສສິຕ຺ວາ ວາ ປສ຺ສສາມິ, ປສ຺ສສິຕ຺ວາ ວາ ອສ຺ສສາມິ, ຠຄວໂຕ ສາສນໍ ມນສິ ກເຣຍ຺ຍໍ, ພຫຸ ວຕ ເມ ກຕໍ ອສ຺ສາຕິ. ເອວໍ ໂຂ ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ຠາເວມິ ມຣຓສ຺ສຕິນ຺ຕິ. (໗)

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ຠຄວາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ເອຕທໂວຈ "ຍ຺ວາຍໍ[໔] ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ມຣຓສ຺ສຕິໍ ຠາເວຕິ 'ອໂຫ ວຕາຫໍ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວໍ ຊີເວຍ຺ຍໍ, ຠຄວໂຕ ສາສນໍ ມນສິ ກເຣຍ຺ຍໍ, ພຫຸ ວຕ ເມ ກຕໍ ອສ຺ສາຕິ. ໂຍປາຍໍ[໕] ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ມຣຓສ຺ສຕິໍ ຠາເວຕິ 'ອໂຫ ວຕາຫໍ ທິວສໍ ຊີເວຍ຺ຍໍ, ຠຄວໂຕ ສາສນໍ ມນສິ ກເຣຍ຺ຍໍ, ພຫຸ ວຕ ເມ ກຕໍ ອສ຺ສາຕິ; ໂຍປາຍໍ[໕] ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ມຣຓສ຺ສຕິໍ ຠາເວຕິ 'ອໂຫ ວຕາຫໍ ອຸປຑ຺ຒທິວສໍ ຊີເວຍ຺ຍໍ, ຠຄວໂຕ ສາສນໍ ມນສິ ກເຣຍ຺ຍໍ, ພຫຸ ວຕ ເມ ກຕໍ ອສ຺ສາຕິ. ໂຍ ຈາຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ມຣຓສ຺ສຕິໍ ຠາເວຕິ 'ອໂຫ ວຕາຫໍ ຕທນ຺ຕຣໍ ຊີເວຍ຺ຍໍ ຍທນ຺ຕຣໍ ເອກປິຓ຺ຑປາຕໍ ຠຸຎ຺ຊາມິ, ຠຄວໂຕ ສາສນໍ ມນສິ ກເຣຍ຺ຍໍ, ພຫຸ ວຕ ເມ ກຕໍ ອສ຺ສາຕິ; ໂຍປາຍໍ[໕] ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ມຣຓສ຺ສຕິໍ ຠາເວຕິ 'ອໂຫ ວຕາຫໍ ຕທນ຺ຕຣໍ ຊີເວຍ຺ຍໍ ຍທນ຺ຕຣໍ ອຸປຑ຺ຒປິຓ຺ຑປາຕໍ ຠຸຎ຺ຊາມິ, ຠຄວໂຕ ສາສນໍ ມນສິ ກເຣຍ຺ຍໍ, ພຫຸ ວຕ ເມ ກຕໍ ອສ຺ສາຕິ. ໂຍປາຍໍ[໕] ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ມຣຓສ຺ສຕິໍ ຠາເວຕິ 'ອໂຫ ວຕາຫໍ ຕທນ຺ຕຣໍ ຊີເວຍ຺ຍໍ ຍທນ຺ຕຣໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຎ຺ຈ ອາໂລເປ ສງ຺ຂາຫິຕ຺ວາ ອຊ຺ໂຊຫຣາມິ, ຠຄວໂຕ ສາສນໍ ມນສິ

---

໑. ສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ (ກ) ໔. ໂຍ ຈາຍໍ (ກ-ສີ) ໕. ໂຍ ຈາຍໍ (ສ຺ຍາ) ອໍ ໔-໔໕ ປິຏ຺ເຐ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ.

ກເຣຍຸຍໍ, ພຫຸ ວຕ ເມ ກຕໍ ອສຸສາຕິ ອິເມ ວຸຈຸຈນຸຕິ ກິກຸຂເວ 'ກິກຸຂູ ປມຕຸຕາ ວິຫຣນຸຕິ, ທນຸຣໍ ມຣຕາສຸສຕິ ການເວນຸຕິ ອາສວານໍ ຂຍາຍ.

"ໂຍ ຈ ຂວາຍໍ[1] ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ເອວໍ ມຣຕາສຸສຕິ ການເວຕິ 'ອໂຫ ວຕາຫໍ ຕທນຸຕຣໍ ຊີເວຍຸຍໍ ຍທນຸຕຣໍ ເອກໍ ອາໂລປໍ ສງຂາທິຕຸວາ ອຊຸໂຊຫຣາມິ, ກຄວໂຕ ສາສນໍ ມນສິ ກເຣຍຸຍໍ, ພຫຸ ວຕ ເມ ກຕໍ ອສຸສາຕິ. ໂຍຈາຍໍ[2] ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ເອວໍ ມຣຕາສຸສຕິ ການເວຕິ 'ອໂຫ ວຕາຫໍ ຕທນຸຕຣໍ ຊີເວຍຸຍໍ ຍທນຸຕຣໍ ອສຸສສິຕຸວາ ວາ ປສຸສສາມິ, ປສຸສສິຕຸວາ ວາ ອສຸສສາມິ, ກຄວໂຕ ສາສນໍ ມນສິ ກເຣຍຸຍໍ, ພຫຸ ວຕ ເມ ກຕໍ ອສຸສາຕິ ອິເມ ວຸຈຸຈນຸຕິ ກິກຸຂເວ 'ກິກຸຂູ ອປຸປມຕຸຕາ ວິຫຣນຸຕິ, ຕິກຸຂໍ ມຣຕາສຸສຕິ ການເວນຸຕິ ອາສວານໍ ຂຍາຍ.

"ຕສຸມາຕິຫ ກິກຸຂເວ ເອວໍ ສິກຸຂິຕພຸພໍ 'ອປຸປມຕຸຕາ ວິຫຣິສຸສາມ, ຕິກຸຂໍ ມຣຕາສຸສຕິ ການຍິສຸສາມ ອາສວານໍ ຂຍາຍາຕິ. ເອວຫຸິ ໂວ ກິກຸຂເວ ສິກຸຂິຕພຸພນຸຕິ ຕຕິຍໍ.

໔. ທຸຕິຍມຣຕາສຸສຕິສຸຕຸຕໍ

໗໔. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ນາຕິເກ ວິຫຣຕິ ຄິຍຸຊກາວສເຖ. ຕຕຸຣ ໂຂ ກຄວາ ກິກຸຂູ ອາມນຸເຕສິ ฯເປฯ ມຣຕາສຸສຕິ ກິກຸຂເວ ການວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ມຫປຸຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາ ອມໂຕຄຮາ ອມຕປຣິໂຍສານາ.

"ກຖໍ ການວິຕາ ຈ ກິກຸຂເວ ມຣຕາສຸສຕິ ກຖໍ ພຫຸລີກຕາ ມຫປຸຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາ ອມໂຕຄຮາ ອມຕປຣິໂຍສານາ? ອິຮ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸ ທິວເສ ນິກຸຂນຸເຕ ຣຕຸຕິຍາ ປຕິຫິຕາຍ[3] ອິຕິ ປຝິສຍຸຈິກຸຂຕິ 'ພຫຸກາ ໂຂ ເມ ປຈຸຈຍາ ມຣຕາສຸສ ອຫິ ວາ ມໍ ຫໍເສຍຸຍ, ວິຈຸຈິໂກ ວາ ມໍ ຫໍເສຍຸຍ, ສຕປທີ ວາ ມໍ ຫໍເສຍຸຍ; ເຕນ ເມ ອສຸສ ກາລກິຣິຍາ. ໂສ ມມ ອສຸສ[4] ອນຸຕຣາໂຍ. ອຸປກຸຂລິຕຸວາ ວາ ປປເຕຍຸຍໍ, ກຕຸຕໍ ວາ ເມ ກຸຕຸຕໍ ພຸຍາປຊຸເຊຍຸຍ, ປິຕຸຕໍ ວາ ເມ ກຸປຸເປຍຸຍ, ເສມຸຫໍ ວາ ເມ ກຸປຸເປຍຸຍ, ສຕຸຖກາ ວາ ເມ ວາຕາ ກຸປຸເປຍຸຍຸໍ, ມນຸສຸສາ ວາ ມໍ ອຸປກຸກເມຍຸຍຸໍ, ອມນຸສຸສາ ວາ ມໍ ອຸປກຸກເມຍຸຍຸໍ; ເຕນ ເມ ອສຸສ ກາລກິຣິຍາ. ໂສ ມມ ອສຸສ ອນຸຕຣາໂຍຕິ. ເຕນ

---

[1] ໂຍ ຈາຍໍ (ສຸຍາ), ໂຍ ຈ ໂຂ ຍໍ (ກ)

[2] ໂຍ ປາຍໍ (ກ)

[3] ປຝິຫິຕາຍ (ອິ), ປຕິຄຕາຍ (ອໍ ໔-໔໔ ປິຍຸເກ ປສຸສິຕພຸພໍ)

[4] ມມສຸສ (ອໍ ໔-໔໕ ປິຍຸເກ)

ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸນາ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ ‘ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ ເມ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອປ຺ປຫີນາ ເຍ ເມ ອສ຺ສຸ ຣຕ຺ຕິໍ ກາລໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ອນ຺ຕຣາຍາຍາຕິ.

ສເຈ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊານາຕິ ‘ອຕ຺ຖິ ເມ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອປ຺ປຫີນາ ເຍ ເມ ອສ຺ສຸ ຣຕ຺ຕິໍ ກາລໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ອນ຺ຕຣາຍາຍາຕິ, ເຕນ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸນາ ເຕເຍວ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານາຍ ອຘິມຕ຺ໂຕ ຉນ຺ໂທ ຈ ວາຍາໂມ ຈ ອຸສ຺ສາໂຫ ຈ ອຸສ຺ໂສຬ຺ຫີ ຈ ອປ຺ປຏິວານີ ຈ ສຕິ ຈ ສມ຺ປຊຎ຺ຎຎ຺ຈ຺ ກຣຓີຍໍ.

ເສຍ຺ຍຖາປິ ຠິກ຺ຂເວ ອາທິຕ຺ຕເຈໂລ ວາ ອາທິຕ຺ຕສີໂສ ວາ ຕສ຺ເສວ ເຈລສ຺ສ ວາ ສີສສ຺ສ ວາ ນິພ຺ພາປນາຍ ອຘິມຕ຺ຕໍ ຉນ຺ທຎ຺ຈ ວາຍາມຎ຺ຈ ອຸສ຺ສາຫຎ຺ຈ ອຸສ຺ໂສຬ຺ຫິຎ຺ຈ ອປ຺ປຏິວານິຎ຺ຈ ສຕິຎ຺ຈ ສມ຺ປຊຎ຺ຎຎ຺ຈ ກເຣຍ຺ຍ ເອວເມວໍ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ເຕນ ຠິກ຺ຂຸນາ ເຕສໍເຍວ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານາຍ ອຘິມຕ຺ໂຕ ຉນ຺ໂທ ຈ ວາຍາໂມ ຈ ອຸສ຺ສາໂຫ ຈ ອຸສ຺ໂສຬ຺ຫີ ຈ ອປ຺ປຏິວານີ ຈ ສຕິ ຈ ສມ຺ປຊຎ຺ຎຎ຺ຈ຺ ກຣຓີຍໍ.

ສເຈ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊານາຕິ ‘ນຕ຺ຖິ ເມ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອປ຺ປຫີນາ ເຍ ເມ ອສ຺ສຸ ຣຕ຺ຕິໍ ກາລໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ອນ຺ຕຣາຍາຍາຕິ, ເຕນ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸນາ ເຕເນວ ປີຕິປາໂມຊ຺ເຊນ ວິຫາຕພ຺ພໍ ອໂຫຣຕ຺ຕານຸສິກ຺ຂິນາ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ.

ອິທ ປນ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ຣຕ຺ຕິຍາ ນິກ຺ຂນ຺ຕາຍ ທິວເສ ປຕິຫິເຕ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ ພຫຸກາ ໂຂ ເມ ປຈ຺ຈຍາ ມຣຓສ຺ສ ອຫິ ວາ ມໍ ຑໍເສຍ຺ຍ, ວິຈ຺ຉິໂກ ວາ ມໍ ຑໍເສຍ຺ຍ, ສຕປທີ ວາ ມໍ ຑໍເສຍ຺ຍ; ເຕນ ເມ ອສ຺ສ ກາລກິຣິຍາ. ໂສ ມມ ອສ຺ສ ອນ຺ຕຣາໂຍ. ອຸປກ຺ຂລິຕ຺ວາ ວາ ປປເຕຍ຺ຍໍ, ຠຕ຺ຕໍ ວາ ເມ ຠຸຕ຺ຕໍ ພ຺ຍາປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ປິຕ຺ຕໍ ວາ ເມ ກຸປ຺ເປຍ຺ຍ, ເສມ຺ຫໍ ວາ ເມ ກຸປ຺ເປຍ຺ຍ, ສຕ຺ຖກາ ວາ ເມ ວາຕາ ກຸປ຺ເປຍ຺ຍຸໍ, ມນຸສ຺ສາ ວາ ມໍ ອຸປກ຺ກເມຍ຺ຍຸໍ, ອມນຸສ຺ສາ ວາ ມໍ ອຸປກ຺ກເມຍ຺ຍຸໍ; ເຕນ ເມ ອສ຺ສ ກາລກິຣິຍາ. ໂສ ມມ ອສ຺ສ ອນ຺ຕຣາໂຍຕິ. ເຕນ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸນາ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ ‘ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ ເມ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອປ຺ປຫີນາ ເຍ ເມ ອສ຺ສຸ ທິວາ ກາລໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ອນ຺ຕຣາຍາຍາຕິ.

ສເຈ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊານາຕິ ອຕ຺ຖິ ເມ ປາປກາ ອກຸສລາຘມ຺ມາ ອປ຺ປຫີນາ ເຍ ເມ ອສ຺ສຸ ທິວາ ກາລໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ອນ຺ຕຣາຍາຍາຕິ, ເຕນ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂຸນາ ເຕສ຺ໍເຍວ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານາຍ ອຘິມຕ຺ໂຕ ຉນ຺ໂທ ຈ ວາຍາໂມ ຈ ອຸສ຺ສາໂຫ ຈ ອຸສ຺ໂສຬ຺ຫີ ຈ ອປ຺ປຓິວານີ ຈ ສຕິ ຈ ສມ຺ປຊຸລ຺ລຜ຺ຈ຺ ກຣຕີຍໍ

“ເສຍ຺ຍຖາປິ ພິກ຺ຂເວ ອາທິຕ຺ຕເຈໂລ ວາ ອາທິຕ຺ຕສີໂສ ວາ ຕສ຺ເສວ ເຈລສ຺ສ ວາ ສີສສ຺ສ ວາ ນິພ຺ພາປນາຍ ອຘິມຕ຺ຕໍ ຉນ຺ທຜ຺ຈ ວາຍາມຜ຺ຈ ອຸສ຺ສາຫຜ຺ຈ ອຸສ຺ໂສຬ຺ຫີຜ຺ຈ ອປ຺ປຓິວານິຜ຺ຈ ສຕິຜ຺ຈ ສມ຺ປຊຸລ຺ລຜ຺ຈ ກເຣຍ຺ຍ ເອວເມວໍ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ເຕນ ພິກ຺ຂຸນາ ເຕສ຺ໍເຍວ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານາຍ ອຘິມຕ຺ໂຕ ຉນ຺ໂທ ຈ ວາຍາໂມ ຈ ອຸສ຺ສາໂຫ ຈ ອຸສ຺ໂສຬ຺ຫີ ຈ ອປ຺ປຓິວານີ ຈ ສຕິ ຈ ສມ຺ປຊຸລ຺ລຜ຺ຈ຺ ກຣຕີຍໍ

“ສເຈ ປນ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂຸ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂມາໂນ ເອວໍ ຊານາຕິ ‘ນຕ຺ຖິ ເມ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອປ຺ປຫີນາ ເຍ ເມ ອສ຺ສຸ ທິວາ ກາລໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ອນ຺ຕຣາຍາຍາຕິ, ເຕນ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂຸນາ ເຕເນວ ປີຕິປາໂມຊ຺ເຊນ ວິຫາຕພ຺ພໍ ອໂຫຣຕ຺ຕານຸສິກ຺ຂິນາ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ. ເອວໍ ພາວິຕາ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ມຣຕາສ຺ສຕິ ເອວໍ ພຫຸລີກຕາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາ ອມໂຕຄຘາ ອມຕປຣິໂຍສານາຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ປຖມສມ຺ປທາສຸຕ຺ຕໍ

໗໕. “ອຎ຺ຖິມາ ພິກ຺ຂເວ ສມ຺ປທາ. ກຕມາ ອຎ຺ຖ? * ອຸຎ຺ຖານສມ຺ປທາ, ອາຣກ຺ຂສມ຺ປທາ, ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ, ສມຊີວິຕາ, ສທ຺ຘາສມ຺ປທາ, ສີລສມ຺ປທາ, ຈາຄສມ຺ປທາ, ປຜ຺ຜາສມ຺ປທາ ອິມາ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ອຎ຺ຖ ສມ຺ປທາຕິ.

“ອຸຎ຺ຖາຕາ ກມ຺ມເຘຍ຺ເຍສຸ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ວິຘານວາ
ສມໍ ກປ຺ເປຕິ ຊີວິກໍ ສມ຺ພຕໍ ອນຸຣກ຺ຂຕິ.
ສທ຺ໂຘ ສີເລນ ສມ຺ປນ຺ໂນ ວທຜ຺ຍູ ວີຕມຈ຺ຉໂຣ
ນິຈ຺ຈໍ ມຄ຺ຄໍ ວິໂສເຘຕິ ໂສຕ຺ຖານໍ ສມ຺ປຣາຍິກໍ.
ອິຈ຺ເຈເຕ ອຎ຺ຖ ຘມ຺ມາ ຈ ສທ຺ຘສ຺ສ ຄຣເມສິໂນ
ອກ຺ຂາຕາ ສຈ຺ຈນາເມນ ອຸພຍຕ຺ຖ ສຸຂາວຫາ.
ທິຎ຺ຖຘມ຺ມຫິຕຕ຺ຖາຍ ສມ຺ປຣາຍສຸຂາຍ ຈ
ເອວເມຕໍ ຄຫຎ຺ຖານໍ ຈາໂຄ ປຸຜ຺ຜໍ ປວຑ຺ຌຕີຕິ.

ປຜ຺ຈມໍ;

---

* ເຫຎ຺ຖາ ໑໐໗-໑໑໑ ປິຎ຺ເຖປິ.

໖. ທຸຕິຍສມ຺ປທາສຸຕ຺ຕໍ

໗໖. “ອຏ຺ຐິມາ ຠິກ຺ຂເວ ສມ຺ປທາ. ກຕມາ ອຏ຺ຐ? ອຸຏ຺ຐານສມ຺ປທາ, ອາຣກ຺ຂສມ຺ປທາ, ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ, ສມຊີວິຕາ, ສທ຺ຘາສມ຺ປທາ, ສີລສມ຺ປທາ, ຈາຄສມ຺ປທາ, ປຎ຺ຎາສມ຺ປທາ. ກຕມາ ຈ ຠິກ຺ຂເວ ອຸຏ຺ຐານສມ຺ປທາ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ເຍນ ກມ຺ມຏ຺ຐາເນນ ຊີວິຕໍ ກປ຺ເປຕິ ຍທິ ກສິຍາ ຍທິ ວຓິຊ຺ຊາຍ ຍທິ ໂຄຣກ຺ເຂນ ຍທິ ອິສ຺ສຕ຺ເຕນ ຍທິ ຣາຊໂປຣິເສນ ຍທິ ສິປ຺ປຎ຺ຎຕເຣນ ຕຕ຺ຖ ທກ຺ໂຂ ໂຫຕິ ອນລໂສ, ຕຕ຺ຣຸປາຍາຍ ວີມໍສາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ອລໍ ກາຕຸໍ ອລໍ ສໍວິຘາຕຸໍ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຠິກ຺ຂເວ ອຸຏ຺ຐານສມ຺ປທາ.

“ກຕມາ ຈ ຠິກ຺ຂເວ ອາຣກ຺ຂສມ຺ປທາ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ໂຠຄາ ໂຫນ຺ຕິ ອຸຏ຺ຐານວີຣິຍາຘິຄຕາ ພາຫາພລປຣິຈິຕາ ເສທາວກ຺ຂິຕ຺ຕາ ຘມ຺ມິກາ ຘມ຺ມລທ຺ຘາ ເຕ ອາຣກ຺ເຂນ ຄຸຕ຺ຕິຍາ ສມ຺ປາເທຕິ ‘ກິນ຺ຕິ ເມ ໂຠເຄ ເນວ ຣາຊາໂນ ຫເຣຍ຺ຍຸໍ, ນ ໂຈຣາ ຫເຣຍ຺ຍຸໍ, ນ ອຄ຺ຄິ ຑເຫຍ຺ຍ, ນ ອຸທກໍ ວເຫຍ຺ຍ, ນ ອປ຺ປິຍາ ທາຍາທາ ຫເຣຍ຺ຍຸນ຺ຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຠິກ຺ຂເວ ອາຣກ຺ຂສມ຺ປທາ.

“ກຕມາ ຈ ຠິກ຺ຂເວ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ຍສ຺ມິໍ ຄາເມ ວາ ນິຄເມ ວາ ປຏິວສຕິ, ຕຕ຺ຖ ເຍ ເຕ ໂຫນ຺ຕິ ຄຫປຕີ ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕາ ວາ ທຫຣາ ວາ ວຸທ຺ຘສີລິໂນ ວຸທ຺ຘາ ວາ ວຸທ຺ຘສີລິໂນ ສທ຺ຘາສມ຺ປນ຺ນາ ສີລສມ຺ປນ຺ນາ ຈາຄສມ຺ປນ຺ນາ ປຎ຺ຎາສມ຺ປນ຺ນາ, ເຕຫິ ສທ຺ຘິໍ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕິ ສລ຺ລປຕິ ສາກຈ຺ຉໍ ສມາປຊ຺ຊຕິ; ຍຖາຣູປານໍ ສທ຺ຘາສມ຺ປນ຺ນານໍ ສທ຺ຘາສມ຺ປທໍ ອນຸສິກ຺ຂຕິ, ຍຖາຣູປານໍ ສີລສມ຺ປນ຺ນານໍ ສີລສມ຺ປທໍ ອນຸສິກ຺ຂຕິ, ຍຖາຣູປານໍ ຈາຄສມ຺ປນ຺ນານໍ ຈາຄສມ຺ປທໍ ອນຸສິກ຺ຂຕິ, ຍຖາຣູປານໍ ປຎ຺ຎາສມ຺ປນ຺ນານໍ ປຎ຺ຎາສມ຺ປທໍ ອນຸສິກ຺ຂຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຠິກ຺ຂເວ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ.

“ກຕມາ ຈ ຠິກ຺ຂເວ ສມຊີວິຕາ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ອາຍຎ຺ຈ ໂຠຄານໍ ວິທິຕ຺ວາ ວຍຎ຺ຈ ໂຠຄານໍ ວິທິຕ຺ວາ ສມໍ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປຕິ ນາຈ຺ໂຈຄາຬ຺ຫໍ ນາຕິຫີນໍ ‘ເອວໍ ເມ ອາໂຍ ວຍໍ ປຣິຍາທາຍ ຐສ຺ສຕິ, ນ ຈ ເມ ວໂຍ ອາຍໍ ປຣິຍາທາຍ ຐສ຺ສຕີຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ຠິກ຺ຂເວ ຕຸລາຘາໂຣ ວາ ຕຸລາຘາຣນ຺ເຕວາສີ ວາ ຕຸລໍ ປຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຊານາຕິ ‘ເອຕ຺ຕເກນ ວາ ໂອນຕໍ, ເອຕ຺ຕເກນ ວາ ອຸນ຺ນຕນ຺ຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ອາຍຎ຺ຈ ໂຠຄານໍ ວິທິຕ຺ວາ ວຍຎ຺ຈ ໂຠຄານໍ ວິທິຕ຺ວາ ສມໍ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປຕິ ນາຈ຺ໂຈຄາຬ຺ຫໍ ນາຕິຫີນໍ ‘ເອວໍ ເມ ອາໂຍ ວຍໍ

ປຣິຍາທາຍ ກສຸສຕິ, ນ ຈ ເມ ວໂຍ ອາຍໍ ປຣິຍາທາຍ ກສຸສຕີຕິ. ສຈາຍໍ ກິກຸຂເວ ກຸລປຸຕຸໂຕ ອປຸປາໂຍ ສມາໂນ ອຸຣາຣໍ ຊີວິກໍ ກປຸເປຕິ, ຕສຸສ ກວນຸຕິ ວຕຸຕາໂຣ 'ອຸທຸມຸພຣຂາທີ ວາຍໍ ກຸລປຸຕຸໂຕ ໂກເຄ ຂາທຕີຕິ. ສເຈ ປນາຍໍ ກິກຸຂເວ ກຸລປຸຕຸໂຕ ມຫາໂຍ ສມາໂນ ກສິຣໍ ຊີວິກໍ ກປຸເປຕິ, ຕສຸສ ກວນຸຕິ ວຕຸຕາໂຣ 'ອເຊຝຸກມຣຕໍ ວາຍໍ ກຸລປຸຕຸໂຕ ມຣິສຸສຕີຕິ. ຍໂຕ ຈ ໂຂຍໍ ກິກຸຂເວ ກຸລປຸຕຸໂຕ ອາຍຘຸຈ ໂກຄານໍ ວິທິຕຸວາ ວຍຘຸຈ ໂກຄານໍ ວິທິຕຸວາ ສມໍ ຊີວິກໍ ກປຸເປຕິ ນາຈຸໂຈຄາຣຸທໍ ນາຕິຫີນໍ 'ເອວໍ ເມ ອາໂຍ ວຍໍ ປຣິຍາທາຍ ກສຸສຕິ, ນ ຈ ເມ ວໂຍ ອາຍໍ ປຣິຍາທາຍ ກສຸສຕີຕິ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ ກິກຸຂເວ ສມຊີວິຕາ.

"ກຕມາ ຈ ກິກຸຂເວ ສທຸຘາສມຸປທາ? ອິຘ ກິກຸຂເວ ກຸລປຸຕຸໂຕ ສທຸໂຘ ໂຫຕິ, ສທຸທຫຕິ ຕຖາຄຕສຸສ ໂພຘີ 'ອິຕິປິ ໂສ ກຄວາ ຯເປຯ ສຕຸຖາ ເທວມນຸສຸສານໍ ພຸທຸໂຘ ກຄວາຕິ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ ກິກຸຂເວ ສທຸຘາສມຸປທາ.

"ກຕມາ ຈ ກິກຸຂເວ ສີລສມຸປທາ? ອິຘ ກິກຸຂເວ ກຸລປຸຕຸໂຕ ປາຕາຕິປາຕາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ ຯເປຯ ສຸຣາເມຣຍມຊຸຊປມາທຝຸການາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕິ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ ກິກຸຂເວ ສີລສມຸປທາ.

"ກຕມາ ຈ ກິກຸຂເວ ຈາຄສມຸປທາ? ອິຘ ກິກຸຂເວ ກຸລປຸຕຸໂຕ ວິຄຕມລມຈຸເຂເຣນ ເຈຕສາ ອຄາຣໍ ອຊຸຊາວສຕິ ຯເປຯ ຍາຈໂຍໂຄ ທານສໍວິກາຄຣໂຕ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ ກິກຸຂເວ ຈາຄສມຸປທາ.

"ກຕມາ ຈ ກິກຸຂເວ ປຘຸຘາສມຸປທາ? ອິຘ ກິກຸຂເວ ກຸລປຸຕຸໂຕ ປຘຸຘວາ ໂຫຕິ ຯເປຯ ສມຸມາ ທຸກຸຂກຸຂຍຄາມິນິຍາ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ ກິກຸຂເວ ປຘຸຘາສມຸປທາ. ອິມາ ໂຂ ກິກຸຂເວ ອຝຸກ ສມຸປທາຕິ.

"ອຸຝຸກາຕາ ກມຸມເຘຍຸເຍສຸ ອປຸປມຕຸໂຕ ວິຘານວາ
ສມໍ ກປຸເປຕິ ຊີວິກໍ ສມຸກຕໍ ອນຸຣກຸຂຕິ.
ສທຸໂຘ ສີເລນ ສມຸປນຸໂນ ວທຘຸຘູ ວີຕມຈຸຂໂຣ
ນິຈຸຈໍ ມຄຸຄໍ ວິໂສເຘຕິ ໂສຕຸຖານໍ ສມຸປຣາຍິກໍ.
ອິຈຸເຈເຕ ອຝຸກ ຘມຸມາ ຈ ສທຸຘສຸສ ຄຣເມສິໂນ
ອກຸຂາຕາ ສຈຸຈນາເມນ ອຸກຍຕຸຖ ສຸຂາວຫາ.
ທິຝຸກຘມຸມຫິຕຕຸຖາຍ ສມຸປຣາຍສຸຂາຍ ຈ
ເອວເມຕໍ ຄຫຝຸການໍ ຈາໂຄ ປຸຘຸຘໍ ປວຑຸຒຕີຕິ. ຆຝຸກໍ;

໗. ອິຈ຺ຉາສຸຕ຺ຕໍ

໗໗. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ “ອາວຸໂສ ຠິກ຺ຂໂວຕິ! “ອາວຸໂສຕິ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເອຕທໂວຈ

* “ອຏ຺ຐິເມ ອາວຸໂສ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ອຏ຺ຐ? ອິຘາວຸໂສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປວິວິຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ນິຣາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິໂນ ອິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ລາຠາຍ. ໂສ ອຸຏ຺ຐຫຕິ, ຆຏຕິ, ວາຍມຕິ ລາຠາຍ. ຕສ຺ສ ອຸຏ຺ຐຫໂຕ, ຆຏໂຕ, ວາຍມໂຕ ລາຠາຍ ລາໂຠ ນຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ໂສ ເຕນ ອລາເຠນ ໂສຈຕິ ກິລມຕິ ປຣິເທວຕິ, ອຸຣຕ຺ຕາຬິໍ ກນ຺ທຕິ, ສມ຺ໂມຫໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕາວຸໂສ, ‘ຠິກ຺ຂຸ ອິຈ຺ໂຉ ວິຫຣຕິ ລາຠາຍ, ອຸຏ຺ຐຫຕິ, ຆຏຕິ, ວາຍມຕິ ລາຠາຍ, ນ ຈ ລາຠີ, ໂສຈີ ຈ ປຣິເທວີ ຈ, ຈຸໂຕ ຈ ສທ຺ຘມ຺ມາ.

“ອິຘ ປນາວຸໂສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປວິວິຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ນິຣາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິໂນ ອິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ລາຠາຍ. ໂສ ອຸຏ຺ຐຫຕິ, ຆຏຕິ, ວາຍມຕິ ລາຠາຍ. ຕສ຺ສ ອຸຏ຺ຐຫໂຕ ຆຏໂຕ ວາຍມໂຕ ລາຠາຍ ລາໂຠ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ໂສ ເຕນ ລາເຠນ ມຊ຺ຊຕິ ປມຊ຺ຊຕິ ປມາທມາປຊ຺ຊຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕາວຸໂສ, ‘ຠິກ຺ຂຸ ອິຈ຺ໂຉ ວິຫຣຕິ ລາຠາຍ, ອຸຏ຺ຐຫຕິ ຆຏຕິ ວາຍມຕິ ລາຠາຍ, ລາຠີ ຈ, ມທີ ຈ ປມາທີ ຈ, ຈຸໂຕ ຈ ສທ຺ຘມ຺ມາ.

“ອິຘ ປນາວຸໂສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປວິວິຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ນິຣາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິໂນ ອິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ລາຠາຍ. ໂສ ນ ອຸຏ຺ຐຫຕິ, ນ ຆຏຕິ, ນ ວາຍມຕິ ລາຠາຍ. ຕສ຺ສ ອນຸຏ຺ຐຫໂຕ, ອຆຏໂຕ, ອວາຍມໂຕ ລາຠາຍ ລາໂຠ ນຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ໂສ ເຕນ ອລາເຠນ ໂສຈຕິ ກິລມຕິ ປຣິເທວຕິ, ອຸຣຕ຺ຕາຬິໍ ກນ຺ທຕິ, ສມ຺ໂມຫໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕາວຸໂສ ‘ຠິກ຺ຂຸ ອິຈ຺ໂຉ ວິຫຣຕິ ລາຠາຍ, ນ ອຸຏ຺ຐຫຕິ, ນ ຆຏຕິ, ນ ວາຍມຕິ ລາຠາຍ, ນ ຈ ລາຠີ, ໂສຈີ ຈ ປຣິເທວີ ຈ, ຈຸໂຕ ຈ ສທ຺ຘມ຺ມາ.

“ອິຘ ປນາວຸໂສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປວິວິຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ນິຣາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິໂນ ອິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ລາຠາຍ. ໂສ ນ ອຸຏ຺ຐຫຕິ, ນ ຆຏຕິ, ນ ວາຍມຕິ ລາຠາຍ. ຕສ຺ສ ອນຸຏ຺ຐຫໂຕ, ອຆຏໂຕ, ອວາຍມໂຕ ລາຠາຍ ລາໂຠ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ໂສ ເຕນ ລາເຠນ ມຊ຺ຊຕິ ປມຊ຺ຊຕິ ປມາທມາປຊ຺ຊຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕາວຸໂສ, ‘ຠິກ຺ຂຸ ອິຈ຺ໂຉ

---

* ເຫຏ຺ຐາ ໑໑໖ ປິຏ຺ເຐ.

ວິຫຣຕິ ລາກາຍ, ນ ອຸຝຸກາຫຕິ ນ ພຜຕິ ນ ວາຍມຕິ ລາກາຍ, ລາກີ ຈ, ມທີ ຈ ປມາທີ ຈ, ຈຸໂຕ ຈ ສທຸຣມຸມາ.

ອິຣ ປນາວຸໂສ ກິກຸຂຸໂນ ປວິວິຕຸຕສຸສ ວິຫຣໂຕ ນິຣາຍຕຸຕວຸຕຸຕິໂນ ອິຈຸຊາ ອຸປຸປຊຸຊຕິ ລາກາຍ. ໂສ ອຸຝຸກາຫຕິ, ພຜຕິ, ວາຍມຕິ ລາກາຍ. ຕສຸສ ອຸຝຸກາຫໂຕ, ພຜໂຕ, ວາຍມໂຕ ລາກາຍ, ລາໂກ ນຸປຸປຊຸຊຕິ. ໂສ ເຕນ ອລາເກນ ນ ໂສຈຕິ ນ ກິລມຕິ ນ ປຣິເທວຕິ, ນ ອຸຣຕຸຕາຄີ ກນຸທຕິ, ນ ສມຸໂມຫໍ ອາປຊຸຊຕິ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕາວຸໂສ, 'ກິກຸຂຸ ອິຈຸໂຊ ວິຫຣຕິ ລາກາຍ, ອຸຝຸກາຫຕິ ພຜຕິ ວາຍມຕິ ລາກາຍ, ນ ຈ ລາກີ, ນ ຈ ໂສຈີ ນ ຈ ປຣິເທວີ, ອຈຸຈຸໂຕ ຈ ສທຸຣມຸມາ.

ອິຣ ປນາວຸໂສ ກິກຸຂຸໂນ ປວິວິຕຸຕສຸສ ວິຫຣໂຕ ນິຣາຍຕຸຕວຸຕຸຕິໂນ ອິຈຸຊາ ອຸປຸປຊຸຊຕິ ລາກາຍ. ໂສ ອຸຝຸກາຫຕິ, ພຜຕິ, ວາຍມຕິ ລາກາຍ. ຕສຸສ ອຸຝຸກາຫໂຕ, ພຜໂຕ, ວາຍມໂຕ ລາກາຍ, ລາໂກ ອຸປຸປຊຸຊຕິ. ໂສ ເຕນ ລາເກນ ນ ມຊຸຊຕິ ນ ປມຊຸຊຕິ ນ ປມາທມາປຊຸຊຕິ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕາວຸໂສ 'ກິກຸຂຸ ອິຈຸໂຊ ວິຫຣຕິ ລາກາຍ, ອຸຝຸກາຫຕິ, ພຜຕິ, ວາຍມຕິ ລາກາຍ, ລາກີ ຈ, ນ ຈ ມທີ ນ ຈ ປມາທີ, ອຈຸຈຸໂຕ ຈ ສທຸຣມຸມາ.

ອິຣ ປນາວຸໂສ ກິກຸຂຸໂນ ປວິວິຕຸຕສຸສ ວິຫຣໂຕ ນິຣາຍຕຸຕວຸຕຸຕິໂນ ອິຈຸຊາ ອຸປຸປຊຸຊຕິ ລາກາຍ. ໂສ ນ ອຸຝຸກາຫຕິ, ນ ພຜຕິ, ນ ວາຍມຕິ ລາກາຍ. ຕສຸສ ອນຸຝຸກາຫໂຕ, ອພຜໂຕ, ອວາຍມໂຕ ລາກາຍ, ລາໂກ ນຸປຸປຊຸຊຕິ. ໂສ ເຕນ ອລາເກນ ນ ໂສຈຕິ ນ ກິລມຕິ ນ ປຣິເທວຕິ, ນ ອຸຣຕຸຕາຄີ ກນຸທຕິ, ນ ສມຸໂມຫໍ ອາປຊຸຊຕິ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕາວຸໂສ, 'ກິກຸຂຸ ອິຈຸໂຊ ວິຫຣຕິ ລາກາຍ, ນ ອຸຝຸກາຫຕິ, ນ ພຜຕິ, ນ ວາຍມຕິ ລາກາຍ, ນ ຈ ລາກີ, ນ ຈ ໂສຈີ ນ ຈ ປຣິເທວີ, ອຈຸຈຸໂຕ ຈ ສທຸຣມຸມາ.

ອິຣ ປນາວຸໂສ ກິກຸຂຸໂນ ປວິວິຕຸຕສຸສ ວິຫຣໂຕ ນິຣາຍຕຸຕວຸຕຸຕິໂນ ອິຈຸຊາ ອຸປຸປຊຸຊຕິ ລາກາຍ. ໂສ ນ ອຸຝຸກາຫຕິ, ນ ພຜຕິ, ນ ວາຍມຕິ ລາກາຍ. ຕສຸສ ອນຸຝຸກາຫໂຕ, ອພຜໂຕ, ອວາຍມໂຕ ລາກາຍ, ລາໂກ ອຸປຸປຊຸຊຕິ. ໂສ ເຕນ ລາເກນ ນ ມຊຸຊຕິ ນ ປມຊຸຊຕິ ນ ປມາທມາປຊຸຊຕິ. ອຍໍ ວຸຈຸຈຕາວຸໂສ, 'ກິກຸຂຸ ອິຈຸໂຊ ວິຫຣຕິ ລາກາຍ, ນ ອຸຝຸກາຫຕິ, ນ ພຜຕິ, ນ ວາຍມຕິ ລາກາຍ, ລາກີ ຈ, ນ ຈ ມທີ ນ ຈ ປມາທີ, ອຈຸຈຸໂຕ ຈ ສທຸຣມຸມາ'. ອິເມ ໂຂ ອາວຸໂສ ອຝຸກ ປຸຄຸຄລາ ສນຸໂຕ ສໍວິຊຸຊມານາ ໂລກສຸມິນຸຕິ. ສຕຸຕມໍ.

໗. ອລໍສຸຕ຺ຕໍ

໖໗. * ຕຕ຺ຣ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ພິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ ຯເປຯ ຉຫາວຸໂສ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພິກ຺ຂຸ ອລໍ ອຕ຺ຕໂນ, ອລໍ ປເຣສໍ. ກຕເມຫິ ຉຫິ? ອິຘາວຸໂສ ພິກ຺ຂຸ ຂິປ຺ປນິສນ຺ຕິ ຈ ໂຫຕິ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ; ສຸຕານຎ຺ຈ ຘມ຺ມານໍ ຘາຣຓຊາຕິໂກ ໂຫຕິ; ຘາຕານຎ຺ຈ ຘມ຺ມານໍ ອຕ຺ຖູປປຣິກ຺ຂິຕາ ໂຫຕິ; ອຕ຺ຖມຎ຺ຎາຍ ຘມ຺ມມຎ຺ຎາຍ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ; ກລ຺ຍາຓວາໂຈ ຈ ໂຫຕິ ກລ຺ຍາຓວາກ຺ກຣໂຓ, ໂປຣິຍາ ວາຈາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ວິສ຺ສຏ຺ຐາຍ ອເນລຄຬາຍ ອຕ຺ຖສ຺ສ ວິຎ຺ຎາປນິຍາ; ສນ຺ທສ຺ສໂກ ຈ ໂຫຕິ ສມາທປໂກ ສມຸຕ຺ເຕຊໂກ ສມ຺ປຫໍສໂກ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ. ອິເມຫິ ໂຂ ອາວຸໂສ ຉຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພິກ຺ຂຸ ອລໍ ອຕ຺ຕໂນ, ອລໍ ປເຣສໍ.

"ປຎ຺ຈຫາວຸໂສ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພິກ຺ຂຸ ອລໍ ອຕ຺ຕໂນ, ອລໍ ປເຣສໍ. ກຕເມຫິ ປຎ຺ຈຫິ? ອິຘາວຸໂສ ພິກ຺ຂຸ ນ ເຫວ ໂຂ ຂິປ຺ປນິສນ຺ຕິ ຈ ໂຫຕິ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ; ສຸຕານຎ຺ຈ ຘມ຺ມານໍ ຘາຣຓຊາຕິໂກ ໂຫຕິ; ຘາຕານຎ຺ຈ ຘມ຺ມານໍ ອຕ຺ຖູປປຣິກ຺ຂິຕາ ໂຫຕິ; ອຕ຺ຖມຎ຺ຎາຍ ຘມ຺ມມຎ຺ຎາຍ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ; ກລ຺ຍາຓວາໂຈ ຈ ໂຫຕິ ຯເປຯ ສນ຺ທສ຺ສໂກ ຈ ໂຫຕິ ຯເປຯ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ. ອິເມຫິ ໂຂ ອາວຸໂສ ປຎ຺ຈຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພິກ຺ຂຸ ອລໍ ອຕ຺ຕໂນ, ອລໍ ປເຣສໍ.

"ຈຕູຫາວຸໂສ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພິກ຺ຂຸ ອລໍ ອຕ຺ຕໂນ, ນາລໍ ປເຣສໍ. ກຕເມຫິ ຈຕູຫິ? ອິຘາວຸໂສ ພິກ຺ຂຸ ຂິປ຺ປນິສນ຺ຕິ ຈ ໂຫຕິ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ; ສຸຕານຎ຺ຈ ຘມ຺ມານໍ ຘາຣຓຊາຕິໂກ ໂຫຕິ; ຘາຕານຎ຺ຈ ຘມ຺ມານໍ ອຕ຺ຖູປປຣິກ຺ຂິຕາ ໂຫຕິ; ອຕ຺ຖມຎ຺ຎາຍ ຘມ຺ມມຎ຺ຎາຍ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ; ໂນ ຈ ກລ຺ຍາຓວາໂຈ ໂຫຕິ ຯເປຯ ໂນ ຈ ສນ຺ທສ຺ສໂກ ໂຫຕິ ຯເປຯ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ. ອິເມຫິ ໂຂ ອາວຸໂສ ຈຕູຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພິກ຺ຂຸ ອລໍ ອຕ຺ຕໂນ, ນາລໍ ປເຣສໍ.

"ຈຕູຫາວຸໂສ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພິກ຺ຂຸ ອລໍ ປເຣສໍ, ນາລໍ ອຕ຺ຕໂນ. ກຕເມຫິ ຈຕູຫິ? ອິຘາວຸໂສ ພິກ຺ຂຸ ຂິປ຺ປນິສນ຺ຕິ ຈ ໂຫຕິ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ; ສຸຕານຎ຺ຈ ຘມ຺ມານໍ ຘາຣຓຊາຕິໂກ ໂຫຕິ; ໂນ ຈ ຘາຕານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຕ຺ຖູປປຣິກ຺ຂິຕາ ໂຫຕິ; ໂນ ຈ ອຕ຺ຖມຎ຺ຎາຍ ຘມ຺ມມຎ຺ຎາຍ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ;

* ເຫຏ຺ຐາ ໑໑໗ ປິຏ຺ເຐປິ.

ກລຸຍາຓວາໂຈ ຈ ໂຫຕິ ຯເປຯ ສນຸທສຸສໂກ ຈ ໂຫຕິ ຯເປຯ ສພຸຣຫຸມຈາຣີນໍ. ອິເມຫິ ໂຂ ອາວຸໂສ ຈຕູຫິ ຄມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ກິກຸຂຸ ອລໍ ປເຣສໍ, ນາລໍ ອຕຸຕໂນ.

ຕີຫາວຸໂສ ຄມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ກິກຸຂຸ ອລໍ ອຕຸຕໂນ, ນາລໍ ປເຣສໍ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອິຄາວຸໂສ ກິກຸຂຸ ນ ເຫວ ໂຂ ຂິປຸປນິສນຸຕິ ຈ ໂຫຕິ ກຸສເລສຸ ຄມຸເມສຸ; ສຸຕານຄຸຈ ຄມຸມານໍ ຄາຣຓຊາຕິໂກ ໂຫຕິ; ຄາຕານຄຸຈ ຄມຸມານໍ ອຕຸຖູປປຣິກຸຂິຕາ ໂຫຕິ; ອຕຸຖມຄຸຄາຍ ຄມຸມມຄຸຄາຍ ຄມຸມານຸຄມຸມປຸປຝິປນຸໂນ ຈ ໂຫຕິ; ໂນ ຈ ກລຸຍາຓວາໂຈ ໂຫຕິ ຯເປຯ ໂນ ຈ ສນຸທສຸສໂກ ໂຫຕິ ຯເປຯ ສພຸຣຫຸມຈາຣີນໍ. ອິເມຫິ ໂຂ ອາວຸໂສ ຕີຫິ ຄມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ກິກຸຂຸ ອລໍ ອຕຸຕໂນ, ນາລໍ ປເຣສໍ.

ຕີຫາວຸໂສ ຄມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ກິກຸຂຸ ອລໍ ປເຣສໍ, ນາລໍ ອຕຸຕໂນ. ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ອິຄາວຸໂສ ກິກຸຂຸ ນ ເຫວ ໂຂ ຂິປຸປນິສນຸຕິ ຈ ໂຫຕິ ກຸສເລສຸ ຄມຸເມສຸ; ສຸຕານຄຸຈ ຄມຸມານໍ ຄາຣຓຊາຕິໂກ ໂຫຕິ; ໂນ ຈ ຄາຕານໍ ຄມຸມານໍ ອຕຸຖູປປຣິກຸຂິຕາ ໂຫຕິ; ໂນ ຈ ອຕຸຖມຄຸຄາຍ ຄມຸມມຄຸຄາຍ ຄມຸມານຸ-ຄມຸມປຸປຝິປນຸໂນ ໂຫຕິ; ກລຸຍາຓວາໂຈ ຈ ໂຫຕິ ຯເປຯ ອຕຸຖສຸສ ວິຄຸຄາປນິຍາ, ສນຸທສຸສໂກ ຈ ໂຫຕິ ຯເປຯ ສພຸຣຫຸມຈາຣີນໍ. ອິເມຫິ ໂຂ ອາວຸໂສ ຕີຫິ ຄມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ກິກຸຂຸ ອລໍ ປເຣສໍ, ນາລໍ ອຕຸຕໂນ.

ທຸວີຫາວຸໂສ ຄມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ກິກຸຂຸ ອລໍ ອຕຸຕໂນ, ນາລໍ ປເຣສໍ. ກຕເມຫິ ທຸວີຫິ? ອິຄາວຸໂສ ກິກຸຂຸ ນ ເຫວ ໂຂ ຂິປຸປນິສນຸຕິ ຈ ໂຫຕິ ກຸສເລສຸ ຄມຸເມສຸ; ໂນ ຈ ສຸຕານໍ ຄມຸມານໍ ຄາຣຓຊາຕິໂກ ໂຫຕິ; ຄາຕານຄຸຈ ຄມຸມານໍ ອຕຸຖູປປຣິກຸຂິຕາ ໂຫຕິ; ອຕຸຖມຄຸຄາຍ ຄມຸມມຄຸຄາຍ ຄມຸມານຸຄມຸມປຸປຝິປນຸໂນ ຈ ໂຫຕິ; ໂນ ຈ ກລຸຍາຓວາໂຈ ໂຫຕິ ຯເປຯ ໂນ ຈ ສນຸທສຸສໂກ ໂຫຕິ ຯເປຯ ສພຸຣຫຸມຈາຣີນໍ. ອິເມຫິ ໂຂ ອາວຸໂສ ທຸວີຫິ ຄມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ກິກຸຂຸ ອລໍ ອຕຸຕໂນ, ນາລໍ ປເຣສໍ.

ທຸວີຫາວຸໂສ ຄມຸເມຫິ ສມນຸນາຄໂຕ ກິກຸຂຸ ອລໍ ປເຣສໍ, ນາລໍ ອຕຸຕໂນ. ກຕເມຫິ ທຸວີຫິ? ອິຄາວຸໂສ ກິກຸຂຸ ນ ເຫວ ໂຂ ຂິປຸປນິສນຸຕິ ຈ ໂຫຕິ ກຸສເລສຸ ຄມຸເມສຸ; ໂນ ຈ ສຸຕານໍ ຄມຸມານໍ ຄາຣຓຊາຕິໂກ ໂຫຕິ; ໂນ ຈ ຄາຕານໍ ຄມຸມານໍ

ອຕຸຖຸປປຣິກຸຂິຕາ ໂຫຕິ; ໂນ ຈ ອຕຸຖມລຸລາຍ ຘມຸມມລຸລາຍ ຘມຸມານຸຘມຸມປຸ-ປຜິປນຸໂນ ໂຫຕິ; ກລຸຍາຓວາໂຈ ຈ ໂຫຕິ ກລຸຍາຓວາກຸກຣໂຓ, ໂປຣິຍາ ວາຈາຍ ສມນຸນາຄໂຕ ວິສຸສຓຸກາຍ ອເນລຄລາຍ ອຕຸຖສຸສ ວິຌຸຌາປນິຍາ; ສນຸທສຸສໂກ ຈ ໂຫຕິ ສມາທປໂກ ສມຸຕຸເຕຊໂກ ສມຸປຫໍສໂກ ສພຸຣຫຸມຈາຣີນໍ ອິເມຫີ ໂຂ ອາວຸໂສ ທຸວີຫິ ຘມຸເມຫີ ສມນຸນາຄໂຕ ກິກຸຂຸ ອລໍ ປເຣສໍ ນາລໍ ອຕຸຕໂນຕິ ອຓຸກມໍ.

໙. ປຣິຫານສຸຕຸຕໍ

໗໙. "ອຓຸກິເມ ກິກຸຂເວ ຘມຸມາ ເສຂສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ປຣິຫານາຍ ສໍວຕຸຕນຸຕິ. ກຕເມ ອຓຸກ? ກມຸມາຣາມຕາ, ກສຸສາຣາມຕາ, ນິທຸທາຣາມຕາ, ສງຸຄຓິກາຣາມຕາ, ອິນຸທຸຣິເຍສຸ ອຄຸຕຸຕທຸວາຣຕາ ໂກຊເນ ອມຕຸຕລຸລຸຕາ, ສໍສຄຸຄາຣາມຕາ, ປປລຸຈາຣາມຕາ ອິເມ ໂຂ ກິກຸຂເວ ອຓຸກ ຘມຸມາ ເສຂສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ປຣິຫານາຍ ສໍວຕຸຕນຸຕິ.

ອຓຸກິເມ ກິກຸຂເວ ຘມຸມາ ເສຂສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ອປຣິຫານາຍ ສໍວຕຸຕນຸຕິ. ກຕເມ ອຓຸກ? ນ ກມຸມາຣາມຕາ, ນ ກສຸສາຣາມຕາ, ນ ນິທຸທາຣາມຕາ, ນ ສງຸຄຓິກາຣາມຕາ, ອິນຸທຸຣິເຍສຸ ຄຸຕຸຕທຸວາຣຕາ ໂກຊເນ ມຕຸຕລຸລຸຕາ, ອສໍສຄຸຄາຣາມຕາ, ນິປຸປປລຸຈາຣາມຕາ ອິເມ ໂຂ ກິກຸຂເວ ອຓຸກ ຘມຸມາ ເສຂສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ອປຣິຫານາຍ ສໍວຕຸຕນຸຕີຕິ. ນວມໍ.

໑໐. ກຸສີຕາຣມຸກວຕຸຖຸສຸຕຸຕໍ

໘໐. * "ອຓຸກິມານິ ກິກຸຂເວ ກຸສີຕວຕຸຖູນິ. ກຕມານິ ອຓຸກ? ອິຘ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸນາ ກມຸມໍ ກຕຸຕພຸພໍ ໂຫຕິ. ຕສຸສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ກມຸມໍ ໂຂ ເມ ກຕຸຕພຸພໍ ກວິສຸສຕິ. ກມຸມໍ ໂຂ ປນ ເມ ກໂຣນຸຕສຸສ ກາໂຍ ກິລມິສຸສຕິ. ຫນຸທາຫໍ ນິປຊຸຊາມີຕິ. ໂສ ນິປຊຸຊຕິ, ນ ວີຣິຍໍ ອາຣກຕິ ອປຸປຕຸຕສຸສ ປຕຸຕິຍາ ອນຘິຄຕສຸສ ອຘິຄມາຍ ອສຈຸຌິກຕສຸສ ສຈຸຌິກິຣິຍາຍ. ອິທໍ ກິກຸຂເວ ປຖມໍ ກຸສີຕວຕຸຖຸ.

ປຸນ ຈປຣໍ ກິກຸຂເວ ກິກຸຂຸນາ ກມຸມໍ ກຕໍ ໂຫຕິ. ຕສຸສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອຫໍ ໂຂ ກມຸມໍ ອກາສີ. ກມຸມໍ ໂຂ ປນ ເມ ກໂຣນຸຕສຸສ ກາໂຍ ກິລນຸໂຕ. ຫນຸທາຫໍ ນິປຊຸຊາມີຕິ. ໂສ ນິປຊຸຊຕິ, ນ ວີຣິຍໍ ອາຣກຕິ ອປຸປຕຸຕສຸສ ປຕຸຕິຍາ ອນຘິຄຕສຸສ ອຘິຄມາຍ ອສຈຸຌິກຕສຸສ ສຈຸຌິກິຣິຍາຍ. ອິທໍ ກິກຸຂເວ ທຸຕິຍໍ ກຸສີຕວຕຸຖຸ.

---

* ທີ ໓-໔໑໑, ໔໔໙ ປີຓຸເກສຸປີ.

ປຸນ ຈປຣໍ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸນາ ມຄ຺ໂຄ ຄນ຺ຕພ຺ໂພ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ມຄ຺ໂຄ ເມ ຄນ຺ຕພ຺ໂພ ຠວິສ຺ສຕິ. ມຄ຺ຄໍ ໂຂ ປນ ເມ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ກາໂຍ ກິລມິສ຺ສຕິ. ຫນ຺ທາຫໍ ນິປຊ຺ຊາມີຕິ. ໂສ ນິປຊ຺ຊຕິ, ນ ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ ອປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕິຍາ ອນຘິຄຕສ຺ສ ອຘິຄມາຍ ອສຈ຺ຉິກຕສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ. ອິທໍ ຠິກ຺ຂເວ ຕຕິຍໍ ກຸສີຕວຕ຺ຖຸ.

ປຸນ ຈປຣໍ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸນາ ມຄ຺ໂຄ ຄໂຕ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອຫໍ ໂຂ ມຄ຺ຄໍ ອຄມາສິໍ. ມຄ຺ຄໍ ໂຂ ປນ ເມ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ກາໂຍ ກິລນ຺ໂຕ. ຫນ຺ທາຫໍ ນິປຊ຺ຊາມີຕິ. ໂສ ນິປຊ຺ຊຕິ, ນ ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ ອປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕິຍາ ອນຘິຄຕສ຺ສ ອຘິຄມາຍ ອສຈ຺ຉິກຕສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ. ອິທໍ ຠິກ຺ຂເວ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ກຸສີຕວຕ຺ຖຸ.

ປຸນ ຈປຣໍ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣນ຺ໂຕ ນ ລຠຕິ ລູຂສ຺ສ ວາ ປຓີຕສ຺ສ ວາ ໂຠຊນສ຺ສ ຍາວທຕ຺ຖໍ ປາຣິປູຣິໍ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອຫໍ ໂຂ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣນ຺ໂຕ ນາລຕ຺ຖໍ ລູຂສ຺ສ ວາ ປຓີຕສ຺ສ ວາ ໂຠຊນສ຺ສ ຍາວທຕ຺ຖໍ ປາຣິປູຣິໍ. ຕສ຺ສ ເມ ກາໂຍ ກິລນ຺ໂຕ ອກມ຺ມຌ຺ໂຌ. ຫນ຺ທາຫໍ ນິປຊ຺ຊາມີຕິ. ໂສ ນິປຊ຺ຊຕິ, ນ ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ ຯເປຯ ອິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ ປຌ຺ຈມໍ ກຸສີຕວຕ຺ຖຸ.

ປຸນ ຈປຣໍ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣນ຺ໂຕ ລຠຕິ ລູຂສ຺ສ ວາ ປຓີຕສ຺ສ ວາ ໂຠຊນສ຺ສ ຍາວທຕ຺ຖໍ ປາຣິປູຣິໍ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອຫໍ ໂຂ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣນ຺ໂຕ ອລຕ຺ຖໍ ລູຂສ຺ສ ວາ ປຓີຕສ຺ສ ວາ ໂຠຊນສ຺ສ ຍາວທຕ຺ຖໍ ປາຣິປູຣິໍ. ຕສ຺ສ ເມ ກາໂຍ ຄຣຸໂກ ອກມ຺ມຌ຺ໂຌ ມາສາຈິຕໍ ມຌ຺ເຌ. ຫນ຺ທາຫໍ ນິປຊ຺ຊາມີຕິ. ໂສ ນິປຊ຺ຊຕິ, ນ ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ ຯເປຯ ອິທໍ ຠິກ຺ຂເວ ຉຏ຺ຐໍ ກຸສີຕວຕ຺ຖຸ.

ປຸນ ຈປຣໍ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ອປ຺ປມຕ຺ຕໂກ ອາພາໂຘ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ໂຂ ເມ ອຍໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕໂກ ອາພາໂຘ ອຕ຺ຖິ ກປ຺ໂປ ນິປຊ຺ຊິຕຸໍ. ຫນ຺ທາຫໍ ນິປຊ຺ຊາມີຕິ. ໂສ ນິປຊ຺ຊຕິ, ນ ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ ຯເປຯ ອິທໍ ຠິກ຺ຂເວ ສຕ຺ຕມໍ ກຸສີຕວຕ຺ຖຸ.

ປຸນ ຈປຣໍ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ຄິລານາ ວຸຏ຺ຐິໂຕ[1] ໂຫຕິ ອຈິຣວຸຏ຺ຐິໂຕ ເຄລຌ຺ຌາ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອຫໍ ໂຂ ຄິລານາ ວຸຏ຺ຐິໂຕ ອຈິຣວຸຏ຺ຐິໂຕ ເຄລຌ຺ຌາ. ຕສ຺ສ ເມ ກາໂຍ ທຸພ຺ພໂລ ອກມ຺ມຌ຺ໂຌ. ຫນ຺ທາຫໍ ນິປຊ຺ຊາມີຕິ. ໂສ ນິປຊ຺ຊຕິ, ນ ວີຣິຍໍ

---

໑. ອໍ ໔-໑໗ ປິຏ຺ເຐ ສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຏີກາ ໂອໂລເກຕພ຺ພາ.

ອາຣກຕິ ອປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕິຍາ ອນຘິຄຕສ຺ສ ອຘິຄມາຍ ອສຈ຺ຉິກຕສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ອິທໍ ກິກ຺ຂເວ ອຕ຺ຖຸກໍ ກຸສິຕວຕ຺ຖຸ. ອິມານິ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ອຕ຺ຖ ກຸສິຕວຕ຺ຖູນິ.

* "ອຕ຺ຖິມານິ ກິກ຺ຂເວ ອາຣມ຺ກວຕ຺ຖູນິ. ກຕມານິ ອຕ຺ຖ? ອິຘ ກິກ຺ຂເວ ກິກ຺ຂຸນາ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ກມ຺ມໍ ໂຂ ເມ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ກວິສ຺ສຕິ. ກມ຺ມໍ ໂຂ ມຍາ ກໂຣນ຺ເຕນ ນ ສຸກຣໍ ພຸທ຺ຘານໍ ສາສນໍ ມນສິ ກາຕຸໍ. ຫນ຺ທາຫໍ ປຖົມເຍວ ວີຣິຍໍ ອາຣກາມິ ອປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕິຍາ ອນຘິຄຕສ຺ສ ອຘິຄມາຍ ອສຈ຺ຉິກຕສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍາຕິ. ໂສ ວີຣິຍໍ ອາຣກຕິ ອປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕິຍາ ອນຘິຄຕສ຺ສ ອຘິຄມາຍ ອສຈ຺ຉິກຕສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ. ອິທໍ ກິກ຺ຂເວ ປຖມໍ ອາຣມ຺ກວຕ຺ຖຸ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ກິກ຺ຂເວ ກິກ຺ຂຸນາ ກມ຺ມໍ ກຕໍ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອຫໍ ໂຂ ກມ຺ມໍ ອກາສິໍ. ກມ຺ມໍ ໂຂ ປນາຫໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ນາສກ຺ຂິໍ ພຸທ຺ຘານໍ ສາສນໍ ມນສິ ກາຕຸໍ. ຫນ຺ທາຫໍ ວີຣິຍໍ ອາຣກາມິ ອປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕິຍາ ອນຘິຄຕສ຺ສ ອຘິຄມາຍ ອສຈ຺ຉິກຕສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍາຕິ. ໂສ ວີຣິຍໍ ອາຣກຕິ. ອິທໍ ກິກ຺ຂເວ ທຸຕິຍໍ ອາຣມ຺ກວຕ຺ຖຸ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ກິກ຺ຂເວ ກິກ຺ຂຸນາ ມຄ຺ໂຄ ຄນ຺ຕພ຺ໂພ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ ມຄ຺ໂຄ ໂຂ ເມ ຄນ຺ຕພ຺ໂພ ກວິສ຺ສຕິ. ມຄ຺ຄໍ ໂຂ ປນ ເມ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕນ ນ ສຸກຣໍ ພຸທ຺ຘານໍ ສາສນໍ ມນສິ ກາຕຸໍ. ຫນ຺ທາຫໍ ວີຣິຍໍ ฯເປฯ ອິທໍ ກິກ຺ຂເວ ຕຕິຍໍ ອາຣມ຺ກວຕ຺ຖຸ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ກິກ຺ຂເວ ກິກ຺ຂຸນາ ມຄ຺ໂຄ ຄໂຕ ໂຫຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ ອຫໍ ໂຂ ມຄ຺ຄໍ ອຄມາສິໍ. ມຄ຺ຄໍ ໂຂ ປນາຫໍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ນາສກ຺ຂິໍ ພຸທ຺ຘານໍ ສາສນໍ ມນສິ ກາຕຸໍ. ຫນ຺ທາຫໍ ວີຣິຍໍ ອາຣກາມິ ฯເປฯ ອິທໍ ກິກ຺ຂເວ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ອາຣມ຺ກວຕ຺ຖຸ.

"ປຸນ ຈປຣໍ ກິກ຺ຂເວ ກິກ຺ຂຸ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ປິຕ຺ຫາຍ ຈຣນ຺ໂຕ ນ ລກຕິ ລູຂສ຺ສ ວາ ປຓີຕສ຺ສ ວາ ໂກຊນສ຺ສ ຍາວທຕ຺ຖໍ ປາຣິປູຣິໍ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ ອຫໍ ໂຂ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ປິຕ຺ຫາຍ ຈຣນ຺ໂຕ ນາລຕ຺ຖໍ ລູຂສ຺ສ ວາ ປຓີຕສ຺ສ ວາ ໂກຊນສ຺ສ ຍາວທຕ຺ຖໍ ປາຣິປູຣິໍ. ຕສ຺ສ ເມ ກາໂຍ ລຫຸໂກ ກມ຺ມຍຸໂຍ. ຫນ຺ທາຫໍ ວີຣິຍໍ ອາຣກາມິ ฯເປฯ ອິທໍ ກິກ຺ຂເວ ປຍ຺ຈມໍ ອາຣມ຺ກວຕ຺ຖຸ.

---

* ທີ ໕-໔໑໔, ໔໙໗ ປິຍ຺ເກສຸປິ.

“ປຸນ ຈປຣໍ ກິກ຺ຂເວ ກິກ຺ຂຸ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ປິຕ຺ທາຍ ຈຣນ຺ໂຕ ລກາຕິ ລູຂສ຺ສ ວາ ປຓີຕສ຺ສ ວາ ໂກຊນສ຺ສ ຍາວທຕ຺ຖໍ ປາຣິປູຣິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ ອຫໍ ໂຂ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ປິຕ຺ທາຍ ຈຣນ຺ໂຕ ອລຕ຺ຖໍ ລູຂສ຺ສ ວາ ປຓີຕສ຺ສ ວາ ໂກຊນສ຺ສ ຍາວທຕ຺ຖໍ ປາຣິປູຣິ. ຕສ຺ສ ເມ ກາໂຍ ພລວາ ກມ຺ມຍຸໂຍ. ຫນ຺ທາຫໍ ວີຣິຍໍ ອາຣການິ ໆເປໆ ອິທໍ ກິກ຺ຂເວ ຉຝ຺ກໍ ອາຣມ຺ກວຕ຺ຖຸ.

“ປຸນ ຈປຣໍ ກິກ຺ຂເວ ກິກ຺ຂຸໂນ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ອປ຺ປມຕ຺ຕໂກ ອາພາໂຜ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ໂຂ ເມ ອຍໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕໂກ ອາພາໂຜ. ຖານໍ ໂຂ ປເນຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ເມ ອາພາໂຜ ປວທ຺ເຒຍ຺ຍ. ຫນ຺ທາຫໍ ປຝິກຈ຺ເຈວ ວີຣິຍໍ ອາຣການິ ໆເປໆ ອິທໍ ກິກ຺ຂເວ ສຕ຺ຕມໍ ອາຣມ຺ກວຕ຺ຖຸ.

“ປຸນ ຈປຣໍ ກິກ຺ຂເວ ກິກ຺ຂຸ ຄິລານາ ວຸຝ຺ຖິໂຕ ໂຫຕິ ອຈິຣວຸຝ຺ຖິໂຕ ເຄລຍ຺ຍາ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ອຫໍ ໂຂ ຄິລານາ ວຸຝ຺ຖິໂຕ ອຈິຣວຸຝ຺ຖິໂຕ ເຄລຍ຺ຍາ. ຖານໍ ໂຂ ປເນຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ເມ ອາພາໂຜ ປຈ຺ຈຸທາວຕ຺ເຕຍ຺ຍ. ຫນ຺ທາຫໍ ປຝິກຈ຺ເຈວ ວີຣິຍໍ ອາຣການິ ອປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕິຍາ ອນທິຄຕສ຺ສ ອທິຄມາຍ ອສຈ຺ສິກຕສ຺ສ ສຈ຺ສິກິຣິຍາຍາຕິ. ໂສ ວີຣິຍໍ ອາຣກຕິ ອປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕິຍາ ອນທິຄຕສ຺ສ ອທິຄມາຍ ອສຈ຺ສິກຕສ຺ສ ສຈ຺ສິກິຣິຍາຍ. ອິທໍ ກິກ຺ຂເວ ອຝ຺ກມໍ ອາຣມ຺ກວຕ຺ຖຸ. ອິມານິ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ອຝ຺ກ ອາຣມ຺ກວຕ຺ຖູນີຕິ. ທສມໍ.

ຍມກວຄ຺ໂຄ ຕຕິໂຍ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ

ເທ຺ວ ສທ຺ທາ ເທ຺ວ ມຣຕສ຺ສຕີ	ເທ຺ວ ສມ຺ປທາ ອຖາປເຣ
ອິຈ຺ສາ ອລໍ ປຣິຫານໍ	ກຸສີຕາຣມ຺ກວຕ຺ຖູນີຕິ.

(໙) ໔. ສຕິວຄ຺ໂຄ

໑. ສຕິສມ຺ປຊລ຺ລສຸຕ຺ຕໍ

໘໑. “ສຕິສມ຺ປຊລ຺ເລ ກິກ຺ຂເວ ອສຕິ ສຕິສມ຺ປຊລ຺ລວິປນ຺ນສ຺ສ ຫຕູປນິສໍ ໂຫຕິ ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປໍ. ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ເປ ອສຕິ ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປວິປນ຺ນສ຺ສ ຫຕູປນິໂສ ໂຫຕິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວໂຣ. ອິນ຺ທ຺ຣິຍວເຣ ອສຕິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣວິປນ຺ນສ຺ສ ຫຕູປນິສໍ ໂຫຕິ ສີລໍ.

ສີເລ ອສຕິ ສີລວິປນຸນສຸສ ຫຕູປນິໂສ ໂຫຕິ ສມຸມາສມາຘິ. ສມຸມາສມາຘິມຸຫິ ອສຕິ ສມຸມາສມາຘິວິປນຸນສຸສ ຫຕູປນິສໍ ໂຫຕິ ຍຖາກູຕຉາຓທສຸສນໍ. ຍຖາກູຕຉາຓທສຸສເນ ອສຕິ ຍຖາກູຕຉາຓທສຸສນວິປນຸນສຸສ ຫຕູປນິໂສ ໂຫຕິ ນິພຸພິທາວິຣາໂຄ. ນິພຸພິທາວິຣາເຄ ອສຕິ ນິພຸພິທາວິຣາຄວິປນຸນສຸສ ຫຕູປນິສໍ ໂຫຕິ ວິມຸຕຸຕິຉາຓ-ທສຸສນໍ. ເສຍຸຍຖາປິ ກິກຸຂເວ ຣຸກຸໂຂ ສາຂາປລາສວິປນຸໂນ. ຕສຸສ ປປຜິກາປິ ນ ປາຣິປູຣິ ຄຈຸຉຕິ, ຕໂຈປິ... ເຜຄຸຄຸປິ... ສາໂຣປິ ນ ປາຣິປູຣິ ຄຈຸຉຕິ. ເອວເມວໍ ໂຂ ກິກຸຂເວ ສຕິສມຸປຊຸຍເຍ ອສຕິ ສຕິສມຸປຊຸຍຸວິປນຸນສຸສ ຫຕູປນິສໍ ໂຫຕິ ຫິໂຣຕຸຕປຸປໍ ຫິໂຣຕຸຕປຸເປ ອສຕິ ຫິໂຣຕຸຕປຸປວິປນຸນສຸສ ຫຕູປນິໂສ ໂຫຕິ ฯເປฯ ວິມຸຕຸຕິຉາຓທສຸສນໍ

"ສຕິສມຸປຊຸຍເຍ ກິກຸຂເວ ສຕິ ສຕິສມຸປຊຸຍສມຸປນຸນສຸສ ອຸປນິສສມຸປນຸນໍ ໂຫຕິ ຫິໂຣຕຸຕປຸປໍ. ຫິໂຣຕຸຕປຸເປ ສຕິ ຫິໂຣຕຸຕປຸປສມຸປນຸນສຸສ ອຸປນິສສມຸປນຸໂນ ໂຫຕິ ອິນຸທຸຣິຍສໍວໂຣ. ອິນຸທຸຣິຍສໍວເຣ ສຕິ ອິນຸທຸຣິຍສໍວຣສມຸປນຸນສຸສ ອຸປນິສສມຸປນຸນໍ ໂຫຕິ ສີລໍ. ສີເລ ສຕິ ສີລສມຸປນຸນສຸສ ອຸປນິສສມຸປນຸໂນ ໂຫຕິ ສມຸມາສມາຘິ. ສມຸມາສມາຘິມຸຫິ ສຕິ ສມຸມາສມາຘິສມຸປນຸນສຸສ ອຸປນິສສມຸປນຸນໍ ໂຫຕິ ຍຖາກູຕ-ຉາຓທສຸສນໍ. ຍຖາກູຕຉາຓທສຸສເນ ສຕິ ຍຖາກູຕຉາຓທສຸສນສມຸປນຸນສຸສ ອຸປນິສ-ສມຸປນຸໂນ ໂຫຕິ ນິພຸພິທາວິຣາໂຄ. ນິພຸພິທາວິຣາເຄ ສຕິ ນິພຸພິທາວິຣາຄສມຸປນຸນສຸສ ອຸປນິສສມຸປນຸນໍ ໂຫຕິ ວິມຸຕຸຕິຉາຓທສຸສນໍ. ເສຍຸຍຖາປິ ກິກຸຂເວ ຣຸກຸໂຂ ສາຂາປລາສ-ສມຸປນຸໂນ. ຕສຸສ ປປຜິກາປິ ປາຣິປູຣິ ຄຈຸຉຕິ, ຕໂຈປິ... ເຜຄຸຄຸປິ... ສາໂຣປິ ປາຣິປູຣິ ຄຈຸຉຕິ. ເອວເມວໍ ໂຂ ກິກຸຂເວ ສຕິສມຸປຊຸຍເຍ ສຕິ ສຕິສມຸປຊຸຍ-ສມຸປນຸນສຸສ ອຸປນິສສມຸປນຸນໍ ໂຫຕິ ຫິໂຣຕຸຕປຸປໍ; ຫິໂຣຕຸຕປຸເປ ສຕິ ຫິໂຣຕຸຕປຸປ-ສມຸປນຸນສຸສ ອຸປນິສສມຸປນຸໂນ ໂຫຕິ ฯເປฯ ວິມຸຕຸຕິຉາຓທສຸສນນຸຕິ. ປກມໍ.

໔. ປຸຖຸຕິຍສຸຕຸຕໍ

໗໔. ອຖ ໂຂ ອາຍສຸມາ ປຸຖຸຕິໂຍ ເຍນ ກຄວາ ເຕນຸປສງກມິ; ອຸປສງກມິຕຸວາ ກຄວນຸຕໍ ອກິວາເທຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນຸຕໍ ນິສິນຸໂນ ໂຂ ອາຍສຸມາ ປຸຖຸຕິໂຍ ກຄວນຸຕໍ ເອຕທໂວຈ "ໂກ ນຸ ໂຂ ກນຸເຕ ເຫຕຸ ໂກ ປຈຸຈໂຍ ເຍນ ອປຸເປກທາ ຕຖາຄຕໍ ຘມຸມເທສນາ ປຜິກາຕິ, ອປຸເປກທາ ນ ປຜິກາຕີຕິ? "ສທຸໂຘ ຈ, ປຸຖຸຕິຍ ກິກຸຂຸ ໂຫຕິ, ໂນ ຈຸປສງກມິຕາ; ເນວ ຕຖາຄຕໍ ຘມຸມເທສນາ ປຜິກາຕິ. ຍໂຕ ຈ ໂຂ ປຸຖຸຕິຍ ກິກຸຂຸ ສທຸໂຘ ຈ ໂຫຕິ, ອຸປສງກມິຕາ ຈ; ເອວໍ ຕຖາຄຕໍ

ຝມ຺ມເທສນາ ປຜິກາຕິ. ສທ຺ໂຝ ຈ, ປຸຕ຺ຕິຍ ກິກ຺ຂຸ ໂຫຕິ, ອຸປສງ຺ກມິຕາ ຈ, ໂນ ຈ ປຍິຣຸປາສິຕາ ໆເປໆ ປຍິຣຸປາສິຕາ ຈ, ໂນ ຈ ປຣິປຸຈ຺ຉິຕາ... ປຣິປຸຈ຺ຉິຕາ ຈ, ໂນ ຈ ໂອຫິຕໂສໂຕ ຝມ຺ມໍ ສຸຕາຕິ... ໂອຫິຕໂສໂຕ ຈ ຝມ຺ມໍ ສຸຕາຕິ, ໂນ ຈ ສຸຕ຺ວາ ຝມ຺ມໍ ຝາເຣຕິ... ສຸຕ຺ວາ ຈ ຝມ຺ມໍ ຝາເຣຕິ, ໂນ ຈ ຝາຕານໍ ຝມ຺ມານໍ ອຕ຺ຖໍ ອຸປປຣິກ຺ຂຕິ... ຝາຕານຍ຺ຈ ຝມ຺ມານໍ ອຕ຺ຖໍ ອຸປປຣິກ຺ຂຕິ, ໂນ ຈ ອຕ຺ຖມຍ຺ຍາຍ ຝມ຺ມມຍ຺ຍາຍ ຝມ຺ມານຸຝມ຺ມປ຺ປຜິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ເນວ ຕາວ ຕຖາຄຕໍ ຝມ຺ມເທສນາ ປຜິກາຕິ.

“ຍໂຕ ຈ ໂຂ ປຸຕ຺ຕິຍ ກິກ຺ຂຸ ສທ຺ໂຝ ຈ ໂຫຕິ, ອຸປສງ຺ກມິຕາ ຈ, ປຍິຣຸປາສິຕາ ຈ, ປຣິປຸຈ຺ຉິຕາ ຈ, ໂອຫິຕໂສໂຕ ຈ ຝມ຺ມໍ ສຸຕາຕິ, ສຸຕ຺ວາ ຈ ຝມ຺ມໍ ຝາເຣຕິ, ຝາຕານຍ຺ຈ ຝມ຺ມານໍ ອຕ຺ຖໍ ອຸປປຣິກ຺ຂຕິ, ອຕ຺ຖມຍ຺ຍາຍ ຝມ຺ມມຍ຺ຍາຍ ຝມ຺ມານຸຝມ຺ມປ຺ປຜິປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ; ເອວໍ ຕຖາຄຕໍ ຝມ຺ມເທສນາ ປຜິກາຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ ປຸຕ຺ຕິຍ ອຝ຺ກຫິ ຝມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕາ[໑] ເອກນ຺ຕປຜິການາ[໔] ຕຖາຄຕໍ ຝມ຺ມເທສນາ ໂຫຕີຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໓. ມູລກສຸຕ຺ຕໍ

໘໓. “ສເຈ ກິກ຺ຂເວ ອຍ຺ຍຕິຕ຺ຖິຍາ ປຣິພ຺ພາຊກາ ເອວໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ ‘ກິມູລກາ ອາວຸໂສ ສພ຺ເພ ຝມ຺ມາ, ກິສມ຺ກວາ ສພ຺ເພ ຝມ຺ມາ, ກິສມຸທຍາ ສພ຺ເພ ຝມ຺ມາ, ກິສໂມສຣຕາ ສພ຺ເພ ຝມ຺ມາ, ກິປມຸຂາ ສພ຺ເພ ຝມ຺ມາ, ກິອຝິປເຕຍ຺ຍາ ສພ຺ເພ ຝມ຺ມາ, ກິອຸຕ຺ຕຣາ ສພ຺ເພ ຝມ຺ມາ, ກິສາຣາ ສພ຺ເພ ຝມ຺ມາຕິ, ເອວໍ ປຸຝ຺ກາ ຕຸມ຺ເຫ ກິກ຺ຂເວ ເຕສໍ ອຍ຺ຍຕິຕ຺ຖິຍານໍ ປຣິພ຺ພາຊການໍ ກິນ຺ຕິ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາຖາຕິ? “ກຄວໍມູລກາ ໂນ ກນ຺ເຕ ຝມ຺ມາ, ກຄວໍເນຕ຺ຕິກາ ກຄວໍປຜິສຣຕາ. ສາຝຸ ກນ຺ເຕ ກຄວນ຺ຕໍເຍວ ປຜິກາຕຸ ເອຕສ຺ສ ກາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ. ກຄວໂຕ ສຸຕ຺ວາ ກິກ຺ຂູ ຝາເຣສ຺ສນ຺ຕີຕິ. “ເຕນ ຫິ ກິກ຺ຂເວ ເທເສສ຺ສາມິ. ຕໍ ສຸຕາຖ, ສາຝຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖ; ກາສິສ຺ສາມີຕິ. “ເອວໍ ກນ຺ເຕຕິ ໂຂ ເຕ ກິກ຺ຂູ ກຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ກຄວາ ເອຕທໂວຈ “ສເຈ ກິກ຺ຂເວ ອຍ຺ຍຕິຕ຺ຖິຍາ ປຣິພ຺ພາຊກາ ເອວໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ ‘ກິມູລກາ ອາວຸໂສ ສພ຺ເພ ຝມ຺ມາ, ກິສມ຺ກວາ ສພ຺ເພ ຝມ຺ມາ, ກິສມຸທຍາ ສພ຺ເພ ຝມ຺ມາ, ກິສໂມສຣຕາ ສພ຺ເພ ຝມ຺ມາ, ກິປມຸຂາ ສພ຺ເພ ຝມ຺ມາ, ກິອຝິປເຕຍ຺ຍາ ສພ຺ເພ ຝມ຺ມາ, ກິອຸຕ຺ຕຣາ ສພ຺ເພ ຝມ຺ມາ, ກິສາຣາ ສພ຺ເພ ຝມ຺ມາຕິ, ເອວໍ ປຸຝ຺ກາ ຕຸມ຺ເຫ ກິກ຺ຂເວ ເຕສໍ ອຍ຺ຍຕິຕ຺ຖິຍານໍ ປຣິພ຺ພາຊການໍ ເອວໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາຖ ‘ຉນ຺ທມູລກາ

---

໑. ສມນ຺ນາຄໂຕ (ສີ, ອິ), ສມນ຺ນາຄຕໍ (ສ຺ຍາ, ກ)

໔. ເອກນ຺ຕປຜິການໍ (ສພ຺ພຕ຺ຖ) ອໍ ຜ-໑໔໔ ປິຝ຺ເກ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ. * ອຸປຣິ ໑໙໐, ອໍ ຜ-໘໔ ປິຝ຺ເກສຸປິ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ.

ອາວຸໂສ ສພ຺ເພ ຄມ຺ມາ, ມນສິກາຣສມ຺ກວາ ສພ຺ເພ ຄມ຺ມາ, ຜສ຺ສສມຸທຍາ ສພ຺ເພ ຄມ຺ມາ, ເວທນາສໂມສຣຕາ ສພ຺ເພ ຄມ຺ມາ, ສມາຄິປ຺ປມຸຂາ ສພ຺ເພ ຄມ຺ມາ, ສຕາຄິປເຕຍ຺ຍາ ສພ຺ເພ ຄມ຺ມາ, ປຄ຺ຄຸຕ຺ຕຣາ ສພ຺ເພ ຄມ຺ມາ, ວິມຸຕ຺ຕິສາຣາ ສພ຺ເພ ຄມ຺ມາຕິ, ເອວໍ ປຸຝ຺ກາ ຕຸມ຺ເຫ ກິກ຺ຂເວ ເຕສໍ ອຄ຺ຄຕິຕ຺ຖິຍານໍ ປຣິພ຺ພາຊການໍ ເອວໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍາຖາຕິ. ຕຕິຍໍ.

໔. ໂຈຣສຸຕ຺ຕໍ

໗໔. “ອຝ຺ກຫິ ກິກ຺ຂເວ ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ມຫາໂຈໂຣ ຂິປ຺ປໍ ປຣິຍາປຊ຺ຊຕິ, ນ ຈິຣຝ຺ກິຕິໂກ ໂຫຕິ. ກຕເມຫິ ອຝ຺ກຫິ? ອປ຺ປຫຣນ຺ຕສ຺ສ ປຫຣຕິ, ອນວເສສໍ ອາທິຍຕິ, ອິຕ຺ຖິ ຫນຕິ, ກຸມາຣິ ທູເສຕິ, ປພ຺ພຊິຕໍ ວິລຸມ຺ປຕິ, ຣາຊໂກສໍ ວິລຸມ຺ປຕິ, ອຈ຺ຈາສນ຺ເນ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ນ ຈ ນິຄານກຸສໂລ ໂຫຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ອຝ຺ກຫງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ມຫາໂຈໂຣ ຂິປ຺ປໍ ປຣິຍາປຊ຺ຊຕິ, ນ ຈິຣຝ຺ກິຕິໂກ ໂຫຕິ.

“ອຝ຺ກຫິ ກິກ຺ຂເວ ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ມຫາໂຈໂຣ ນ ຂິປ຺ປໍ ປຣິຍາປຊ຺ຊຕິ ຈິຣຝ຺ກິຕິໂກ ໂຫຕິ ກຕເມຫິ ອຝ຺ກຫິ? ນ ອປ຺ປຫຣນ຺ຕສ຺ສ ປຫຣຕິ ນ ອນວເສສໍ ອາທິຍຕິ, ນ ອິຕ຺ຖິ ຫນຕິ ນ ກຸມາຣິ ທູເສຕິ ນ ປພ຺ພຊິຕໍ ວິລຸມ຺ປຕິ ນ ຣາຊໂກສໍ ວິລຸມ຺ປຕິ ນ ອຈ຺ຈາສນ຺ເນ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ ນິຄານກຸສໂລ ຈ ໂຫຕິ ອິເມຫິ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ອຝ຺ກຫງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ມຫາໂຈໂຣ ນ ຂິປ຺ປໍ ປຣິຍາປຊ຺ຊຕິ ຈິຣຝ຺ກິຕິໂກ ໂຫຕີຕິ ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ສມຕສຸຕ຺ຕໍ

໗໕. “‘ສມໂຕຕິ ກິກ຺ຂເວ ຕຖາຄຕສ຺ເສຕໍ ອຄິວຈນໍ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຄສ຺ສ. ‘ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕຕິ ກິກ຺ຂເວ ຕຖາຄຕສ຺ເສຕໍ ອຄິວຈນໍ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຄສ຺ສ. ‘ເວທຄູຕິ ກິກ຺ຂເວ ຕຖາຄຕສ຺ເສຕໍ ອຄິວຈນໍ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຄສ຺ສ. ‘ກິສກ຺ໂກຕິ ກິກ຺ຂເວ ຕຖາຄຕສ຺ເສຕໍ ອຄິວຈນໍ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຄສ຺ສ. ‘ນິມ຺ມໂລຕິ ກິກ຺ຂເວ ຕຖາຄຕສ຺ເສຕໍ ອຄິວຈນໍ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຄສ຺ສ. ‘ວິມໂລຕິ ກິກ຺ຂເວ ຕຖາຄຕສ຺ເສຕໍ ອຄິວຈນໍ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຄສ຺ສ ຄາຕີຕິ ກິກ຺ຂເວ ຕຖາຄຕສ຺ເສຕໍ

ອຂີວຈນໍ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ. 'ວິມຸຕ຺ໂຕຕິ ກິກ຺ຂເວ ຕຖາຄຕສ຺ເສຕໍ ອຂີວຈນໍ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສາຕິ.

"ຍໍ ສມເຕນ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕນ ວຸສີມຕາ
ຍໍ ເວທຄຸນາ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ ກິສກ຺ເກນ ອນຸຕ຺ຕຣໍ.

ຍໍ ນິມ຺ມເລນ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ ວິມເລນ ສຸຈີມຕາ
ຍໍ ຌາຕິນາ ຈ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ ວິມຸຕ຺ເຕນ ອນຸຕ຺ຕຣໍ.

ໂສຫໍ ວິຊິຕສງ຺ຄາໂມ ມຸຕ຺ໂຕ ໂມເຈມິ ພນ຺ຘນາ
ນາໂຄມ຺ຫິ ປຣມທນ຺ໂຕ ອເສໂຂ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕຕິ. ປຌ຺ຈມໍ;

໖. ຍສສຸຕ຺ຕໍ

໗໖. ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ໂກສເລສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ ມຫຕາ ກິກ຺ຂຸສງ຺ເຄນ ສທ຺ຘິໍ ເຍນ ອິຈ຺ຉານງ຺ຄລໍ ນາມ ໂກສລານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄາໂມ ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ກຄວາ ອິຈ຺ຉານງ຺ຄເລ ວິຫຣຕິ ອິຈ຺ຉານງ຺ຄລວນສຕ຺ເຫ. ອສ຺ໂສສຸໍ ໂຂ ອິຈ຺ຉານງ຺ຄລກາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ "ສມໂຓ ຂລຸ ໂກ ໂຄຕໂມ ສກ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ ສກ຺ຍກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕ ອິຈ຺ຉານງ຺ຄລໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ ອິຈ຺ຉານງ຺ຄເລ ວິຫຣຕິ ອິຈ຺ຉານງ຺ຄລວນສຕ຺ເຫ. ຕໍ ໂຂ ປນ ກວນ຺ຕໍ ໂຄຕມໍ ເອວໍ ກລ຺ຍາໂຓ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ກຸຄ຺ຄໂຕ 'ອິຕິປິ ໂສ ກຄວາ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຯເປຯ ສາຘຸ ໂຂ ປນ ຕຖາຣູປານໍ ອຣຫຕໍ ທສ຺ສນໍ ໂຫຕີຕິ.

ອຖ ໂຂ ອິຈ຺ຉານງ຺ຄລກາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາ ຕສ຺ສາ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຈ຺ຈເຍນ ປຫຸຕໍ ຂາທນີຍໍ ໂກຊນີຍໍ ອາທາຍ ເຍນ ອິຈ຺ຉານງ຺ຄລວນສຕ຺ໂຫ ເຕນຸປສງ຺ກມິສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ພຫິທ຺ວາຣໂກຎ຺ຖເກ ອຎ຺ຖໍສຸ ອຸຈ຺ຈາສທ຺ທາ ມຫາສທ຺ທາ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາຍສ຺ມາ ນາຄິໂຕ ກຄວໂຕ ອຸປຎ຺ຖາໂກ ໂຫຕິ. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ນາຄິຕໍ ອາມນ຺ເຕສິ "ເກ ປນ ເຕ ນາຄິຕ ອຸຈ຺ຈາສທ຺ທາ ມຫາສທ຺ທາ ເກວຎ຺ຎາ ມຌ຺ເຌ ມຈ຺ຉວິໂລເປຕິ? "ເອເຕ ກນ຺ເຕ ອິຈ຺ຉານງ຺ຄລກາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ-ຄຫປຕິກາ ປຫຸຕໍ ຂາທນີຍໍ ໂກຊນີຍໍ ອາທາຍ ພຫິທ຺ວາຣໂກຎ຺ຖເກ ຖິຕາ ກຄວນ຺ຕໍເຍວ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆຌ຺ຈາຕິ. "ມາຫໍ ນາຄິຕ ຍເສນ ສມາຄມໍ, ມາ ຈ ມຍາ ຍໂສ.

ໂຍ ໂຂ ນາຄິຕ ນຍິມສ຺ສ ເນກ຺ຂມ຺ມສຸຂສ຺ສ ປວິເວກສຸຂສ຺ສ ອຸປສມສຸຂສ຺ສ ສມ຺ໂພຘສຸຂສ຺ສ ນິກາມລາກີ ອສ຺ສ ອກິຈ຺ຉລາກີ ອກສິຣລາກີ ຍສ຺ສາຫໍ ເນກ຺ຂມ຺ມສຸຂສ຺ສ ປວິເວກສຸຂສ຺ສ ອຸປສມສຸຂສ຺ສ ສມ຺ໂພຘສຸຂສ຺ສ ນິກາມລາກີ[1] ອກິຈ຺ຉລາກີ ອກສິຣລາກີ, ໂສ ຕໍ ມີຬ຺ຫສຸຂໍ ມິທ຺ຘສຸຂໍ ລາກສກ຺ການສິໂລກສຸຂໍ ສາທິເຍຍ຺ຍາຕິ.

"ອຘິວາເສຕຸ ທານິ ກນ຺ເຕ ກຄວາ. ອຘິວາເສຕຸ ສຸຄໂຕ. ອຘິວາສນກາໂລ ທານິ ກນ຺ເຕ ກຄວໂຕ. ເຍນ ເຍເນວ ທານິ ກນ຺ເຕ ກຄວາ ຄມິສ຺ສຕິ ຕນ຺ນິນ຺ນາວ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕຄຫປຕິກາ ເນຄມາ ເຈວ ຊານປທາ ຈ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ກນ຺ເຕ ຖຸລ຺ລຜຸສິຕເກ ເທເວ ວສ຺ສນ຺ເຕ ຍຖານິນ຺ນໍ ອຸທການິ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ; ເອວເມວໍ ໂຂ ກນ຺ເຕ ເຍນ ເຍເນວ ທານິ ກຄວາ ຄມິສ຺ສຕິ ຕນ຺ນິນ຺ນາວ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕຄຫປຕິກາ ເນຄມາ ເຈວ ຊານປທາ ຈ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ຕຖາ ຫິ ກນ຺ເຕ ກຄວໂຕ ສີລປຍ຺ຍາຕນ຺ຕິ.

"ມາຫໍ ນາຄິຕ ຍເສນ ສມາຄມໍ, ມາ ຈ ມຍາ ຍໂສ. ໂຍ ໂຂ ນາຄິຕ ນຍິມສ຺ສ ເນກ຺ຂມ຺ມສຸຂສ຺ສ ປວິເວກສຸຂສ຺ສ ອຸປສມສຸຂສ຺ສ ສມ຺ໂພຘສຸຂສ຺ສ ນິກາມລາກີ ອສ຺ສ ອກິຈ຺ຉລາກີ ອກສິຣລາກີ. ຍສ຺ສາຫໍ ເນກ຺ຂມ຺ມສຸຂສ຺ສ ປວິເວກສຸຂສ຺ສ ອຸປສມສຸຂສ຺ສ ສມ຺ໂພຘສຸຂສ຺ສ ນິກາມລາກີ ອກິຈ຺ຉລາກີ ອກສິຣລາກີ, ໂສ ຕໍ ມີຬ຺ຫສຸຂໍ ມິທ຺ຘສຸຂໍ ລາກສກ຺ການສິໂລກສຸຂໍ ສາທິເຍຍ຺ຍ.

ເທວຕາປິ ໂຂ ນາຄິຕ ເອກຈ຺ຈາ ນຍິມສ຺ສ[2] ເນກ຺ຂມ຺ມສຸຂສ຺ສ ປວິເວກສຸຂສ຺ສ ອຸປສມສຸຂສ຺ສ ສມ຺ໂພຘສຸຂສ຺ສ ນິກາມລາກິນິໂຍ ອສ຺ສຸ[3] ອກິຈ຺ຉລາກິນິໂຍ[4] ອກສິຣ-ລາກິນິໂຍ, ຍສ຺ສາຫໍ ເນກ຺ຂມ຺ມສຸຂສ຺ສ ປວິເວກສຸຂສ຺ສ ອຸປສມສຸຂສ຺ສ ສມ຺ໂພຘສຸຂສ຺ສ ນິກາມລາກີ ອກິຈ຺ຉລາກີ ອກສິຣລາກີ. ຕຸມ຺ຫາກມ຺ປິ[5] ໂຂ ນາຄິຕ ສງ຺ຄມ຺ມ ສມາຄມ຺ມ ສງ຺ຄຕິກວິຫາຣໍ ອນຸຍຸຕ຺ຕານໍ ວິຫຣຕໍ[6] ເອວໍ ໂຫຕິ 'ນ ຫິ ນູນເມ[7] ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອິມສ຺ສ ເນກ຺ຂມ຺ມສຸຂສ຺ສ ປວິເວກສຸຂສ຺ສ ອຸປສມສຸຂສ຺ສ ສມ຺ໂພຘສຸຂສ຺ສ ນິກາມລາກີໂນ ອສ຺ສຸ ອກິຈ຺ຉລາກີໂນ ອກສິຣລາກີໂນ ຍສ຺ສາຫໍ ເນກ຺ຂມ຺ມສຸຂສ຺ສ ປວິເວກສຸຂສ຺ສ ອຸປສມສຸຂສ຺ສ ສມ຺ໂພຘສຸຂສ຺ສ ນິກາມລາກີ ອກິຈ຺ຉລາກີ ອກສິຣລາກີ. ຕຖາ ຫິ ປນ

---

໑. ນິກາມລາກີ ອສ຺ສໍ (ພຫູສຸ) ອໍ ໓-໔໕ ປິຍ຺ເກ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ. ຕຕ຺ຖ ຫິ ອຍໍ ປາກເກໂທ ນຕ຺ຖິ.
໒. ເອກຈ຺ຈາ ອິມສ຺ສ (?)
໓. ອິທໍ ປທໍ ກຕ຺ຖຈິ ນຕ຺ຖິ.
໔. ນິກາມລາກິນິໂຍ ອກິຈ຺ຉລາກິນິໂຍ (?)
໕ ຕາສມ຺ປິ (?)
໖. ອນຸຍຸຕ຺ເຕ ວິຫຣນ຺ເຕ ທິສ຺ວາ (?)
໗. ນ ຫນູນເມ (ສີ, ສ຺ຍາ, ອິ).

ເມ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ສງ຺ຄມ຺ມ ສມາຄມ຺ມ ສງ຺ຄຓິກາວິຫາຣໍ ອນຸຍຸຕ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ.

“ອິຘາຫໍ ນາຄິຕ ຠິກ຺ຂູ ປສ຺ສາມິ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ອງ຺ຄຸລິປໂຕທເກນ[໑] ສຎ຺ຊຄ຺ຆນ຺ເຕ ສງ຺ກີຬນ຺ເຕ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ ນາຄິຕ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ນ ຫິ ນູນເມ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອິມສ຺ສ ເນກ຺ຂມ຺ມສຸຂສ຺ສ ປວິເວກສຸຂສ຺ສ ອຸປສມສຸຂສ຺ສ ສມ຺ໂພຘສຸຂສ຺ສ ນິກາມລາຠິໂນ ອສ຺ສຸ ອກິຈ຺ຉລາຠິໂນ ອກສິຣລາຠິໂນ. ຍສ຺ສາຫໍ ເນກ຺ຂມ຺ມສຸຂສ຺ສ ປວິເວກສຸຂສ຺ສ ອຸປສມສຸຂສ຺ສ ສມ຺ໂພຘສຸຂສ຺ສ ນິກາມລາຠີ ອກິຈ຺ຉລາຠີ ອກສິຣລາຠີ. ຕຖາ ຫິ ປນ ເມ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ອງ຺ຄຸລິປໂຕທເກນ ສຎ຺ຊຄ຺ຆນ຺ຕິ ສງ຺ກີຬນ຺ຕິ. (໑)

“ອິຘ ປນາຫໍ[໒] ນາຄິຕ ຠິກ຺ຂູ ປສ຺ສາມິ ຍາວທຕ຺ຖໍ ອຸທຣາວເທຫກໍ ຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ເສຍ຺ຍສຸຂໍ ປສ຺ສສຸຂໍ ມິທ຺ຘສຸຂໍ ອນຸຍຸຕ຺ເຕ ວິຫຣນ຺ເຕ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ ນາຄິຕ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ນ ຫິ ນູນເມ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອິມສ຺ສ ເນກ຺ຂມ຺ມສຸຂສ຺ສ ປວິເວກສຸຂສ຺ສ ອຸປສມສຸຂສ຺ສ ສມ຺ໂພຘສຸຂສ຺ສ ນິກາມລາຠິໂນ ອສ຺ສຸ ອກິຈ຺ຉລາຠິໂນ ອກສິຣລາຠິໂນ. ຍສ຺ສາຫໍ ເນກ຺ຂມ຺ມສຸຂສ຺ສ ປວິເວກສຸຂສ຺ສ ອຸປສມສຸຂສ຺ສ ສມ຺ໂພຘສຸຂສ຺ສ ນິກາມລາຠີ ອກິຈ຺ຉລາຠີ ອກສິຣລາຠີ. ຕຖາ ຫິ ປນ ເມ ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ຍາວທຕ຺ຖໍ ອຸທຣາວເທຫກໍ ຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ເສຍ຺ຍສຸຂໍ ປສ຺ສສຸຂໍ ມິທ຺ຘສຸຂໍ ອນຸຍຸຕ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ. (໒)

“ອິຘາຫໍ[໓] ນາຄິຕ ຠິກ຺ຂຸໍ ປສ຺ສາມິ ຄາມນ຺ຕວິຫາຣິໍ ສມາຫິຕໍ ນິສິນ຺ນໍ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ ນາຄິຕ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ອິທານິ ອິມໍ[໔] ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອາຣາມິໂກ ວາ ອຸປຏ຺ຐຫິສ຺ສຕິ[໕] ສມຓຸທ຺ເທໂສ ວາ. ຕໍ ຕມ຺ຫາ[໖] ສມາຘິມ຺ຫາ ຈາເວສ຺ສຕີຕິ. ເຕນາຫໍ ນາຄິຕ ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ນ ອຕ຺ຕມໂນ ໂຫມິ ຄາມນ຺ຕວິຫາເຣນ. (໓)

“ອິຘ ປນາຫໍ ນາຄິຕ ຠິກ຺ຂຸໍ ປສ຺ສາມິ ອາຣຎ຺ຎິກໍ ອຣຎ຺ເຎ ປຈລາຍມານໍ ນິສິນ຺ນໍ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ ນາຄິຕ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘ອິທານິ ອຍມາຍສ຺ມາ ອິມໍ ນິທ຺ທາກິລມຖໍ ປຏິວິໂນເທຕ຺ວາ ອຣຎ຺ຎສຎ຺ຎໍເຍວ ມນສິ ກຣິສ຺ສຕິ ເອກຕ຺ຕນ຺ຕິ. ເຕນາຫໍ ນາຄິຕ ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອຕ຺ຕມໂນ ໂຫມິ ອຣຎ຺ຎວິຫາເຣນ. (໔)

---

໑. ອງ຺ຄຸລິປໂຕທເກຫິ (ສີ, ອິ, ກ)
໒. ອິຘາຫໍ (ສີ, ອິ, ກ)
໓. ອິຘ ປນາຫໍ (?)
໔. ອິທານິມໍ (ກຕ຺ຖຈິ) ອໍ ໔-໕໕ ປິຏ຺ເຐປິ.
໕. ປຈ຺ເຈສ຺ສຕິ (ສີ, ອິ), ອຸປຏ຺ຐຫຕິ (ກ)
໖. ໂສ ຕມ຺ຫາ (ກ-ສີ), ໂສ ຕໍ ຕມ຺ຫາ (?)

ອິຘ ປນາຫໍ ນາຄິຕ ຠິກ຺ຂຸໍ ປສ຺ສາມິ ອາຣຎ຺ຎິກໍ ອຣຎ຺ເຎ ອສມາຫິຕໍ ນິສິນ຺ນໍ. ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ ນາຄິຕ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອິທານິ ອຍມາຍສ຺ມາ ອສມາຫິຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ສມາທຫິສ຺ສຕິ,[໑] ສມາຫິຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ອນຸຣກ຺ຂິສ຺ສຕີຕິ. ເຕນາຫໍ ນາຄິຕ ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອຕ຺ຕມໂນ ໂຫມິ ອຣຎ຺ຎວິຫາເຣນ. (໕)

ອິຘ ປນາຫໍ ນາຄິຕ ຠິກ຺ຂຸໍ ປສ຺ສາມິ ອາຣຎ຺ຎິກໍ ອຣຎ຺ເຎ ສມາຫິຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ ນາຄິຕ ເອວໍ ໂຫຕິ 'ອິທານິ ອຍມາຍສ຺ມາ ອວິມຸຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈິສ຺ສຕິ, ວິມຸຕ຺ຕໍ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ອນຸຣກ຺ຂິສ຺ສຕີຕິ. ເຕນາຫໍ ນາຄິຕ ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອຕ຺ຕມໂນ ໂຫມິ ອຣຎ຺ຎວິຫາເຣນ. (໖)

[໔] ["ອິຘ ປນາຫໍ ນາຄິຕ ຠິກ຺ຂຸໍ ປສ຺ສາມິ ຄາມນ຺ຕວິຫາຣິໍ ລາຠິໍ ຈີວຣ-ປິຓ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປຈ຺ຈຍເຠສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣານໍ. ໂສ ຕໍ ລາຠສກ຺ກາຣສິໂລກໍ ນິກາມຍມາໂນ ຣິຎ຺ຈຕິ ປຏິສລ຺ລານໍ, ຣິຎ຺ຈຕິ ອຣຎ຺ຎວນປຕ຺ຖານິ ປນ຺ຕານິ ເສນາສນານິ; ຄາມນິຄມຣາຊຘານິໍ ໂອສຣິຕ຺ວາ ວາສໍ ກປ຺ເປຕິ. ເຕນາຫໍ ນາຄິຕ ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ນ ອຕ຺ຕມໂນ ໂຫມິ ຄາມນ຺ຕວິຫາເຣນ. (໗)

ອິຘ ປນາຫໍ ນາຄິຕ ຠິກ຺ຂຸໍ ປສ຺ສາມິ ອາຣຎ຺ຎິກໍ ລາຠິໍ ຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕ-ເສນາສນຄິລານປຈ຺ຈຍເຠສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣານໍ. ໂສ ຕໍ ລາຠສກ຺ກາຣສິໂລກໍ ປຏິປຓາເມຕ຺ວາ ນ ຣິຎ຺ຈຕິ ປຏິສລ຺ລານໍ, ນ ຣິຎ຺ຈຕິ ອຣຎ຺ຎວນປຕ຺ຖານິ ປນ຺ຕານິ ເສນາສນານິ. ເຕນາຫໍ ນາຄິຕ ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອຕ຺ຕມໂນ ໂຫມິ ອຣຎ຺ຎວິຫາເຣນ. (໘)] [໔]

ຍສ຺ມາຫໍ [໖] ນາຄິຕ ສມເຍ ອທ຺ຘານມຄ຺ຄປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ນ ກຎ຺ຈິ ປສ຺ສາມິ ປຸຣໂຕ ວາ ປຈ຺ຉໂຕ ວາ, ຜາສຸ ເມ ນາຄິຕ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ໂຫຕິ ອນ຺ຕມໂສ ອຸຈ຺ຈາຣປສ຺ສາວກມ຺ມາຍາຕິ. ຉຏ຺ຐໍ.

---

໑. ສມາທເຫສ຺ສຕິ (ກຕ຺ຖຈິ)

໔. ໔ [ ] ເອຕ຺ຖນ຺ຕເຣ ປາໂຖ ອໍ ໔-໕໕ ປິຍ຺ເຖ.

໖. ຍສ຺ມິໍຫໍ (ກຕ຺ຖຈິ) ຉກ຺ກນິປາເຕເຍວ ທິສ຺ສຕິ, ນ ເອຕ຺ຖ ອຏ຺ຐກນິປາເຕ.

໗. ປຕ຺ຕນິກ຺ກຸຊ຺ຊນສຸຕ຺ຕໍ

໘໗.* "ອຏ຺ຐຫິ ຠິກ຺ຂເວ ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ອຸປາສກສ຺ສ ອາກງ຺ຂມາໂນ ສງ຺ໂຆ ປຕ຺ຕໍ ນິກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ.[໑] ກຕເມຫິ ອຏ຺ຐຫິ? ຠິກ຺ຂູນໍ ອລາຠາຍ ປຣິສກ຺ກຕິ, ຠິກ຺ຂູນໍ ອນຕ຺ຖາຍ ປຣິສກ຺ກຕິ, ຠິກ຺ຂູນໍ ອວາສາຍ[໒] ປຣິສກ຺ກຕິ, ຠິກ຺ຂູ ອກ຺ໂກສຕິ ປຣິຠາສຕິ, ຠິກ຺ຂູ ຠິກ຺ຂູຫິ ເຠເທຕິ,[໓] ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອວຓ຺ຓໍ ຠາສຕິ, ຘມ຺ມສ຺ສ ອວຓ຺ຓໍ ຠາສຕິ, ສງ຺ຆສ຺ສ ອວຓ຺ຓໍ ຠາສຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐຫງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ອຸປາສກສ຺ສ ອາກງ຺ຂມາໂນ ສງ຺ໂຆ ປຕ຺ຕໍ ນິກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ.

"ອຏ຺ຐຫິ ຠິກ຺ຂເວ ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ອຸປາສກສ຺ສ ອາກງ຺ຂມາໂນ ສງ຺ໂຆ ປຕ຺ຕໍ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ. ກຕເມຫິ ອຏ຺ຐຫິ? ນ ຠິກ຺ຂູນໍ ອລາຠາຍ ປຣິສກ຺ກຕິ, ນ ຠິກ຺ຂູນໍ ອນຕ຺ຖາຍ ປຣິສກ຺ກຕິ, ນ ຠິກ຺ຂູນໍ ອວາສາຍ ປຣິສກ຺ກຕິ, ນ ຠິກ຺ຂູ ອກ຺ໂກສຕິ ປຣິຠາສຕິ, ນ ຠິກ຺ຂູ ຠິກ຺ຂູຫິ ເຠເທຕິ, ພຸທ຺ຘສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ຠາສຕິ, ຘມ຺ມສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ຠາສຕິ, ສງ຺ຆສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ຠາສຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐຫງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ອຸປາສກສ຺ສ ອາກງ຺ຂມາໂນ ສງ຺ໂຆ ປຕ຺ຕໍ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ. ສຕ຺ຕມໍ.

໘. ອປ຺ປສາທປເວທນີຍສຸຕ຺ຕໍ

໘໘. "ອຏ຺ຐຫິ ຠິກ຺ຂເວ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອາກງ຺ຂມານາ ອຸປາສກາ ອປ຺ປສາທໍ ປເວເທຍ຺ຍຸໍ. ກຕເມຫິ ອຏ຺ຐຫິ? ຄິຫີນໍ ອລາຠາຍ ປຣິສກ຺ກຕິ, ຄິຫີນໍ ອນຕ຺ຖາຍ ປຣິສກ຺ກຕິ, ຄິຫີ ອກ຺ໂກສຕິ ປຣິຠາສຕິ, ຄິຫີ ຄິຫີຫິ ເຠເທຕິ, ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອວຓ຺ຓໍ ຠາສຕິ, ຘມ຺ມສ຺ສ ອວຓ຺ຓໍ ຠາສຕິ, ສງ຺ຆສ຺ສ ອວຓ຺ຓໍ ຠາສຕິ, ອໂຄຈເຣ ຈ ນໍ ປສ຺ສນ຺ຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຐຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອາກງ຺ຂມານາ ອຸປາສກາ ອປ຺ປສາທໍ ປເວເທຍ຺ຍຸໍ.

"ອຏ຺ຐຫິ ຠິກ຺ຂເວ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອາກງ຺ຂມານາ ອຸປາສກາ ປສາທໍ ປເວເທຍ຺ຍຸໍ. ກຕເມຫິ ອຏ຺ຐຫິ? ນ ຄິຫີນໍ ອລາຠາຍ ປຣິສກ຺ກຕິ, ນ ຄິຫີນໍ ອນຕ຺ຖາຍ ປຣິສກ຺ກຕິ, ນ ຄິຫີ ອກ຺ໂກສຕິ ປຣິຠາສຕິ, ນ ຄິຫີ ຄິຫີຫິ ເຠເທຕິ, ພຸທ຺ຘສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ຠາສຕິ, ຘມ຺ມສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ຠາສຕິ, ສງ຺ຆສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ຠາສຕິ, ໂຄຈເຣ

---

໑. ນິກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ (ກ)
໒. ອນາວາສາຍ (ສີ, ສ຺ຍາ)
໓. ວິເຠເທຕິ (ພຫູສຸ)
* ວິ ໕-໒໖໓ ປິຏ຺ເຐ.

ຈ ນໍ ປສ຺ສນ຺ຕິ ອິເມຫິ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຖຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ພິກ຺ຂຸໂນ ອາກ຺ງຂມານາ ອຸປາສກາ ປສາທໍ ປເວເທຍ຺ຍຸນ຺ຕິ. ອຏ຺ຖມໍ.

໙. ປຝິສາຣຕີຍສຸຕ຺ຕໍ

໗໙. * "ອຏ຺ຖຫິ ພິກ຺ຂເວ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ພິກ຺ຂຸໂນ ອາກ຺ງຂມາໂນ ສງ຺ໂຝ ປຝິສາຣຕີຍກມ຺ມໍ ກເຣຍ຺ຍ. ກຕເມຫິ ອຏ຺ຖຫິ? ຄິຫີນໍ ອລາພາຍ ປຣິສກ຺ກຕິ, ຄິຫີນໍ ອນຕ຺ຖາຍ ປຣິສກ຺ກຕິ, ຄິຫີ ອກ຺ໂກສຕິ ປຣິພາສຕິ, ຄິຫີ ຄິຫີຫິ ເພເທຕິ, ພຸທ຺ຘສ຺ສ ອວຕ຺ຕໍ ພາສຕິ, ຘມ຺ມສ຺ສ ອວຕ຺ຕໍ ພາສຕິ, ສງ຺ຝສ຺ສ ອວຕ຺ຕໍ ພາສຕິ, ຘມ຺ມິກລ຺ຈ ຄິຫິປຝິສ຺ສວໍ ນ ສຈ຺ຈາເປຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຖຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ພິກ຺ຂຸໂນ ອາກ຺ງຂມາໂນ ສງ຺ໂຝ ປຝິສາຣຕີຍໍ ກມ຺ມໍ ກເຣຍ຺ຍ.

"ອຏ຺ຖຫິ ພິກ຺ຂເວ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ພິກ຺ຂຸໂນ ອາກ຺ງຂມາໂນ ສງ຺ໂຝ ປຝິສາຣຕີຍກມ຺ມໍ ປຝິປ຺ປສ຺ສມ຺ເພຍ຺ຍ. ກຕເມຫິ ອຏ຺ຖຫິ? ນ ຄິຫີນໍ ອລາພາຍ ປຣິສກ຺ກຕິ, ນ ຄິຫີນໍ ອນຕ຺ຖາຍ ປຣິສກ຺ກຕິ, ນ ຄິຫີ ອກ຺ໂກສຕິ ປຣິພາສຕິ, ນ ຄິຫີ ຄິຫີຫິ ເພເທຕິ, ພຸທ຺ຘສ຺ສ ວຕ຺ຕໍ ພາສຕິ, ຘມ຺ມສ຺ສ ວຕ຺ຕໍ ພາສຕິ, ສງ຺ຝສ຺ສ ວຕ຺ຕໍ ພາສຕິ, ຘມ຺ມິກລ຺ຈ ຄິຫິປຝິສ຺ສວໍ ສຈ຺ຈາເປຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ ພິກ຺ຂເວ ອຏ຺ຖຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ພິກ຺ຂຸໂນ ອາກ຺ງຂມາໂນ ສງ຺ໂຝ ປຝິສາຣຕີຍກມ຺ມໍ ປຝິປ຺ປສ຺ສມ຺ເພຍ຺ຍາຕິ. ນວມໍ.

໑໐. ສມ຺ມາວຕ຺ຕນສຸຕ຺ຕໍ

໙໐. + "ຕສ຺ສປາປີຍສິກາກມ຺ມກເຕນ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂຸນາ ອຏ຺ຖສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສມ຺ມາ ວຕ຺ຕິຕພ຺ພໍ ນ ອຸປສມ຺ປາເທຕພ຺ໂພ, ນ ນິສ຺ສໂຍ ທາຕພ຺ໂພ, ນ ສາມເຓໂຣ ອຸປຏ຺ຖາເປຕພ຺ໂພ, ນ ພິກ຺ຂຸໂນວາທກສມ຺ມຸຕິ ສາທິຕພ຺ພາ, ສມ຺ມເຕນປິ ພິກ຺ຂຸນິໂຍ ນ ໂອວທິຕພ຺ພາ, ນ ກາຈິ ສງ຺ຝສມ຺ມຸຕິ ສາທິຕພ຺ພາ, ນ ກິສ຺ມິລ຺ຈິ ປຈ຺ເຈກຏ຺ຖາເນ ຖເປຕພ຺ໂພ, ນ ຈ ເຕນ ມູເລນ ວຸຏ຺ຖາເປຕພ຺ໂພ. ຕສ຺ສປາປີຍສິກາກມ຺ມກເຕນ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂຸນາ ອິເມສຸ ອຏ຺ຖສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສມ຺ມາ ວຕ຺ຕິຕພ຺ພນ຺ຕິ. ທສມໍ.

ສຕິວຄ຺ໂຄ ຈຕຸຕ຺ໂຖ.

---

* ວິ ໔-໔໔ ປິຏ຺ເຖປິ ໂຖກໍ ວິສທິສໍ.　　+ ວິ ໔-໔໐໗ ປິຏ຺ເຖປິ.

ຕສຸສຸທຸທານໍ

ສຕິປຸຕຸຕິຍມູເລນ ໂຈຣສມເຕນ ປຍຸຈມໍ
ຍໂສ ປຕຸຕປຸປສາເທນ ປພິສາຣຕິຍຍຸຈ ວຕຸຕນນຸຕິ.

(໑໐) ໕. ສາມຍຸຍວຄຸໂຄ

ລ໑-໑໑໖. ອຖ ໂຂ[໑] ໂພຂຸຊາ[໒] ອຸປາສິກາ,[໑] ສິຣິມາ, ປທຸມາ, ສຸຕນາ,[໓] ມນຸຊາ, ອຸຕຸຕຣາ, ມຸຕຸຕາ, ເຂມາ, ຣຸຈີ,[໔] ຈຸນຸທີ, ພິມຸພີ, ສຸມນາ, ມລຸລິກາ, ຕິສຸສາ, ຕິສຸສມາຕາ,[໕] ໂສຕາ, ໂສຕາຍ ມາຕາ,[໖] ກາຕາ, ກາຕມາຕາ,[໗] ອຸຕຸຕຣາ ນນຸທມາຕາ, ວິສາຂາ ມິຄາຣມາຕາ, ຂຸຂຸຂຸຕຸຕຣາ ອຸປາສິກາ, ສາມາວຕີ ອຸປາສິກາ, ສຸປຸປວາສາ ໂກລິຍສິຕາ,[໘] ສຸປຸປິຍາ ອຸປາສິກາ, ນກຸລມາຕາ ຄຫປຕານີ. (໑ - ໒໖)

ສາມຍຸຍວຄຸໂຄ ປຍຸຈໂມ

ທຸຕິໂຍ ປຕຸຕາສໂກ ສມຕຸໂຕ.

໑.໑ ເອຕຸຖ "ອຖ ໂຂຕິ ຈ, "ອຸປາສິກາຕິ ຈ ອິທໍ ອຜຸກກຖາຍເມວ ທິສຸສຕິ, ນ ປາຣິໂປຕຸຖເກສຸ.

໒. ໂພຊຸຊຸຄາ (ກ-ສີ)

໓. ສຸຂນາ (ສີ, ອິ), ສຸຂມຸມາ (ສຸຍາ)

໔. ຣູປີ (ສີ, ອິ)

໕. ຕິສຸສາຍ ມາຕາ (ສີ, ອິ)

໖. ໂສຕມາຕາ (ສຸຍາ)

໗. ກາຕາຍ ມາຕາ (ສີ, ອິ)

໘. ໂກຣິຍສິຕາ (ສຸຍາ, ອິ)

(໑໑). ຣາຄເປຍ຺ຍາລ

໑໑໗. "ຣາຄສ຺ສ ຆິກ຺ຂເວ ອຆິລ຺ລາຍ ອຎ຺ຖ ຒມ຺ມາ ຆາເວຕພ຺ພາ. ກຕເມ ອຎ຺ຖ? ສມ຺མາທິຎ຺ຖິ, ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ, ສມ຺ມາວາຈາ, ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ໂຕ, ສມ຺ມາອາຊີໂວ, ສມ຺ມາວາຍາໂມ, ສມ຺ມາສຕິ, ສມ຺ມາສມາຒີ ຣາຄສ຺ສ ຆິກ຺ຂເວ ອຆິລ຺ລາຍ ອິເມ ອຎ຺ຖ ຒມ຺ມາ ຆາເວຕພ຺ພາຕິ. (໑)

໑໑໘. "ຣາຄສ຺ສ ຆິກ຺ຂເວ ອຆິລ຺ລາຍ ອຎ຺ຖ ຒມ຺ມາ ຆາເວຕພ຺ພາ. ກຕເມ ອຎ຺ຖ? ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ຣູປສລ຺ລີ ພຫິທ຺ຒາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ປຣິຕ຺ຕານິ ສ຺ວຕ຺ຕທ຺ພ຺ພຕ຺ຕານິ, ຕານິ ອຆິກ຺ຍ຺ຍ 'ຊານາມິ ປສ຺ສາມີຕິ ເອວໍສລ຺ລີ ໂຫຕິ. ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ຣູປສລ຺ລີ ພຫິທ຺ຒາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ອປ຺ປມາຕານິ ສ຺ວຕ຺ຕທ຺ພ຺ພຕ຺ຕານິ, ຕານິ ອຆິກ຺ຍ຺ຍ 'ຊານາມິ ປສ຺ສາມີຕິ ເອວໍສລ຺ລີ ໂຫຕິ. ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອຣູປສລ຺ລີ ພຫິທ຺ຒາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ປຣິຕ຺ຕານິ ສ຺ວຕ຺ຕທ຺ພ຺ພຕ຺ຕານິ, ຕານິ ອຆິກ຺ຍ຺ຍ 'ຊານາມິ ປສ຺ສາມີຕິ ເອວໍສລ຺ລີ ໂຫຕິ. ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອຣູປສລ຺ລີ ພຫິທ຺ຒາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ອປ຺ປມາຕານິ ສ຺ວຕ຺ຕທ຺ພ຺ພຕ຺ຕານິ, ຕານິ ອຆິກ຺ຍ຺ຍ 'ຊານາມິ ປສ຺ສາມີຕິ ເອວໍສລ຺ລີ ໂຫຕິ. ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອຣູປສລ຺ລີ ພຫິທ຺ຒາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ນີລານິ ນີລວຕ຺ຕານິ ນີລນິທສ຺ສນານິ ນີລນິກາສານິ ປີຕານິ ປີຕວຕ຺ຕານິ ຯເປຯ ໂລຫິຕການິ ໂລຫິຕກວຕ຺ຕານິ ຯເປຯ ໂອທາຕານິ ໂອທາຕວຕ຺ຕານິ ຯເປຯ ໂອທາຕນິກາສານິ, ຕານິ ອຆິກ຺ຍ຺ຍ 'ຊານາມິ ປສ຺ສາມີຕິ ເອວໍສລ຺ລີ ໂຫຕິ ຣາຄສ຺ສ ຆິກ຺ຂເວ ອຆິລ຺ລາຍ ອິເມ ອຎ຺ຖ ຒມ຺ມາ ຆາເວຕພ຺ພາ. (໔)

໑໑໙. "ຣາຄສ຺ສ ຆິກ຺ຂເວ ອຆິລ຺ລາຍ ອຎ຺ຖ ຒມ຺ມາ ຆາເວຕພ຺ພາ. ກຕເມ ອຎ຺ຖ? ຣູປີ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ອຣູປສລ຺ລີ ພຫິທ຺ຒາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ, ສ຺ກນ຺ເຕວ ອຒິມ຺ຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ສພ຺ພໂສ ຣູປສລ຺ລານໍ ສມຕິກ຺ກມາ ປຎິຆສລ຺ລານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາ ນານຕ຺ຕສລ຺ລານໍ ອມນສິກາຣາ 'ອນນ຺ໂຕ ອາກາໂສຕິ ອາກາສານລ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ສພ຺ພໂສ ອາກາສານລ຺ຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ 'ອນນ຺ຕໍ ວິລ຺ລານນ຺ຕິ ວິລ຺ລາຕລ຺ຈາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ສພ຺ພໂສ ວິລ຺ລາຕລ຺ຈາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ 'ນຕ຺ຖິ ກິລ຺ຈີຕິ ອາກິລ຺ຈລ຺ລາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ສພ຺ພໂສ ອາກິລ຺ຈລ຺ລາຍຕນໍ ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ເນວສລ຺ລາ- ນາສລ຺ລາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ສພ຺ພໂສ ເນວສລ຺ລານາສລ຺ລາຍຕນໍ

ສມຕິກ຺ກມ຺ມ ສຎ຺ຎາເວທຍິຕນິໂຣຘໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ ຣາຄສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ ອຠິຎ຺ຎາຍ ອິເມ ອຏ຺ຐ ຘມ຺ມາ ຠາເວຕພ຺ພາ. (໓)

໑໔໐-໑໘໖. “ຣາຄສ຺ສ ຠິກ຺ຂເວ ປຣິຎ຺ຎາຍ ໆເປໆ ປຣິກ຺ຂຍາຍ.. ປຫານາຍ... ຂຍາຍ... ວຍາຍ... ວິຣາຄາຍ... ນິໂຣຘາຍ... ຈາຄາຍ... ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາຍ ໆເປໆ ອິເມ ອຏ຺ຐ ຘມ຺ມາ ຠາເວຕພ຺ພາ. (໘-໓໐)

໑໘໗-໖໔໖. “ໂທສສ຺ສ ໆເປໆ ໂມຫສ຺ສ... ໂກຘສ຺ສ... ອຸປນາຫສ຺ສ... ມກ຺ຂສ຺ສ... ປຬາສສ຺ສ... ອິສ຺ສາຍ... ມຈ຺ຉຣິຍສ຺ສ.. ມາຍາຍ... ສາເຐຍ຺ຍສ຺ສ.. ຖມ຺ຠສ຺ສ... ສາຣມ຺ຠສ຺ສ... ມານສ຺ສ... ອຕິມານສ຺ສ... ມທສ຺ສ... ປມາທສ຺ສ ອຠິຎ຺ຎາຍ ໆເປໆ ປຣິຎ຺ຎາຍ... ປຣິກ຺ຂຍາຍ... ປຫານາຍ... ຂຍາຍ... ວຍາຍ... ວິຣາຄາຍ... ນິໂຣຘາຍ... ຈາຄາຍ... ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາຍ ໆເປໆ ອິເມ ອຏ຺ຐ ຘມ຺ມາ ຠາເວຕພ຺ພາຕິ (໓໑-໘໑໐)

ຣາຄເປຍ຺ຍາລໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ.

ອຏ຺ຐກນິປາຕປາລິ ນິຏ຺ຐິຕາ.
